

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΓΙΑΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΠΛΗΡΗ ΤΩ Ε

ΕΤΟΣ 109

ΑΡ. 6

ΝΤΑΒΟΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΝ ΒΙΛΛΑ ΕΥΓΕΝΙΑ

Τὸ μόνον ἐν ΝΤΑΒΟΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ Ἑλληνικὸν Θεραπευτηρίον στηθικῶν νοσημάτων (Φυμάτιώσεως), ἰδρυθὲν τὸ ἔτος 1916.

Μεγαλοπρεπὲς τετραώροφον μέγαρον μετὰ 30 πολυτελὲς ἐπιλωμένων δωμάτων. Ἀπαντᾷ τὰ μεσημερινὰ δωμάτια μὲ ἰδιαιτέρους ἐξώστους διὰ τὴν ἀεροθεραπείαν καὶ με ἐγκατάστασιν τρέχοντος θερμοῦ καὶ ψυχροῦ ὕδατος. Ἰδιαιτεροὶ γενικοὶ ἐξώστου ἀεροθεραπείας.

Τιμὰι: Ἑλβετικά φράγκα 8 ἡμερησίως, καταβλητέα ἐν ἀνάγκῃ καὶ πρὸς εὐκλείαν τῶν πελατῶν ἐν Ἑλλάδι.

Περισσότεραι πληροφορίες παρὰ τῷ κ. Μενελάῳ Χαλαμπεύλῳ, δικηγέρῳ, ἐδὸς Πραξιτέλους 29, Ἀθῆναι.

Τηλεγρ. διεύθυνσις: HARALAMPOUS DAVOS PLATZ.
Ἱδιοκτῆτης—Διευθυντής Διημ. Χαλαλάμπους. Ἀριθ. τηλ. 366.

ΔΙΑ ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑΣ

Φιγουρίνα γὰ ἀσπρόρουχα, Κεντήματα, Κοσμέ, Ἰολάντ, Ἀζούρ, Φιλέ, Τοκά, δι' ὅλα τὰ εἶδη Πουλ-ὄβερ καὶ διὰ τὰ εἶδη γυναικείων ἐργασιῶν μὲ ἀφύονα πολυτελεῖ δῶρα τοῦ παγκοσμίου φήμης Παρισίου Οἴκου «FRANCOIS TEDESCO».

Δεχόμεθα συνδρομὰς ἐξαιρετικῶς διὰ τὴν Ἑλλάδα Εἰς ΔΡΑΧΜΑΣ καὶ μὲ δραχμὴν σταθεροποιημένην, τοῦ Γαλλικοῦ φράγκου ὑπολογιζομένου ΠΡΟΣ ΠΕΝΤΕ ΜΟΝΟΝ ΔΡΑΧ. διὰ τὰ περιοδικὰ «LA FEMME CHEZ ELLE», «JOURNAL DES OUVRAGES DE DAMES», «MON AIGUILLE» «MADEMOISELLE», «MA ROUPEE». Φιγουρίνα ἐκδόσεως: Δεκαπενθήμερα, μηνιαία, διμηνία καὶ ἐξαμηνία, διὰ ποικίλας, ΚΟΙΤΙΚΗΣ, ΡΑΠΤΙΚΗΣ, ἐπίσης φιγουρίνα μὲ ἱχνάρια «Patrons Explicites» διὰ φορέματα γυναικεία, παιδικά, μπλουζές, κορσάζ, ἀσπρόρουχα κατ., καθὼς καὶ περιοδικὰ δι' ὅλα τὰ εἶδη ΟΙΚΟΚΥΡΙΚΗΣ.

Κατάλογοι λεπτομερεῖς διὰ τὰς ἐπαρχίας ἀποστέλλονται ἔναντι 3 δραχμῶν ταχυδρομικῶς.

Περιοδικοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ οἴκου: Δ. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ.

Γενικὸς ἀντιπρόσωπος καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα: ΝΙΚ. ΜΟΣΚΟΣ, Φιλελλήνων 3, Ἀθήναι.

ΑΝΘΗ

Διὰ βάζα. Διὰ φορέματα. Διὰ μπουτουνιέρες.

Πλουσιωτάτη συλλογή.

ΚΟΝΤΟΥΖΟΓΛΟΥ, ΚΛΕΙΤΙΟΥ 8

Πάροδος Εὐαγγελιστρίας

«ΓΚΡΑΣ»

Τὸ λεπτότατον, τὸ ωραιότατον, τὸ πλέον μεθυστικὸν καὶ μοντέρνο ἄρωμα

«AIR DE GRACE»

Εἰς χύμα πρὸς δρ. 3 τὸ γραμμ.

«ΓΚΡΑΣ» Περικλέους 43

Γ. Ν. Μουμουτζῆς

Ἱατρὸς δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαστίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρως Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωρ. Φωτεινοῦ. Δέχεται ἐδὸς Καλλιπηνίας καὶ Τεγέας 1.

Ὡραὶ 8—11 π.μ. καὶ 4—7 μ.μ.

Ἀριθ. τηλ.εφ. 80215

ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ΑΔΑΜΑΝΤΑΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

παντὸς εἶδους ὁρολόγια, παλαιὰ ἀσημιά, εἰκόνες Βυζαντινές, ἀγοράζω μὲ ἀνοτέρας τιμὰς ὅλων τῶν ἄλλων καταστημάτων.

Ὅστις μὰς πωλήσῃ τὸ χρυσὸν του ὁρολόγιον, ἀναλαμβάνομεν τὴν τοποθέτησιν τῆς μηχανῆς του ἐν ἡμετέρῳ κατάστημα. Μὴν πωλεῖτε τὰ κοσμήματά σας πρὸς ἄλλους, μὲ ἐπισκεφθῆτε, καὶ τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον σας.

Χ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁρολογιοποιὸς—Χρυσόχοος.

Εὐπόλδος καὶ Ἀθηνᾶς 56, ἔναντι

Δημοτικῆς Θεάτρου.

Κάθε κομψὴ κυρία δὲν πρέπει νὰ βιάσθῃ νὰ ράψῃ τὰ φορέματά της. Ἄς ἐπισκεφθῇ τὸν ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟἶΚΟΝ τῆς διπλωματούχου μεδίστας.

Δ'ΟΣ ΧΡΥΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 37α.

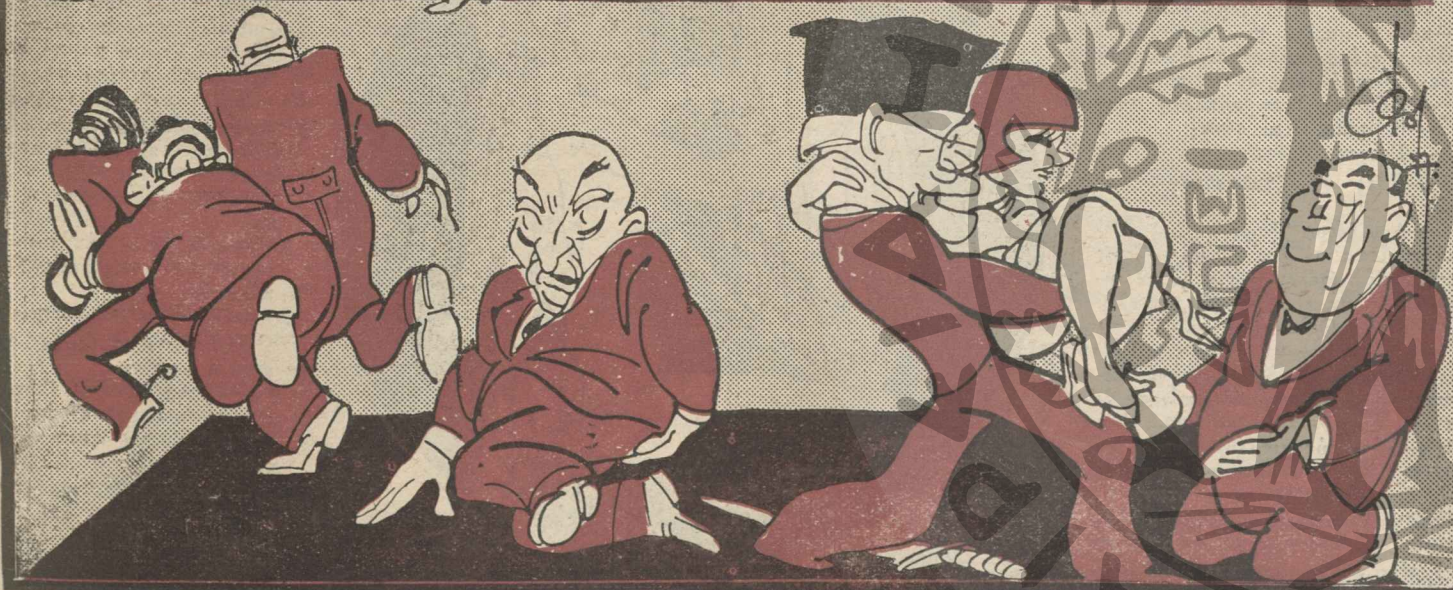
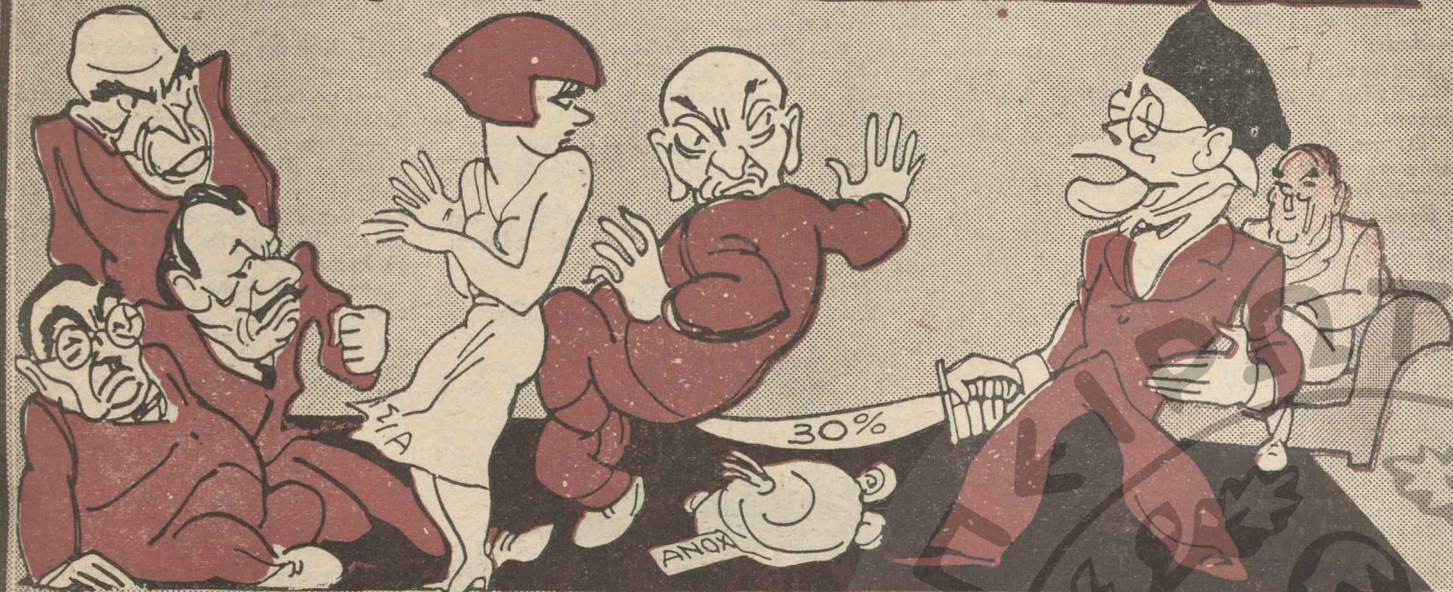
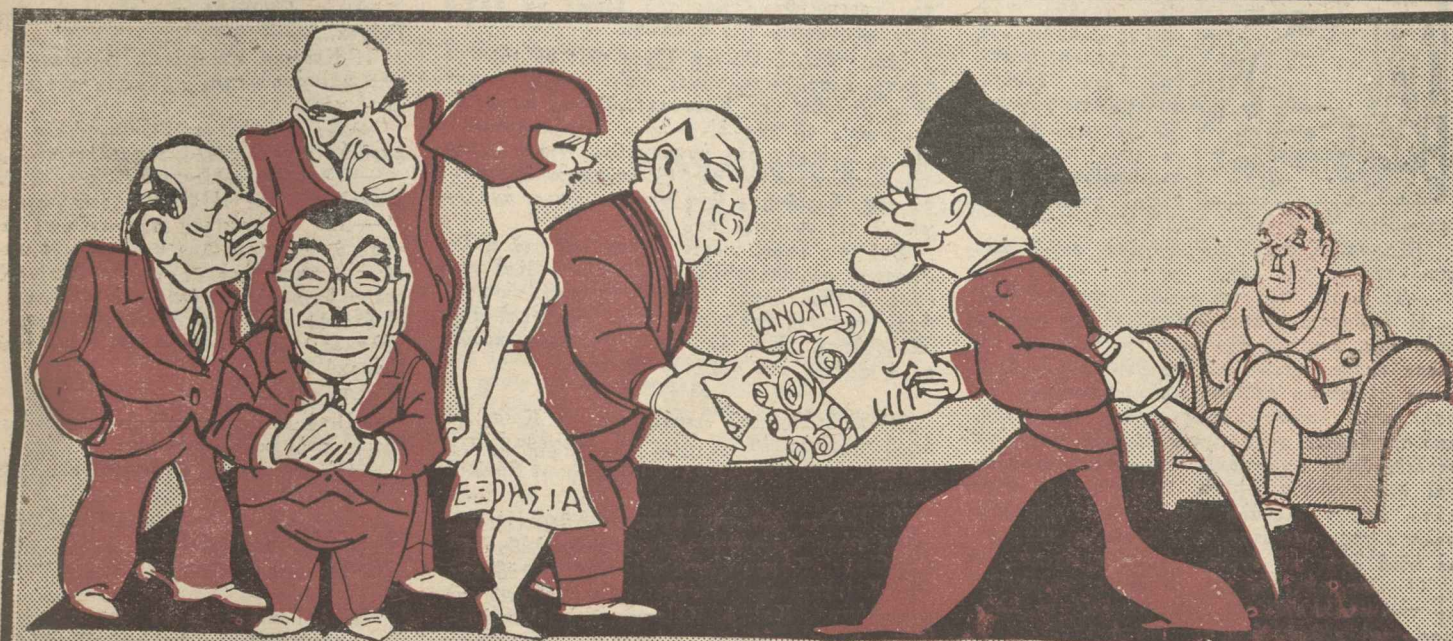
Ὡς εὖρη ὅλα τὰ τελευταῖα μοντέλλα τῆς χειμερινῆς σαζὸν μὲ χάρι, Παριζιανικὸ γούστο καὶ τιμὰς λογικὰς.

Γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι καὶ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας ἐπὶ μέτρον.

— Πῶς θα ἐφοδιασούμεε τὴν μαινούργια μας μουζίνα γυναικία ;
— Ἀηγιούλα! Θαὶ πᾶς εἰς **ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ** (Πραξιτέλους 3) καὶ θὰ παρῇς ἀπὸ 'νεῖ ὅρα χρειώδη τῆς μουζίνας μας

Κρατήσατε τὴν συνέχειαν τῶν
«ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ»,
ἀπὸ τοῦ πρώτου φύλλου

ΚΩΜΩΔΙΑ Εἰς ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΡΕΙΣ
Ἄλλου τ' ἐνείρο κι' ἄλλου τὸ θαῦμα !....

(Γελ. τοῦ κ. Φ. Δημητριάδη).

ΚΡΙΣΤΚΑ

Η Κρίστικα και ο Γιάννης συναντήθηκαν ένα γλιανό απομεινόμενο του Σεπτεμβρίου. Η Κρίστικα ήταν τότε δεκάξι μονάχα χρονών. Επαλωμένη στη γρασίδα, κάτω από ένα δένδρο, φύλαγε τις αγελάδες της που δόσκα-νε λίγο παραπάνω, τραγουδώντας ένα παλιό τσπάνιχο τραγούδι...

«Έφαφα, άκουσα μια ανδρική φωνή από πίσω της να της λέει:

—Τι ώραία που τραγουδάς, κοπέλλα μου.

Η Κρίστικα αναστήθηκε, γύρισε το κεφάλι της, κούταξε τον άγνωστο που της μιλούσε ακουμπισμένος σ' ένα δέντρο και από-μεινε με στόμα ανοιχτό από κατάντη. Τό παλληκάρι εκείνο λαμπερόπλοιο ολόκληρο, από τις γουές πλάκες, τα δαχτυλίδια και τα στολίδια που είχε πάνω του. Πλούσια ήταν και η στολή του, με τις ψηλές μπότες. Και κάτω από το μεγάλο γύρο του μαύρου καπέλου του, φαινόταν ένα πρόσωπο νεανικό, με άδρα νέος κι έντονα χαρακτηριστικά.

«Ο νέος κούταζε την Κρίστικα γελώντας με την κατάντη της και ύστερα την πλησίασε και κάθισε θορόστα κοντά της.

—Γιατί με κούταξες έτσι; την ρώτησε. Με φοβάσαι;

Και έκανε να την αγαλιάσει.

—Κάτω τα χέρια σου! του φώναξε η χωριατοπούλα.

«Όσο μιά γλυκιά νάρκη άρρισε να κυριεύει τα μέλη της.

—Μένεις εδώ κοντά; τη ρώτησε σε λίγο ο άγνωστος.

—Ναι... Έκεί κάτω! —είπε η Κρίστικα και έδειξε πέρα μια καλύβα.

—Εσύ που κάθισαι;

—Εγώ δεν έχω σπίτι... Γυρίζω εδώ κι εκεί! αποκρίθηκε ο άγνωστος, μαζεύοντας τα φρούτα του. Πηγαί-νω τώρα στο διπλανό χωριό όπου ένω να κανονίσω κάποιο παλιό λογαριασμό...

«Η Κρίστικα ποίεζε ότι ο νέος εκείνος ήταν ωραϊότερος όταν άρρισε. «Εοίσε μια ματιά στη μέση του και είδε περυσινά από τη γουρή ζώνη του μαχαίρι και πιστόλια.

«Θα είναι ληστής!» σκέφτηκε —και η καρδιά της πλυνήρισε γλυκό τούμο και χαρά, δίχως να ξέρει ούτε η ίδια το γιατί...

—Πώς σε λένε, κοπέλλα μου;

—Κρίστικα. Και σένα;

—Γιάννης.

—Πότε θα ξαναπαράσθ; από δώ;

—Δεν ξέρω. Ίσως σε μια βδομάδα. Ίσως σε δυο μήνες — Ίσως κι ποτέ... Θέλεις τώρα να σε φιλήσω; ρώτησε με σιγή χαμηλή.

—Ναι... Θέλω;

Τη σιδερένια υπάρταση του Γιάννη έπαιξαν με δύναμη την Κρίστικα. «Η γυναικατοπούλα πόνεσε απ' τη δύναμη αυτή σιδερένια... Μά ήταν τόσο ευτυχισμένη, ώστε δεν πέταξε από τη γουή της η σκέψη να διαμυτωρωθεί. Και όταν, σε λίγο ο Γιάννης την άπασσε κι έ-συνε, η Κρίστικα έξακολουθούσε να είναι επαλωμένη και να χαμογελά από ευτυχία...

«Ο Γιάννης ξαναγύρισε στη γω-ρίδ της Κρίστικας ύστερ από μια

—Γιατί δεν πήγες να σου τα ζεστάνη η Γιαδδία;

—Γιατί ήθελα να δω και σένα! αποκρίθη-κε ο Γιάννης μ' ένα ειρωνικό χαμόγελο.

—Δεν σε χρειάζονται! φώναξε η νέα. Δε σε χρειάζονται πια εδώ!...

—Δες φέμματα! της είπε με άπαθεια ο Γιάννης...

«Η Κρίστικα κοκκίνισε... Πλησίασε το φίλο της και άκουμπσε τα γόνατα της στους ώ-μους του.

—Δεν σ' αγαπάω, Γιάννη, μ' όλη μου την καρδιά; τον ρώτησε με παραπονετική φωνή.

—Όχι, έγινε, έγινε! φιδόρισε ο Γιάννης, εξακολουθώντας να ζεσταίνει τα γόνατα του.

—Δεν σ' αγαπάω σαν σκιάδα; ξαναρ-ώτησε η Κρίστικα. Δεν σου στάθηκε πιστή α-πό τον καιρό που σε γνώρισα; Δεν σε γιά-τρωνα όταν σε πλήγωναν οι ένοχοί σου; Δεν σ' έκοιβα εδώ όταν σε κυνηγούσαν οι γω-σώλμακες; Δεν σε υπρέττσα σαν σκιάδα; Γιάννη!...

—Τι θέλεις;

—Ποιά είναι η ανταμοιβή μου για όλες τις θυσίες που έκανα για σένα;

—Θα σου χαρίσω ένα περιδέραιο και είχα πέντε νομίσματα...

—Αν μου τη δώσεις αυτή τη στιγμή, θα τα πετούσα στη φωτιά...

—Δεν σου τα δίνω, γιατί δεν τα έχω πώ-ρω...

Και ο Γιάννης έβγαλε από την τσέπη του την καπνοσακούλα του και γέμισε την πίπ-στα του.

«Η Κρίστικα έπεσε τότε γονατιστή μπρο-στά του.

—Γιάννη!... φιδόρισε με έκπευτική φωνή. Όρκιστο πως δεν θα την ξαναδής...

—Ποιόν;

—Την άλλη... τη Γιαδδία!

«Ο Γιάννης άπογέμισε την πίπ-στα του κι την άναψε μ' ένα αναμμένο κλαδί από το τζάκι. «Η Κρίστικα τον κούταζε στα μάτια με λατρεία.

—Θα σου δώσω, Γιάννη, ό,τι μου ζητή-σεις...

—Σου έμεινε τίποτα που να μη μου το έχεις δώσει; της έ-πε ειρωνικά ο φίλος της.

—Θα σε προσηγορεύω σαν μά-να... Δεν θα σ' αγαπώ ποτέ να κοπιάζεις, να δουλεύεις... Θα εν-γύζωναι ενώ νη σένα... Θα σου μαγειρεύω και θα σε καθαρίζω...

Τη κλοκαίρισε θά σε δροσί-ω κι τη σιλιά μου κι τ' νεύ-ω να σε ζεσταίνω στην αγαλιά μου. Γιγού δικός μου μονάχα!...

Και η Κρίστικα άπαζε τα πό-δια του Γιάννη και τα έσφιζε με πάθος στο στήθος της...

Μά ο Γιάννης σηκώθηκε από-τομα όρθιος, έσπρωξε πέρα την Κρίστικα και τράβηξε προς την πόρτα.

—«Αφσέ με ήσυχο! της έ-πε...

—Δεν θα σ' αφήσω! του ά-ποκρίθηκε η Κρίστικα. Είσαι δι-κός μου...

—Μ' αγάρασες μήπως;

—Ναι, σ' αγάρασα με την καρδιά μου...

—Οό... έκανε ο Γιάννης. Βε-ρέθηκα πια να σ' ακούω!...

«Η Κρίστικα πετάχτηκε τότε όρθια.

—Στάσου! βροντοφώναξε. Σέ-ρω πως προτιμάς από μένα τη Γιαδδία... Μά πέρ μου γιατί προτιμάς αυτήν από μένα; Α-μωρότερη από μένα δεν είναι... Τι δόθηκες σ' αυτήν;

«Ο Γιάννης την κούταζε προ-σεκτικά—κι ύστερα κούνησε το

Γ' (Ανέκδοτα του Φιλίππου της Όρλεάνης, του Βάν Νταϊκ, του Ταλλεϋράνδου, του ντ' Εννερύ, κλπ.)

Για τον δούκα της Όρλεάνης Φίλιππο διη-γούνται το έξης ξεκαριαστικό ανέκδοτο:

Μία μέρα ο δούξ μπήκε έφαφα μέσα στην κρεβατοκάμαρά του και είδε τον κόμητα Βα-λάν γονατιστό μπροστά στη γυναίκα του. «Ο-πως ήταν φυσικό, το θέαμα αυτό τον έκανε να τ' άσση και ν' άπομείνη αόλητος.

—Ανθρώπος, η γυναίκα του δεν τ' άχασε κα-λόλου, και γελώντας του έ-πε:

—Τι παρθένος άνθρωπος αυτός ο Βαλάν, άγαπητέ μου. Σκέψου ότι μια ώρα τώρα βρι-σκαίται γονατιστός μπροστά μου και με παρα-καλεί να του δώσω για σύζυγο την ανεψιά μου. Τα λόγια αυτά ήσαν τόσο φυσικά και ειπώ-θησαν με τέτοια άφέλεια, ώστε ο δούξ άμέσως τ' άπίστεψε.

—Νομίζω, άγαπητέ μου, ότι δεν πρέπει να του άρνηθής, έ-πε στη γυναίκα του.

—Εσύ συγκατατίθσαι άδοτάτως;

—Αφού πρόκειται για τον άγαπητό μας κό-μητο Βαλάν, είναι να διατάξη κα-νείς; «Η άννηιά μας θα βολή σ' αυτόν το ταίρι της...

Τότε ο δυστυχής Βαλάν, που τον είχαν κιόλας αρραβωνιάσει τόσο άπροσδόκητα, σηκώθηκε πάνω και με... δάκρυα στα μά-τια έσφιξε το χέρι του δούξ.

«Ω! ευχαριστώ! έ-πε.

«Ετσι, θέλοντας και μή, παν-τρεύθηκε την άννηιά της φίλης του δουκίσσης της Όρλεάνης.

«Όταν ο Άγγλος άρρετικός Μόρο βρισκόταν προφυλακισμέ-νος, με κίνδυνο να καταδικασθί-σε θάνατο — όπως και καταδι-κάσθηκε πράγματι — ένας συμ-κρατούμενος του του έ-πε:

—Σέρεις, φίλε μου, έχω εί-μα κοιμήσει. «Αν θέλεις, μπο-ρώ να σου προσηγορεύω τα μά-λια, γιατί βλέπω πως παρμα-γλώσαν.

—Άκου, άγαπητέ μου, του άπάντησε ο Μόρο χαμογελώντας. «Ο βασιλεύς κι' εγώ...

που το φώτιζε το αναμμένο κούτσουρο. «Η Γιαδδία δεν γονατούσε πια, δεν σπρωρό-σε σαν το φέρι. Είχε γάσει τις αισθήσεις της.

—Έγινε τα μάτια της! έλεγε και ξανά-λεγε η Κρίστικα, ορίγοντας μακριά το κεφάλι.

Οι γωριανοί την κούταζαν με τούμο, χω-ρίς να τολμά κανείς να τη ζυγώση...

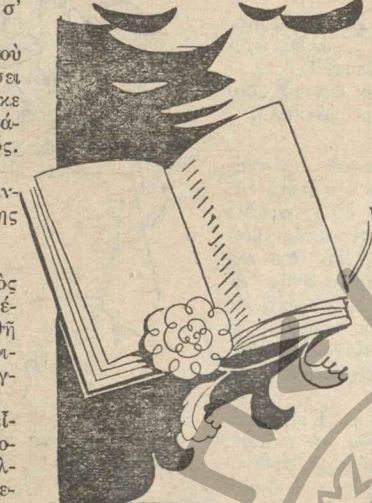
Τότε η Κρίστικα πλησίασε το Γιάννη που στεκόταν σε μια άκρη, άλλος από την κα-τάντη. «Απαζε με μανία το κεφάλι του με τα δυό της γόνατα και κόλλησε τα χείλη της στα δικά του.

—Τώρα θα είσαι για πάντα δικός μου! του έ-πε.

«Ο Γιάννης, άνικανος να προβάλλη και την προαιμική αντίστασι, την άπασσε να κίνη, ότι θέλει.

«Η Κρίστικα τότε τον άπαζε από το χέρι και τον τράβηξε προς το δάσος—να συνγί-σουν έχει την αγάπη τους, μεσ' στο σκοτάδι και τη σιωπή, σαν άγριμα που φοβούνται τους ανθρώπους...

Οι γωριανοί έδωσαν, εγίχανε από τις καλές τους κι έτρεσαν προς το σύμπλεγμα

διεκδικούσε το κεφάλι μου. Καταλαβαίνεις λοι-πόν ότι δεν έχω καμιά όρεξη να ύπαστώ έχω τα έξοδα του καλλωπισμού του, χωρίς να ξέ-ρω αν αύριο θα μου άντηρη...

«Ο μεγάλος Φλαμανδός ζωγράφος Βάν Ντάϊκ δεν ήταν μονάχα έξοχος καλλιτέχνης, αλλά και πολύ έξυπνος άνθρωπος.

Κάποτε είχε επισκεφθεί ένα συνάδελφό του στο άτελιέ του κι' αφού έφριξε μια ματιά στα διάφορα ταμιά του ήσαν ολόγυρά του, τον έρώτησε:

—Δεν μου λές, φίλε μου, με τί άνακατεύεις τα χρώματά σου; Βλέπω πως δεν έχουν καθό-λου φυλάδα.

—Με μυαλό, άγαπητέ μου, με μυαλό, του άπάντησε περήφανα ο ζωγράφος.

—Α!... έκανε τότε φοιρά ο Βάν Ντάϊκ. Τώρα καταλαβαίνω γιατί ζωγραφίζεις πάντο-τε με... νερομπογιές!...

Κάποτε ο πρίγκιπη Ταλλεϋ-ράνδος και ο δούξ του Μάλ-μπεργκ, σέζητοσαν.

—Αντιήθρα πολύ, έ-πε ο πρίγκιπ, για τον θάνατο του άγαπητού μου Σάν Κάρος.

—Ναι, ήταν ένας λαμπρός άνθρωπος, άπάντησε ο δούξ. «Αλλά δεν ήξερα ότι γνωρί-σθε τόσο πολύ με τον Σάν Κάρος.

—Αν γνωρίζασες;... έ-κανε ο Ταλλεϋράνδος. Μά ο Σάν Κάρος ήταν ο τελευταίος φίλος της γυναίκας μου. «Η-ταν ένας τίμιος άνθρωπος και της έδινε πολύ καλές συμβου-λές, που η γυναίκα μου τις ά-κούνοφους... Αυτοίμα μάλ-ιστα πολύ, γιατί δεν έρω σε τίνας χέρια θα πέση η φτώχη μου σύζυγος, τώρα που πέθανε εκείνος!...

«Ένας ζητιάνος κάποτε είχε πάρει τον περί-φημο ιστοριογράφο ντ' Εννερύ από πίσω και τον παρακαλούσε να του δώσει μια μικρή βοή-θεια.

«Ο ντ' Εννερύ, ο όποιος φημιζόταν για την παιγνιότη του, άποφάσισε τέλος νη βάλλη το χέρι στην τσέπη του και να βγάλη μια πεν-τάρα. Γυρίζοντας κατόπι στο ζητιάνο, του έδωσε την πεντάρα και του έ-πε σαν να του έδινε κανένα εκατομμύριο:

—Νά, πάρε... Και πρόσθε... «Από τώρα και στο έξης πρέπει να πάσης να ζητιανεύς!

«Ο άρχαίος φιλόσοφος Πύρρον έδίδασκε ότι η ζωή κι' ο θάνατος είναι το ίδιο άκρίβως πράγμα.

Μά μέρα λοιπόν ένας μαθητής του τον ρώ-τησε:

—Τότε λοιπόν, γιατί δεν πεθαίνεις, διδά-σκαλε;

—«Ακριβώς επειδή δεν υπάρχει καμιά δια-φορά μεταξύ ζωής και θανάτου. Γιατί λοιπόν να κόμω τον μάταιο κόπο να... πεθάνω; ά-πάντησε ο φιλόσοφος.

Ο Κ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ

ΙΝΕ ό πώ εδέξαπτος και ό πώ γλυκομπίλτος από τούς πολιτικούς άρχηγούς μας. 'Ο συνδυασμός των δύο αυτών αντιθέσεων είναι τόσο στενός, ώστε έκεινος που τον άκούει για πρώτη φορά τά χάνει κυριολεκτικά.

— Φίλτατε...

Αυτή είναι ή άγαπημένη του άρχη σε κάθε του συνομιλία, είτε συμφωνεί, είτε διαφωνεί. Με τό εφίλιπτατες προσαγορεύει τούς φίλους του και μ' αυτό πάλιν άπαντά στους πολιτικούς του άντιπάλους. «Φίλτατε» σάς όνομάζει όταν σάς πρωτογνωρίζει και έτσι σάς άποκαλεί άφού περάσουν χρόνια και στο διάστημα αυτό παύσετε ν' άνηκετε στο κύκλωμά του. 'Ετσι, τό εφίλιπτατε στο στόμα του γίνεται αίνιγμα. Δεν μπορεί ποτέ νά καταλάβη κανείς προκαταβολικά την σημασία του.

'Εδώ και μερικούς μήνες τον έπισκέφθη κάποιος γιά νά του ζητήσει κάτι. Τά συνήθειά του: 'Ενα ρουφετί γιά κάποιο συγγενή. 'Ο κ. Καφαντάρης—διότι περί αυτού πρόκειται—τον άκουσε με προσοχή. 'Ο έπισκέπτης έπηρεθάρως κ' έλεε όσο μπορούσε περισσότερα γιά νά δείξη ότι τό ρουφετί έπρεπε νά γίνη. 'Όταν τελείωσε είχε την βεβαιότητα ότι ό άρχηγός των Προοδευτικών είχε πεσεί.

— Φίλτατε... έλεν ό κ. Καφαντάρης. 'Αλλά πριν προφθάσει νά συνεχίση τον διέκοψε ό συνομιλητής του:

— Εύχαριστώ, κύριε πρόεδρε! Εύχαριστώ κυρία μου! έλεε κατασυναγμένος.

— Φίλτατε, συνήχουν ό κ. Καφαντάρης, καλά και όρμια αυτά που έλεατε... αλλά ενώ δυστυχώς δεν μπορώ νά κώμω τίποτε!

'Ο άνθρωπος μας, που έπιστεπεν ότι τό ρουφετί του ήταν τελειωμένο, έμεινε κόκκινος.

'Ο κ. Καφαντάρης, πριν πολιτευθεί, είχε άσθη ως δικηγόρος στην ιδιαίτερα του πατρίδα, τό Καρπενήσι. Τό δικηγορικό του όμως στάδιο δεν ήτο διόλου έπιτυχές από οικονομικής άπόψεως. Διαρκώς είχαν άπενταρίες. Τό ίδιο συνέβη και όταν άργότερα εγκατεστάθη στις 'Αθήνας όπου συχνά, ύπερα από χαρτοπαίχτικες ιδίως συγκεντρώσεις, εύρεθη στην άνάγκη νά ζητήσει από τον μέγαυρά του... πίστωσι. 'Ενω οι δικαστές έλεν ότι τό ποσό δεν υπερέβαινε ποτέ την 1 δραχμήν και 80 λεπτά!

Με τούς πολιτικούς κύκλους ό κ. Καφαντάρης δεν ήρχετο την έπαχη εκείνη σε έπαφή. 'Ητο βουλεντική, άλλ' έκανε παρέα με ανθρώπους που λαλί, λογίους, καλλιτέχνες και δημοσιογράφους. Με τον Βαζέλιο δεν είχε γνωριστεί ακόμα. Καί ήλθε τό 1915, όταν ό κ. Βενιζέλος έσχημάτισε κυβέροντα μετά την πώσιν των λαϊκών. 'Ο κ. Καφαντάρης έμεινε τότε στο Ξενοδοχείον 'Ερμού. 'Εκει τον έπισκέφθη κάποιος εκ μέρους του κ. πρωθυπουργού.

— Κύριε Καφαντάρη, έλεν ό άπεσταλμένος, θά έχετε την καλωσίην νά περάσετε από τ' 'Ανάτορα;

— Από τ' 'Ανάτορα;

— Μάλιστα. Πρόκειται νά δοκιμηθή έπουργός!

'Ετσι ξαφνικά έπιληροφορήθη ό κ. Καφαντάρης τον διορισμόν του ως έπουργού των 'Εσωτερικών. Την έκλήψιν όμως που έδοκιμασεν ό ίδιος ήθέλησε νά την μεταδώσει στον συμπατριώτη του δημοσιογράφου κ. 'Ανδρέα Πουκνάρου.

— Σε διορίζω ιδιαίτερό μου! του έλεε.

— 'Ιδιαίτερό σας;

— Μήπως δεν θέλεις νά γίνης ιδιαίτερος του νέου έπουργού των 'Εσωτερικών;

Καί ό κ. Καφαντάρης έσκασε στα γέλια βλέποντας την έκλήψιν του φίλου του.

Παρομοιώδης είναι ή λαμπραγία του άρχηγού των Προοδευτικών. 'Όταν καθίσει στο τραπέζι είναι άδύνατο νά σηκωθεί άν δεν άδειάσει και τό τελευταίο πιάτο. 'Η κυρία Μαρία—ή

συμπαιθεσάτη κυρία πρόεδρου—έχει καθημερινώς την φροντίδα νά προσέχη τον άνδρα της, ό οποίος είναι υποχρεωμένος, λόγω άσθενείας, νά κάνει κοίτα. Τό πώ άγαπημένο φραγτό του κ. προέδρου είναι τό κολονιθάκι. 'Αλλοτε πάλι, τις προμεσημβρινές ιδίως ώρες, τρώγει φρουτοκόμα, άμύγδαλα και καρύδια, τά όποια του καθαρίζει ή κυρία Μαρία.

'Η κ. Καφαντάρη είναι ό άχώριστος σύντροφος του σύζυγου της, όχι μόνον εις τό σπίτι, αλλά και όταν ταξιδεύει.

'Ο άρχηγός των Προοδευτικών άποφένγει και τώρα άκόμη τις διπλωματικές συναναστροφές. 'Αντιθέτως όμως ασιδάνεται ιδιαίτερα χαρά νά κοινοποιή με δημοσιογράφους. Δεν είναι άνάγκη νά υπάσχη θέμα άξιωμένο. Τό δημοσιονομεί ό ίδιος στη στιγμή. Καί μπορεί, απ' τη μία κοινοβέντα στην άλλη, νά περάση μία και δυό ώρες παρατώντας κάθε άσχολία.

Κάποι παρόμοιο συνέβη στην Θεσσαλονίκη, κατά την τελευταία περιόδία του, όπου έπεσε έπιφθη την έκθεση του ζωγράφου κ. Βισσώρη.

— Πέντε λεπτά μόνο! έλεε σε κάποιο που τον έπεριέμενε.

'Ο κ. Καφαντάρης (Στίχοι του κ. Φ. Δημητριάδου).

Περαιτέρω νά ειπούμε ότι τά πέντε λεπτά έγιναν... ώρα!

'Αλλη λέξις την όποιαν ό κ. Καφαντάρης μεταχειρίζεται συχνά είναι τό «ουρολόγι». Μ' αυτήν χαρακτηρίζει μία δική του άποτυγία ή μία γκάφα των άντιπάλων του.

— 'Η κυβέρονσις είναι ουρολόγι! έλεε στους δημοσιογράφους χαρακτηρίζον τό έργον της άναπολιτεύσεως.

— Σορολόγι είναι όπερέττα, κύριε πρόεδρε... παρετήρησε κάποιος.

— Καί μήπως ή κυβέρονσις διαφέρει σε τίποτε από την όπερέττα; άπεκρίθη ό κ. Καφαντάρης.

'Επίσης, έκτός από τό «φίλιπτατε» και «σορολόγι» λέγει συχνότατα τό «καταλαβάνει». Την λέξιν αυτήν ύπογράφει συχνές που την μεταχειρίζεται έξη-έπτά φορές σε μία του φράση. Καί τότε είναι πολύ δύσκολο νά... καταλάβη κανείς τό συμπέρασμα στο όποιον ό κ. πρόεδρος θέλει νά καταλήξη.

Τόν Φεβρουάριον του 1924, πριν κηρυχθεί ή Δημοκρατία, ό κ. Καφαντάρης τού πρωθυπουργός. Μία ημέρα τον έπισκέφθησαν απ' τον μερικό άξιωματικό. 'Ητο ένα είδος έπιτροπής των στρατιωτικών, οι όποιοι ήσαν ύπερ της άναρχίας της Δημοκρατίας και είχαν σκοπόν νά άπατήσουν από τον πρωθυπουργόν νά ετελειώη μία ώρα άρχηγας.

— Θά κηρύξουμε την Δημοκρατία! έλεν ό

συνταγματάρχης Βουσινας.

— Θά κάνουμε κίνημα! έπρόθεσεν άλλος.

'Ο κ. Καφαντάρης προσέπαθε νά τους καθουράση. Οι άξιωματικοί όμως ήσαν άκαταπαιστοί.

— Τίποτε! τίποτε! έφώναζαν. 'Η θά κηρύξης την Δημοκρατία ή νά παρατηρής!

Καί τότε ό κ. Καφαντάρης έδωσε την άπάντησιν που θά μείνη άξέσπαστη:

— Τί Δημοκρατία και τί Βασιλεία; 'Εδώ κύριοι χαμόμαστε!

'Ενα βράδυ ό κ. Καφαντάρης έπαυε χαριά σ' ένα φίλο σάτι. Γύρω από τό τραπέζι ήσαν συγκεντρωμένοι πολλοί που παρακολούθησαν τό παιχνίδι. 'Ο κ. Καφαντάρης έκανε. Μά στιγμή, καθώς ήσαν άφηρημένοι, κάποιος από τούς προσκεκλημένους του έλε:

— Κύριε Καφαντάρη, κείρεσθε!

'Ο κ. Πρόεδρος, που έγνώριζεν ότι τό εκφώνημα είχε μεταφυσική σημασία, έκίνησε τό κεφάλι του περιλυστός.

— Ναι, δυστυχώς, άπήντησε, χάνω... Τρεμερή γράνια!

— Καλέ κείρεται τό έπανωφόρι σας! έπε ξήγησε ό παρασάθενος κύριος.

Πραγματικά τό έπανωφόρι του κ. Καφαντάρη, από κάποιο άποτυχισμό που έπρεσε κατά λάθος, είχε πάρει φωτιά. 'Ο άρχηγός των Προοδευτικών έσέλασε.

— Διπλό τό κάρμιο! έλεε.

'Εδώ και κάμποσα χρόνια έκανε στο Καρπενήσι μία πολύ παράξενη δίκη. Κατηγορούμενοι ήσαν γιατροί, δικηγόροι και άλλοι έπιστήμονες, διότι σε κάποιο γλέντι «εδαράζαν» την κοινήν ήσυχίαν, υποβολιμασίως εις τον άέρα άσάκτους. Συνηγορούς των κατηγορουμένων ό κ. Καφαντάρης. Κόσμος πολύς είχε προσέλθει στο δικαστήριο γιά νά παρακολουθήση την διαδικασίαν. 'Όταν οι κατηγορούμενοι άπλε γήθησαν ό κ. Καφαντάρης ήρτισε την άγρεύσιν του ως έξης:

Τί είν' τό κακό που γίνεται Καί ταραχή μεγάλη.

Μάται!

Οι δικαστάι τά έχασαν και τό κοινόν ξαφνίστηκε με τό «μπαί!».

— Κύριοι, έλεν ό εύφρων συνηγορός, τά τραγοΰδια αυτά γιά νά έννοηθούν, πρέπει νά ρηφθούν και πιστολιές!

Οι δικαστάι έγείλασαν με τό έπιχειρίσμα και οι κατηγορούμενοι άφένθησαν έλεύθεροι.

'Όταν γιά πρώτη φορά ό άρχηγός των Προοδευτικών έξέλεγη βουλευτής, οι συμμαχικοί του παρενονήτο, διότι δεν κατάλαβαν νά τούς κώμω κανένα ρουφετί. 'Εκείνος δικαιολογούμενος τούς έλε:

— Εξέρετε τί έπαθα; 'Εμπαίνα στο ύποπτεγα με τό καπέλλο στο χέρι και δεν ν' έσπαρναν στα σοβάρα. Τώρα όμως έκατάλαβα ότι γιά νά κάνης τη δουλειά σου πρέπει... νά φοράς τό καπέλλο!

Εχωριστή είναι ή άγάπη του κ. Καφαντάρη προς τούς συμπατριώτας του. Πρωτοστατά σε κάθε Εδριτανική κίνηση και ύποστηρίζει τούς νέους που δείχνουν πώς θέλουν νά πάνε μπρός. 'Ετσι μόνον έξηγείται και ή ρατστική συμπάθεια με την όποιαν τον περιβάλλουν οι συμπατριώται του.

Η ρητορική ικανότης του κ. Καφαντάρη είναι άξία θαυμασμού. Πάντοτε όμιλεί χωρίς την βοήθειαν χειρογράτων, μπορεί δε, χωρίς εις την τραστίαν μήνην που έχει, νά συγκαταίρει μόνος και γεγονότα, πράγμα άκατόρθωτον στους περισσότερους πολιτικούς μας.

Δεν θά ήτο άδικα κριτά άν έθίγαμε και μιάν άλλη πλευρά της ιδιοκτητικής ζωής του κ. προέδρου. Καί αυτό είναι ή αισθηματική. 'Ο κ. Καφαντάρης συγκαταίει ιδιαιτέρως από τας έκπροσώπους του όρασιον φίλου. Μεταξύ μας άνδρικής και μιάς γυναικείας συντροφιάς ποτώς πάντοτε την δευτέραν. 'Αν έχει έπιτυχίες; 'Α, παρασάλα, δεν νομίζετε ότι έπαχωρήσαμε πολύ;

Βίλμα Μπάνκυ

Μία ημέρα της 'Αναίσεως του 1925 έγραζόνουν άκόμη στο μικρό μας κινηματογραφικό στούντιο της Βουδαπέστης, όταν έξαφνα με άφραση ένας συνάδελφός μου και μού άνήγγειλε κατάπληκτος:

— Τίωδες; 'Ηρθε στην πόλμας ό Σαμουήλ Γκόλντντν, ό βασιλεύς του κινηματογράφου... 'Ο πανίσχυρος ιδιοκτήτης της 'Ελέτρο-Γκόλντντν-Μάγερ!...

— Άλήθεια; του άπάντησα άδιάφορα, γαί δεν είχα καμιά έλλειδα ότι θά κατόρθωνά νά παρουσιάστω σ' αυτό τό τριαντά πρόσωπο.

Κ' έπειτα, δίχως νά δώσω περισσότερη σημασία σ' αυτήν την είδηση, έπαύθησα νά παραβόλω τον κόσμο μου...

Ός την ημέρα εκείνη είχα παίξει σε μερικές «εργασίες» ταινίες, στη Βουδαπέστη, όπου είχα γεννηθεί κ' είχα μεγαλώσει, γαί, όπως έζηρε, είχα Ούγγαρεζα. Στην Ούγγαρία λοιπόν και στη Γερμανία είχα άσχημα ν' άποκτή κάποια φήμη και νά θεωρηθώ ως κινηματογραφικός άστρον. 'Εκεί κάτω όμως, στο Χόλλυγουντ, στον παράδεισο των ήθοσιών της δύσης, δεν θά είχε άκούσει βέβαια κανείς νά γίνεται λόγος γιά μένα...

Έκείνη την ημέρα όμως συνέβη κάτι που δεν τό έπεριμένα. Τη στιγμή που έτοιμαζόνταν νά γύγιν, ό διευθυντής μου μίσησε σάν τρελός μέσα στο στούντιο, μ' άρπαξε από τό χέρι και με τράβηξε τρέχοντας ως τό αυτοκίνητό του. Μ' έβαλε μέσα, κάθισε κ' αιώσε δίπλα μου κ' έπειτα φώναξε λαχανιασμένος στον σοφέρ:

— Γρήγορα!... Στό σταθμό!

'Εγώ από την ταραχή μου τά είχα χάσει και δεν τολμούσα ν' άνοήξω τό στανιό μου. Τί είχε πάθει λοιπόν; Μήπως είχε τρελλαθεί;...

'Όταν φτάσαμε στο σταθμό, ό διευθυντής μου πήδηξε από τό αυτοκίνητο και μού φώναξε αίσθητά:

— Περιμένα!...

'Επειτα έγινε άφαντος... Κατέβηκα από τό αυτοκίνητο κ' άρχισα νά κάνω μερικά βήματα άνησυχη, όταν έξαφνα είδα πάλι μπροστά μου τον διευθυντή μου, μαζί κ' έναν άγνωστο κύριο. 'Ηταν ένας κοτσάκωτος άνθρωπος, με βλέμμα κρύο και σταθερό έπιχειρηματίου και μ' ένα μεγάλο ποσό στο στόμα.

'Ο άγνωστος αυτός κάρφωσε τό μάτι μου πάνω μου λίγα δευτερόλεπτα, έράδωσε τό στήθον μου κ' έπειτα έκίνησε τό κεφάλι του και παρακά...

— Ε, λοιπόν! Έκείνη ή μικρή και σπληνική κίνηση που κερνάω και, άλλωστε μέσα σε μία στιγμή δλη μου τή ζωή. Είχα κάνει πάλι την τύχη μου!

'Ο άνθρωπος αυτός ήταν ό Σαμουήλ Γκόλντντν! 'Ο βασιλεύς του κινηματογράφου είχε έλθει στην Εδρώτη γιά δουλειές του και, περνώντας από τη Βουδαπέστη, είχε άκούσει νά γίνεται λόγος γιά μένα. Τηλεφώνησε λοιπόν στο διευθυντή

'Από τη ζωή των 'Αστέρων

Πώς έπήγα στο Χόλλυγουντ

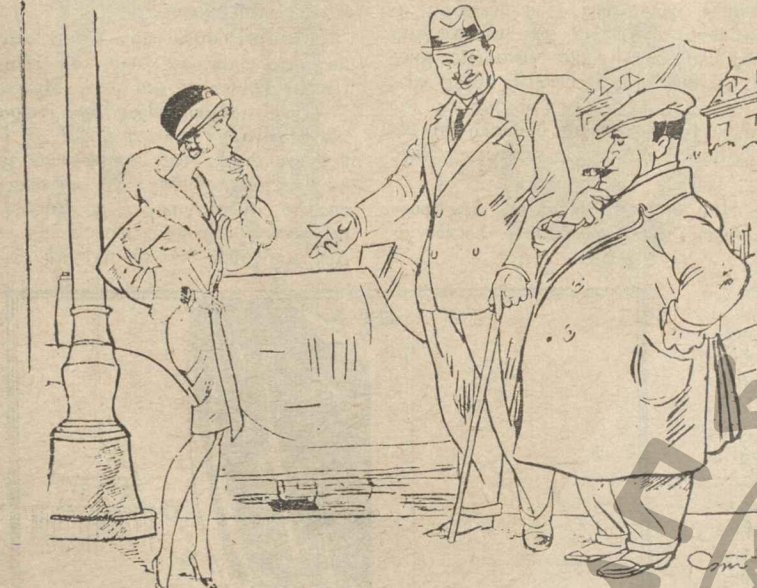
('Αναμνήσεις της περιφήμου ήθοποιού του Κινηματογράφου Βίλμας Μπάνκυ)

Μον πώς ήθελε νά με ιδή, έπειδή ό μιος αυτός έλειπε από τό γραφείο του, είχε πάρει τό τηλεφώνημα ή δικτυολογία του...

Κ' έτσι, μόλις την τελευταία στιγμή του έτοιμαζόνταν πάλι νά φύγη από τη Βουδαπέστη, ό μικτερ Γκόλντντν, κατόρθωσε ό διευθυντής μου νά με παρουσιάση μπροστά του...

'Ο βασιλεύς του κινηματογράφου άνέβαλε τότε τό ταξείδι του, τηλεφώνησε στο άμερικανικό προσεντείο νά του στείλουν ένα διαμερισμα, και τό ίδιο βράδυ υπέγραφα ένα συμβόλαιο γιά πέντε χρόνια!... Κ' έμεις, δεν με είχε παρακολουθήσει ούτε μία φορά στο στούντιο πώς εργαζόνταν κ' ούτε με είχε ιδεί καμιά φορά στην όδον... Δεν είναι λοιπόν ένα περίεργο μυστήριο ή ζωή!...

'Όταν έφτασα στο Χόλλυγουντ, είδα ότι ήμουν μία ξένη, άγνωστη σ' ένα παράξενο κ' άδόκητο κόσμο. Μία ημέρα ωστόσο — τη δεύτερη φορά που έπήγαινα στο στούντιο της 'Ελέτρος — καθίσε στεκόμουν δίπλα και παρακολουθούσα μία

'Ο άγνωστος κάρφωσε τά μάτια του πάνω μου, χείδεψε τό σάκι μου...

σκηνη, μ' έπλησίασε ένας νέος με μαύρα μαλλιά και με γελιάς μάτια και μού έλε:

— Θά παίξουμε μαζί διάφορες ερωτικές σκηνές σ' ένα κοινότομο φίλμ... 'Εγώ έχω μερικές σταθερές ιδέες γιά τον τρόπο με τον όποιον πρέπει νά παίζης κανείς τον ρόλο του έρωτευμένου. 'Ελάζω λοιπόν ότι και ή ιδέες σας θά συμφωνούν με τίς δικές μου...

'Εγώ τον κάτταξα έκπληκτη μία στιγμή κ' έπειτα του άπάντησα:

— Αυτοίς πολλά, μ' άν δεν καταλαβαίνω τί μου λέτε... έκτός από τη λέξη «έρωτας». Αυτή τη λέξη την έξέρε σε έξη γλώσσες... Μαντεύω λοιπόν τί θέλετε νά μού πητε, μ' άν δεν έχω καμιά διάθεση νά γίνω τον καρό μου μ' αυτά τά πράγματα. 'Ηρθε εδώ πέρα γιά νά εργαζώ σ' ό!...

Φαίνεται όμως ότι είχα πάρει πο-λύ σοβάρο ύψος κ' ότι είχα γίνει

κατακόκκινη από τη ντροπή μου, γαί δίλοι γύρω μας άρχισαν νά γελούν με την καρδιά τους. Έδωχώς βρέθηκε εκεί ένας διαμεριμένος που ήξερε ούγγαρεζικά και μού έξηγησε άμέσως περί τίνος έπρόκειτο. 'Ο νέος εκείνος ήταν ό Ρόλαντ Κόλμαν, ένας ευγενέστατος και πολύ συμπαθητικός άνθρωπος, κ' είχα την τύχη νά έργαστώ μαζί του τρία δολοχώρα χρόνια σε διάφορες ταινίες.

Μ' άρεσε όμως πολύ κ' ό Ρόδολφος Βαλεντινός. 'Όταν έτελείωσα τον «'Αγγελο του Σκότους» με τον Κόλμαν, ό «έρωτας Ροϊντν» μού ζήτησε νά παίξω μαζί του στον «Μάισρο 'Αετός». Κ' έμεινα πολύ ευχαριστημένη από τη συνεργασία μας, γαί ή ταυρία αυτή έσπρωξεσ μία μεγάλη έπιτυχία. Μαζί του έπαιξα ακόμα και τό «Υπό του Σείχη». 'Ο Βαλεντινός έπαυε πάντα με πάθος κ' έκίνησε μ' ένα παράξενο τρόπο μιά γυνίκα πριν τη φιλήσει... Αυτό ήταν, ίσως, τό μεγαλύτερο δέληγμά του.

'Όπως όλοι οι Λατίνοι, είχε κάποια σκληρότητα στο βάθος τού χαρακτήρος του. Αυτή ή σκληρότητα

με μία ημέρα νά καπνίσω!... Δεν είχα καπνίσει ως τότε, μ' έπρεπε ν' «άπολαύσω» ένα σιγαρέττο σε μία σκηνή που θά γινότα μαζί του. Μού έδειξε λοιπόν όμοιοιτικά με ποιόν τρόπο, ενώ μού έλεγε με τη γλυκιά και θαυπειτική φωνή του την ιστορία της ζωής του. Κ' έκείνος, όπως κ' εγώ, είχε ξηπνήσει μία μέρα εύτυχημένος, μ' ένα συμβόλαιο γιά τό Χόλλυγουντ...

Μά μήπως όλα έδώ πέρα δεν είναι ξαφνικά και παράξενα; Οι «έσπερες» του κινηματογράφου κινηγούν διαρκώς με μία ύληγυώδη ταχύτητα τη χίμαρά τους. Άκόμη και οι έρωτές τους είναι έκκεντροί κ' άνεξήγητοι...

'Ο Λιού Κόντυ, ένας από τούς πιο χαριτωμένους άρτίστες του Χόλλυγουντ, μού διηγήσε μία ημέρα ότι, σπυαίνοντας σε μία δεξίωση της Μάιτελ Νόρμαντ, συλλογίστηκε έξαφνα ότι την άγαπούσε κ' ότι έπρεπε δίχως άλλο νά της προτείνη νά παντρευτούν!... Κ' ή Μάιτελ, που δεν περίμενε διόλου μιά τέτοια πρόταση, τον έκίνησε μιά στιγμή, έπειτα χαιρολόγησε γλυκά και τού έλεε ναι... 'Ο Λιού Κόντυ της έλεε τότε ότι έπρεπε νά φύγουν άμέσως γιά τό Μάισσι κ' ή Μάιτελ δέχτηκε, χωρίς νά συλλογιστή διόλου τούς καλεσμένους της... 'Ο Κόντυ όμως, φεύγοντας από τό σπίτι του, δεν είχε στο νου του άκόμη ότι θά έκανε μιά τέτοια πρόταση στη Μάιτελ και δεν είχε στην τέλην του παρό μόνο δέκα δολάρια!... Τί έκανε λοιπόν τότε; Χωρίς νά χάση διάσημην την φημισμα του, έτηλεφώνησε στον διευθυντή της άπονωσίας του Μάισερν Χίλλς και τού ζήτησε νά του δώσει 500 δολάρια!... Κ' ό 'Ταόρλι Μπάλα, ό άστυνόμες των άστέρων, όπως τον λένε, τού έστειλε άμέσως τά λεπτά μ' ένα πούλημα υποσημειωτήρια. Φωνάζεστε λοιπόν ότι πρόβλεπα πρόβλεπα μπόρουν τά συμβόλν στην Εδρώτη; Κ' όμως μ' αυτόν τον τρόπο ζούν όλοι οι ήθοποιό του κινηματογράφου στο Χόλλυγουντ!...

Προς φάρε δεν συλλογίστηκε νά παντρευτώ κ' εγώ κανέναν απ' αυτούς τούς τρελλούς νέους, που παίζουν διαρκώς με τη ζωή! Είχα βρει όμως τούς καλύτερους φίλους άμεσα απός συνάδελφους μου, όσες δεν ένομινα την άνάγκη νά έρωτευθώ κανέναν απ' αυτούς!...

Μία ήμερα ωστόσο στο Μάισσι, που ήμουν έπιλομένη στη χρυσή άμνηστική κάτω από μία μεγάλη πλατεϊστική διαπρόελα, κ' είχα δίπλα μου ένα λεπτό και ήλιωμένο νέο, ένομοφα έξαφνα την καρδιά μου νά γίνεται τρυφερή και νά πλημμυρίζη από ένα παράξενο άσθημα εύτυχίας... Τά μάτια του φίλου μου έκείνη τη στιγμή είχαν μιά άκατακρητη ροήσια... Τί περιεργό που είναι! Μπορεί νά βλέπης κάθε μέρα έναν άνθρωπο, κ' έξαφνα νά καταλαβήης ότι αυτός είναι ό έρωτής που όνειροπλάσσεις!...

Προς ήταν τότε αυτός ό νέος; 'Ηταν ό περίφημος ήθοποιος Ραντ Λά Ρόν. 'Ο άγνωστος μου! Παντρευτήκαμε την όλη μέρα κ' από τότε ζούμε κ' οι δύο εύτυχημένοι.

ΒΙΛΜΑ ΜΠΑΝΚΥ

Ο πύργος με τις τριανταφυλλιές

Της Μ. Ντελλού

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Η δίσ Νουέ, ανανήνοια της δουκίσσης του Στάλντερ, επιστρέφοντας από ένα ταξίδι της στην Προσηγία στο Παρίσι, συναντάει με μια άγνωστη γυναίκα και τα δύο παιδιά της, τον Φρέντυ και τη Μαγκαλί. Έκτοτε διώκεται η συνταξιδιώτισσά της πεθαίνοντας μέσα στο τραίνο και τα παιδιά της μένουν έρημα και απορριπτόμενα, γιατί δεν έχουν κανένα συγγενή στη Γαλλία. Η δίσ Νουέ τ' αναλαμβάνει τότε υπό την προστασία της και τ' οδηγεί στο μέγαρο, στο οποίο κάθεται η δουκίσσα του Στάλντερ μαζί με τον γιο της, τον νεαρό λόρδο Τζέραρ, την κόρη της, Ισαβέλλα, και την προστατευόμενη της ανήλικη 'Ορηλία. Η δουκίσσα Νουέ ν' αρέσει πολύ την 'Ορηλία, η οποία είναι πολύ ευαίσθητη. Χωρίς να θέλει μάλιστα, τη μετατρέπει. Τότε η Μαγκαλί, έραλλη απ' την οργή της, του φαντάζει ότι θα τον μισή ολόκληρη τη ζωή. Μερικά χρόνια μερολαβούν, κατά τη διάρκεια των οποίων η Μαγκαλί δεν ξαναβλέπει πια τον Τζέραρ, που ταξιδεύει διαρκώς στο εξωτερικό. Τέλος ο νεαρός δούξ ξαναγυρίζει και ξαναβλέπει τη Μαγκαλί, που έχει γίνει πια κοπέλλα. Με πόρα φέρεται πολύ διαφορετικά απέναντί της. Ανεχεται την παρουσία της κοντά του, ενδιαφέρεται γι' αυτήν και την προστατεύει από την αντίπαθεία που τρέφει απέναντί της η λαίδη 'Ορηλία.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο λόρδος Τζέραρ γύρισε προς το μέρος της εξαδέλφης του και της είπε :

— Έλα να σε συχαρώ, 'Ορηλία. Δεν ήξερα ότι είχες τέτοια χαρίσματα ήθοιοι... .

Ο τόνος του δούκως είχε κάποια ειρωνία καθώς έλεγε τα λόγια αυτά, και η 'Ορηλία καυσούσε.

— Να! Είσθε θαυμάσια στο ρόλο σας, μιλαίδη! Είτε τότε ο λόρδος Ντοπιλ. 'Όλοι συμφωνούν σ' αυτό. Μά κι η λαίδη Ισαβέλλα έπαιξε πολύ ώρα. Δεν είν' έτσι, Τζέραρ ;

— Ναί, έπαιξε ώραία πράγματι, αν και η 'Ισαβέλλα θεωρεί το θέατρο ως μία απλή διασκέδαση.

— Και πώς θέλεις να το θεωρή ;

— Όπως το θεωρούν όλες γενικώς ή φίλες της. 'Ως ευκαιρία να επιδειχθούν, να διακριθούν, ν' απολαύσουν, έστω και για μία στιγμή, τη μέθη των χειροκροτημάτων που προελαύνουν μερικά γυναίκα μυαλά. Τα κορίτσια, κατά τη γνώμη μου, χάνουν στις επιδείξεις αυτές κάτι απ' την αφέλειά τους και τη δροσιά τους κι' αποκατούν ένα φάρος που δεν ταιριάζει στην ηλικία τους. Κατόπιν τους φαίνεται δύσκολο να ζήσουν χωρίς χειροκροτήματα, χωρίς επιδείξει, χωρίς τις ψευτικές αυτές συγκινήσεις.

— Τζέραρ, είσαι πολύ αστείργος, είτε η λαίδη Ντοπιλ. Δεν φανταζόμουν ποτέ να έχεις τέτοιες αντιλήψεις. Σε ποιόν αιώνα λοιπόν ανήκεις ;

Ο λόρδος Τζέραρ χαμογέλασε ελαφρώς κι' απάντησε :

— Έχω πράγματι, μιλαίδη, για μερικά ζητήματα αντιλήψεις που δεν συμφωνούν με τις αντιλήψεις του άλλου κόσμου. Δεν είμαι επικριτής, αλλά λιπάμει ειλικρινώς για τις πλάνες που επικρατούν στη γυναικεία ανατροφή... Θέλω τα κορίτσια να συνδυάζουν την αιδώλότητα του παιδιού με τη σοβαρότητα της γυναίκας που έχει κρίσις... Θέλω να έχουν ψυχρή ύπεροχη που να την κρύβουν κάτω απ' την ταπεινοφροσύνη τους και να τη φανερώσουν μόνο με τις άρετές τους και την καλοσύνη τους.

Όλοι τον κύταζαν ξαφνιασμένοι για τη σοβαρότητα του τόνου, με τον οποίο μιλούσε. Στά μεγάλα μάτια της Μαγκαλί ζωγραφίζονταν ζοφερή έκπληξις για τις αντιλήψεις αυτές του εικοσάεταχροντος αυτού μεγατόνου. Εκείνο όμως που της έκανε ακόμα μεγαλύτερη εντύπωση, ήταν ότι καθ' όλη την ώρα που μιλούσε, μονάχα έκεινην έ- κύταζε.

Είσθε πολύ δύσκολος, μιλόρδε ! είπε η λαίδη Ντοπιλ με κάποιο πείγμα. Ζητάτε την τελειότητα. 'Αλλά που μπορείτε να τη βρείτε ;

Βρίσκεται! απάντησε ο λόρδος Τζέραρ με τόνο σταθερό. Ναί, ξέρω εγώ ένα κορίτσι που συγκεντρώνει τα χαρίσματα που ανέφερα προ δλίγου.

Βρίσκες λοιπόν αυτό το άνθος ; τον διέκρινε η 'Ορηλία ειρωνικά. Βρί- κες αυτό τον μενεξέ ;

— Ναί, 'Ορηλία, είπε ο Τζέραρ. — Σας ευχαριστώ πολύ, μιλόρδε... είπε η Μαγκαλί. Είμαι γνίδα 'Αμαλία, νυχρά. Τό βοήθα ! Είνε ένας μενεξές.

Ποτέ δεν μου άρεσαν το πολύπλοκο λουλούδι.

Και το βλέμμα του λόρδου καρφώθηκε πάλι στη Μαγκαλί. Η λαίδη 'Ορηλία δεν μπορούσε πια να συγκρατήσει τη δυσε- ρέσκεια που της προκαλούσαν τα λόγια αυτά του εξαδέλφου της και για να μη φανή πως είχε καυσουράσει, γύρισε να πάρη ένα αναφι- κτιζό απ' το δίσκο που κρατούσε κάποιος υπηρέτης.

— Α ! έδω είσα, Ρόσβελ ; ρώτησε ο δούξ βλέποντας τον γραμ- ματέα του να πλησιάζει μαζί με τον Φρέντυ. Πού ήσουν λοιπόν ; Δεν σε είδα καθόλου.

— Έδώ ήμουν, απάντησε ο γραμματέας, αλλά καθόμουν λίγο μακριά από την έξοχότητά σας, 'Απλήρως την παράσταση, η οποία πραγματικά ήταν πολύ πετυχημένη.

— Κι' εσύ, Φρέντυ ; ρώτησε ο δούξ φιλικά τον αδελφό της Μα- γκαλί, χτυπώντας τον φρεκά στον ώμο. Πώς σάς φάνηκε η παρ- εσταση ;

— Ωρασιάτη, μιλόρδε. Η λαίδη 'Ισαβέλλα κι' η λαίδη 'Ορη- λία έβλεψαν έξοχα.

Η λαίδη 'Ορηλία, ανωγόνησάς τον, έφριξε ένα περιφρονητικό βλέμμα στο εόρφανά, που τουλούσε να εκφέρει κρίσεις για το πω- ξινό της.

— Είμαι πολύ ευχαριστημένος που διασκέδασες, άγαπητέ μου Φρέντυ ! είπε ο Τζέραρ. Λιπάμει μόνο, γιατί, κρατώντας σε κοντά μου, στέρησα την δεσποινίδα 'Αμαλία και τη μες Μαγκαλί της πα- ρουσίας σου, καθ' όλη τη διάρκεια της παραστάσεως.

Και γυρίζοντας προς τον ματρώ-ντ' οτέλ που είχε πλησιάσει με τ' αναφιτικιά, του έδειξε τις δυο δεσποινίδες μαζί να τις σερβίρη. Έ- πειτα απομακρύνθηκε, γιατί τ'α καθήκοντά του ως οικοδεσπότη του επέβαλαν να περιποιηθί και τους άλλους προσκαλεσμένους του.

Ο λόρδος Ντοπιλ πάλι επρόσφερε το μπράτσο του στη λαίδη 'Ορηλία και μαζί με άλλους νέους και νέες διευθύνθηκε προς τις α- θουσες του χορού.

Ο κ. Ρόσβελ είχε μείνει κοντά στο Φρέντυ και κουβέντιαζε μαζί με τη δεσποινίδα 'Αμαλία. Πρώ και που απήντηνε καμιά φιλοφρο- νητική κουβέντα και στη Μαγκαλί.

Εκείνη όμως είχε γίνει τώρα πολύ ψυχρή και δεν του απαντούσε παρά μόνο με μονοσύλλαβα κι' όταν η ευγένεια το απαιτούσε. 'Ο ά- θροπος αυτός της προκαλούσε μία βαθειά αποστροφή, την οποία το κάκον προσπαθούσε να κατακλύσει. Εμμέμετο μάλιστα τον έαυτό της γι' αυτό, γιατί ο κ. Ρόσβελ και εγγενής ήταν και σοβαρός. Έ- κείνο που της προκαλούσε πρό πάντων φρίκη, ήταν το βλέμμα του. Δεν μπορούσε να το άνεχθί.

— Θέλεις ν' αποσυρθούμε, άγα- πητή μου Μαγκαλί ; τη ρώτησε η Ψε 'Αμαλία, η οποία είχε άντλη- ρθεί τη δυσφορία της.

— Αν θέλετε, δεσποινίς 'Αμα- λία... Αισθάνομαι λίγη κόπωση και έλασρό πονοκέφαλο.

Η δυο γυναίκες σηκώθηκαν κι' ο κ. Ρόσβελ τις συνόδευσε ως την πόρτα που οδηγούσε στο χώλλ. 'Απ' εκεί φωνάζονταν η αιδούσε του χορού, στις οποίες, υπό τους ήχους της ορχήστρας, στροβιλιζόν- τουνον τα ζευγάρια των χορευτών.

Ο λόρδος Ντοπιλ, βλέποντάς τις, τις πλησίασε και είπε με τόνο διαμαρτυρίας :

— Πώς ;... Φεύγετε από τό- ρα, μες Ντωλτέ ; Κι' εγώ που έλ- πίζα να μου κόνετε την τιμή να χο- ρεύουμε μαζί αυτή τη μαζούσκα ;

— Σας ευχαριστώ πολύ, μιλόρ- δε, απάντησε η Μαγκαλί. Είμαι δ- μως πολύ κουρασμένη για να χο- ρέψω... .

— Λιπάμει πάρα πολύ, είτε ο λόρδος. 'Αλλά έλατω, ότι δεν θα φύγη και ο κ. Φρέντυ.

— Όχι ! Όχι ! είπε η δίσ 'Α- μαλία. Ο Φρέντυ αγαπάει πολύ το χορό κι' ο χορός είναι μία διασκέδα- σις που ταιριάζει στην ηλικία του.

Η Μαγκαλί υποκλίθηκε, απαν- τώντας στον εύλαβη χορευτισμό του λόρδου Ντοπιλ και στο Ρόσβελ και απομακρύνθηκε μαζί με την δεσποι- νίδα.

— Υποφέρεις πολύ ; τη ρώτησε

τότε η δεσποινίς Νουέ.
— Όχι και τόσο... ήσυχαστε, δεσποινίς. Θα πάρω κανένα σκα- νάκι και με τον ύπνο της νύχτας, θα μου περάση ο πονοκέφαλος... 'Αλλά ήξερα, ότι και σεις θέλατε να φύγουμε. 'Επίσης ήθελα ν' α- ποφύγω το χορό.

— Δεν θα σ' ευχαριστούσε, Μαγκαλί ;

— Όχι και τόσο, δεσποινίς. Δεν έχω κλίση στις κοσμικές έορτές, καθώς ξέρετε. 'Επειτα, νομίζω ότι δεν έχω θέσι σ' ένα περιβάλλον που ανώτερο της σειράς μου κι' όπου μόνον κατόπιν διαταγής, πρέ- πει να παρευρίσκωμαι.

Δεν υπήρχε καμιά πικρία στα λόγια αυτά της Μαγκαλί. 'Απλώς έλεγε αυτό που σκεφτόταν.

Η δεσποινίς 'Αμαλία έφριξε ένα βλέμμα γεμάτο τρυφερότητα στην προστατευόμενη της. 'Αν και ντυμένη άπλούστατα, ήταν έν τοί- πος ασήκρη σ' όμορφη και σε γοητεία. Καμιά απ' όλες τις νεα- ρές άριστοκρατίδες που χόρευαν μέσα στα σαλόνια, δεν θα μπορού- σε να παρόλμη μαζί της.

Κι' όμως η Μαγκαλί περιφρονούσε την ευκαιρία που της παρου- σιάζονταν για να τη θαυμάσει. Ποιά άλλη νέα στη θέση της θα τό έκανε αυτό ;

— Βλέπω, φρόνιμη μου Μαγκαλί, είτε η δίσ Νουέ, ότι η κοσμική κίνηση δεν σε τράβει καθόλου. Έχετε δικιο, παιδί μου. 'Απόγευγέ την όσο μπορείς, γιατί η λαίδη 'Ισαβέλλα δεν θα σ' αφήση να την εγκαταλείψης εύτοτε. Σ' άγασται τόσο η καλοκαρδία αυτή μικρούλα... .

— Πόσο καλή είναι ! είπε και η Μαγκαλί με συγκίνηση. Είνε βέ- δαια λίγη ελαφρώς στις σκέψεις της... . μά θα σοβαρευτή με την ή- λαια και με τα μαθήματα του αδελφού της. 'Αλήθεια, ποτέ μου δεν

θα πίστευα, ότι ο δούξ του Στάλντερ δεν θα γνώταν τόσο σοβαρός, έπειτ' από τις αναμνήσεις που μου είχε ά- φήσει όταν ήταν δεκαοχτώ χρόνων.

— Α, όχι ! Ήταν και τότε σο- βαρός, είτε η δίσ Νουέ. Είχε λαμπρή ψυχή, αν και φωνόταν κάπως άγέ- ρωτος εξ αιτίας των κολακειών, με τις οποίες τον περιέβαλαν όλοι. Εγώ τονίλαρχον τον βοήθα πάντα καλό και καταβεκτώ απέναντί μου. 'Α- λήθεια, Μαγκαλί, η προκατάληψή σου εναντίον του δεν έχει λιγοστεύ- νει καθόλου ;

— Δεν είχα καμιά προκατάληψη, δεσποινίς. Δεν μπορούσε βέβαια ν' άσκηθίτε δι φέρθηκε εκληρά και βίαια απέναντί μου κι' ότι απ' τότε μου κρατούσε κάποια κίκα. Τώρα δ- μως πρέπει να όμολογήσω, ότι η στά- σις του απέναντί μου έχει μεταβληθ- θεί και ότι μου φέρεται πια με με- γάλη καλοσύνη. *

Η διασκέδασις κι' η έορτής δια- δεχόντουσαν η μία την άλλη στον Πύργο με τις Τριανταφυλλιές. Στους άλλους λαμπρούς καλεσμένους είχαν προσπεθεί τώρα και οι κόμητες Μα- ξιμιλιανός και Φερδινάνδος ντε Βολ- μετέργκ, εξαδέλφοι του λόρδου Τζέ- ραρ, δυο νέοι γνωστότατοι στην Πα- ρισινή άριστοκρατία.

Ο δούξ όστόσο, άφινε συχνά τους καλεσμένους του για ν' άσκησ- λείται με διάφορες μελέτες και για να συνεχίζεται με τον γραμματέα του. Προσκαλούσε σχεδόν κάθε μέρα το Φρέντυ κοντά του και φωνόταν πως εύρισκε ξεχωριστή ευχαρί- στηση στη συντροφιά του. 'Η χάρις του νεαρού αδελφού της Μαγκαλί τον είχε κατακτήσει κυριολεκτικώς, όπως άλλωστε κι' όλους τους κα- λεσμένους του.

Η Μαγκαλί άφινε πρόθυμα τον αδελφό της να συμμετέχη στις διασκέδασεις του Πύργου. 'Ηξερε, ότι ήταν πολύ σοβαρός, αν και διατηρούσε βίη την παιδική του αφέλεια και δεν φοβόταν μήπως το περιβάλλον του πλούτου και της πολυτελείας τον βιάσει.

Η Μαγκαλί όστόσο, παρουσιάζονταν σπανιότατα στις συγκε- τρώσεις του Πύργου. Πάντοτε όμως η εμφάνισή της προκαλούσε κα- τάλυψη σ' αυτούς που την έβλεπαν για πρώτη φορά.

— Είνε η φίλη μου Μαγκαλί Ντωλτέ ! έλεγε η λαίδη 'Ισαβέλλα, παρουσιάζοντάς την.

— Είν' ένα κορίτσι που το αναδράφωμαι έδω από φιλανθρωπία ! επρόσθεσε η λαίδη 'Ορηλία ιδιαιτέρως με περιφρόνηση.

Η λαίδη 'Ισαβέλλα δεν ήθελε με κανένα τρόπο να βλέπει παρ' ό- μερα την άγαπημένη της Μαγκαλί. 'Ετσι, έκείνο το πρωί, ανέβηκε στο διαμέρισμά της δεσποινίδος 'Αμαλίας και της δήλωσε, ότι ήθε- λε την προστατευόμενη της για το απόγευμα. Και απευθυνόμενη στη Μαγκαλί, επρόσθεσε :

— Θα έχωμει μουσική απογευματινή. Η εξαδέλφη μου Τζουλιάννα ντε Βολμπετέργκ είναι πολύ δυνατή στο πάνο κι' η λαίδη Ντοπιλ παί- ζει θαυμάσια άρφα. Γι' αυτό πρέπει οι ξένοι μας ν' ακούσουν και τη ι- τέροχη φωνή σου, καλή μου Μαγκαλί.

Μπροστά σε τόσο καλωσύνη, η Μαγκαλί δεν μπορούσε ν' άρνηθί.

Το απόγευμα φόρεσε έν' άπλούστατο φόρεμα, του οποίου το άνοιχτό ροζ χρώμα της πήγαινε θαυμάσια. 'Η δεσποινίς 'Αμαλία μόλις την είδε ντυμένη έτσι, δεν μπόρεσε να συγκρατήσει ένα επιφάνημα θαν- μασμού, ενώ ο Φρέντυ της είπε :

— Αυτό το φόρεμα σου πηγαίνει περίφημα, Μαγκαλί ! Ποτέ δεν ήσουν τόσο όρφα !... .

Εκείνη ύψωσε τους ώμους της. 'Η ευχάριστη εντύπωση που προ- καλούσε, τη στενοχωρούσε μάλλον, αντί να την κολακεύη.

— Μαγκαλί, τη ρώτησε σε λίγο ο Φρέντυ, θέλεις να πάμε στη βιβλιοθήκη του Πύργου, για να δοίμε αν υπάρχουν εκεί 'Η Περι- πέτειες του 'Αρθούρου Πύω, που μου σύστησες να διαβάσω ;

— Πάμε. 'Ως τις τέσσερες που θα πάω στην αιδούσα της μου- σικής, έχω ώρα. 'Αλλά φράβαιμ μήπως ενοχλήσουμε κανένα.

— Όχι. Οι προσκεκλημένοι βρίσκονταν στους κήπους. 'Εξ άλλου, ο λόρδος Τζέραρ μου είπε, ότι μπορώ να πηγαίω στη βιβλιοθήκη όποτε θέλω.

Κατέβηκαν τη μεγάλη σκάλα, πέρασαν το χώλλ και διευθύνθηκαν προς τη βιβλιοθήκη.

Μά στάθηκαν μπροστά στην πόρτα της, βλέποντας μέσα το λόρδο Τζέραρ να κουβεντιάζει με το γηραιό λόρδο Λούτηντ.

Ο νεαρός δούξ τους άντελήφθη άμέσως και φώναξε μ' εγκαρδιό- τητα :

— Έμπατε, μες Μαγκαλί ! 'Ελα, Φρέντυ !... .

Η Μαγκαλί τότε, απαντώντας στον χαριεταμό των δυο λόρδων, είπε :

— Νομίζαμε, ότι δεν ήταν κανείς αυτή την ώρα στη βιβλιοθήκη και ήρθαμε για να βρούμε κάποιο βιβλίο... .

— Έλευθερα, δεσποινίς ! της ά- πάντησε ο δούξ, ο οποίος φανόταν γοητευμένος απ' την εμφάνισή της. Μή μας δίνετε προσοχή και κλέψετε να βοήπε το βιβλίο που θέλετε.

Και εξακολούθησε την κουβέντα του με το γέρο λόρδο, ο οποίος κύτ- αζε τους δυο νέους μ' ένα παράδοξο βλέμμα.

Σε λίγο, η Μαγκαλί βοήπε το βι- βλίο που χρειαζόταν. 'Ετοιμαζόταν ν' άκουσθί μαζί με το Φρέντυ, όταν εξαφνα είδε το δούκα να πλησιάζει και να λή :

— Συγγνώμη, δεσποινίς. Θα ήθε- λα να κουβεντιάσω λίγο με το Φρέν- τυ. Σας παρακαλώ μάλιστα ν' ακού- σετε και σεις την κουβέντα μας.

Ο λόρδος Τζέραρ είχε άφήσει το λόρδο Λούτηντ στην άλλη άκρη της βιβλιοθήκης να εξετάζει μία νομισμα- τική συλλογή. Παρακάλεσε τους δυο νέους να καθίσουν κοντά του σ' ένα τραπέζι φορτωμένο βιβλίες, κι' έπει- τα παίρνοντας απ' αυτές ένα χαρτιο- μένο σκίτσο, που παρίστανε ένα κα- ταράκτη των πενιχρών του Πύρ- γου, ρώτησε το Φρέντυ :

— Τι είναι αυτό, Φρέντυ ; Ποιός το ζωγράφισε ;

— Εγώ, μιλόρδε, απάντησε ο νέ- ος. Μά πώς το βρήκατε ; Σίγουρα θα μου έπεσε στο πάσο.

— Τα συγχερητήριά μου, Φρέντυ ! είπε με σοβαρότητα ο δούξ. Είνε πολ- λ' καλό το σκίτσο σου. Μά γιατί δεν μου είχες πει ποτέ για το ταλέν- το σου αυτό ;

— Μά είναι τόσο άσημαντο, είτε ο νέος κοκκινίζοντας, ώστε δεν κτόλμησα να σας μιλήσω σχετικώς.

— Γιατί, Φρέντυ ; Ξέρεις καλά, ότι ενδιαφέρομαι για σένα κι' ότι με μεγάλη χαρά θα μάθαινα ένα τέτοιο πράγμα.

Ο Φρέντυ, χωρίς ν' απαντήσει, έκοψε το κεφάλι του.

— Σού άρέσει η ζωγραφική, Φρέντυ ;

— Ό !... . Μιλόρδε !... . Πολύ... .

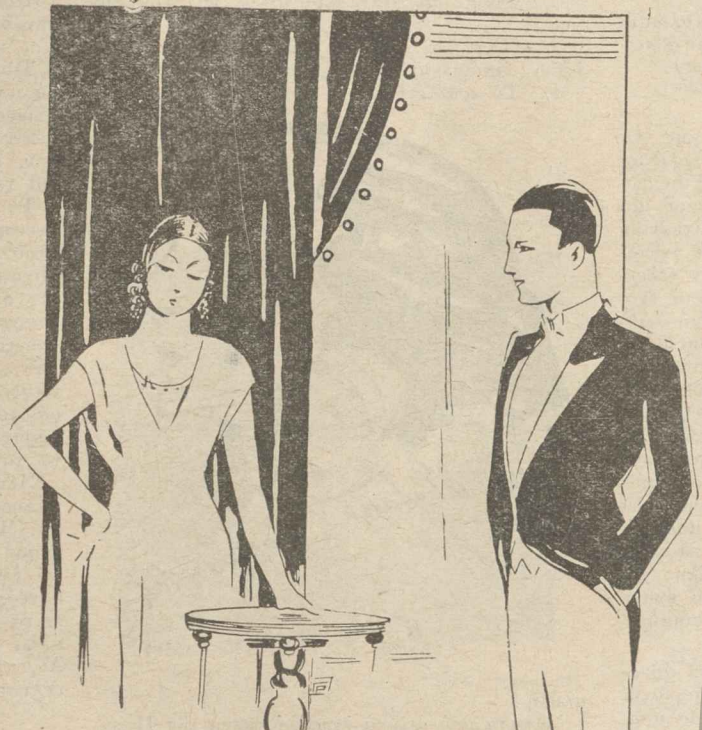
— Τότε γιατί μου τό έκαρδεις ; Γιατί στις ερωτήσεις μου ποιά στάδιο προτιμάς, δεν μου απαντούσες σύμφωνα με την αλήθ σου ;

Ο Φρέντυ γύρισε το κεφάλι του προς τη Μαγκαλί.

— Σε σάς λοιπόν, δεσποινίς, πρέπει ν' απαντήσω για ν' άκούσω μια απάντηση ; ρώτησε ο λόρδος Τζέραρ.

— Ναί, μιλόρδε, είτε η νέα με τόνο σταθερό. Εγώ, μαζί με τη δεσποινίδα Νουέ, έδωσα στο Φρέντυ να καταλάβη ποιά ήταν το κα- θήκον του στην περιπτώσει αυτή. 'Ορείλει πολλά, πάρα πολλά μά- σια, στην γεννωμοφροσύνη εκείνων που επί τόσα χρόνια μας περιβάλ- πουν και μας προστατεύουν, για να μη μισή ν' άρσιωθί απ' έω- γραφική, η οποία, για πολλή καιρό ίσως, δεν θα του δίνη κανένα κέρδος. Πρέπει κι' αυτός, όπως κι' εγώ, να φροντίσουμε να βοηθή- μιά έπικερδή έργασία για να πάλιλάσουμε τους εισογτάς μας από το βάρος μας. Θα πους εγγονομοφίως αιδιώως, αλλά τώρα που είμαστε ίσανοί να έργαστούμε, η αξιοπρέπεια μας μάς επιβάλλει να μη δε- χτούμε στο εξής τη βοήθειά τους... Γι' αυτό το λόγο, ο Φρέντυ δεν μ' ήλπε ποτέ στην έξοχότητά σας για την κλίση του προς τη ζωγο- γραφική... .

('Ακολουθεί)

— Ποτέ άλλοτε δεν ήσουν τόσο όρφα !... .

Η κ. Κιρσάνοβα, η οποία είχε την καλωσύνη να υπογράψει το σκίτσο της, με την αφιέρωση «Στο περιοδικό «Παναθηναία»» (Σκίτσο του κ. Φ. Δημητριάδη).

Σωφρανταπέντε χορεύτριες της Βασιλικής Όπερας του Βελγραδίου έκαναν την εμφάνισή τους στο θέατρο «Ολύμπια». Το Γιουγκοσλαβικό αυτό μπαλέτο ήταν πραγματικά μια ευκαιρία να ιδούμε όχι μόνο την καλλιτεχνική πρόοδο των γειτόνων μας, αλλά και να γνωρίσουμε από κοντά κάτι, για το οποίο τον τελευταίο καιρό γίνεται εύρος λόγος. Τι είναι τα χορογραφικά μνημειώματα; "Αν ζούσε η Άννα Παύλοβα, θα ήταν η μόνη που θα μπορούσε να μας δώσει έμπιστοτητα στην απάντηση. Διότι μόνο εκεί έχει κανείς σαφή ιδέα του προγράμματος. Μια κίνηση του κορμιού, συγχρονισμένη με τον ήχο και το αίσθημα της μουσικής, είναι η καλύτερη θεωρία της τέχνης που τόσο υπέροχα ερμήνευσε η Παύλοβα, η δούκισσα και τόσο άλλες χορεύτριες. Έτσι μόνο εξηγείται ο χαρακτηρισμός που εγράφη μόλις έζησε η Παύλοβα: «Ο κίνος απέθανε».

Πραγματικά, με τον θάνατο της μεγάλης χορεύτριας, η παράδοση του μπαλέτου έχανε μια από τις καλύτερές της — τη μοναδική έσως για πολλούς — εκπροσώπου.

Τα «χορογραφικά μνημειώματα» είναι άρκετά παλιά τέχνη. Προτού καν την εμφάνισή τους στις Βασιλικές Αιθούσες τον 16ο αιώνα. Το 1625 η Φραντσέσκα Κάπονα έδωσε την πρώτη υπεραμάλτετο με το έργο της «Η απεικόνιση του Ρουτίλντο από τη νύφη Άλφιν».

Αλλά εκεί που το χορογραφικό μνημείο ερχόταν πραγματικούς δημιουργούς μουσικής και χορού, είναι η Ρωσία. Συνέβαλε της αξίας ενός Τσιτσάκοβιτς και χορεύτριες της τέχνης μιας Παύλοβα, συνετέλεσαν στην αναγέννηση της παραδόσεως. Έπειτα, με το επαναστατικό κίνημα των Ρώσων, η τέχνη που χοροδράματος μετατράπηκε στη Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Αμερική και άλλου.

Κορυφαία του μπαλέτου που μας επεξερίθη είναι η κ. Νίνα Κιρσάνοβα, Ρωσίδα την καταγωγή. Μουσικός διευθυντής ο κ. Κρίστιτς, αδελφός του έπ' Αθηνάς αρραβωνισμένου της Γιουγκοσλαβίας. Η Νίνα Κιρσάνοβα είναι μια σπουδαία χορεύτρια, με κομμάτι λυσιτεχνικό και μάλιστα εκπαιδευτικό. Είχε την καλωσύνη να μας δεχτεί στο διάλειμμα μιας πρόβας και να μας μιλήσει για την τέχνη που εκπροσωπεί.

Από μίαν χορευτικήν επίδειξιν Τὸ Γιουγκοσλαβικὸ μπαλέττο

(Τίλέγει η κορυφαία του μπαλέτου κ. Νίνα Κιρσάνοβα)

Λέττον της Παύλοβα;
— Μάλιστα: τα τελευταία πέντε χρόνια της ζωής της την παρακολούθησα σ' όλες τις περιόδους της. Πρώην είχα γυρίσει σε διάφορες πόλεις της Εγγύτης. Όμοιοι λόγοι όμως ότι ποτέ δεν έδοξα μια μεγαλύτερη χαρά από την εποχή που έπαυσα με την Παύλοβα...
Τα μάτια της συνεκλήθησαν από σημείο αυτό υφαινόταν. «Υστερα από μικρή διακοπή, συνεχίζει:
— Ήταν πολύ μεγάλη χορεύτρια η Παύλοβα και χρυσή κορδιά. Μας αγαπούσε όλες σαν παιδιά της. Όταν ψυχομαρούσε ήμουν πάλι της, μαζί μ' άλλες μαθήτρές της. Έμεινε ελπίδα αλλά εκείνη, αν και πονούσε, προσπαθούσε να μείνει ήσυχη.
Μια στιγμή έφυγε και μου είπε:
— Θέλω μια χαρά από σένα. Θα την κάνεις;
— Όχι, και να μου ζητήσετε να το έχετε! απάντησα.
— Το μπαλέτο... το μπαλέτο να μη δι-

Η Μπόσκοβιτς. (Σκίτσο του κ. Φ. Δημητριάδη).

αυτή! Έπειτα από μερικά λεπτά η φωνή της Παύλοβα έδωσε για πάντα...

Η κορυφαία του Γιουγκοσλαβικού μπαλέτου μιλάει με ενθουσιασμό για τις Αθηνές. Είναι λυπημένη που δεν μπορεί να μείνει περισσότερο.

Μια ερώτηση ακόμα. Κάνετε κορφο; — Σας ενδιαφέρει; — Όχι τόσο έμένα, όσο τις αναγνωστικές των «Παναθηναίων»... — Έ, τότε ελπίζω τους να μη γίνουν ποτέ μπαλαρίνες! Δηλαδή; Τα ευκόλως έννοια παραλείπονται.

Κι επειδή μιλήσαμε παραπάνω για την Παύλοβα δεν θα ήταν άσκοπο να παραθέσουμε κάτι ακόμη από τη ζωή της μεγάλης καλλιτέχνης. Η Άννα Παύλοβα γεννήθηκε το 1885 και πέθανε τη νύχτα της 22ας προς την 23ην Ιανουαρίου του 1931. Έζησε δηλαδή 46 χρόνια. Ήταν παιδί — ο μόνος έτών — όταν έδωσε το πρώτο δείγμα της μελλοντικής εξέλιξής της. Μετά πέντε χρόνια ενεργό στην ορχήστρα του Αυτοκρατορικού μπαλέτου. Ύστερα από καιρό η νεαρά μαθήτρια έθιμάβει. Και ο θάνατος έκαρπεν ως το τέλος της ζωής της.

Η Παύλοβα ήταν υπόδειγμα εργατικότητας. Ή ίδια, όταν τη ρωτούσαν πως κατόρθωσε να φθάσει εκεί που έφθασε, απαντούσε στερεοτύπως:
— Η Τέχνη δεν είναι διασκεδαστικό επίτευμα. Η Τέχνη είναι εργασία!

Και η Παύλοβα απέθανε εργαζομένη. Και λεπτά πριν ξεπνιχθεί, έφθασε την ώρα με την οποία παρουσιάζει στο «Θεατο» του Κόκινου, όχι για να χορέψει, αλλά στους θαυμαστές της, αλλά για να άσπασε την Τη φορά εκείνη ο κύκλος της πεθάνει πραγματικά.

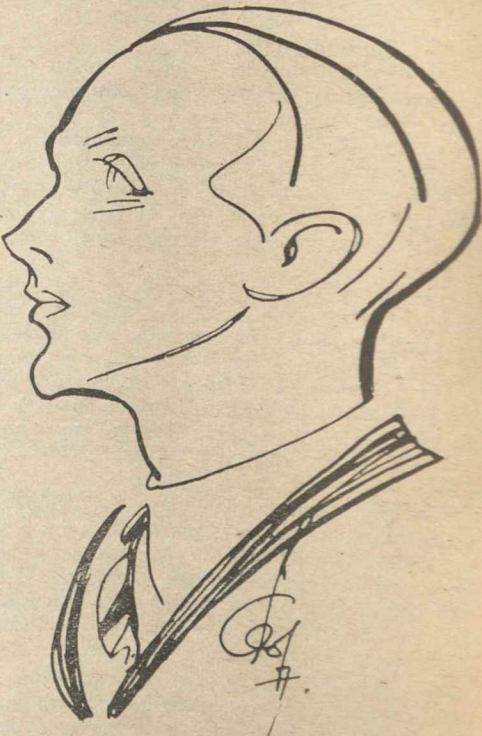
Η μεγάλη χορεύτρια δεν υπήρξε μόνον εφάστος εκπαιδευτής, αλλά και δημιουργός εφάστος χοροδραμάτων. Έκτός από τον «Θεατο» του Κόκινου ανέθεσε το «Μυστήριο της Πυραμίδας» και άλλα έργα.

Η ζωή της Παύλοβα είναι σφιχτά δεμένη με την ζωή ενός επίσης μεγάλου καλλιτέχνη του Νταγκάλ. Σ' αυτόν χρεωστά άρκετά από τη δόξα της. Το αίσθημα που συνέδεσε τις δύο αυτές υπάρξεις ήταν τέτοιο, ώστε λίγους χρόνια μετά τον θάνατο της Παύλοβα άπαιξεν ο Νταγκάλ.

Τα έργα που έπαυθησαν απ' το Γιουγκοσλαβικό μπαλέτο στα «Ολύμπια» είναι το «Μυστήριο της Πυραμίδας», με μουσική του Τσαϊκόβιτς, η «Αίμα των Κόκκινων» του Τσαϊκόβιτς, η «Σεχαράζα» των Ρίμσκιν-Κόρσακ και τέσσερα μονόπρακτα.

Το «Μυστήριο της Πυραμίδας» είναι αντιστοιχεί από τον παρόμοιο θάνατο του Άνγκλου αρχαιολόγου Κόρντοβον. Κάτω από τον αρχαιολόγο μπαίνει μαζί με μερικούς έρτες σε ένα θάλαμο Φαραωνικού τάφου. Εκεί υπάρχει μια σαρκοφάγος, την οποία όμως ο βασιλιάς να ανοίξει οι εργατίες και φεύγει. Μένει μόνος ο αρχαιολόγος, όταν ξαφνικά ναι η σαρκοφάγος και παρουσιάζεται μια ερωτική γυναίκα. Ο νέος μένει έκθαμβος μπροστά στην όμορφη της. Και εκείνη όρχει να του λέγει την ιστορία της.

Ήταν ίερα στο ναό της «Ισιδός», όταν γάμος έναν νέο που άνηκε σε άλλο θρόνο. Η αγάπη της ήταν τόσο, ώστε δεν έστασε να τον ακολουθήσει στον τόπο του. Εκεί έγινε έρωτας στο ναό του Διονύσου και ο νέος έχρασε προσκολλημένος τον Θεό. Έπειτα προσπάθησε να προσηλυτίσει την γυναίκα, αλλά εκείνη μετανοήθηκε, έπεστρεψε στην Αίγυπτο. Απελευθερώθηκε για το κοινό που έπαυθη να παγιά στο Νείλο. Την τελευταία

Ο κ. Ζουκόφσκι. (Σκίτσο του κ. Φ. Δημητριάδη).

Γαζάνο, αν δεν το φρόνιζε μονάχη της; Γιαυτό, παρ' όλη την ασυνείδητη, γλυκύτητα και μουσικότητα απ' τον ήχο της απειρίας έμεινε της πρηνινοεργίας, κάπως στην κοίτη, μακριά από τις συζητήσεις...

Τον λάρυγγα κορυφαία η Έρνεστίνη, τον αγαπημένο της σύζυγο, τον γουστό της Γαζάνο, τον οποίο ούτως ή άλλως δεν ήθελε είχε παντρευτεί από αγάπη. Μάλιστα ήταν στα 28 του χρόνια σπασα εκείνη, και η άνοχη.

— Μπλά... Δεν περνάει η κόρη τόσο νέος... Ένωσα σας και θα με λυπηθώ ο χάρος...

Έτσι συνέβη πάντα να λέει, η Έρνεστίνη, κάθε φορά που την ενοχλούσαν με συζητήσεις και συμβουλές, και της έλεαν να κυττάει λίγο την υγεία της. Γι' αυτό και η πεποίθησή της, βαθιά ριζωμένη, ήταν απλή φυγή της, της έδινε μια δύναμη άλλοτε να παλεύει νύχτα και μέρα με την απληκτική αρρώστια της, και ν' αντιστεκόταν με κοράγιο στα βαριά χειρουργικά της...

Με η ασυνείδητη την αφήνισε μέρα με την ημέρα και το δίγλωσσό της, πειρά κανένη της ζωής της, άρχισε να τρεμοβόλνει. Σκουμένη στο προσκήνιο της, ο θυμός και ο ακρυμένος σκύνης της, περιτριζόταν μόνον να κυττάει τα σπασμένα απ' την εξάντληση, κλέφρα της, να της γυρνάει με τα τραμένα του γένι το κένο και όρρο απ' τον πυρετό της στενής αγωνίας προσοπαίει της, και να διακρίνει τα άναυτα του χείλη από ανίσχυρη λύσσα...

Η μέρα προχωρούσε, πένθιμη και θλιβερή, κι η άτυχη γυναίκα του δεν είχε ανοίξει, ακόμα, τα βαριά και κουρασμένα βλέφαρά της, λες και την είχε γυρτήσει κατακέφαλα η θανάσιμη νύχτα του ψυχροεργήματος. Μόνο το κορμάκι της το διαρκώς σπασμένο, τότε-τότε, από απότομους και άρρακους σπασμούς.

Έξαφνα — κατά το δειλινό — η έτοιμη βάνη ανοίξε τα θύλα σπασμένα ματιά της, τα μισοκλεισμένα απ' το σκοτάδι της Άλλης ζωής, τα στήλωσε με στενή λαχτάρα στο σκωμένο και γεμάτο άγωνία πρόσωπο του σύζυγου της, και του ψιθύρισε με αδύναμη φωνή:
— Περνάω, Γαζάνο... Εσύ, εγχαριστή-μην από σένα... Ο Θεός να σε κάνει ευτυχισμένο, όπως μ' έκανε κι εσύ ευτυχισμένη...

στην σφίχεται από τον αγαπημένο της. Και ενώ οι δύο έρωσται έφαινον, τους βλέποντας έρωτες και καθιστάσαν τον νέο σε θάνατο. Μαζί του όμως πεθάνει και η αγαπημένη του. Αυτό είναι το όραμα παραμυθι που ζωντανεύει με τη δύναμη της τέχνης του μπαλέτου. Αι κίρια Κιρσάνοβα και Βασίλβια υπέροχες στοές ούλους των. Το ίδιο και ο κ. Ζουκόφσκι. Τελειώνει με μαν ειρήνη: Είθε να μην αργήσει η ημέρα που θα άσπασήκαμε κι εμείς το δικό μας μπαλέτο.

πυρετός κι' ο δή-λας την τρεμνούνταν μέσα και νό-χτα, τη φτωχή Έρνεστίνη. Με ό-ταν της μιλούσαν γι' ανάπαιστο, γινό-ταν σωστό θρήνο, κι' ούτε δαχτύλι-σμήτρες έπ'άνω-ισ' αυτό το ζή-τημα...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

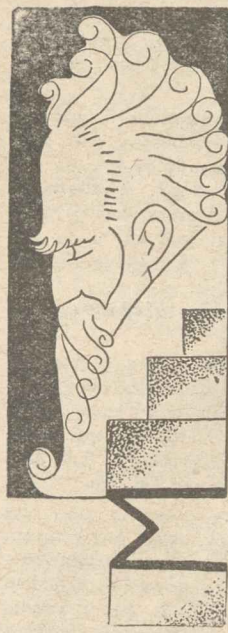
— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

— Όχι, χίλιες φορές όχι!... Τι θα γινόταν το φάχ-το του καλού της...

'Ο Μαύρος 'Ιωάννης ο Βαπτιστής

'Ο προσυλητισμός στο Χριστιανισμό ενός μαύρου πολεμιστού του Νγκάσσα. 'Η άπογοτευστική του Τόμ στο Βελγικό Κογκό. Μία σατανική έκδίκηση του βασιληά Σαϊβίλα. Πώς έπνιγαν οι 22 έχθροι του. Το τραγικό βάπτισμα 50 γυναικών του βασιληά Μουσαούλα στα νερά του Ζαμβέζη. Οι τρείς κρεμασμένοι του Σαλιμπουρου.

ΤΟ ΕΞΗΣ οι μαύροι της Βορείου Ροδεσίας, έκει κάτω στην Νότιο 'Αφρική, θα μπορούσαν να πάνε στον Παράδεισο, όταν τους καλέσει ο Πανάγαθος Θεός. 'Ο Τόμ, ο οποίος τους έστειλε διά της βίας και πριν της ώρας τους, δεν ξη περά. Τον χρεμάσαν οι 'Αγγλοι! Θα είσαστε, θέλω, περιέργου να μάθετε ποιος ήταν αυτός ο Τόμ... 'Α πλουστάτα, έ, ε, ε, μαύρος 'Αγιος, ο μαύρος 'Ιωάννης Βαπτιστής, όπως τον έπωνόμασαν.

'Ο μαύρος αυτός άγιος, είχε πολύ παρράση και περιπετειώδη ζωή κι αξίζει τον κόπο να σας τη διηγηθούμε.

'Ο Τόμ ήταν στην άρχη ένας γιγαντόσωμος πολυεστατής, ο οποίος δεν καταδεχόταν ποτέ να πατήση το πόδι του στην εκκλησία που οι ιεραπόστολοι έχουν χτίσει στην πατρίδα του, κι ο οποίος εξακολουθούσε να λατρεύει το πνεύμα του Φελελέ, ένα ξύλινο δίδυμο με δυο τρομακτικές σεφέρές δόντια κροκοδείλου και δυο μελώρια κέρατα δονάσου στο κεφάλι...

Μία μέρα ωστόσο άκουσε τυχαία το κήρυγμα ενός ιεραποστόλου και του έκανε τόση εντύπωση, ώστε την επομένη Κυριακή πήγε κι αυτός γιγαντοπόνηση στην θεία λειτουργία... 'Όταν δέ έπει από λίγη ώρα δέχθηκε απ' την εκκλησία, είχε αποφασίσει πια να γίνει χριστιανός. 'Ο Θεός των ιεραποστόλων του φαινόταν τώρα ο καλύτερος απ' όλους. 'Από την ημέρα εκείνη, ο Τόμ παρακολουθούσε παντού τους ιεραποστόλους, κι όταν αυτοί μιλούσαν για τον Παράδεισο ή διαβάζανε το ευαγγέλιο, τους άκουγε έκστατος, άνοήγοντας διάματα το στόμα του... 'Απ' όλες όμως τις θρησκευτικές ιστορίες που άκουγε, του άρεσε πιο πολύ η ιστορία του 'Αγίου 'Ιωάννου του Βαπτιστού!

Μία Κυριακή λοιπόν, μετά τη λειτουργία, τον πήρε ένας ιεραπόστολος και τον βάπτισε στο γειτονικό ποτάμι. 'Εκει, άκούγοντας τον ιεραπόστολο, να λέει επάνω από το κεφάλι του: «Βαπτίζεται ο δοῦλος του Θεού Θωμάς εις τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», έννοιωσε ότι είχε γίνει άλλος άνθρωπος, και κατάλαβε ότι από εδώ και πέρα δεν μπορούσε πια να κάνει τίποτ' άλλο παρά ν' άφιερώσει τη ζωή του στην υπηρεσία των μαύρων αδελφών του...

'Ο Τόμ, είχε άκουσει τους ιεραποστόλους να λένε ότι το βάπτισμα εξαγνίζει απ' όλες τις μαριές κι άνοήγει τις πύλες του Παράδεισου στο νεοφώτιστο χριστιανό. Αυτός λοιπόν είχε κερδίσει έτσι τη βασιλεία

των ούρανών. Μά οι άλλοι, οι άμαρτωλοί άδελφοί του, που λάτρειαν ακόμα τα είδωλα, τί θ' απογινόντουσαν; 'Επρεπε να τους αφήσει να πάνε στην Κόλαση; 'Οχι βέβαια, γιατί ο Τόμ είχε καλή καρδιά...

Κι έτσι έξαφνα, μία μέρα, ο Τόμ, έγινε άφαντος από τη Νγκάσσα. Οι ιεραπόστολοι όμως δεν άνησχύσαν. Είχαν προσέξει τον θερμοζήλο του νέου χριστιανού και κατάλαβαν άμέσως ότι ο Τόμ είχε φύγει για να σώσει κι άλλες ψυχές... Κι όπως άποδείχτηκε, είχαν δίκιο.

'Υστερ' από λίγο καιρό έμειναν ότι ο μαύρος ιεραπόστολος κρεμασμένος στο Βελγικό Κογκό. Γύριζε από χωριό σε χωριό κι έκήρυττε το λόγο του Θεού... Φαίνεται όμως ότι εκεί κάτω οι άδελφοί του ήταν ξεροκέφαλοι, γιατί άφου περιπλανήθηκε ένα δύσκολο χρόνο σ' εκείνα τα μέρη, δίχως να κερδίσει καμία ψυχή, άφου έβλεπε ότι οι άνθρωποι ήταν τόσο άπιστοι, έβγαλε από το κεφάλι του το ποτάμι, πήδησε μέσα στα καζάνια της Κολάσεως, όπως έκανε ν' ανατριχιάζουν από φόβο... 'Ο Τόμ λοιπόν δεν πρόφτανε να τους βαπτίζει, σ' ένα παραπτώμα του Ζαμβέζη, που τον είχε άνομάσει «'Ιερόδανη»!

Φαντάζεστε πόσο χαλάρη την άπελπισία του όταν είδε βυζ' από όλες τις ημέρες τους μαύρους άδελφούς του να ξαναγυρίζουν πάλι στις πρώτες τους άμαρτωλές συνήθειες; Μά δεν

ήταν κρίμα να πηγαίνανε έτσι χαμένοι όλοι οι κάποι που; Αυτό πια δεν θα το ήθελε ούτε ο Θεός! 'Επρεπε λοιπόν να βρη έναν τρόπο σωτηρίας που άποτελεσματικό. Και τον βρηκε...

'Εμάρτε λοιπόν μία ημέρα όλους τους άμαρτωλούς στις όχθες του ποταμού και άφου τους έξωρρισε για τελευταία φορά να πάνε πια να λατρεύουν τα ξύλινα είδωλα, άρχισε να τους περιγράφει τόσο παραστατικά την ευτυχισμένη ζωή στον Παράδεισο, ώστε πολλοί απ' αυτούς προχώρησαν θαρρετά και του έζητησαν να τους ξαναβαπτίσουν!

'Ο Τόμ άρχισε αυτόν που κρεμασμένος με μπροστά από τους άλλους και τον τραβήξε με σα στο ποτάμι. 'Επειτα τον έπιασε σφιχτά με τα μαλλιά και δούτηξε το κεφάλι του μέσα στο νερό, ενώ συγχρόνως έφηνε άσυμμάχητα και έκκλησιαστικούς ύμνους που του είχαν μάθει οι ιεραπόστολοι της Νγκάσσα. Μ' αυτόν τον τρόπο ήθελε να πείσει τον άδελφό του, για να τον στείλει μια ώρα άρχητερα στον Παράδεισο: 'Εκείνος όμως άρχισε να μουγκρίζει σαν ιεποπάσιμος κι ύστερ' από άπεγνωμένους προσπάθειες, κατάρριψε να έλευθερωθή από το χέρι του σωτήρα του και μ' ένα μακροβούτι να βρη στην απέναντι όχθη του ποταμού, τρέμοντας συγκρομος από την τρομάρα του!

Οι άλλοι άμαρτωλοί, βλέποντας αυτό το καταληκτικό θέαμα, άρχισαν να σφύριζαν από άγανάκτηση, χωρίς όμως και να τολμούν ν' άγγιξουν τον μαύρο ιεραπόστολο...

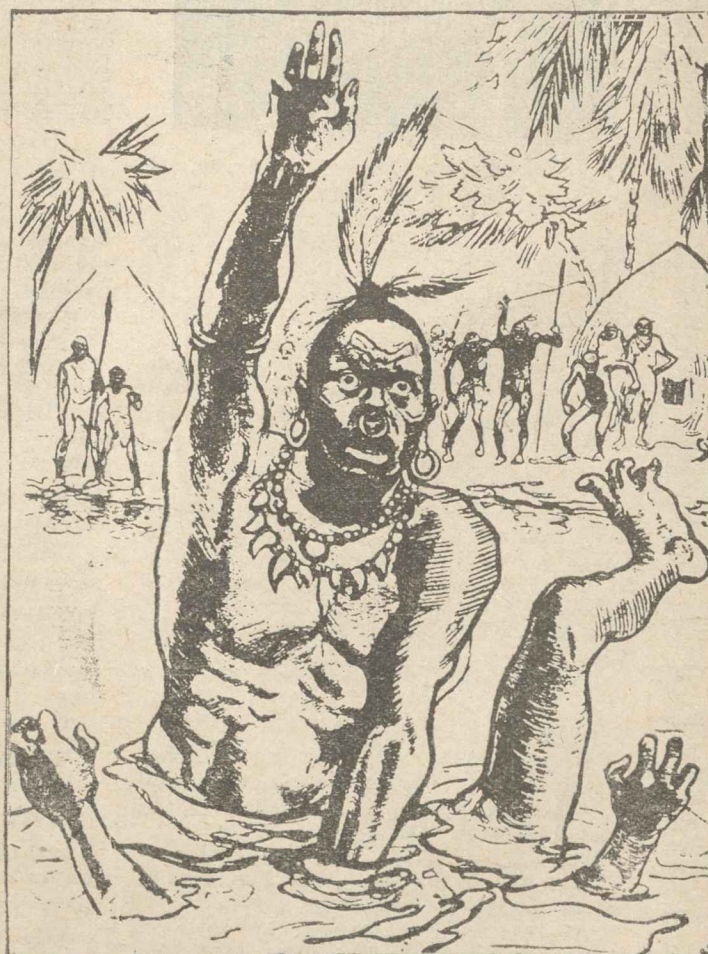
'Ενας απ' αυτούς ωστόσο έτρεξε στο Σαλιμπουρου την ίδια ημέρα και είδοπαύσε την άγγλική άστυνομία. Κι' ο Τόμ είδε ύστερ' από δυο ημέρες να τον περιπαλάνουν πάνω τε λευκοί άστυνομικοί και να του περνούν τις χειροπέδες! 'Ετσι ο μαύρος 'Ιωάννης ο Βαπτιστής φυλακίστηκε κι έπειτα εξωρίστηκε από την Ροδεσία...

Σ' αυτό το μεταξύ όμως τ' όνειρό του έγινε πασίγνωστο στην Κεντρική 'Αφρική κι έτρεσε μία μέρα κι' απ' τα αυτιά του γέρο Σαϊβίλα, ενός μαύρου βασιλέως του Βελγικού Κογκό. 'Ο Σαϊβίλα τότε έστειλε άμέσως μερικούς άδικούς του να βρουν τον Τόμ και να τον προσκαλέσουν στο χωριό του παραγγέλλοντάς του ότι εκεί θα μπορούσε να σώσει πολλές άμαρτωλές ψυχές...

'Ο γέρο Σαϊβίλα ήταν ένας παλιός νηρος μονάρχης και, προσκαλώντας τον Τόμ κοντά του, έφίριζε ένα σατανικό σχέδιο για να εξοντώσει τους έχθρους του, που, όπως φανταζόταν, έκαναν μάγια στην πό νέν και από χοντρή γυναίκα του και δεν την άφηναν να του χαρίση διόδοιο. Τη τραγική διαπίστωση του Τόμ μπορούσαν να έξυπηρετήσουν θαυμάσια τους έγγληματικούς σκοπούς του.

'Όταν έφτασε λοιπόν στο χωριό του ο μαύρος ιεραπόστολος, ο Σαϊβίλα τον δέχτηκε με μεγάλες τιμές και την άλλη ημέρα του έδωσε ένα κατάλογο όλων των προσώπων που είχαν άνάγκη να σωθούν με τον εξαγνισμό του βαπτίσματος... Τό περιεργό όμως εινε ότι σ' αυτόν τον κατάλογο συμπεριλαμβάνόντουσαν όλοι οι έχθροι του μαύρου βασιληά!

'Ο Τόμ, φυσικά, ήταν κατενθουσιασμένος. 'Επί τέλους! 'Υπάρχαν κι' άμαρτωλοί, τους οποίους θα μπορούσε να σώσει... Κι' όταν σε λίγο ο γέρο Σαϊβίλα συγκέντρωσε το λαό του στις όχθες ενός ποταμού για το βάπτισμα, ο Τόμ διάλεξε 22 έχθρους του μαύρου

Τον έπιασε σφιχτά από τα μαλλιά και δούτηξε το κεφάλι του στο νερό.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΦΙΛΑΡΓΥΡΩΝ

'Ενας εξηγταβελώνης, μπρός στον οποίο ώχρια ο φιλάργυρος του Μολιέρου. Πείνα, δυστυχία, κακομοιριά, αθλιότητα. 'Ενα καπέλλο, μονοφόρι σ' όλη του τη ζωή! κλπ.

«...και αν λέγονται, το πάθος της φιλαργυρίας δεν άφείλεται τόσο στην άγάπη του χρυσού, όσο στο φόβο της φτώχειας. Και ο φόβος αυτός εινε μά τρομερή παθολογική ασθένεια. Άποτελεί μία από τις πιο θλιβερές ανθρώπινες αδυναμίες. 'Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι οι οποίοι ενώ άναμίζουν φαρμακεία και άφροτα το θάνατο, τρέμουν, όχι μόνο μπρός στο φάσμα της φτώχειας, αλλά και μπρός στο άνευχόμενο της οικονομικής στενοχωρίας. Και, για να μη διατρέξουν αυτόν τον κίνδυνο, εινε πρόθυμοι να θυσιάσουν και την αξιοπρέπεια και την στοιχειώδη κοιλιασική, προκειμένου ν' άποκτήσουν λίγα χρήματα...»

Οι άρχαίοι 'Ελληνες, σοφοί άνθρωποι, συνιστούσαν την περφόρηση προς το χρήμα, άκρεβώς επειδή ήξεραν σε τί έφεντελισμούς μπο

ρουσάει και την μητέρα των πρώτων στο νερό για να πνέξουν. Φαίνεται όμως ότι έφρατρες πολλή ώρα το κεφάλι του άμαρτωλού μέσα στο ποτάμι, γιατί οι άδελφοί του που στεκόταν στην όχθη, άφου τον άκουσαν να μουγκρίζει, τον έβλεπαν τέλος από τα ματία τους!

'Ο δεύτερος 'Ιωάννης ο Βαπτιστής τους έξήγησε τότε ότι ο νέος χριστιανός δεν θα ξαναγυρίσει πια στον κόσμο, γιατί τον είχε στείλει στον Παράδεισο!

Οι μαύροι όμως που άγαπούσαν άκρη τη ζωή τους, έχασαν άμέσως κάθε ένδοξησιν για το σωτήριο βάπτισμα και οι άλλοι 21 μελωήσαντες, τομάζιτσαν να το βάλουν στα πόδια. Μά τότε ο Τόμ με τους βοηθούς του που του είχε δώσει ο Σαϊβίλα, τους κράτησε διά της βίας κι' έναν-έναν τους έπνιξε όλους.

Εξαγριστημένος από τα 22 εκείνα άποπελεματικά διαπίστα, ο Τόμ άρχισε να γροίζει τα χωριά άνευχτόνους κι' άλλους άμαρτωλούς που θα ήθελαν να πάνε στον Παράδεισο.

'Εξαίνα τότε, καθώς περνούσε από τα βορεινά σύνορα της Ροδεσίας, συνάντησε μερικούς άπεσταμένους ενός άλλου μαύρου βασιληά, του Μουσαούλα, οι οποίοι τον προσκαλέσαν να πάη να βαπτιστεί το άμαρτωλό χωριό του μονάρχη του. 'Ο Τόμ, βέβαια, δεν έχασε αυτή την ευκαιρία, άν και οι 'Αγγλοι του είχαν άπαγορεύσει να ξαναπατήση το πόδι του στη Ροδεσία. Χωρίς λοιπόν πολλές διατυπώσεις, έπηρε κι' έπνιξε στα νερά του Ζουμβέζη τις πενήντα γυναίκες του χωριού του Μουσαούλα, ή οποίες είχαν γράσει και δεν άφισαν πια στο μαύρο βασιληά...

Οι 'Αγγλοι ωστόσο δεν άφηναν να μείνουν τους άμαρτωλούς εκείνους ανηγάμους του Τόμ κι' έστειλαν άμέσως ένα απόπαυσιν από ιδαντικές άστυνομικούς, για να τον συλλάβη και να τον πάλι άμεμένο στο Σαλιμπουρου. Οι άστυνομικοί, ύστερ' από ένα άπερίγραπτο κίνητρο του μαύρου ιεραποστόλου, κατάρριψαν τέλος να τον πιάσουν και να τον περάσουν τις χειροπέδες. 'Ο Τόμ όμως στο δρόμο, θέλησε να τις πιάσει κι' έβαλε τόση δύναμη, ώστε ξεσκίσε τους καρπούς των χεριών του κι' έπαιξε διλημματική στο άμαρτω. Δεν πέθανε ωστόσο, γιατί πρόφτασαν στο Σαλιμπουρου και τον έκλεισαν τα χέρια από τον άρκονα και κάτω. Σ' αυτό το μεταξύ οι άστυνομικοί είχαν συλλάβει και τον γέρο Σαϊβίλα και τον Μουσαούλα. Οι δώδεκα εβόκους όμως πρόφτασαν και πέσανε τα σύνορα κι' έτσι μόνο ο Τόμ κι' οι δυο έγγληματικοί βασιληάδες κατεδικάσθηκαν σε θάνατο από τους 'Αγγλους και κρεμάσθηκαν τον περασμένο μήνα στο Σαλιμπουρου!

«...και αν λέγονται, το πάθος της φιλαργυρίας δεν άφείλεται τόσο στην άγάπη του χρυσού, όσο στο φόβο της φτώχειας. Και ο φόβος αυτός εινε μά τρομερή παθολογική ασθένεια. Άποτελεί μία από τις πιο θλιβερές ανθρώπινες αδυναμίες. 'Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι οι οποίοι ενώ άναμίζουν φαρμακεία και άφροτα το θάνατο, τρέμουν, όχι μόνο μπρός στο φάσμα της φτώχειας, αλλά και μπρός στο άνευχόμενο της οικονομικής στενοχωρίας. Και, για να μη διατρέξουν αυτόν τον κίνδυνο, εινε πρόθυμοι να θυσιάσουν και την αξιοπρέπεια και την στοιχειώδη κοιλιασική, προκειμένου ν' άποκτήσουν λίγα χρήματα...»

Οι άρχαίοι 'Ελληνες, σοφοί άνθρωποι, συνιστούσαν την περφόρηση προς το χρήμα, άκρεβώς επειδή ήξεραν σε τί έφεντελισμούς μπορούσάει και την μητέρα των πρώτων στο νερό για να πνέξουν. Φαίνεται όμως ότι έφρατρες πολλή ώρα το κεφάλι του άμαρτωλού μέσα στο ποτάμι, γιατί οι άδελφοί του που στεκόταν στην όχθη, άφου τον άκουσαν να μουγκρίζει, τον έβλεπαν τέλος από τα ματία τους!

'Ο δεύτερος 'Ιωάννης ο Βαπτιστής τους έξήγησε τότε ότι ο νέος χριστιανός δεν θα ξαναγυρίσει πια στον κόσμο, γιατί τον είχε στείλει στον Παράδεισο!

Οι μαύροι όμως που άγαπούσαν άκρη τη ζωή τους, έχασαν άμέσως κάθε ένδοξησιν για το σωτήριο βάπτισμα και οι άλλοι 21 μελωήσαντες, τομάζιτσαν να το βάλουν στα πόδια. Μά τότε ο Τόμ με τους βοηθούς του που του είχε δώσει ο Σαϊβίλα, τους κράτησε διά της βίας κι' έναν-έναν τους έπνιξε όλους.

Εξαγριστημένος από τα 22 εκείνα άποπελεματικά διαπίστα, ο Τόμ άρχισε να γροίζει τα χωριά άνευχτόνους κι' άλλους άμαρτωλούς που θα ήθελαν να πάνε στον Παράδεισο.

'Εξαίνα τότε, καθώς περνούσε από τα βορεινά σύνορα της Ροδεσίας, συνάντησε μερικούς άπεσταμένους ενός άλλου μαύρου βασιληά, του Μουσαούλα, οι οποίοι τον προσκαλέσαν να πάη να βαπτιστεί το άμαρτωλό χωριό του μονάρχη του. 'Ο Τόμ, βέβαια, δεν έχασε αυτή την ευκαιρία, άν και οι 'Αγγλοι του είχαν άπαγορεύσει να ξαναπατήση το πόδι του στη Ροδεσία. Χωρίς λοιπόν πολλές διατυπώσεις, έπηρε κι' έπνιξε στα νερά του Ζουμβέζη τις πενήντα γυναίκες του χωριού του Μουσαούλα, ή οποίες είχαν γράσει και δεν άφισαν πια στο μαύρο βασιληά...

Οι 'Αγγλοι ωστόσο δεν άφηναν να μείνουν τους άμαρτωλούς εκείνους ανηγάμους του Τόμ κι' έστειλαν άμέσως ένα απόπαυσιν από ιδαντικές άστυνομικούς, για να τον συλλάβη και να τον πάλι άμεμένο στο Σαλιμπουρου. Οι άστυνομικοί, ύστερ' από ένα άπερίγραπτο κίνητρο του μαύρου ιεραποστόλου, κατάρριψαν τέλος να τον πιάσουν και να τον περάσουν τις χειροπέδες. 'Ο Τόμ όμως στο δρόμο, θέλησε να τις πιάσει κι' έβαλε τόση δύναμη, ώστε ξεσκίσε τους καρπούς των χεριών του κι' έπαιξε διλημματική στο άμαρτω. Δεν πέθανε ωστόσο, γιατί πρόφτασαν στο Σαλιμπουρου και τον έκλεισαν τα χέρια από τον άρκονα και κάτω. Σ' αυτό το μεταξύ οι άστυνομικοί είχαν συλλάβει και τον γέρο Σαϊβίλα και τον Μουσαούλα. Οι δώδεκα εβόκους όμως πρόφτασαν και πέσανε τα σύνορα κι' έτσι μόνο ο Τόμ κι' οι δυο έγγληματικοί βασιληάδες κατεδικάσθηκαν σε θάνατο από τους 'Αγγλους και κρεμάσθηκαν τον περασμένο μήνα στο Σαλιμπουρου!

«...και αν λέγονται, το πάθος της φιλαργυρίας δεν άφείλεται τόσο στην άγάπη του χρυσού, όσο στο φόβο της φτώχειας. Και ο φόβος αυτός εινε μά τρομερή παθολογική ασθένεια. Άποτελεί μία από τις πιο θλιβερές ανθρώπινες αδυναμίες. 'Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι οι οποίοι ενώ άναμίζουν φαρμακεία και άφροτα το θάνατο, τρέμουν, όχι μόνο μπρός στο φάσμα της φτώχειας, αλλά και μπρός στο άνευχόμενο της οικονομικής στενοχωρίας. Και, για να μη διατρέξουν αυτόν τον κίνδυνο, εινε πρόθυμοι να θυσιάσουν και την αξιοπρέπεια και την στοιχειώδη κοιλιασική, προκειμένου ν' άποκτήσουν λίγα χρήματα...»

Οι άρχαίοι 'Ελληνες, σοφοί άνθρωποι, συνιστούσαν την περφόρηση προς το χρήμα, άκρεβώς επειδή ήξεραν σε τί έφεντελισμούς μπορούσάει και την μητέρα των πρώτων στο νερό για να πνέξουν. Φαίνεται όμως ότι έφρατρες πολλή ώρα το κεφάλι του άμαρτωλού μέσα στο ποτάμι, γιατί οι άδελφοί του που στεκόταν στην όχθη, άφου τον άκουσαν να μουγκρίζει, τον έβλεπαν τέλος από τα ματία τους!

'Ο δεύτερος 'Ιωάννης ο Βαπτιστής τους έξήγησε τότε ότι ο νέος χριστιανός δεν θα ξαναγυρίσει πια στον κόσμο, γιατί τον είχε στείλει στον Παράδεισο!

Οι μαύροι όμως που άγαπούσαν άκρη τη ζωή τους, έχασαν άμέσως κάθε ένδοξησιν για το σωτήριο βάπτισμα και οι άλλοι 21 μελωήσαντες, τομάζιτσαν να το βάλουν στα πόδια. Μά τότε ο Τόμ με τους βοηθούς του που του είχε δώσει ο Σαϊβίλα, τους κράτησε διά της βίας κι' έναν-έναν τους έπνιξε όλους.

Εξαγριστημένος από τα 22 εκείνα άποπελεματικά διαπίστα, ο Τόμ άρχισε να γροίζει τα χωριά άνευχτόνους κι' άλλους άμαρτωλούς που θα ήθελαν να πάνε στον Παράδεισο.

«...και αν λέγονται, το πάθος της φιλαργυρίας δεν άφείλεται τόσο στην άγάπη του χρυσού, όσο στο φόβο της φτώχειας. Και ο φόβος αυτός εινε μά τρομερή παθολογική ασθένεια. Άποτελεί μία από τις πιο θλιβερές ανθρώπινες αδυναμίες. 'Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι οι οποίοι ενώ άναμίζουν φαρμακεία και άφροτα το θάνατο, τρέμουν, όχι μόνο μπρός στο φάσμα της φτώχειας, αλλά και μπρός στο άνευχόμενο της οικονομικής στενοχωρίας. Και, για να μη διατρέξουν αυτόν τον κίνδυνο, εινε πρόθυμοι να θυσιάσουν και την αξιοπρέπεια και την στοιχειώδη κοιλιασική, προκειμένου ν' άποκτήσουν λίγα χρήματα...»

Οι άρχαίοι 'Ελληνες, σοφοί άνθρωποι, συνιστούσαν την περφόρηση προς το χρήμα, άκρεβώς επειδή ήξεραν σε τί έφεντελισμούς μπορούσάει και την μητέρα των πρώτων στο νερό για να πνέξουν. Φαίνεται όμως ότι έφρατρες πολλή ώρα το κεφάλι του άμαρτωλού μέσα στο ποτάμι, γιατί οι άδελφοί του που στεκόταν στην όχθη, άφου τον άκουσαν να μουγκρίζει, τον έβλεπαν τέλος από τα ματία τους!

'Ο δεύτερος 'Ιωάννης ο Βαπτιστής τους έξήγησε τότε ότι ο νέος χριστιανός δεν θα ξαναγυρίσει πια στον κόσμο, γιατί τον είχε στείλει στον Παράδεισο!

Οι μαύροι όμως που άγαπούσαν άκρη τη ζωή τους, έχασαν άμέσως κάθε ένδοξησιν για το σωτήριο βάπτισμα και οι άλλοι 21 μελωήσαντες, τομάζιτσαν να το βάλουν στα πόδια. Μά τότε ο Τόμ με τους βοηθούς του που του είχε δώσει ο Σαϊβίλα, τους κράτησε διά της βίας κι' έναν-έναν τους έπνιξε όλους.

Εξαγριστημένος από τα 22 εκείνα άποπελεματικά διαπίστα, ο Τόμ άρχισε να γροίζει τα χωριά άνευχτόνους κι' άλλους άμαρτωλούς που θα ήθελαν να πάνε στον Παράδεισο.

'Εξαίνα τότε, καθώς περνούσε από τα βορεινά σύνορα της Ροδεσίας, συνάντησε μερικούς άπεσταμένους ενός άλλου μαύρου βασιληά, του Μουσαούλα, οι οποίοι τον προσκαλέσαν να πάη να βαπτιστεί το άμαρτωλό χωριό του μονάρχη του. 'Ο Τόμ, βέβαια, δεν έχασε αυτή την ευκαιρία, άν και οι 'Αγγλοι του είχαν άπαγορεύσει να ξαναπατήση το πόδι του στη Ροδεσία. Χωρίς λοιπόν πολλές διατυπώσεις, έπηρε κι' έπνιξε στα νερά του Ζουμβέζη τις πενήντα γυναίκες του χωριού του Μουσαούλα, ή οποίες είχαν γράσει και δεν άφισαν πια στο μαύρο βασιληά...

Οι 'Αγγλοι ωστόσο δεν άφηναν να μείνουν τους άμαρτωλούς εκείνους ανηγάμους του Τόμ κι' έστειλαν άμέσως ένα απόπαυσιν από ιδαντικές άστυνομικούς, για να τον συλλάβη και να τον πάλι άμεμένο στο Σαλιμπουρου. Οι άστυνομικοί, ύστερ' από ένα άπερίγραπτο κίνητρο του μαύρου ιεραποστόλου, κατάρριψαν τέλος να τον πιάσουν και να τον περάσουν τις χειροπέδες. 'Ο Τόμ όμως στο δρόμο, θέλησε να τις πιάσει κι' έβαλε τόση δύναμη, ώστε ξεσκίσε τους καρπούς των χεριών του κι' έπαιξε διλημματική στο άμαρτω. Δεν πέθανε ωστόσο, γιατί πρόφτασαν στο Σαλιμπουρου και τον έκλεισαν τα χέρια από τον άρκονα και κάτω. Σ' αυτό το μεταξύ οι άστυνομικοί είχαν συλλάβει και τον γέρο Σαϊβίλα και τον Μουσαούλα. Οι δώδεκα εβόκους όμως πρόφτασαν και πέσανε τα σύνορα κι' έτσι μόνο ο Τόμ κι' οι δυο έγγληματικοί βασιληάδες κατεδικάσθηκαν σε θάνατο από τους 'Αγγλους και κρεμάσθηκαν τον περασμένο μήνα στο Σαλιμπουρου!

«...και αν λέγονται, το πάθος της φιλαργυρίας δεν άφείλεται τόσο στην άγάπη του χρυσού, όσο στο φόβο της φτώχειας. Και ο φόβος αυτός εινε μά τρομερή παθολογική ασθένεια. Άποτελεί μία από τις πιο θλιβερές ανθρώπινες αδυναμίες. 'Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι οι οποίοι ενώ άναμίζουν φαρμακεία και άφροτα το θάνατο, τρέμουν, όχι μόνο μπρός στο φάσμα της φτώχειας, αλλά και μπρός στο άνευχόμενο της οικονομικής στενοχωρίας. Και, για να μη διατρέξουν αυτόν τον κίνδυνο, εινε πρόθυμοι να θυσιάσουν και την αξιοπρέπεια και την στοιχειώδη κοιλιασική, προκειμένου ν' άποκτήσουν λίγα χρήματα...»

Οι άρχαίοι 'Ελληνες, σοφοί άνθρωποι, συνιστούσαν την περφόρηση προς το χρήμα, άκρεβώς επειδή ήξεραν σε τί έφεντελισμούς μπορούσάει και την μητέρα των πρώτων στο νερό για να πνέξουν. Φαίνεται όμως ότι έφρατρες πολλή ώρα το κεφάλι του άμαρτωλού μέσα στο ποτάμι, γιατί οι άδελφοί του που στεκόταν στην όχθη, άφου τον άκουσαν να μουγκρίζει, τον έβλεπαν τέλος από τα ματία τους!

'Ο δεύτερος 'Ιωάννης ο Βαπτιστής τους έξήγησε τότε ότι ο νέος χριστιανός δεν θα ξαναγυρίσει πια στον κόσμο, γιατί τον είχε στείλει στον Παράδεισο!

Οι μαύροι όμως που άγαπούσαν άκρη τη ζωή τους, έχασαν άμέσως κάθε ένδοξησιν για το σωτήριο βάπτισμα και οι άλλοι 21 μελωήσαντες, τομάζιτσαν να το βάλουν στα πόδια. Μά τότε ο Τόμ με τους βοηθούς του που του είχε δώσει ο Σαϊβίλα, τους κράτησε διά της βίας κι' έναν-έναν τους έπνιξε όλους.

Εξαγριστημένος από τα 22 εκείνα άποπελεματικά διαπίστα, ο Τόμ άρχισε να γροίζει τα χωριά άνευχτόνους κι' άλλους άμαρτωλούς που θα ήθελαν να πάνε στον Παράδεισο.

'Εξαίνα τότε, καθώς περνούσε από τα βορεινά σύνορα της Ροδεσίας, συνάντησε μερικούς άπεσταμένους ενός άλλου μαύρου βασιληά, του Μουσαούλα, οι οποίοι τον προσκαλέσαν να πάη να βαπτιστεί το άμαρτωλό χωριό του μονάρχη του. 'Ο Τόμ, βέβαια, δεν έχασε αυτή την ευκαιρία, άν και οι 'Αγγλοι του είχαν άπαγορεύσει να ξαναπατήση το πόδι του στη Ροδεσία. Χωρίς λοιπόν πολλές διατυπώσεις, έπηρε κι' έπνιξε στα νερά του Ζουμβέζη τις πενήντα γυναίκες του χωριού του Μουσαούλα, ή οποίες είχαν γράσει και δεν άφισαν πια στο μαύρο βασιληά...

Οι 'Αγγλοι ωστόσο δεν άφηναν να μείνουν τους άμαρτωλούς εκείνους ανηγάμους του Τόμ κι' έστειλαν άμέσως ένα απόπαυσιν από ιδαντικές άστυνομικούς, για να τον συλλάβη και να τον πάλι άμεμένο στο Σαλιμπουρου. Οι άστυνομικοί, ύστερ' από ένα άπερίγραπτο κίνητρο του μαύρου ιεραποστόλου, κατάρριψαν τέλος να τον πιάσουν και να τον περάσουν τις χειροπέδες. 'Ο Τόμ όμως στο δρόμο, θέλησε να τις πιάσει κι' έβαλε τόση δύναμη, ώστε ξεσκίσε τους καρπούς των χεριών του κι' έπαιξε διλημματική στο άμαρτω. Δεν πέθανε ωστόσο, γιατί πρόφτασαν στο Σαλιμπουρου και τον έκλεισαν τα χέρια από τον άρκονα και κάτω. Σ' αυτό το μεταξύ οι άστυνομικοί είχαν συλλάβει και τον γέρο Σαϊβίλα και τον Μουσαούλα. Οι δώδεκα εβόκους όμως πρόφτασαν και πέσανε τα σύνορα κι' έτσι μόνο ο Τόμ κι' οι δυο έγγληματικοί βασιληάδες κατεδικάσθηκαν σε θάνατο από τους 'Αγγλους και κρεμάσθηκαν τον περασμένο μήνα στο Σαλιμπουρου!

'Ο Δανιήλ Ντάνσερ

πεσθαι. Και στη θέσι του παλιού Ντάνσερ παρουσιάστηκε ένας άλλος άνθρωπος, μπρός στον οποίο ο φιλάργυρος του Μολιέρου κάνει εντύπωση... γολαντόμου!

'Όπως όλοι οι κλασικοί φιλάργυροι του κι' αμιο, έτσι και ο Ντάνσερ δεν παντρεύτηκε, για να μη αΐξηση τα έξοδά του, με τις οικονομικές ύψιχρόσεις. Ζούσε σ' ένα μικρό σακά, έξω από την πολιτεία, μαζί με τη δασυκλήμενη την άδελφή του, που της έμεινε στο τέλος να εινε πιο φιλοχρήματη και από αυτόν...

'Εννοείται πως και οι δυο ήταν γνιμένοι με κάτι κουρέλια που θα ντεπένταν να τα φορέσει και ο χειρότερος ζητιάνος. Κάθε Κυριακή παρουσιάζαν ένα κομμάτι δωδον κράς με λεγες πατάτες και περνούσαν μ' αυτό όλη τη δωμάτια. Αυτό ήταν όλο το φαί τους.

Μετά το θάνατο της άδελφής του, τα έξοδα του Ντάνσερ δεν περιορίστηκαν, γιατί στο μεταξύ αυτό βρήκε ένα σκυλί, που του έδινε τη μερίδα της μακαρίτσας. Το σκυλί έξ' άλλου αυτό ήταν ο μόνος φίλος του Ντάνσερ, το μόνο ζωντανό όν που μπορούσε να του κάνει συντροφιά...

'Όστόσο, μία μέρα, ο Πυθίας—έτσι λεγόταν ο σκύλος—πνικιμένος από την πείνα, έφαγε το άρνι κάποιου γείτονα. 'Ο παθών ζή

«...και αν λέγονται, το πάθος της φιλαργυρίας δεν άφείλεται τόσο στην άγάπη του χρυσού, όσο στο φόβο της φτώχειας. Και ο φόβος αυτός εινε μά τρομερή παθολογική ασθένεια. Άποτελεί μία από τις πιο θλιβερές ανθρώπινες αδυναμίες. 'Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι οι οποίοι ενώ άναμίζουν φαρμακεία και άφροτα το θάνατο, τρέμουν, όχι μόνο μπρός στο φάσμα της φτώχειας, αλλά και μπρός στο άνευχόμενο της οικονομικής στενοχωρίας. Και, για να μη διατρέξουν αυτόν τον κίνδυνο, εινε πρόθυμοι να θυσιάσουν και την αξιοπρέπεια και την στοιχειώδη κοιλιασική, προκειμένου ν' άποκτήσουν λίγα χρήματα...»

Οι άρχαίοι 'Ελληνες, σοφοί άνθρωποι, συνιστούσαν την περφόρηση προς το χρήμα, άκρεβώς επειδή ήξεραν σε τί έφεντελισμούς μπορούσάει και την μητέρα των πρώτων στο νερό για να πνέξουν. Φαίνεται όμως ότι έφρατρες πολλή ώρα το κεφάλι του άμαρτωλού μέσα στο ποτάμι, γιατί οι άδελφοί του που στεκόταν στην όχθη, άφου τον άκουσαν να μουγκρίζει, τον έβλεπαν τέλος από τα ματία τους!

'Ο δεύτερος 'Ιωάννης ο Βαπτιστής τους έξήγησε τότε ότι ο νέος χριστιανός δεν θα ξαναγυρίσει πια στον κόσμο, γιατί τον είχε στείλει στον Παράδεισο!

Οι μαύροι όμως που άγαπούσαν άκρη τη ζωή τους, έχασαν άμέσως κάθε ένδοξησιν για το σωτήριο βάπτισμα και οι άλλοι 21 μελωήσαντες, τομάζιτσαν να το βάλουν στα πόδια. Μά τότε ο Τόμ με τους βοηθούς του που του είχε δώσει ο Σαϊβίλα, τους κράτησε διά της βίας κι' έναν-έναν τους έπνιξε όλους.

Εξαγριστημένος από τα 22 εκείνα άποπελεματικά διαπίστα, ο Τόμ άρχισε να γροίζει τα χωριά άνευχτόνους κι' άλλους άμαρτωλούς που θα ήθελαν να πάνε στον Παράδεισο.

'Εξαίνα τότε, καθώς περνούσε από τα βορεινά σύνορα της Ροδεσίας, συνάντησε μερικούς άπεσταμένους ενός άλλου μαύρου βασιληά, του Μουσαούλα, οι οποίοι τον προσκαλέσαν να πάη να βαπτιστεί το άμαρτωλό χωριό του μονάρχη του. 'Ο Τόμ, βέβαια, δεν έχασε αυτή την ευκαιρία, άν και οι 'Αγγλοι του είχαν άπαγορεύσει να ξαναπατήση το πόδι του στη Ροδεσία. Χωρίς λοιπόν πολλές διατυπώσεις, έπηρε κι' έπνιξε στα νερά του Ζουμβέζη τις πενήντα γυναίκες του χωριού του Μουσαούλα, ή οποίες είχαν γράσει και δεν άφισαν πια στο μαύρο βασιληά...

Οι 'Αγγλοι ωστόσο δεν άφηναν να μείνουν τους άμαρτωλούς εκείνους ανηγάμους του Τόμ κι' έστειλαν άμέσως ένα απόπαυσιν από ιδαντικές άστυνομικούς, για να τον συλλάβη και να τον πάλι άμεμένο στο Σαλιμπουρου. Οι άστυνομικοί, ύστερ' από ένα άπερίγραπτο κίνητρο του μαύρου ιεραποστόλου, κατάρριψαν τέλος να τον πιάσουν και να τον περάσουν τις χειροπέδες. 'Ο Τόμ όμως στο δρόμο, θέλησε να τις πιάσει κι

ΠΡΟΣΩΠΑ
ΜΑΡΘΑ, ΕΛΕΝΗ, ΚΛΑΪΡΗ, τρεις
γρήες αδελφές. Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΘΑ-
ΝΑΤΟΥ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΤΗΣ J. ALI'S

της από το τζάκι.

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΤΖΑΚΙ

(Στο δωμάτιο ενός παλιού α-
ρχοντικού σπιτιού. 'Η τρεις αδε-
λφές κάθονται μπροστά στο αναμ-
μένο τζάκι και πλέκουν. Σιγά-σι-
γά όμως σκοτεινιάζει και μόνο η
ἀνταίγια του τζακιού φωτίζει το
δωμάτιο. 'Η γρηούλλες αφήνουν το
εργόχειρό τους. Είναι και η τρεις
ντυμένες απαράλλαχτα. 'Εχουν
φορέματα μαύρα και μιά πελερί-
να γυμνή στους ώμους τους.)

ΜΑΡΘΑ.—Τι γρηούρα που θα-
νάσει τώρα τον χειμώνα! Πότε
θα φύγει πάλι το κρύο αυτό!

ΕΛΕΝΗ.—Τό νυστάχησες λοι-
πόν;

ΜΑΡΘΑ.—Ναι, λαχτάρησα τον
ήλιο.

ΚΛΑΪΡΗ.—'Εγώ, όταν κάθεται
κοντά στο τζάκι, ξεχνώ τον ήλιο.

ΕΛΕΝΗ.—Κι' εγώ το ίδιο... 'Η
γλυκιά φωτιά του τζακιού με πα-
ρηγορεί για τη στερόχη του ήλιου.

ΜΑΡΘΑ.—Τι τα θέλεις;... 'Τι
γώ λατρεύω τον ήλιο... Τό φως
τον διώχνει τις σκιές των περσι-
μένων, ενώ γύρω από το αναμμέ-
νο τζάκι μαζεύονται σαν φαντά-
σματα η ἀνμνήσεις.

ΚΛΑΪΡΗ.—Δεν τις αγαπάς τις
ἀνμνήσεις, Μάρθα;

ΜΑΡΘΑ.—'Η περισσότερες απ'-
ούτες με κάνουν να υποφέρω...

ΕΛΕΝΗ.—'Ακόμα;

ΜΑΡΘΑ.—Μάλιστα, ακόμα...

ΚΛΑΪΡΗ.—Και μήπως έμεις δεν
υποφέρουμε;

ΕΛΕΝΗ.—'Οχι, Κλαί-
ρη... 'Εγώ δεν υποφέ-
ρω πειρά για τίποτα...

ΚΛΑΪΡΗ.—Θυμάμαι μόνο.

ΜΑΡΘΑ.—'Όποιοι
θυμάται υποφέρουν...

ΕΛΕΝΗ.—Θυμάμαι
με τη γαλήνη που τα-
ξιάζει στην ηλικία μας.

ΚΛΑΪΡΗ.—Πάντα;

ΕΛΕΝΗ.—Πάντα.

ΜΑΡΘΑ.—Καλές μου
αδελφές, ές είμαστε κι'
η τρεις ειλικρινείς. 'Ε-
χουμε πάντα κάποιο κρυ-
φό πόνο στην καρδιά μας...

ΕΛΕΝΗ.—Πόνο στην καρδιά,
στην ηλικία μας... Θά ήταν ά-
στείο! Χά! Χά!

ΜΑΡΘΑ.—Δεν λες αλήθεια, 'Ε-
λένη... Τόν πόνο αυτό τον έχουμε
από πολύ νέες.

ΕΛΕΝΗ.—Τι θέλεις να πής,
Μάρθα;

ΚΛΑΪΡΗ.—Δεν καταλαβαίνεις τί
θέλει να πής; 'Εννοεί τον τραγικό
μας έρωτα.

ΕΛΕΝΗ.—'Εχουμε να μιλήσου-
με χρόνια γι' αυτόν.

ΜΑΡΘΑ.—Τώρα όμως η παλιν-
ἀνμνήσεις ζωντανεύουν κοντά στο
τζάκι.

ΚΛΑΪΡΗ.—'Η 'Ελένη κι' εγώ
θυμώμαστε χωρίς να λέμε τίποτε.
Δεν μπορείς λοιπόν κι' εσύ, Μάρ-
θα, να σωπάσεις;

ΜΑΡΘΑ.—'Όταν μιλάει η ψυ-
χή μου, πολύ δύσκολα μένει το στό-
μα κλειστό. Θυμήθηκα πάλι όπως
ζωγρά εκείνον.

ΚΛΑΪΡΗ.—Κι' εγώ τόν θυμή-
θηκα. Κι' εσύ 'Ελένη δεν τόν θυ-
μήθηκες απόψε;

ΕΛΕΝΗ.—Κιτάξτε τί ώραίς
φλόγες πετάχτηκαν αυτήν την στιγ-
μή απ' το τζάκι.

ΜΑΡΘΑ.—Πώς τόν αγαπούσα;
ΚΛΑΪΡΗ.—Πώς τόν αγαπούσα
κι' εγώ. Κι' εσύ 'Ελένη, τόν αγα-
πούσες πολύ. Δεν είναι έτσι;

ΕΛΕΝΗ.—Μου φαίνεται πως
πρέπει να δώσουμε ένα ξύλο ακόμα
στη φωτιά.

ΜΑΡΘΑ, (σαν να παραμιλά).

Τόν αγαπούσαμε πολύ και η τρεις.

ΕΛΕΝΗ.—Καλύτερα θα ήταν,
αντί να ξαναζωντανεύουμε τα πε-
ρασμένα, να πάρει πειρά να κοιμη-
θούμε.

ΚΛΑΪΡΗ.—Είπε νομίζω ακόμα.

ΜΑΡΘΑ.—Είμαστε τόσο δυσο-
χέες κι' η τρεις εκείνη την εποχή...

'Εσύ, 'Ελένη, ήσουν ξανθή, η Κλαί-
ρη ήταν καστανή κι' εγώ μελαχρό-
νη. Μας αποκαλούσαν: «'Η τρεις
Χάριτες»... Θυμάστε, αδελφές μου;

ΕΛΕΝΗ.—Τι κάθεται τώρα,
καμένη Μάρθα, και θυμάσαι τι εί-
μαστε πριν από τόσα χρόνια; Τό-
ρα δεν είμαστε παρά τρεις γρηές.

ΚΛΑΪΡΗ.—'Εχει όμοιο η Μάρ-
θα. Είμαστε πολύ ώραίς και μας
θαύμαζαν όλοι.

ΜΑΡΘΑ.—'Εμείς όμως δεν θαυ-
μάζαμε παρά μόνον εκείνον. Μά η-
ταν τόσο ώραίος, τόσο χαριτωμέ-
νος...

ΚΛΑΪΡΗ.—'Ηταν ό πιο χαρι-
τωμένος απ' όλους τους νέους της
εποχής μας.

ΜΑΡΘΑ.—Είχε χρυσά μαλλιά
και μαύρα μάτια.

ΚΛΑΪΡΗ.—Τόν αποκαλούσαν
«'Αδωνι».

ΕΛΕΝΗ.—Θυμηθήκατε πολύ ά-
πόψε την ελληνική μυθολογία, α-
δελφές μου... 'Η τρεις Χάριτες...
'Ο 'Αδωνις... Χά! Χά!

ΜΑΡΘΑ.—'Ελένη, εσύ πάντα ή-
θελες να κάνεις την γενναία. Κι'
έμεις... Είμαι βέβαιη πως εσύ υπέ-
φερες για κείνον πιο πολύ ίσως κι'
από μας.

ΕΛΕΝΗ.—Περασμένα, ξεχασμέ-
να...

ΜΑΡΘΑ.—'Όχι, δεν ξεχνιόταν
πάντα τα περασμένα.

ΚΛΑΪΡΗ.—Και δεν τόν αγα-
πούσαμε μόνο έμεις η τρεις.

ΜΑΡΘΑ.—Τόν αγαπούσαν όλες
η γυναίκες.

ΚΛΑΪΡΗ.—Μά ήταν τόσο θελ-
κτικός.

ΕΛΕΝΗ.—Και τόσο φιλάρεσκος!
'Ερωτοτροπούσε με όλες! Θυμάστε
πως άνακαλύφθηκε πως έλεγε τα έ-
δια έρωτικά λόγια και στις τρεις
μας;

ΚΛΑΪΡΗ.—Κι' έφαγα, μια μέ-
ρα, έφυγε για την 'Αμερική, χω-
ρίς να μας άποχαιρέσει.

ΜΑΡΘΑ.—'Αφίνοντάς μας στην
πιο μεγάλη άπελπισία.

ΚΛΑΪΡΗ.—Κι' έλειπα από λίγο
καιρό μάθαινα ότι παντρεύτηκε με
μιά πλουσιωτάτη 'Αμερικανίδα.

ΜΑΡΘΑ.—Κι' έμεις από την ά-

πελπισία μας δεν θελήσαμε πειρά ά-
κόμη να παντρευτούμε, αλλά ούτε
να ίδουσε άλλον άντρα στα μάτια
μας. Κι' ό κοινός πόνος μας έκανε
να γινόμαστε πιο αγαπημένες η τρεις
μας.

ΚΛΑΪΡΗ.—Κι' έτσι μένουμε γε-
ροντοκόρες.

ΜΑΡΘΑ.—Τι να γίνεται άραγε
έκείνος; Ζή ακόμα;

ΚΛΑΪΡΗ.—Ποιος ξέρει.

ΕΛΕΝΗ.—Κι' αν ξη, θα είναι
πια κι' αυτός γερός.

ΜΑΡΘΑ.—'Εγώ τόν βλέπω πάν-
τα νέο κι' ώμορφο με τα μάτια της
ψυχής μου.

ΚΛΑΪΡΗ.—Κι' εγώ...

ΕΛΕΝΗ.—Δεν πάμε να κοιμη-
θούμε;

ΜΑΡΘΑ.—Κι' αν κοιμηθούμε, θα
τόν ίδουμε στα όνειρά μας.

ΚΛΑΪΡΗ.—'Εγώ τόν βλέπω συ-
χνά στον ύπνο μου.

ΕΛΕΝΗ.—'Εγώ δεν τόν βλέπω

πια από το τζάκι.

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ.—Κάνει κρύο, πο-
λύ κρύο άπόψε, και κατέβηκα από
την καπνοδόχο, σ' αυτό το τζάκι
για να ζεσταθώ λίγο... Τι γλυκιά
φωτιά! Τα φτερά μου είναι χρυ-
στοαλλασμένα... Θά μείνω λίγο έ-
δώ για να συνέλθω... 'Ο Θεός μου
παράγγειλε άπόψε να τού πάω τρεις
ψυχές που άγάπησαν ποτά. Μά τι
βλέπω; Τρεις γρηούλλες που κοι-
μούνται.

ΜΑΡΘΑ, (παραμιλώντας).—Ρε-
νέ... Σ' αγαπώ, πάντα, πάντα...

ΚΛΑΪΡΗ.—Ρενέ, δεν άγάπησα
ποτέ έσένα.

ΕΛΕΝΗ.—Δεν έφαγα ποτέ να
σ' αγαπώ, Ρενέ...

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ.—Νά η τρεις ψυ-
χές που σου χρειάζονται.

ΜΑΡΘΑ.—Σου μένουμε πιστές
κι' η τρεις τόσα χρόνια. Γεράσαμε
με την άγάπη σου.

ΚΛΑΪΡΗ.—Συνάρθηκες άπόψε από
τα βάθη των περασμένων, ώραίος
σαν πάντα.

ΕΛΕΝΗ.—Πάρε μου την ψυχή,
Ρενέ, εσύ...

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ.—'Η καυμένες η
γρηούλλες νομίζουν πως ήρθες ό ά-
γαπημένος τους. Θά πάω κι' εγώ
φίλημα την ψυχή τους και θα φαν-
ταστούν έτσι πως τις φιλάει ό Ρε-
νέ. Οι καρδιοπαλόν έλυσσαν στα φτε-
ρά μου... Μπορώ να φτύσω... Μά
θα πάω μαζί μου και τις τρεις
ψυχούλλες, που έμειναν πιστές στην
άγάπη τους. Και θα είναι τόσο ο-
ραίο, τόσο γλυκό για τις γρηούλλες
αυτές να πεθάνουν τη στιγμή που
βλέπουν στένεμα τους τόν
αγαπημένο τους. (Φιλεί
στο μέτωπο την 'Ε-
λένη). Είμαι ό Ρενέ. Σ'
αγαπώ... Σ' αγαπώ
πάντα...

ΕΛΕΝΗ.—Τι εύτυχία!
(Γέρνει κεφαλή επάνω
στο κάθισμά της).

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ, (φι-
λώντας την Μάρθα).—
Σε λατρεύω πάντα...

ΜΑΡΘΑ.—Χρυσέ μου
Ρενέ... (Γέρνει κι' αυτή
κεφαλή).

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ, (φιλώντας την
Κλαίρη).—'Εσένα, σ' αγαπούσα
περισσότερο από όλες.

ΚΛΑΪΡΗ.—Τό πιστεύω... (Πε-
θαίνει κι' αυτή).

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ, (κινεζίζοντας τις
τρεις κεφαλές γρηούλλες που χαμο-
γελούν μακάρι).—'Όρα!... Τό-
ρα μπορώ να πηγαίνω. Κι' η ψυ-
χούλλες τους δεν με θαράνουν κα-
τόλου... Κάθονται επάνω στα φτε-
ρά μου, έλαφρές σαν πεταλούδες!

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΓΙΑ ΤΑ ΖΕΣΤΑΝΟΥΝ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ

Σε μιά συναναστροφή Γάλλων και
Ρώσων έγινε λόγος για την πε-
ρίφημη εκπορεύση στη Ρωσία, του
Μεγάλου Ναπολέοντος. 'Ενας από
τους Γάλλους έχαραζόταν τότε
την αυριανή της Μόσχας από
τους Ρώσους, ως «βάρβαρη πόλη».

—Δεν είναι βάρβαρη καθόλου, ά-
πάντησε τότε ένας Ρώσος. 'Ερρά-
ξαμε μια δολώληση λίγοι στη φωτιά
για να ζεσταθούν πάλι τόν αυ-
τοκράτορά σας και για να τού φέ-
ξουμε να γυρίσει πίσω!

ΠΕΝΘΗ

'Απέβισε την παρελθούσαν έ-
βδομάδα έν Χαλανδριό η 'Αδριάντα
Ν. Δημησιάνου. 'Η διεθνή των
«Παναθηναίων» άπευθίνει τα θεα-
μότερα συλλυπητήρια εις τόν βαρ-
νυόμηντα συγγόν της και την σι-
κογόνειάν του.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΝΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟ "ΣΕΝΑΡΙΟ,"

ΚΕΙΝΟ τ' έβραδυ
ή Κλαίρη Ρόζεν-
ταλ, ένας από τους
πιο συγγραφεύς
αυτοέξου του Χόλ-
λγουντ, είχε γυ-
ρίσει κοινοσάει η
από το στούντιο,
με την άποψη να
μείνει στο σπίτι της
για να ήθελε να με-
λετήσει το σενάριο
του καινούργιου
φίλμ που θα γυρί-
σε.

Μόλις σήμερα εί-
χε τελειώσει το τελευταίο της φίλμ
κι' όμως ο διευθυντής της «Λούξ»
πριν φύγει από το στούντιο, της έ-
δωσε το σενάριο του καινούργιου
έργου κι' ένα γραμμά από τόν και-
νούργιο σκηνοθέτη της. 'Η Κλαίρη
έπρεπε να το διαβάσει και τα δύο
προσχετικά κι' άποφασίσουν... Την
άλλη ημέρα ήταν άποφασισμένη να
δώσει μιά οριστική απάντηση.

Την ώρα λοιπόν που έπαινε το
μάτιο της, άνοιξε το γραμμά του
σκηνοθέτη, ενός μεγάλου καλλιτέ-
χνη, όπως έλεγαν, με τόν όποιο
όστόσο η Κλαίρη δεν είχε συνε-
ργήσει ακόμα και διάβασε το έ-
ξος:

«Σας παρακαλώ να διαβάσετε
προσχετικά το σενάριο που σας έ-
δωσα. Είναι η ύποθεσι του νιου
φίλμ, στο όποιο θα πρωταγωνι-
στήσετε. 'Ελπίζω ότι θα σας ά-
ρεσει ό ρόλος της ηρώνας του...
'Απόψε, αν θα έχετε την κα-
λωσύνη να με δεχθήτε, θα σας
έμεινε φρόν, για να σας εξηγήσω
και προφορικά μερικά πράγματα
και για να μάθω τις εντυπώσεις
σας.

Σας φιλώ το χέρι
ΚΑΡΛ ΣΤΙΛΛΕ

Καρόλ Στίλλε! 'Ηταν λοιπόν συμ-
πατριώτης της ό σκηνοθέτης; 'Α!
Μ' αυτό άποτελούσε μιά πρώτη
τάξεως ευκαιρία για να μιλήσουν
λίγο γερμανικά και να θυμηθούν το
αγαπημένο τους Βερολίνο...

'Η Κλαίρη Ρόζενταλ έκανε βια-
στικά την τουαλέτα της κι' έπει-
τα έβγαλε άναστασιακά τόν χαμη-
λό καναπέ του σαλονιού της κι' ά-
ρχισε να διαβάζει τις δακτυλογρα-
φημένες σελίδες του σεναρίου.

'Η ύποθεσι τόν ήταν η έξης:

«ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ.—Σ' ένα
ταξείδι άναμνηστικής στην Αίγυπτο,
ή 'Ελσα, η γυναίκα ενός άποπα-
μένου και θάνατος εικομηχάνου, τόν
δουλο άπεχθάνεται, γνωρίζει ένα
νέο, τόν Σίγκφριντ Ζίλμπερντ και
συνδέεται μαζί του με τον
φερό φίλια. 'Η 'Ελσα όμως κρύ-
βει από το φίλο της το έληθινό
της όνομα και τόν αφήνει να νο-
μίζει ότι είναι έλευθερη.

«ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ.—'Ο
Σίγκφριντ, γυρίζοντας στην Ε-
ρώπη, γνωρίζει ένα θράνν σε μιά
αριστοκρατική λέσχη έναν πλου-
σιο διομήχανο. Πίνουν μαζί με-
ρικούς μοτίλλες σαμπάνια και τέ-
λος ό Σίγκφριντ, έπειδή ό νιος
του φίλος είναι λίγο έλαιομένος,
τόν συνοδεύει ως το σπίτι του.

'Εκεί όμως ό πλούσιος διομήχα-
νος, αν και είναι πειά άργά, τόν
παίρνει για να τού γνωρίσει την
γυναίκα του. 'Εκείνη όμως κοι-
μάται. Τότε ό άνδρας της, μσο-
μεθυσμένος, τραβά το φίλο του
ως την κρεββατοκάμαρά της κι'
έκεί ό Σίγκφριντ κατάπληκτος
έβλεπε πως η σύζυγος του διομη-

χάνου είναι η 'Ελσα!...

«ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ.—'Η 'Ελ-
σα κάνει παρατηρήσεις στον άν-
δρα της για τόν πρόστυχο τρόπο
του. 'Εκείνος έξω φρενών από
το θυμό του όρμαίει για να την
χτυπήσει. 'Επεμβαίνει ό Σίγ-
κφριντ κι' έπαυλούθει πάλι η
γρια τών δύο άνδρών. 'Ο άνδρας
της 'Ελσας, μιά στιγμή, σωριά-
ζεται άναίσθητος κάτω και πα-
θαίνει συγκοπή της καρδιάς. 'Η
'Ελσα θέλει να πέσει στην άγκα-
λιά του Σίγκφριντ, εκείνος όμως
είνε θυμωμένος, γιατί τού έπαι-
ψε φάρμακα πως είναι έλευθερη και
φεύγει σαν τρελλός από το σπίτι
της.

«ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ.—'Ο
Σίγκφριντ συλλαμβάνεται ως ένο-
χος τού θανάτου τού εικομηχάνου,
δικάζεται όμως κι' άθωώνεται.

'Απελπισμένος τότε άρχίζει ν'
ναζητά την 'Ελσα, γιατί παρ-
όλα αυτά την αγαπάει παράφορα.
'Η 'Ελσα όμως έχει γίνει άφαν-
τη, ύστερ' από τόν σκάνδαλο.

«ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ.—Στο
Παρίσι. Σε μιά μεγάλη κινηματο-

γράφική εταιρεία. 'Η 'Ελσα...»

Τό σενάριο έτρεμε μέσα στα χέ-
ρια της. 'Η Κλαίρη ήταν καπλάω-
μη! Μά αυτή η ύποθεσι ήταν η έ-
δια η ιστορία της ζωής της!...

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

«'Η Κλαίρη άρχισε να διαβάσει τις
δακτυλογραφημένες σελίδες.

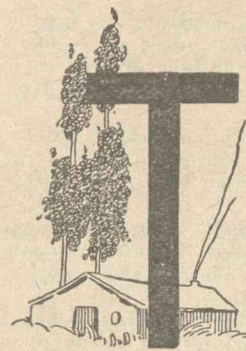
Αυτό ήταν ένα μεγάλο φέμια!...

Χαμογέλασε λοιπόν με τη σκέψη
ότι ήταν άνόνητη να κάθεται να πι-
στεύει σε μιά άπλη σύμπτωση... Και
συνέχισε το διάβασμα αυτής της
ιστορίας που δεν ήταν πειά η ιστο-
ρία της ζωής της.

«...'Ο Σίγκφριντ άπότσοο ύπα-
φέρει. Δεν μπορεί να την ξεχά-
σει. 'Ενα θράνν, σ' ένα κινημα-
τογράφο, έβλεπε κατάπληκτος ότι
η πρωταγωνίστρια της ταινίας εί-
νε η 'Ελσα! 'Η πρώτη του σκέ-
ψη είναι να τρέξει να τη συναντή-
σει... 'Αλλά κατόπιν συλλογίζεται
ότι η 'Ελσα δεν τόν αγαπά πειά
αφού έγινε άφαντη, ύστερ' από
τη δίκη του.

«'Ο Σίγκφριντ τότε άπελπι-
σμένος φεύγει για την 'Αμερική.
Θέλει ν' άρχισι εκεί μιά καινούρ-
για ζωή. Μέσα σε λίγα χρόνια
λοιπόν κατορθώνει να γίνη ένας

Η καλλιτεχνική ζωή της Κυβέλης

Τὸ ὄνομα τῆς Κυβέλης εἶναι πασίγνωστο στὸ ἑλληνικὸ Κοινὸν. Δὲν χρειάζεται οὐτε ἐπώνυμο, οὐτε κανένα προσδιορισμὸν. Ἡ Κυβέλη εἶναι ἡ Κυβέλη. Ἡ καλλιτέχνης πὺν γεμίζει μὲ τὴν καλλιτεχνικὴν τῆς φήμην ὅλο τὸ πρῶτο τρίτον τοῦ εικοστοῦ αἰῶνα τῆς Ἑλληνικῆς Θεατρικῆς Τέχνης. Τὰ ὀνόματα τῆς Κυβέλης καὶ τῆς Μαρίας ἐβάδισαν παράλληλα καὶ θριαμβευτικὰ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα. Μέσα σὲ τιμὲς καὶ σὲ δόξες!

Μὰ ὑπάρχει κάποια διαφορὰ στὴν ἐμφάνισιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν καθενῶς. Ἡ Μαρία ἦταν ἀπὸ θεατρικὴ οἰκογένεια, μὲ πατέρα θιασάρχην καὶ γεννημένη μέσα σὲ θεατρικὸ περιβάλλον. Ἐγαλλοῦνθη—ὅπως λένε—μὲ τὴν Τέχνην. Καὶ ἐπειδὴ εἶχε καὶ γερὸ ταλέντο ἐφάρμοξε ἐκεῖ πού ἔφθασε. Μὰ ἡ Κυβέλη; Αὐτὴ ἐδῆκε ἀπὸ τὸ μηδέν! Πῆρε τὴν ἐξαιρετικὴν τῆς θέσιν στὴν Τέχνην μὲς χωρὶς νὰ γαλλοῦνηθῃ μέσα σὲ περιβάλλον καλλιτεχνικόν, χωρὶς νάνα κόρη καλλιτεχνῶν, χωρὶς νάχη καμμιὰ θεατρικὴ καταγωγή καὶ χωρὶς νὰ ζῇ μὲσα σὲ μιὰ παράδοσιν... Κι' ὅμως ἀνεδείχθη νεώτατη, προώδεστος, ἐθιμάμβεισε... Ἀπὸ τὸ 1901 ἕως σήμερον ἀδιάκοπα ὁ Τύπος, οἱ φιλότεχνοι, τὸ Κοινὸν ὁλόκληρον μιλεῖ γι' αὐτήν. Θεωρεῖται γενικὰ ὡς μοναδικὴ πρωταγωνίστρια στὴν κωμικὴν, στὸ δράμα καὶ σ' ἕνα πλῆθος ῥόλων, πού καλλιτεχνικὰ δημιουργεῖ. Ἐλνε ἕνα ἀπὸ τὰ λαμπρότερα ἀστέρες τῆς Τέχνης μας. Μὰ γιατί νὰ τὰ ξαναλέμε; αὐτὰ; Ἐλνε πασίγνωστα. Τώρα θέλουμε νὰ διηγηθῶμε ἀνεκδοτικὰ τὴν ἱστορίαν τῆς, πού ἔχει τόσα ἄγνωστα καὶ ἀπρόσδοκα... Προσπαθῶν ἀρχίζει τόσο παράξενα!...

«Κι' ἂν εἶσαι τ' ἄνθι τῆς ζωῆς ἀμαρτίας ὁ... (ροαίς, ἂνθι εἶσαι πάντα γιὰ τὰ μὲν κ' ὁμορφος ἕνας κό... (αἰος), ὁμορφος κόσμος ἦθικός, ἀγγελικὰ πλάσματος...»

Κάπως ἔτσι κάποιοι ποιητὲς θὰ μιλῶσε γιὰ τὴν γέννησιν τῆς Κυβέλης... Μὰ πῶς γεννήθηκε; Πῶς; Πότε; Πῶς γεννιόταν τὰ λουλούδια, πῶς μιὰ πεταλούδιτσα ἀρκεῖ ν' ἀγγίξῃ ἢ ἕνα ἀέρας νὰ φέρῃ τὸ σπέρμα;... Σκότος ἀρκετὰ πικρὸν ἐπαλόνετο πάνω στὴ γέννησιν τῆς Κυβέλης καὶ γύρω στὰ μικρὰ τῆς παιδικὰ χρόνια. Τ' ὄνομα τοῦ πατέρα τῆς καὶ τῆς μητέρας τῆς εἶναι πολὺ δύσκολο ν' ἀνακαλυφθῶν. Ὡς καὶ ἀδύνατο!

Ὡστόσο ὁ κ. Μήτσος Μυράτ, πού ἦταν ὁ πρῶτος τῆς σύζυγος καὶ ὁ μακαρίτης Τίμος Σταδίου, πού τὴν γνῶρισε πολὺ μικρὴ, δεβαιῶνουν πῶς ἡ μεγάλη μας καλλιτέχνης ἦταν ἕνα ἔκθετο τῆς Σμύρνης. Βέβαια ἡ ἀναζήτησις αὐτῶν τῶν πραγμάτων σήμερον δὲν θάνα εὐχάριστη στὴν καλλιτέχνην καὶ τοῖς γύρω τῆς. Μὰ ἡ ἱστορία ἔχει δικαιώματα. Καὶ σήμερον ἡ Κυβέλη ἀνέκει δικαιωματικὰ στὴν ἱστορίαν τῆς Τέχνης μας.

Ἀντίθετα μὲ τοὺς δύο ἄλλους, πού ἀνέφερα, ὁ κ. Ν. Λάσκαρης, ὁ ἱστορικὸς τοῦ θεάτρου μας, παρουσιάζεται πολὺ... κοσμικὸς ἱστορικὸς. Προσπαθεῖ κατὰ νὰ κρύβῃ, κατὰ νὰ διορθώσῃ. Καὶ πονεὶ δὲν ἐξεπάζει τὸ ζήτημα τῆς γεννήσεως καὶ τῆς καταγωγῆς τῆς Κυβέλης. Καὶ ὅμως μοιραῖα... κάπως θὰ ἐγεννήθη κι' αὐτὴ! Ὁ κ. Λάσκαρης γράφει, διὰ τὴν Κυβέλην ἐγεννήθη στὴν Ἀθήνα. Μὰ φαίνεται πῶς προσπαθεῖ μὲ ἀορισταῖς νὰ κρύβῃ τὰ πράγματα. Ἀλλὰ γιατί τόχα;... Κι' ὅμως πρέπει νὰ θεωρηθῇ βέβαιον διὰ τὴν Κυβέλην γεννήθηκε στὴ Σμύρνη. Μάλιστα ὁ μακαρίτης Τίμος Σταδίου ἀνέφερεν διὰ τὴν μόνην τῆς διηγεῖτο διὰ ἐγεννήθη στὴ Σμύρνη. Συμφωνεῖ ο' αὐτὸ καὶ ὁ κ. Μυράτ. Ἐλνε λοιπὸν Σμυρναῖα ἡ Κυβέλη.

Ἀπὸ ποιοὺς ὅμως γεννήθηκε; Ξερούμε ἀπὸ παλαιὸς φίλους τῆς Κυβέλης διὰ εἶναι κόρη γυναικὸς ἀριστοκρατοῦς, δηλαδὴ τῆς καλῆς καὶ πλούσιας κοινωνίας τῆς Σμύρνης καὶ ἐνὸς χωδαιοτάτου μπακάλη. Ποιοὶ ὅμως ἦσαν ἡ ἀριστοκρατία καὶ ὁ μπακάλης; Πῶς ἐλέγοντο; Κανεὶς δὲν τὸ ξέρει. Ὡστόσο ὁ κ. Μυράτ εἶναι βέβαιος γιὰ τὴν καταγωγὴν αὐτῆς τῆς Κυβέλης καὶ βρῖσκει στὴν καλλιτεχνικὰ μὲς ἀνάμικτες τῆς ψυχικῆς ιδιότητος τῶν δύο γονέων τῆς. Θεωρεῖ τὴν μητέρα ψυχικὴ εὐγενεὴ καὶ καλλιτεχνικὴ καὶ τὸν πατέρα πρόστυχη ψυχὴ καὶ ὑπολογιστικὴ... Καὶ ἴσως αὐτῶν τῶν ιδιοτήτων βρῖσκει στὴν κόρη. Βέβαια αὐτὰ εἶναι σκέψεις ὑποκειμενικῆς. Πῶς νὰ τίς νιοθετήσουμε;

Ὁ χρόνος τῆς γεννήσεως τῆς Κυβέλης πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ—τρέμει πέννα πρὸ τοιοῦτου τοῦ μέρους ἐγχειρίματος!—πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ κατὰ τὸ 1887. Ὡς καὶ ἕνα ἢ δύο χρόνια πρὶν... Ἀλλ'

ἂς μείνῃ τὸ πρᾶγμα ἀνεξίτηλον...

Ἐκεῖνο πού οἱ παλαιὸι φίλοι τῆς θεωροῦν ὡς βέβαιον εἶναι διὰ τὸ κοριτσάκι μὲ μυστηριώδη τράπον μετεφῆθη ἀπὸ τὴν Σμύρνη ἐδῶ σὲ ἡλικία δύο χρόνων περίπου καὶ ἐρρίφη ὡς ἔκθετον στὴν βρεφοδόχον τοῦ Βρεφοκομείου. Ἀς ὑπολογίσωμεν διὰ τὸ γεγονός αὐτὸ ἔγινε στὰ 1889.

Ὁ κ. Μυράτ δεβαιῶνει διὰ τὴν Κυβέλην ἔλεγε διὰ θημάτια τῇ ζωῇ τῆς στὸ ἴδρυμα ἐκεῖνο τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς. Αὐτὸ θὰ ἦταν ἀπίστευτον. Ὡστόσο ἡ ἰδία περιγράφει ἀκριβῶς πῶς εἶναι μέσα σὺ Βρεφοκομείου, χωρὶς ποτὲ ἀργότερα νὰ ξαναπαύσῃ σ' αὐτό! Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὴ τὴν περιγραφὴν, ἡ Κυβέλη ὅταν ἦταν νεώτατη μιλῶσε καὶ γιὰ τὴ Σμυρναῖα μητέρα τῆς, πού τὴν ἐγκατέλειπε τόσο σκληρὰ καὶ ἀσπλάχνη, πεζόμεινη ἀπὸ κοινωνικὴ ἀνάγκη, ἀπὸ τίς πολυτέλειες, ἀπὸ τὸ γύρω τῆς κακοσμιολογία. Ἀντίθετα γιὰ τὸν πατέρα τῆς δὲν ἀκούσθητε ποτὲ νὰ μιλεῖ. Ὡστόσο ἔλεγε, χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ κρύβῃ τὸ πρᾶγμα, διὰ ἦτο ἕνα κοριτσὶ ἐνόθος.

Ἀς ἀφήσωμε λοιπὸν τώρα τὸ κοριτσάκι μέσα σὺ Βρεφοκομείῳ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς, νὰ περᾷ ἐκεῖ μέσα τοὺς μῆνες καὶ τὰ χρόνια τῆς τροφειότερης ἡλικίας τῆς, καὶ ἂς πεταχθῶμε στὴν ὁδὸν Μιχαὴλ Βόδα.

Σ' ἕνα μικρὸ παλίσσατο αὐτοῦ τοῦ δρόμου—πὺν τότε δὲν εἶχαν ἀκόμη μέγαρον—σ' ἕνα εἶδος τρώγλης, κατοικοῦσαν ἕνα ἀνδρόγυνον φτωχὸν ἀνθρώπον. Μεσοκάσιον καὶ οἱ δύο, ἐργατικὰ καὶ ἀγαθοί. Ζούσαν ἀπὸ τὴ δουλειὰ τῶν χειρῶν τῶν καὶ περνοῦσαν τὴ ζωὴν ἐσπὸν δύο κοίτουσας. Παιδιὰ δὲν εἶχαν καὶ αὐτὸ ἦταν ὁ μεγαλειότερος καύχησός τῶν. Ὁ ἕνας ἦταν ὁ κ. Ν. Ἀναστάσιος ὁ Ἀδριανὸς ἡ καλύτερη, ὅπως τὸν ἤξερεν ἡ γειτονία, ὁ μακάριτος Ντάνος. Μπαλοματῆς παιποισιὸν τὸ ἐπάγγελμα, ἐδούλευε ἐκεῖ στὸ ἴδιον παλίσσατο, διορθώνοντας τὰ παλινάπτουσα τῆς γειτονίας. Ἡ γυναῖκα τῆς ἦταν ἡ κυρὰ Μαρία. Ἐκεῖνος ἦτο μεσοκάσιος, καμπεροβάς, μᾶλλον ἀδύνατος καὶ μὲ κάκωσιν μύτης. Τῆς γιορτῆς φοροῦσε καὶ ἕνα ψηλὸ κόκκινο φέσι—παλὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν Γκαργαρισιῶν. Ἐκεῖνὴ ἀντίθετα ἦταν πολὺ χοντρή. Τὸ σῶμα τῆς δὲν ἐκινετο, μὰ φαινόταν σὰ νὰ κινεῖται. Πὰ τὸ πολὺ τῆς πάχος στὴ γειτονία τῆς ἔλεγον ἐμπαυλῶς. Καὶ ἡ λέξις αὐτὴ τῆς ἔμεινε σάν παραιστωμένη! Στὸ κεφάλι ἡ κυρὰ Μαρία φοροῦσε ἕνα μαῦρο μαντήλι καὶ στὰ μάτια χοντρὰ γυαλιά, γιὰ δὲν ἐβόλεσε καλά.

Ὁ μακάριτος Ντάνος ἐδούλευε λίγο καὶ... ἔπαινε πολὺ. Ὅταν εἶχε λεπτὰ ξημεροβραδεύονταν στὴν ταβέρνα καὶ μονάχα διὰ δὲν εἶχε ψιλά ἔπαινε τὸ τσαγκαροδουλοῦν νὰ βάλῃ καμμιὰ φῶλα... Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ Ντάνος δούλευε λίγο, ἀναγκαζόνταν νὰ δουλεύῃ καὶ ἡ Μαρία γιὰ νὰ τὰ φέρουν βόλτα. Δούλευε σὲ πολλὰ σπῆτα καὶ στὸ τέλος, κείνη τὴν ἐποχὴ, μὲτρε μαγειρεύουσα σὺ σπῆτι τοῦ Λεονάρδου, πού ἦταν ἀνώτερος ὑπάλληλος τοῦ Ἑλεγκτικῶν Συνεδρίου.

Ἐτσι τὰ κατὰφερναν καὶ κοινοῦσαν οἱ ἔρμου! Μὰ πάντα τοὺς ἔτρωγε τὸ σπέρμα:—Νάχουμε ἕνα παιδί, ἔλεγε ὁ Ντάνος.—Ἀχ, καὶ ποῦς θὰ μὲς γεροκομήσῃ, ὅταν δὲν θὰ μπορούμε νὰ δουλέψουμε παιδι; οἰοῦσε ἡ κυρὰ Μαρία.—Ὅπως καὶ ἂν τὰ ποῦμε, μωρὲ Μαρία, μὲς χρειάζεται ἕνα παιδί ἢ ἕνα κοριτσὶ γιὰ τὰ γεράματά μας.—Ἀχ, ναί... Μὰ πὺν νὰ τὸ βροῦμε;

Γινῆκανε πολλὰς συζητήσεις σὺ σπῆτα τῆς ὁδοῦ Μιχαὴλ Βόδα. Οἱ δύο γέροι ἀποφάσισαν νὰ θροῦν ἕνα παιδί ἢ ἕνα κοριτσὶ γιὰ τὰ γεράματά τῶν. Μὰ πολὺ τὸ σκεπτικὸν ἂν πρέπει τὸ παιδάκι πού θὰ πάρουν νὰ εἶναι ἀγὸρι ἢ κοριτσὶ. Στὸ τέλος ὅμως ἀποφάσισαν νὰ νιοθετήσουν ἕνα κοριτσὶ. Σκέφτηκαν ἀκόμη κάπως καὶ τέλος ἀποφάσισαν νὰ πάρουν ἕνα κοριτσάκι ἀπ' τὸ Βρεφοκομεῖο καὶ νὰ τὸ κἀμουν δικὸ τῶν. Θὰ προχωροῦσαν περὶ μ' αὐτὸ τὸ σχέδιον ὡς νὰ τὸ πετύχουν.

Ὁ Λεονάρδος, σὺ ὅποιον τὸ σπῆτι ἦταν μαγειρεύουσα ἡ κυρὰ Μαρία ἡ χοντρή, ἦταν μιὰ διαλεκτὴ φυσιογνωμία τῆς Ἀθήνας ἐκεῖνου τοῦ καιροῦ. Καὶ πρέπει νὰ τὸν προσέξῃ ἰδιαίτερα ἡ ἱστορία τοῦ θεάτρου μας καὶ νὰ τὸν ἰδῇ μὲ ζωερὴ εὐγνωμοσύνην. Γιὰ ἔπαιζε σπουδαῖο ρόλο σὺ νὰ ἐμφανισθῇ ἡ Κυβέλη στὴ σκηνή. Ὡς—ἂν δὲν εἶναι ὑπερβολή—χωρὶς τὸν Λεονάρδον, δὲν θάχαμε τὴν καλλιτεχνικὴν Κυβέλη. Ὡς χωρὶς αὐτὸν δὲν θὰ ἦταν διὰ εἶναι. Ὡς καὶ μὲν ἔβγαλε καθάριον στὴ σκηνή.

Ἀλλὰ ποῦς ἦταν ὁ Λεονάρδος; Ἐνας κύριος πολὺ καλῆς καὶ καὶ μορφωμένης οἰκογενείας τῆς παλαιῆς γνωστῆς Ἀθήνας, μὲ γερὸ

Ἡ Κυβέλη εἰς ἡλικίαν 15 ἐτῶν, ὅταν ἔπαιζε στὴ «Ν. Σκηνή».

(Σπανιωτὴν φωτογραφία τῆς ἐποχῆς)

δὲν θὰ μπορούμε νὰ δουλέψουμε παιδι; οἰοῦσε ἡ κυρὰ Μαρία.

—Ὅπως καὶ ἂν τὰ ποῦμε, μωρὲ Μαρία, μὲς χρειάζεται ἕνα παιδί ἢ ἕνα κοριτσὶ γιὰ τὰ γεράματά μας.

—Ἀχ, ναί... Μὰ πὺν νὰ τὸ βροῦμε;

Γινῆκανε πολλὰς συζητήσεις σὺ σπῆτα τῆς ὁδοῦ Μιχαὴλ Βόδα. Οἱ δύο γέροι ἀποφάσισαν νὰ θροῦν ἕνα παιδί ἢ ἕνα κοριτσὶ γιὰ τὰ γεράματά τῶν. Μὰ πολὺ τὸ σκεπτικὸν ἂν πρέπει τὸ παιδάκι πού θὰ πάρουν νὰ εἶναι ἀγὸρι ἢ κοριτσὶ. Στὸ τέλος ὅμως ἀποφάσισαν νὰ νιοθετήσουν ἕνα κοριτσὶ. Σκέφτηκαν ἀκόμη κάπως καὶ τέλος ἀποφάσισαν νὰ πάρουν ἕνα κοριτσάκι ἀπ' τὸ Βρεφοκομεῖο καὶ νὰ τὸ κἀμουν δικὸ τῶν. Θὰ προχωροῦσαν περὶ μ' αὐτὸ τὸ σχέδιον ὡς νὰ τὸ πετύχουν.

Ὁ Λεονάρδος, σὺ ὅποιον τὸ σπῆτι ἦταν μαγειρεύουσα ἡ κυρὰ Μαρία ἡ χοντρή, ἦταν μιὰ διαλεκτὴ φυσιογνωμία τῆς Ἀθήνας ἐκεῖνου τοῦ καιροῦ. Καὶ πρέπει νὰ τὸν προσέξῃ ἰδιαίτερα ἡ ἱστορία τοῦ θεάτρου μας καὶ νὰ τὸν ἰδῇ μὲ ζωερὴ εὐγνωμοσύνην. Γιὰ ἔπαιζε σπουδαῖο ρόλο σὺ νὰ ἐμφανισθῇ ἡ Κυβέλη στὴ σκηνή. Ὡς—ἂν δὲν εἶναι ὑπερβολή—χωρὶς τὸν Λεονάρδον, δὲν θάχαμε τὴν καλλιτεχνικὴν Κυβέλη. Ὡς χωρὶς αὐτὸν δὲν θὰ ἦταν διὰ εἶναι. Ὡς καὶ μὲν ἔβγαλε καθάριον στὴ σκηνή.

Ἀλλὰ ποῦς ἦταν ὁ Λεονάρδος; Ἐνας κύριος πολὺ καλῆς καὶ καὶ μορφωμένης οἰκογενείας τῆς παλαιῆς γνωστῆς Ἀθήνας, μὲ γερὸ

ἡμῶς καὶ ὁ ἴδιος. Ὑπάλληλος ἀνώτερος σὺ Ἑλεγκτικὸν Συνεδρίῳ καὶ κοσμικὸς τίσις ἀπὸ τοὺς πρῶτους. Ὑπῆρξε φίλος στενὸς καὶ θαυμαστὴς τοῦ μακαρίτη Χαρίλαου Τριχοῦνη καὶ ὑπῆρξε εἰς ὅλην τὴν ζωὴν φανατικὸς Τριχοῦνης, ὅπως καὶ ὁ σύγχρονός του Ἐμμανουὴλ Ροῦδης. Μερικοὶ σύγχρονοι τοῦ Λεονάρδου λένε—ὅπως ἀπὸ νᾶνα καὶ ὑπερβολή—διὰ καὶ ἐπῆσαν σὺ μιλιέται ὡς τιμητικὸ ἐσημεῖον τὴν λέξι «Τριχοῦνης». Ἐννοεῖται, διὰ μὴλιν ἔπερτε ἡ κυβερνήσις Τριχοῦνη καὶ ἦρχετο ὁ Δεληγιάννης, ὁ Λεονάρδος ἐπαύετο ἐκ τῶν πρῶτων. Μάλιστα ὅμως ξαναῆρχετο κυβερνήσις Τριχοῦνη, ὁ Λεονάρδος διορίετο πάλιν τὴν ἰδίαν μέραν!

Ἱστορικὸν εἶναι τὸ πείραγμα πού συχνὰ ἔκανε σὺ Λεονάρδον ἡ Σοφία Τριχοῦνη, ἡ ἀλησμόνητη ἀδελφὴ τοῦ Χαρίλαου. Ὅταν συζητοῦσε πολιτικὰ σὺ σαλὸν τῆς ὁ Λεονάρδος, ἐγύριζε καὶ τοῦ ἔλεγε χαμογελῶντας:

—Μὰ τὰ παραλέτε, κύριε Λεονάρδε. Ἐσεῖς, καλέ, εἰσθε Τριχοῦ-πικότερος καὶ τοῦ Τριχοῦνη!

Ὁ κ. Λεονάρδος εἶχε μικρὴ οἰκογένεια. Τὴ γυναῖκα του καὶ μιὰ κόρη. Ὡστόσο τὸ σπῆτι τοῦ ἦταν πάντα γεμάτον καὶ πάντα εἰς κίνησιν. Εἶχε πολλὰς κοινωνικὰς σχέσεις ὁ Λεονάρδος καὶ ἐδέχετο κάθε μέραν κόσμο τῆς καλῆς τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας. Εἶχε ὅμως, ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ τοῦ καὶ οἰκογενειακῆς παρουσίας καὶ γι' αὐτὸ μπορούσε νὰ ζῇ ἄνετα καὶ νᾶνα σ' ὅλα μεγαλοπρεπῆς. Ἰδιαίτερος εἶναι γνωστὸν, διὰ ἡ οἰκογένεια Λεονάρδου ἀπετελεῖτο ἀπὸ καλοφραγίδες. Γι' αὐτὸ εἶχε καὶ εἰδικὴ μαγειρεύουσα, τὴν κυρὰ Μαρία. Μεγάλῃ πολιτέλειᾳ αὐτὴ γιὰ τὴν τότε Ἀθηναϊκὴν ζωὴν.

Αὐτὸς ἦταν ὁ Λεονάρδος, πού θὰ ἴδουμε πὺν ρόλο ἔπαιζε στὴν ἐμφάνισιν τῆς Κυβέλης σὺ καλλιτεχνικὸν στερεῶμα.

Μιὰ μέραν ἡ κυρὰ Μαρία πῆρε τὴν ἀπόφασιν καὶ εἶπε στὴν οἰκογένεια Λεονάρδου πῶς θὰ πᾶν σὺ Βρεφοκομεῖον νὰ ζητήσῃ ἕνα παιδί καὶ νὰ τὸ νιοθετήσῃ. Ἐξήγησε πῶς ὁ μιστρός—Ντάνος γράφει παιδι, πῶς μένει μόνῃ σὺ σπῆτα τῆς καὶ πῶς θέλει κάποιον νὰ τὴν συντροφεύῃ. Οἱ Λεονάρδου δέχτηκαν τῆς σχέσεως καὶ δὲν ἐμπόδισαν τὴν κυρὰ Μαρίαν στὴν ἀπόφασιν τῆς. Ἐτοὶ λοιπὸν τῆς δόσανε μιὰ μέραν ἀδεια καὶ ἡ κυρὰ Μαρία τράβηξε γιὰ τὸ Βρεφοκομεῖον.

Ἐκεῖ εἶπε τὴν ἐπῆλθε καὶ μὲ μεγάλην εὐκολίαν ἐδέχτηκε ἡ Διευθύνουσα τῆς δόσῃ ἕνα κοριτσάκι. Τῆς εἰδείσαν τότε πολλὰ κοριτσάκια καὶ παιδάκια ἀκόμη, ἂν καὶ ἐκείνη προτιμοῦσε κοριτσάκι. Εἶδε καὶ ξανθὰ καὶ μαύρα καὶ μικροῦν καὶ νῆρα καὶ μεγαλιότερα. Μὰ δὲν τῆς ἤρεσε κανένα.

Ξαπνὰ ὅμως πετάχτηκε μπροστὰ τῆς ἕνα ὁμορφὸ μικροῦν καριτσάκι μὲ γαλὰν φρενέτιν μάτια καὶ μὲ κατὰ χρυσοῦσανθε μπουκίτσες! Θαύμα! Σάν ἕνα φρέσκο σαστὸ κοιλιάκι.

—Ποῦ ἦσαν ἐκεῖ καὶ δὲν σὲ εἶδα; φώναξε ἡ κυρὰ Μαρία.

—Ἐδῶ ἦμουν! εἶπε τὸ μικροῦν.

Ἐπειτα γεμάτῃ χαρὰ, ἡ χοντρὰ Μαρία γύρισε στὴ Διευθύνουσα καὶ τῆς εἶπε:—Νά, κυρία, αὐτὸ τὸ κοριτσάκι θέλω.

Ἡ Διευθύνουσα ἐφάνηκε διστακτικῇ.

—Αὐτὸ θέλω! ξαναεἶπε ἡ Μαρία.

—Ἀ, αὐτὸ, ἀπάντησε ἡ Διευθύνουσα, δὲν μωρὸν νὰ σὰς τὸ δώσω...—Γιὰ;

—Ἐχουμε ἐπιτολή νὰ μὴ τὸ δώσωμε πονεμένῳ, εἶπε ἀνστηρὰ ἡ Διευθύνουσα.

—Μὰ γιατί;... Καὶ πῶς λέγετα; ρώτησε ἡ Μαρία.

—Κυβέλη.

—Κυβέλη, εἰπάτε;

—Ναί. Μ' αὐτὸ τ' ὄνομα μὲς πῶφραν. Χωρὶς ἐπώνυμον...

—Ἐλνε ἀπὸ δὸ τὸ καριτσάκι αὐτὸ; Ἀθηναϊκόπουλο;

—Αὐτὸ δὲν μωρὸν νὰ σὰς τὸ πῶ, οὔτε ἄλλο τίποτε.

Ἡ κυρὰ Μαρία σέφτηκε λίγο καὶ κατόπιν χαρῆς τῆς καὶ ἔφυγε. Ἦταν στενοχωρημένη, πολὺ στενοχωρημένη. Αὐτὴ ἦθελ' ἐκεῖνο τὸ ξανθὸ κοριτσάκι, τὴν Κυβέλην. Κανένα ἄλλο. Μὰ γιατί δὲν τῆς δόσαν; Ὡστόσο τῆς ἐφώτισε τὸ νοῦ μιὰ ἐλπίδα. Σκέφτηκε πῶς ὁ Λεονάρδος εἶχε τὰ μέσα, ἐγνώριζε πολὺ κόσμον ἦταν

φίλος τοῦ Τριχοῦνη... Αὐτὸς, θεατὰ αὐτὸς θὰ τὰ καταφέρῃ νὰ μοῦ δώσουν τὸ ξανθὸ κοριτσάκι, σκέφτηκε.

Πάει περὶ. Τὸ ξανθὸ κοριτσάκι μὲ τὰ γαλὰν μάτια καὶ μὲ τῆς μπουνιλοῦσε μὲτρε μέσα στὴν καρδίαν τῆς κυρὰ Μαρίας. Τ' ἀγάπησε ἀμέσως. Τὸ πόθησε νὰ τὸ κἀνῃ παιδί τῆς.

Τὸν πόθο τῆς αὐτὸ τὸν ἐξομολογήθηκε καὶ σὺ Λεονάρδον.—Ἀπὸ σὰς, κύριε, τοῦ εἶπε, θέλω ἕνα ρουσφέτι. Μπορεῖ γιὰ σὰς νᾶνα εἴσολο καὶ μικρὸ πρᾶγμα. Μὰ γιὰ μένα εἶναι μεγάλη, πολὺ μεγάλη χάρις...

—Τί θέλεις, κυρὰ Μαρία; Πές μου ἐλευθερά...

—Θέλω νὰ ἐνεργήσῃ σὺ Βρεφοκομεῖον νὰ μοῦ δώσουν ἕνα κοριτσάκι πού ἐξήγησα. Μοῦ λένε πῶς δὲ μοῦ τὸ δύνουν. Ὡστόσο ἐγὼ ξέρω πῶς ἐκεῖ εἶναι τὰ μέσα καὶ πῶς ἂν μπεῖς τοῦ λόγου σου στὴ μέση, θὰ μοῦ τὸ δώσουν ἀμέσως. Ἐοῦ ἔχεις τὰ μέσα, ἔχεις φίλους δημοσιογράφους, ἔχεις τὸν Ἀδωνὶ τὸν Κύριον συχνὰ σὺ σπῆτι, ἔχεις τόσους ἄλλους, ἔχεις καὶ τὸν μεγάλο τὸν Τριχοῦνη...

—Ἀσπὸν αὐτόν, κυρὰ Μαρία...

—Ἐοῦ, κύριε, θὰ τὰ καταφέρῃς.

—Μοῦ φαίνεται, κυρὰ Μαρία, πολὺ δύσκολο αὐτὸ πού μοῦ ζήτησ. Ἀφοῦ δὲν τὸ δύνουν, πῶς θὰ τὸ δώσουν γιὰτὶ θὰ τὸ πῶ ἐγὼ; Ἀφῆστο περὶ αὐτὸ τὸ παιδί. Πᾶρε ἕνα ἄλλο.

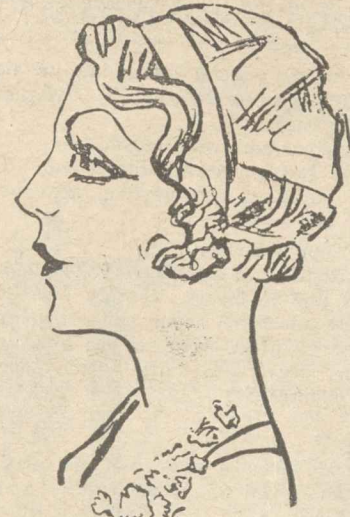
Ἡ κυρὰ Μαρία ἀναστήναξε τότε μὲ πόνο.

—Ἀχ! κύριε Λεονάρδε! Ἄν δὲν μοῦ τὸ δώσουν αὐτὸ τὸ κοριτσάκι, θὰ πεθάνω!

Τόλεγε μὲ πραγματικὴν συγκίνησιν ἡ κυρὰ Μαρία. Κι' ὁ Λεονάρδος εἶχε ἀγαθὴν ψυχὴν. Συγκινήθηκε καὶ αὐτὸς καὶ δέχτηκε περὶ νὰ τὴ βοηθήσῃ νὰ πάρῃ τὸ κοριτσάκι.

Ὁ Λεονάρδος ἔκανε κατὰ περισσώτερον ἀπὸ κείνο πού τοῦ ζήτησε ἡ κυρὰ Μαρία. Πῆρε ὁ ἴδιος σὺ Βρεφοκομεῖον καὶ μᾶλλον σὺ διευθύνουσα. Ἐπέμεινε καὶ σὺ τέλος ἐγγιγνήθηκε ὁ ἴδιος γιὰ τὸ κοριτσάκι.

Κι' ἔτσι ἀποφάσισαν νὰ τὸ δώσουν.

Η γοητευτική βενετία του κινηματογράφου Άναμπελλά

Τὰ κοσμήματα!... Τι μαγική λέξις για τις γυναίκες!...

Από τον καιρό που υπάρχουν γυναίκες στον κόσμο, υπάρχουν και κοσμήματα.

Τὰ περιδέραια, τὰ δαχτυλίδια, τὰ βραχιόλια και τὰ σκουλαρίκια, υπήρχαν και στην πιο μακρινή αρχαιότητα, όπως και τώρα. Και τὸ παράξενο εἶναι ὅτι τὰ σχέδιά τους και τὰ ὡνά, ἀπὸ τὰ ἁπλοῦς ἕως καλλιμένα, δὲν ἔχουν ἀλλάξει σχεδὸν καθόλου.

Τὸ μαργαριταρένιο περιδέραιο μᾶς κυριᾶς τῆς ἐποχῆς μας, εἶναι ἐντελὲς ὅμοιο μὲ τὸ μαργαριταρένιο περιδέραιο, τὸ ὁποῖο φοροῦσε μιά δέσποινα τῆς ἀρχαίας Ρώμης. Ὁ Πλίνιος λέει σχετικῶς: «Καὶ ὅταν κοιμᾶται ἀκόμα ἡ Ρωμαία πατριῶνα, φορεῖ ἐν τῇ λαμπρῇ μαργαριταρία περαμένη σὲ χρυσή κλωστή, γιὰ νὰ μποῖ νὰ τὰ βλέπει καὶ στὸν ὕπνῳ τῆς».

Ὅλες ἡ γυναῖκες ἡμῶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ φοροῦν ἀληθινὰ μαργαριτάρια και δαχτυλίδια στολισμένα μὲ σμαράγδια και κολλήματα. Καὶ γι' αὐτὸ καθιερώθηκε ἡ μόδα τῶν ψεύτικων κοσμημάτων.

Λίγα χρόνια πρὶν δὲν ἐθεωρεῖτο καθόλου σὺν νὰ φορῇ μιά γυναίκα ψεύτικα κοσμήματα. Ἀλλὰ τὴν τὰ ψεύτικα κοσμήματα εἶναι πλέον τῆς μόδας.

Πολλὲς πλούσιες ἀριστοκράτιδες φυλάττει κομμένα τ' ἀληθινὰ τους διαμαντικά, και στολίζουντα μὲ ψεύτικα.

Εἶναι ὅμως ἀλήθεια, ὅτι τὰ σημερινὰ ψεύτικα κοσμήματα εἶναι πολλὰ καλοφτιασμένα, πολλὰ καλλιτεχνικά και δὲν μοιάζουν καθόλου μὲ τὰ ψεύτικα τοῦ παλαιοῦ καιροῦ.

Ἀλλοτε, στοὺς ἐπίσημους χοροὺς και στὲς συγκεντρώσεις ἡ ὥραῖες γυναῖκες πήγαιναν στολισμένες μὲ ἀμυγθῆνι ἀξίως μαζοῦ.

Καθὼς ἀναφέρει ἡ ἱστορία, ἡ κυρις τῆς Αἰλῆς τοῦ βασιλέως—Ἡλίου (Λαοδοβίκου 1ου), εἶχαν πᾶσι σ' ἐναν ἀνακτορικοῦ χορῷ, ντυμένες βλες μὲ βελούδινα μαύρα φορέματα, σκεπασμένα ἀπὸ διαμάντια ἀληθινά!

Κι' ἄλλοτε πάλι πήγαν σὲ μιά αὐλικὴ δεξίωση μὲ φορέματα λευκά, κεντημένα μὲ πολύτιμα μαργαριτάρια.

Καὶ τ' ἀντὶ ἀκόμα πὸν στυλίζαν τὰ μαλλιά τους ἥσαν ἀπὸ καθαρό χρυσάφι και πέτρες πολύτιμες.

Τὰ τριαντάφυλλα ἥσαν ἀπὸ ρομπίνια και τὰ φύλλα τους ἀπὸ σμαράγδι.

Τὰ ζουμεύλια ἥσαν ἀπὸ ἀμέθυ-

Ἐπίκαιρες σελίδες

Τὰ κοσμήματα και ἡ γυναῖκες

(Ἄρθρο τῆς διασήμες ἡθοποιῶς τοῦ Κινηματογράφου Ἀναμπελλας)

στο και τὰ κρίνα ἀπὸ φίλντις, και μαργαριτάρια.

Εἶναι γνωστὸ σχετικῶς πόσο ὁ βασιλεὺς—Ἡλῖος ἀγαποῦσε τὴς πολύτιμες πέτρες.

Εἶχε πλουσιώτατες συλλογὲς ἀπὸ σπάνια πανάκριβα πετράδια και ἐδωρῆζε καθὲ τόσο ἀπὸ αὐτὲς στὲς κυρις τῆς Αἰλῆς και στοὺς εὐνοομένους του.

Καθὼς λένε δὲ οἱ ἱστορικοὶ, εἶχε στρώσει τὸ δάπεδον τῆς αὐλῆς πὸν ἦταν κάτω ἀπὸ τὰ παρὰθύρᾳ του, μὲ θαυμάσια μουσαῖκα ἀπὸ πολύτιμους λίθους.

—Ἀν κάποτε, ἔλεγε, ἡ Μοῖρα μοῖ ἀρνηθεῖ τὴν εὐνοίᾳ τῆς, κι' ἔρω τὴν τόσο δύσκολη θέα, ὥστε ν' ἀναγκασθῶ ν' αὐτοκτονήσω, θὰ πέσω ἀπὸ τὸ πορπάθω αὐτὸ γιὰ νὰ πεθάνω πάνω στὴς πολύτιμες πέτρες!

Βιβλία δολοφονία δὲν θὰ μᾶς ξεφταναν γιὰ νὰ περιγράψουμε ἅλα τὰ περιήματα κοσμημάτων τῶν διαφόρων βασιλέων και βασιλισσῶν.

Ἡ Δίλιαν Χάρσεν.

ὅλων τῶν ἐπαρχῶν, και πὸν πάντων τοὺς μυθικοὺς ἡθοποιούς τῶν Σουλιτάνων και μαργαριτάρων.

Ὡς τώρα ἀκόμα οἱ Ἰνδοὶ ἡγεμόνες ἀνταρτῶν τοὺς σοφούς πολυτίμων λίθων και δουνά χρυσάφι!

Ἐπίσης ἡ ἀρχαία Αἰγύπτιας κι' Ἑλληνίδες ἀγαποῦσαν τόσο τὰ κοσμήματα τους, ὥστε δὲν τ' ἀποχωρίζοντο οὔτε νεκρῶς.

Κι' εἶναι ἀλήθεια πολλὴ συνηθισμένο, ὅταν ὑποτάξουν ἀπὸ τσοῦν ἀνδρῶν ἀνοίγουμε τοὺς τάφους τους και βλέπουμε μέσα στὰ φρεστέρα τους τοὺς κτερινισμένους σκελετοὺς των, στολισμένους μὲ πολύτιμα κοσμήματα, τὰ κοσμήματα πὸν τόσο ἀγαποῦσαν και πὸν ταῖσανταν μαζὶ τους στὸν τάφο.

Μέσα στὸν τάφο μᾶς ἀρχαίας Αἰγύπτιας βασιλισσας, τῆς γυναίκας τοῦ Τούτ—Ἀνχ—Ἀμόν, βοήθω, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κοσμήματά της,

κι' ἔνα φόρεμα καμωμένο δολοφονία ἀπὸ σιδηρὲς μαργαριταριῶν και μιά δελνῆγια ἀπὸ φτερά χηνῶν, στολισμένη μὲ πολύτιμες πέτρες.

Τόσο τὰ Αἰγυπτιακά, ὅσο και τὰ Ἑλληνικά ἐπιτήμεια ἀνάλογα παρουσιάζουν τὴς νεκρῶς στὴς πὸν εὐχάριστες στιγμὲς τῆς ζωῆς τους, δηλαδὴ τὴν ὥρα τοῦ στολισμοῦ των.

Βλέπουμε στ' ἀρχαία ἀνάγλυφα χειροποίητες δέσποινες και πορθέρες, σκεπασμένες πάνω ἀπὸ κομψὰ κουτιά γεμάτα κοσμήματα, τὰ ὁποῖα κρατοῦν ἢ θεραπεύονται τους. Ἀλλες παρῶνουν μέσα ἀπὸ τὸ κουτὶ ἔνα περιδέραιο, ἄλλες ἔνα βραχιόλι, ἄλλες ἔνα δαχτυλίδι κι' εἶναι ἔτοιμες νὰ τὰ φορέσουν. Ἀλλες πάλι στέκονται διατακτικῶς, σὺν νὰ μὴ ξεροῦν πὸν νὰ διαλέξουν ἀπ' ἅλα τ' ἀγαπημένα τους κοσμήματα.

Καὶ σὲ ποιοτικοὺς ἀκόμα τὰ φους γυναικῶν ἀνακαλύπτουν, καθὲ τόσο, κοσμήματα πρωτόγονα και δάσκαλα, ἀπὸ κέρατα ζώων ἢ δατρικά.

Γιὰτὶ ἦταν θαυμάσια ῥιζωμένο και

ματὰ κι' αὐτὰ τὰ ψεύτικα—κυρίως τὰ ψεύτικα—ἀχιδιοβολοῦν σὺν ἀληθινά.

Ἐπειτα, μήπως στὸ θέατρο, δὲν εἶναι ἅλα συμβατικά;

Ξερούμε δὲ ἡ νεράιδες και ἡ βασίλισσες πὸν ἐμφανίζονται ἐπάνω στὴν σκηνὴ δὲν εἶναι παρὰ ὡροσμένες καλλιτέχνιδες. Καὶ τὰ στέμματα τους συντελῶς δὲν εἶναι παρὰ ἀπὸ κρυστάλλου, και τὰ βραχιόλια τους ἀπὸ χρυσωμένο χαλκὸ.

Μόνον ἡ Σάρα Μπεντλὶν στολίζονται και στὴ σκηνὴ ἀκόμα, μὲ ἀληθινὰ πολυτίμητα κοσμήματα. Τὴ διάδωκα πὸν φοροῦσε ὡς αὐτοφύρετα Θεοδώρα στὸ δυνάμειο ῥῶμα τῶν Σαρδουθ θαυμάζεται ὡς τώρα ἅμα γιατὴν πολυτέλειά της.

Ἀποτέλειται ἀπὸ ἐξαιρετὰ μαρβλῶν και σμαράγδια μεγάλῃς ῥίξας.

Καὶ ἡ Ρεζάν εἶχε λαμπρὰ κοσμήματα, ἀλλὰ δὲν τὰ φοροῦσε ὅταν ἔπαιζε. Γιὰ κάθε ῥόλο της εἶχε ἀδικὰ ῥιζωμένα μαζοῦ, ἀλλὰ πολὺ τεχνικά ἐφαρσμένα.

Ἀλλὰ τὰ κοσμήματα εἶναι ἀκόμα πὸν ἀπαραίτητα γιὰ τὸν κινηματογράφου.

Στὸ Χόλλυγουντ ὑπάρχουν εἰδικοὶ χρυσόχοι και κοσμηματοπώλες γιὰ τοὺς ἀστέρους τοῦ κινηματογράφου.

Βέβαια τὰ κοσμήματα δὲν εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ κάθε ῥόλο. Ἐγὼ σπανίως ὑποχρεώομαι νὰ φορέσω καλλὰ κοσμήματα ὅταν παίζω στὸν κινηματογράφου. Γιὰτὶ παριστῶναι συνήθως ἡρωῆς χωριστοῦλες, ὅπως στὸ ῥῶμα: «Μιά ἐρωτικὴ ἱστορία», ὅπου δὲν θὰ ἦσαν βέβαια καθόλου σοῦτὸ νὰ παρουσιασθῶν στολισμένη μὲ δαυρῶμα διαμαντικά.

Κι' ὅμως γνωρίζω πολλὰς συνδελφούς μου, ἡ ὁποῖες ἀγαποῦν πάρα πολλὰ τὰ κοσμήματα και προτιμοῦν τοὺς ῥόλους οἱ ὁποῖοι ἀπατοῦν πολλὰ και ἀκριβὰ στολίδια.

Παρ' ὅλε ταῦτα ἡ πολύτιμες πέτρες δὲν ἀνταρτῶν τόσο σὸν κινηματογράφου, ὅσο στὸ θέατρο. Ἡ λάμψη τους φαίνεται πάντα μειωμένη. Καὶ ξεχωρίζει πολὺ λίγο μὲ ἀληθινὰ πέτρα ἀπὸ μιά ψεύτικη. Γι' αὐτὸ τὰ ψεύτικα κοσμήματα ἀφθονοῦν στὸν κινηματογράφου.

Πολλὲς ὅμως νεντέτες φοροῦν και ἔσαν ἀκόμα παίζουν ἀληθινὰ διαμαντικά.

Ἐγὼ, μολι νῶτι σπανίως φορῶ κοσμήματα ὅταν παίζω στὸν κινηματογράφου, ὁμολογῶ ἐν τούτοις ὅτι τ' ἀγαπῶ μὲ πάθος.

Προτιμῶ δὲ τὰ βραχιόλια. Μοῖ ἀρέσει νὰ νιώθω στὸ χέρι μου τὸ βάρος μᾶς χρυρῆς ἀλυσίδας, και ν' ἀκούω τὸν μεταλλικὸ ἦχο πὸν μόντερον ῥιζών, περσμένον ἀπὸ τὸν μαρτύρο μου. Ἀν δὲν ντρεσθῶν τὰ σχῶμα τοῦ κόσμου και τὸν συναδέλφου μου, δὲν κλέβεται, πολὺ εὐχάριστος, τὸ χέρι μου ἀπὸ τὸν καρπὸ ἔως στὸν ἰγνῶνα μὲ ἀλλεπάλληλα δαχτυλίδια, δὲν συνήθεται, ὅταν ἦμιον μικροῖα και φοροῦσα ἀναρτήματα βραχιόλια ἀπὸ γυάλινες χάνδρες και ἀπὸ ἴνδικα κάστανα, περσμένα σὲ κλωστή.

Τότε φοροῦσα ἀκόμα, μαζὶ μὲ τ' ἄλλα διάφορα αὐτοσχέδια βραχιόλια μου και βραχεῖς ῥιζώνους κρῶνους, τοὺς ὁποῖους ἔφαρνα κρῶνὰ

ἀπὸ τὴς κυρις τῶν παρὰθύρων. Βέβαια τώρα ἔχω ροῖτα λαγῶαρο ἀπὸ βάρβαρη. Καὶ ὅμως μοῖ ἀρέσει νὰ φορῶ τὸν χειμῶνα, πλῆγμα και ἰδιόρρητῃ βραχιόλια, και μολὶς ἔρθε ἡ ἀνοιξίς, τ' ἀντικαθιστῶ μὲ τὰ πὸ ἀπὸ φανταζὶ κοσμήματα.

Ἐγὼ τὴν ἰδέα ὅτι τὰ βαρύντα διαμαντικά παρῶνουν μὲ τὰ χειμωνιάτικα βελούδινα φορέματα και μὲ τὴς πολύτιμες ροῖνες.

Πάντως, δίνω περισσότερὴ σημασία στὴν καλλιτεχνικὴ ἢ ἀισθηματικὴ ἀξία ἐνὸς κοσμήματος, παρὰ στὴν χρηματικὴ του ἀξία.

Βέβαια ὅλες ἡ γυναῖκες ἐπιθυμοῦν νὰ περιβάλλουν τὸν λαμῶ τους μὲ μιά τιελὴ σειρά ἀληθινῶν μαργαριταριῶν, ἡ νὰ στολίζουν τὸ χέρι τους μ' ἔνα βραχιόλι μαρβλῶν. Ἀλλ' ἐγὼ νοιώθω πολὺ μεγάλη εὐχαρίστηση ὅταν φορῶ ἔνα κοσμήμα πολὺ ἀπλὸ, ἀλλὰ καλὸ ροῖστού, ἰδιόρρητο, καλλιτεχνικὸ, λατὰ ἐφαρσμένο, ἔνα κοσμήμα πολὺ ἀπομυκῶ, μισοῦ νὰ πῶ, ἢ καλῶτερα ἀκόμα, ἔνα κοσμήμα πὸν μοῖ τὸ κινεῖ πολὺ μὲ ἀνάμνησις...

Ὅσο γιὰ τὰ σχετικὰ ροῖστα τῶν συναδέλφου μου, ξέρω ὅτι ἡ Νόρμα Σήρερ, ἡ ὁποῖα ἡθοποιῶς τοῦ κινηματογράφου, μὲ τὸν τελευταῖο παρὰ, ἀγαπᾷ τὰ βαρεὰ μεγάλα περιδέραια και τὰ ἁπλοῦς σκουλαρίκια, τὰ ὁποῖα ῥτάνουν ὡς τὴ βάση σχεδὸν τοῦ κινεῖου λαμῶ τῆς.

Ἡ χαρταμένη Αἰλιαν Χάρσεν, λατρεῖ τὰ μαρβλῶντα, κι' ἔχει μιά θαυμάσια συλλογὴ αὐτ' αὐτὰ.

Ἡ Αἰλὴ Ντάγκοφερ πάλι, ἡ ἡθοποις μὲ τὴν μεγαλόπρεπὴ ἐμφάνισι, ἀγαπᾷ ἐξαιρετικὰ τὰ μαργαριτάρια και τὰ σμαράγδια. Τὰ μαργαριτάρια της περιδέραια ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἀναρτήματα και πολλὰ μαρμάρους σιδηρῶς. Ἡ διδασκὴ Γαλλίς ἡθοποις Γκάμπι Μορλάι, ἡ ὁποῖα ἐθεωρεῖται σὸν φῖλμ «Καταγορομένη, ἐγέρθητι», προτιμᾷ ἐπίσης τὰ μαργαριτάρια.

Καὶ ἡ γοητευτικὴ Ζανὲτ Μάξ-Ντόαλτ δὲν ἀγαπᾷ, καθὼς ὁμολογεῖ, παρὰ τὰ βραχιόλια. Ἀλλὰ τὰ βραχιόλια της εἶναι στολισμένα μὲ τὴς θαυμασιώτερες πέτρες τοῦ κόσμου.

Πῶ ἀπλὴ εἶναι ἡ Μόνα Γκόγια. Ἀρκεῖται στὰ μεταλλῖνα, χωρὶς καμμιὰ πέτρα, βραχιόλια. ANAMPELLA

Τῆς ἐποχῆς

Γιὰ τὰ κρυολογήματα

Ἐνας Γερμανὸς παθολόγος συνιστᾷ τὴν ἐξῆς θεραπευτικὴν κατὰ τοῦ κρυολογήματος. Ἀλλὰ ἵδου τι ἀκριβῶς γράφει ὁ ἴδιος:

«Ἐπικρατεῖ σὸν λαὸ ἡ παράληξι ὅτι ὁ κρυολογημένος πρέπει νὰ πρῶν πολὺ κι' ἐκεῖνος πὸν ἔχει πυρετὸ νὰ μὴν πρῶν καθόλου. Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι παρὰλόγο. Ἀν ὁ πυρετός εἶναι ἀνάγκη νὰ μὴν νηστεῖς, πρέπει νὰ νηστεύῃς ἐπίσης κι' ὁ κρυολογημένος, γιὰτὶ τὸ κρυολογῆμα δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἔνα εἶδος συνεχοῦς πυρετοῦ.

Πολλοὶ, ὅταν κρυολογῶν, νομίζουν ὅτι εἶναι ἀπαραίτητο νὰ καταβροχθίσουν μπαρτέα, μπαρτέα και ψητὰ και νὰ πίνουν κρῶσι. Ριζώνουν δηλαδὴ καύσιμο ὡλὴ στὴς φλόγες και δύνουν τροφὴ στὸ κακὸ. Ἡ πολυφαγία ὅμως ὑποβάλλει τὴν πρὸδο τοῦ κρυολογήματος και ἐπιβαρύνει τὴν θεραπεία του. Αὐτῶναι, μ' ἄλλα λόγια τὴν συσφύρει δειλητῶρῶδων ὁδοῖν μέσα σὸν σῶμα.

Τὸ καλύτερο φάρμακο γιὰ τὸ κρυολογῆμα, εἶναι ἡ πῖνη ὁ ἀρρωστος κρῶν νερό. Τὸ κρῶν νερό συντελεῖ στὴν ἐξουδετέρωσι τῶν ἐπιβλαβῶν χυμῶν. Πίνετε λοιπὸν ὅσο μπορεῖτε περισσότερον νερό...

Ἄλλο ἐπίσης ὠφέλιμο φάρμακο γιὰ τὸ κρυολογῆμα εἶναι τὸ νὰ πρῶν ὁ ἀρρωστος μόνον κρῶν ἐπὶ δυὸ ἢ τρεῖς μέρες και νὰ πῖνι γάλα δαριμένο, ἡ νερό ζεστὸ ἡ κρῶ. Ἡ θεραπεία αὐτὴ, ὅταν ἀρχίσῃ ἐγκαιρῶς, θεραπεύει ἀποτελεσματικὰ τὸ συνήθησμο κρυολογῆμα.

Εἶναι πᾶσι ὅμως γνωστὸ ὅτι ὠφελεῖ ἐπίσης και ἡ ἐπίθεσις θερμῶν καταπλάσμων στὸ μέρος πὸν πρῶτον προσεβλήθη ἀπὸ τὸ κρυολογῆμα. Λίγοι ὅμως ἔξωρον πᾶς ὅταν ἐπεκταθεῖ τὸ κρυολογῆμα σ' ὅλο τὸ σῶμα, δὲν κάνουν πειὰ τίποτε τὰ θερμὰ ἐπιδέματα σ' ἔνα μέρος, γιὰτὶ δολοφονοῦ ὁ ὀργανισμὸς εἶναι πᾶς προσεβλήμένος. Στὴν περὶπτωσιν αὐτὴ ἐνδείκνυνται τὰ θερμὰ λουτὰ δολοφονοῦ τὸν σῶματος κι' ἀμέσως καταπᾶν ἔνα ψυχρὸ ντους.

Ἐτσι ἐπὶπρετα ἀντιδράσεις κατὰ τῶν τοξινῶν τῆς ἀσθενείας.

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Πολλὰ ἔχουν γραφεῖ γιὰ τὴ ζωὴ, τὴς κλίσεις και τὴς προτιμήσεις τῶν διαφόρων βασιλέων και ποιητῶν. Ἐξείναι ὅμως πὸν δὲν ξερούμε γι' αὐτοὺς, εἶναι ἀν και πᾶς πόσον κατ'ἀναρίων ἀπὸ τέχνη και εἰδικὰ ἀπὸ θέατρο.

Ἀγαποῦν πραγματικῶς τὸ θέατρο; Τὸ νοιώθουν; Εὐχαριστοῦνται παρακολουθοῦντες μιά παρῶσιν, ἡ πλήττον;

Μιά Βιεννέζικη φιλολογικὴ ἐπιθεώρησις ἔκαμε, πρὸ ὀλίγον καιροῦ, μιά ἐνδιαφέρουσα ἔρευνα, σχετικὴ μὲ τὸ ζήτημα αὐτὸ.

Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἀναφέρει τὸν Φραγκίσκο Ἰωσήφ τῆς Αὐστρίας, ὁ ὁποῖος ἀγαποῦσε τὸ θέατρο μὲχρι μονομανίας. Ἀπατοῦσε μάλιστα ἀπὸ τοὺς ἀρχιδούκες και τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, νὰ συγχάζουν τακτικὰ στὰ διάφορα θέατρα τῆς Βιέννης, γιὰ νὰ ἐνδραρῶνουν μὲ τὴν παρουσία τους τοὺς δραματικούς συγγραφείς και τοὺς ἡθοποιούς.

Ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ παρακολουθοῦσε τὴν πρῶτην κανενὸς νέου ἔργου, ἐπιθυμοῦσε νὰ ἐπιτήχῃ ὁ συγγραφεὺς και στὴν ἐπαυχία αὐτὴ συντελοῦσε κι' ὁ ἴδιος μὲ κάθε τρόπο. Ἐάν ἔφαρνα ἔβλεπε τοὺς θεατὰς νὰ δείχνουν σημεία ἀνυπομονησίας και ἀνίας, ἐποποθεῖτο καλῶτερα μισροστὰ στὸ θεωρεῖο του και μὲ τὴν ἐντεταμένη προσοχὴ του και τὴς ἐπιδοκιμαστικῆς χειρονομίας του, εἴδεινε ὅλο του τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ ἔργον.

Ἐπίσης, ἀν μετὰ τὸ πέσιμο τῆς αὐλίας ἐπακολουθοῦσαν δυσμενῆς ἐκδηλώσεις ἐκ μέρους τῶν θεατῶν, ἡ ψυχρὴ ἀδιαφορία, σηκωνῶν αὐτὸς πρῶτος και χειροκροτοῦσε ἐπιμῶνς κι' ἐνθουσιωδῶς.

Ἐτσι, πολλὲς φορὲς, μὲ τὴν ἐγκαιρὴ ἐκδήλωσι τῆς ὑψηλῆς του εὐμενείας, προκατελάμβανε τοὺς δυσχερεστῆμένους θεατὰς και μετέτρεπε τὴν παταγώδη ἀποτυχία σὲ... ἡμεπτυχία.

Μεγάλῃ συμπάθειᾳ εἴδεινε ἰδίως ὁ Φραγκίσκος Ἰωσήφ στοὺς νέους συγγραφείς, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐλάτρευαν.

Ὁ ποιητὴς τῆς Οὐαλλίας ἐκράζει μὲ ζωηρότητα τὴν εὐχαρίστησιν πὸν τοῦ παρῆχει ἔνα θεατρικὸ ἔργον. Γελᾷ δυνατὰ στὰ καμὰ μέρη και φαίνεται πραγματικὰ συγχαρημένος στὰ τραγικά. Ἐπίσης δίνει πρῶτος τὸ σῆμα στὰ χειροκροτήματα, γελώντας δὲ μὲ τὴν καρδιά του, ὅταν τὸ ἔργον εἶναι καμωμένα ἡ ἀπερῶτα, παρῶναι και τοὺς θεατὰς νὰ κάνουν τὸ ἴδιο.

Γενικὰ ὁ ποιητὴς τῆς Οὐαλλίας εἶναι ἔνας θαυροβόλῃς θεατῆς, ἀλλὰ εἶναι συγχρόνως τόσο ἀγαθὸς κι' ἔχει τόσο καλὴ πρόθεσι, ὥστε κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸν παρεξηγήσῃ. Ὅσο γιὰ τὴν κριτικὴ του περὶ τῶν παζομένων ἔργων, δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ λόγος, γιὰτὶ ὁ ποιητὴς δὲν κριτικᾶρε ποτὲ του. Βλέπει μ' ἀνοιχτὴν γελᾷ ἡ συγχαίνεται, κι' αὐτὸ τὸ φτάνει...

Ὁ φρονευνθεὶς ἀπὸ τοὺς Μπλοσεβίκους τελευταῖος Τσάρος τῆς Ρωσίας, ἐνδιαφερόταν κι' αὐτὸς ἀρκετὰ γιὰ τὸ θέατρο. Τῷδελε ὅμως νὰ περιορίζεται στὰ πλαίσια τῆς ἐθνομυτιᾶς και

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

τὸν νόμον και νὰ μὴν ἐλευθεριάζῃ. Δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τὸ θέατρο σὺν μιά ἀνώτερη πνευματικὴ ἐκδήλωσι. Τὸ ἤθελε δηλαδὴ ὁ ποδοιλομένο στοὺς νόμους και στὴς προλήψεις, ἀνελεύθερο κι' ἀποσποδορμῶ, πράγματα ἀσχετὰ πρὸς τὴν τέχνη.

Ὅστόσο, οἱ ρωσικοὶ χοροὶ, τὰ μπαλέττα και ἡ ρωσικὴ ἡθογραφία, τὸν ἔφεραν ἐξαιρετικὰ και τὸν κατενθουσίαζαν.

Ἀλλὰ ὁ πὸς «ερωτισμένος θεατῆς» ἦταν μόνον ὁ Κάιζερ Γουλιέλμος. Γιὰ τὸ θέατρο ἐνδιαφερόταν, ὅπως και γιὰ κάθε ἄλλη πνευματικὴ ἐκδήλωσι τοῦ λαοῦ του.

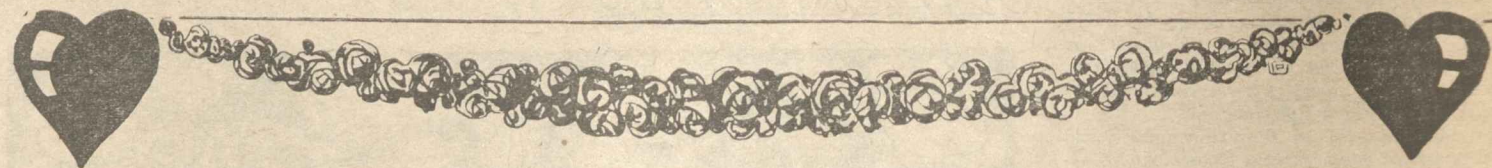
Μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ και ροῖστο, ἔκανε διάφορες τεχνικὲς παρατηρήσεις γιὰ τὸ ἀνέβασμα ἐνὸς ἔργου και γιὰ τὴς σκηνογραφίας του. Κριτικῶρῃ ἀκόμα τὸ ἔργον σ' ὅλες τὴς λεπτομέρειές του, στὴν δημιουργία τῶν τύπων, στὴν πλοκή και στὴν ἰδεολογικὴ του θέσι, χωρὶς νὰ παρῶλεψῃ και τὸ παῖξιμο τῶν ἡθοποιῶν.

Πολὺ συχνὰ καλοῦσε τοὺς γνωστοὺς κριτικούς τῶν φιλολογικῶν ἐπιθεωρήσεων, μὲ τοὺς ὁποῖους ἀνοιγε σχετικὲς συζητήσεις.

Τὸν Φερδινάνδο ὅμως τῆς Ρουμανίας τὸ θέατρο τὸν στενοχωροῦσε τρομερὰ, ἐνὼ ἀντιθέτως ἡ συζυγὴς του ἡ βασίλισσα Μαρία και ὁ γιὸς του ὁ σημερινὸς βασιλεὺς Κάρολος τοῖελασκονταν γιὰ τὸ θέατρο. Ἡ Μαρία, μάλιστα, δὲν εἶναι μόνον φιλότεχνος, ἀλλὰ και σκηνογράφος.

Ὅταν ὁ Φερδινάνδος πῆγαινε στὸ θέατρο, πρῶτὸν δὲν κατῆγε στὴ σκηνή. Περνοῦσε τὴν ὥρα πὸν κατῆλκε μὲ τὰ λογιῶν του τὴν αὐδοῖα τοῦ θεατρου και τὰ θεορετᾷ. Ὅταν δὲ ἡ αὐτοῖα ἐπέφτε γιὰ τελευταῖα ῥοῖα, ἡ μορφή του ἐπῆνε ἐκφῶσι καυδορῶν, σὺν νὰ ἀνακουφισθῶν γιὰ τὸ μωρτύριον πὸν ἔπρεπε και τὰ χεῖλῃ του σιγομουνοῦντοσαν: —Ἐπὶ τέλους!

Ἀπὸ τὸν μακαρίτη Φερδινάνδου τῆς Ρουμανίας δὲν διαφέρει και πρῶν ὁ σημερινὸς βασιλεὺς τῆς Σερβίας Ἀλέξανδρος. Κι' αὐτὸς, κατὰ τὴν διάκρισιν τῆς παρῶσιν, οὔτε κα

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΑΠΗ

ΤΟΥ Κ. ΓΡΗΓΟΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

(ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΖΑΚΥΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ο Πιέρος Τζήμες, γυρίζοντας στη Ζάκυνθο, άρχει από μακρινή άπουσία, βλέπει ένα βράδυ στο θέατρο μία άριστοτάτη άρχοντισσα. Η γοτεινική άμορφιά της νέας τον συγκινεί βαθιά, αλλά συγχρόνως μαθαίνει ότι είνε η Τζένη, ή κόρη του κόντε Δερίβας, του ό ποιου την οικογένεια χωρίζει παμπάλαιο θανάσιμο μίσος από τη δική του. Άυτόσο, μαγεμένος απ' το κάλλος της Τζένης, δέν ξεκολλάει τά μάτια του από πάνω της, αλλά συγχρόνως αποφασίζει νά φύγη την επομένη γιά τό έξω-τερικό, γιάτί νοιώθει πώς είνε άδύνατο νά μή την άγαπήσει. Μ' όλα ταύτα, ή γοτειά της νέας τον κρατεί στη Ζάκυνθο καί τό μοιραίο άρχίζει νά συντελείται. Ο Έρωτας πού φουνώνει στην καρδιά του, τον φέρνει αγγαγγιά κοντά στο ίνδαλμά του... Μία μέρα ό Πιέρος πηγαίνει σέ μία συγκέντρωση της κοντέσσας Βορτέραννας, κ' εκεί στο σαλόνι βλέπει έξαφνα τη Τζένη. Μία κοινή φίλη τους συμμαί τον ένα στον άλλο κι' ή γνωριμία τους συντελείται. Μά ή μητέρα της Τζένης, μόλις τό μαθαίνει αυτό, άναστατώνεται, καί όταν γυρίζει στο άρχοντικό της, παίρνει την κόρη της ιδιαίτερος καί της μιλάει γιά την παμπάλαια έχθρα πού χωρίζει τίς δύο οικογένειες.

(Συνέχεια έν τοῦ προηγούμενου)

Η πόρτα άνοιξε καί παρουσιάστηκε ό Δερίβας μέ τό γελέκο του, μέ τίς φαβορίτες του, μέ τό κοντό του σταυρωτό σακάκι, μέ τό στενό του πανταλόνι —μυλίζ-μαρδέν ύλα— καί μέ τά χοντρά κάλτσες, αλλά όχι άκοιμια παπουτσία του—κοντάς, σθέλτσες, νεανικόες.

—Νορίς γυρίσατε άπ' της Βορτέραννας, είνε, Γιατί ;... Πέρασα κ' εγώ, μά ό πορτιέρης μου είνε πώς φύγατε καί δέν ανέβηκα καθόλου. Δέ θάταν ευχάριστα σήμερα εκεί, Ξ ;

—Όχι καί τόσο, άποκριθήκε ή Δερίβαννα. Ήταν κάποιος πού μάς έκαμε νά φύγουμε... πρό της ώρας.

Ο Δερίβας παραξενεύτηκε καί κοίταξε τίς δύο γυναίκες έρωτηματικά.

—Έγώες Τζήμες, ψιθύρισε ή Δερίβαννα.

Ο Δερίβας συνοφρυώθηκε.

—Ξέρο, ξέρο, έκαμε. Μου είναν πώς είν' έδώ, στη χώρα, γιάτι συνηθώς μένει στην έξοχή, ό γιός του Άλφρέντον. Τού λόγου του ήταν ;

—Τού λόγου του ! Καί νά ιδής πού τον έγγνώρισε κ' ή Τζένη. Ή δέν ήξερε ή καίμενη... Την είχα χάσει, κ' ύστερα τη βρήκα σ' ένα σαλόνι, νά κάθεται μαζί του σέ μία κοζέξα καί νά κοινοεντιάζουν σάν καλοί φίλοι. Νά μή την πάρω λοιπόν νά φύγω ;

Ο Δερίβας χλόμιασε. Καί οι κλοντας μία ματιά, σχεδόν άγρια, στην κόρη του, είνε στη γυναίκα του :

—Έκαμεις άγρια !... Καί ποιός είχε την καλωσύνη νά κάμη αυτή τη σύσταση ;... Κάποιος πού δέν ήξερε βέβαια, όπως δέν ήξερε κ' ή Τζένη. Άπορώ όμως μ' έ-κείνον ! Πώς τόλμησε νά καθή-ση καί νά μιλήση μέ μία Δερίβο-πούλα ; Κι' άν της τον σύστησαν τυχαία, χωρίς νά ξέρουν, εκείνος, πού ήξερε, έπρεπε νάποφύγη την διμυλία.

—Δέ φταίει, είνε άτάραχη ή Τζένη. Έγώ ζήτησα νά τον γνω-ρίσω κ' εγώ τον κράτησα κοντά μου γιά νά μιλήσουμε. Δέν ήξερα πώς αυτό ήταν... άπαγορευμένο κ' έβρισκα στην διμυλία του μία ευχαρίστηση πού δέν την βόσκω συχνά όταν μιλώ μέ κυρίες στά σαλόνια. Ο κ. Πιέρος Τζήμες μπορεί νά είνε έχθρός —τόρα τό άκούω— πρέπει όμως νά δημο-γύσω πώς είν' ένας νέος όπως πρέπει.

—Τώρα όμως έμαθες ! Έκα-με ό κόντες πού είχε χλωμίσει περισσότερο. Η μητέρα σου βέ-βαια θά σου είνε...

—Της τά είνε ύλα, άποκριθή-κε γιά τη Τζένη ή κοντέσσα. Δέν ήθελα, αλλά ήταν άνάγκη νά της τά πω. Ξέρεις όμως. Νατάλε, τί μου είνε ; Πώς θά σου προτείνή

νά συμφιλιωθούμε μέ τους Τζήμεδες !

Καί ή κοντέσσα τελείωσε μέ ύμνια. Αυτά βέβαια τά είνε γιά νά ιδή ή Τζένη τό θυμό του πατέρα της καί νά καταλάβη πόσο χμαίρακά ήταν τά σχέδιά της. Άλλά ό κόντε—Δερίβας δέν έδειξε καθόλου θυμό. Σάν έξιπνος άνθρωπος, άπ' αυτά τά λόγια πού είχε ακούσει, μάντεψε άμέσως τί γινόταν στην ψυχή της κόρης του. Καί σά φρο-νιμος άνθρωπος, άντί νά ξεσπάση καί νά την άποτάξη, προτίμησε νύ προσποιητή μία φαιδρή άδιαφορία.

—Τί μου λές ! Έκαμε γελώντας κ' αυτός. Άλήθεια ; Μ' αυτό είνε κ ά π ο ν τ' ;

Κι' άρρί γέλασε μέ τό στενό κάμωπο ύλα, χωρίς νά λήη τίποτε —δέν μπορούσε τάχα νά μιλήση— ύστερα πρόσθεσε μ' έπίσης φα-ροή ειρωνεία :

—Καί μένα θά μου προτείνή αυτό ; Τί βγαίνει ; Νά πάη νά προτείνή στον Έννερη Τζήμε, τό μπαίριμα του. Αύτός θά της πη !

Κι' έδώ ή διμυλία σταμάτησε. Όλο εκείνο τό βράδυ, ό κόντε—Δερίβας δέν θέλησε ούτε νάκούση, ούτε νά τί πει τό άλλο μπροστά στη Τζένη. Μόνο, χωρίς νά θέλη, φανόταν κάπου—κάπου βυθισμένος σέ βαθειά σνλλογή. Μα κ' ή Τζένη, από τάλλο μέρος, σνλλογιόταν...

Ε'

Η ΤΖΕΝΗ Σ' ΕΞΟΡΙΑ

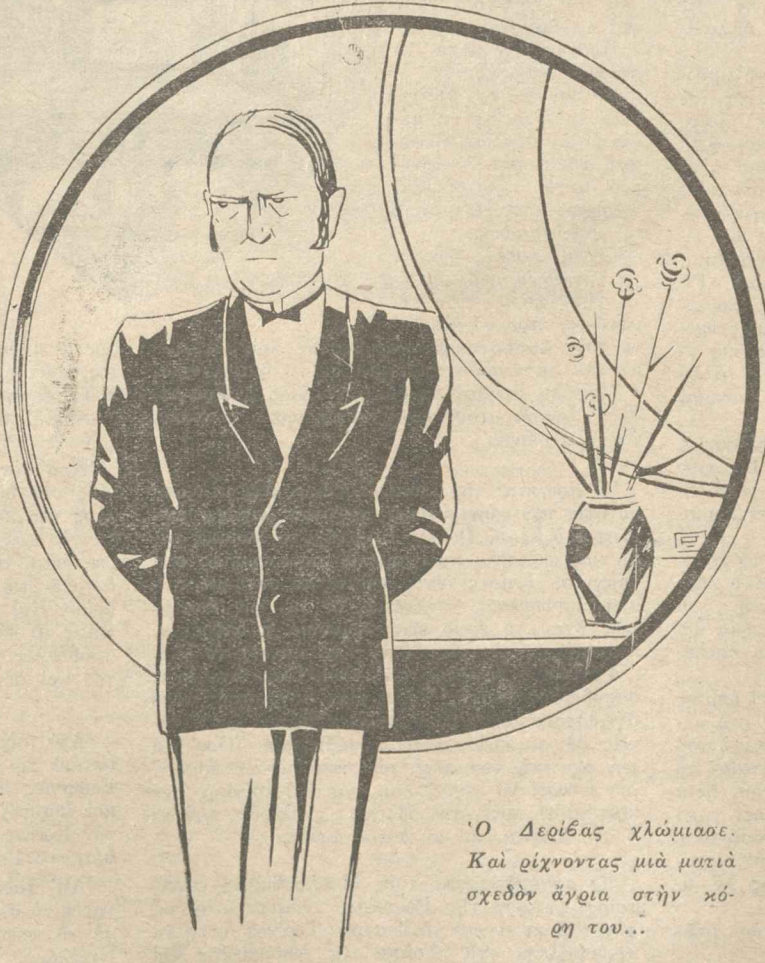
Ο κόντε—Δερίβας ένόμοσε στην άρχή, πώς ό γιός του έχθρός του θάμεινε άκόμα λίγες μέρες στη Ζάκυνθο καί θά γύριζε, όπως πάν-τα, κοντά στον πατέρα του. Άν ήταν έτσι, δέν έβλεπε τον κίνδυνο καί τόσο μεγάλο. Έφτανε νά κρατήσει τίς γνωριζες του περιωρισμένες ως νά μάθη πώς ό Πιέρος μεταχειρίστηκε. Ο κίνδυνος όμως τού παρουσιάστηκε πολύ πού σβαρδός, άμα έμπεθε, κ' από τη γυναίκα το πού τόξερε από τη Τζένη, κ' από φίλους του ίδιου, πώς ό νέος θά μινε όλο τό χεμώνα κοντά στη μητέρα του, στη χώρα.

Καί πρώτα—πρώτα, γιάτι τόκανε αυτό, τό έσταπτο καί τό άσ-νύηστο ; Γι' άγάπη της Τζένης, χωρίς άλλο ! Θά την είνε από μα-κρυνά καί θά τού άρεσε. Τη γνώρισε κ' από κοντά καί θά τον τρέλ-λανε. Κι' αυτό, γιάτ' είχε άρεσει

αυτή της Τζένης, της δύσκολης Τζένης, της άδιάρρητης, πού θά τού μίλησε όπως ποτέ της δέν μί-λησε σ' άλλον... "Ω, τά καταλά-βαινε πολύ καλά αυτά ό κόντε—Δερίβας. Καί προσάντων άρρότων φρόντισε —άμέσως την άλλη μέ-ρα— νά γνωρίση τό νέο από μα-κρυνά, νά ιδή τί λογής ήταν. Κι' εγώ, άν ήμουν κατέλλα, θά τον άγαπούσε, σνλλογιότηκε. Γιατί ό Πιέρος ό Τζήμες δέν ήταν άπλά-ως άμορφος νέος, είχε καί λε-βεντιά, είχε κ' εύνένεια μεγάλη.

Άλήθεια, άς τον περιγράψω με λίγο μ' αυτή την ευναιρία, έ-τσι όπως τον είνε κείνο τό μεση-μέρι στο Καζίνο ό κόντε—Δερί-βας. Ήταν κάτω, στη σάλα τού μπαλιάρδου, κ' έπαιανε τδρεχτικό του, καθισμένος σέ μία άεση μέ πόν Τζορτζή τον Κεράφα. Φο-ρούσε ένα γκριζό κοστούμι, παρι-ζιάνικο, πολύ άνοιχτό, κ' είχε ά-φίσει δίπλα του, σέ μία καρέκλα, ένα έλαφρό, πολύ σκούρο έπανωφό-ρι, πού φανόταν μόνο ό βελονδέ-νιος του γιανός κ' ή στυλνή με-ταξωτή του φόδρα. Μιλώντας, ά-κοιμντοίσε σ' ένα λεπτό μαύρο μπασιουνάκι μέ χειρο'ά χροιά. Ένα διαμάντι άστραψε στην καρφίτσα της γραβάτας του, καί στο άριστορό του χέρι ένα μεγα-λό δαχτυλίδι, κορνιόλα με μαύρη πέτρα. Τό άνάστημά του φανόταν λίγο πού ψηλό από τό μέτρο, καί θά φανόταν ίσως ά-

Ο Δερίβας χλόμιασε. Καί ριχνοντας μία ματιά σχεδόν άγρια στην κό-ρη του...

κόμα, άν τό κορμί ήταν λεπτότερο. Άλλά ό Πιέρος, όπως συχνά πολλοί άντρες της ζακυνθικής άριστοκρατίας, ήταν παχύς. Στην παι-δική του μάλιστα καί την εφηβική του ήλικία ήταν άκόμα περισσό-τερο : καταντούσε δυσανάλογος. Μεγαλόνοντας όμως καί ψηλόνοντας, έχασε αγγά—αγγά τό περισσό του πάχος καί τώρα ήταν κανονικός καί σιβαρός. Άπό τον ύργο του —γιατί πάντα ήταν όγκος— δέν έλειπε ή χάρη. Άλλά εκείνο πού τον ξεχωρίζε, ήταν ή κανονικότης τού κα-φαίου του καί ή γλίσσα τού προσώπου του. Μεγάλα, έκφραστικά, κα-σιανιά μάτια, μικρή μύτη, λεπτά χείλη, κ' ένα κόκκινο χρώμα, μέ διάφορους άρμονικούς τόνους, στα μάγουλα, στο μέτωπο, στ' αυτιά, στο λαιμό. Ήταν αίματάδης. Καί μέσα σ' αυτή την κοκκιναριά, άρ-μονίζονταν θαυμάσια τάρβανα σκουρά κασιανιά μαλλιά, χωρισμένα στη μέση. Γενικά, τό σύνολο αυτό φανέρονε ύγεια καί δύναμη. Κι' ίσως θάταν κοινό καί κάπως πρόστιχο, χωρίς την εύνένεια εκείνη πού εί-χαν τά κινήματα, οι τράποι, τό γέλιο, τό ντύσιμο καί προσάντων ή έκφραση των ματιών καί τού προσώπου. Ο Πιέρος Τζήμες, ό Ζακυνθί-νός Έγγλέζος, έμειψε πολύ τον τότε πρίγκιπα της Ουαλλίας —τόν κατόπ Έδουάρδο τον Ζ'—νέο σχεδόν της ήλικίας του, πρότυπο όμορ-φίας καί χάρης σ' όλη την Εύρώπη.

Τέτοιον άνθρωπο είνε μπροστά του ό κόντε—Δερίβας έκείνο τό πρωί στο Καζίνο. Καί μέ τό δίκαιο του φοβήθηκε : Τί θά γινόταν άν έμεινε στη Ζάκυνθο όλο τον χεμώνα κ' άν ή Τζένη τον έβλεπε καθε-μέρα, έστο κ' από μακρυνά, στον περπάτο, από θέατρο, στα σαλόνια ; Θά τον έρωτεύονταν, όπως την είν' έρωτευθεί κ' εκείνος... Ή, εκεί-νος άς έκανε καλά γιά την κόρη του όμως τό έπακύνοντο αυτό αόδη-μα έπειτα νά τό προλάβη στην άρχή του. Καί δέν ήταν άλλος τρό-πος, παρ ό χωρισμός : κλέματα πού δέν βιάζονταν, γρήγορα λησμο-νούνταν...

Άλλά πώς μπορούσε νάρρη φυσικά, άλλά, χωρίς έξηγήσεις καί χωρίς καίς ίσως συνεισέες, ένας τέτοιος χωρισμός ; Ο κόντε—Δερίβας είχε την ώραία του βίλλα στο μικρινό Γεράκι. Πολλές φορές ή οικογένεια πέρασ' εκεί καί τό χεμώνα. Άλλά μέ ποιά πρόσφση μπορούσε τώρα νά την ξεσηκώσει καί νά την πάη πούσ στην έξοχή άπ' όπου μόλις είχε γυρίσει ; Η Τζένη θά καταλάβαινε πώς τόκανε γ' αυτήν. Καί δέν τόδρασκε σκοπό νά της δείξη πώς δέν την έμψι-στεύονταν. Τό κάτω—κάτω, τί «διδομένα» είχε ; Πώς έπρότεινε τη σμφιλία ; Είχε τόσο άγγελική ψυχή, πού τό ίδιο θά έπρότεινε, μα-θαίνοντας την παλιά έχθρα, κ' άν άκόμα δέν ήταν στη μέση ό Πιέ-ρος. Της έδωσαν νά καταλάβη πώς αυτό ήταν άδύνατο, προσάντων έστιας τού μπαίριμα του, πού Έννερη, πού ήταν ό πού μπαίρικας κ' αδιάλλαχτος. Τελείωσε, ή Τζένη θά υποχωρούσε. Κι' άν μία στιγ-μή μ' έξορνας τί καί πώς, είχε κώνει καί κανένα όνειρο γιά τό νέο πού της άρεσε —κ' ήταν τόσο φυσικό νά της άρέση στην άγνοία της !— τώρα, μαθαίνοντας, θά τό άφινε. Μόνο άν έξακολουθούσε, μ' όλ' αυτά, νά τον «κοιτάζει», ό πατέρας της θάχε τό δικαίωμα νά της δείξη τί, δυσάρεσκά του καί νά πάη τά μέτρα του.

Νά πούμε την άλήθεια, ό κόντε—Δερίβας, άν ήταν ελεύ-θερος, δέν θάχε την παραμικρή αντίρρηση νά πάη ή κόρη του τον Πιέρο, τού Τζήμε. Μεγάλο ύνομα, γερή περιουσία καί νέος άπώς—πρέπει». Στη Ζάκυνθο δέν μπορούσε νά άνειρευόταν καλύτε-ρο γαμπρό. Άλλά ήταν στη μέ-ση ή έχθρα κ' ό Έννερης. Θά είχε ν τ ρ ά β α λ α. Ποτέ δέν θά τού άναγνώριζαν πώς μεγα-λόημχα υποχωρούσε μπροστά στο εύνεγκό αίσθημα τού νέου —άν πάρινε τώρα ελεύθερο νάναπτύ-χθη. Άπεναντίας θά τον κατη-γορούσαν πώς έπωφελήθηκε άπ' αυτό, γιά νά τά φτιάση μέ τους Τζήμεδες πού τους φοβόταν, καί γιά νά δώση στην κόρη του ένα νέο σάν τον Πιέρο. Γιατί νά πούμε πάλι την άλήθεια, ό κόν-τε—Δερίβας, όποια ιδέα κ' άν είχε γιά την Τζένη, άναγνώριζε κατάβαθα την ύπεροχή τέτοιου γαμπρού. Ένας γιός τού Άλ-φρέντον Τζήμες, μέ τόσα χαρίσμα-τα, προσωρισμένος νάκολουθήση τό σπάδιο—τού πατέρα του καί νά τον διαδεχθί μία μέρα στην Άγγλική Προσεβία της Πόλης ή πού Παρισίου, μπορούσε νά βάλη στα μάτια καί κρηγκητέσσα ! Κι' αυτό ίσα—ίσα δέν ήθελε, δέν καταδεχόταν ό κόντε—Δερί-βας νά τού πουν : πώς έπωφε-λήθηκε γιά νά κάμη τον καλό γάμο. "Α, όχι, ύλα κ' ύλα ! Θά περιμεινε. Καί μόλις έβλεπε τί-ποτε τό ύποπτο εκ μέρους της κόρης του, θάρινε νά προσή-ματα κατάν μέρος, θά την άρα-ζε καί θά την πηγάνε στη βίλ-λα τού Γερασιού. Μάτια πού δέ

βλέπονταν, γρήγορα λησμονούνται...

Μ' αυτό μάλιστα τό σκοπό, δέν περιώρισε καθόλου τίς γυναίκες. Τίς άφινε νά πηγαίνουν όπου ήθελαν, όπως πρώτα. Μόνο πού φρόν-τιζε νά είνε πάντα μαζί τους, γιά νά βλέπει τί γίνεται. Κι' ένα βρά-δυ, λίγες ήμέρες μετά τη μοιραία συνάντηση στο σπίτι της Βορτέ-ραννας, ό πατέρας είνε καί πού τον άναστάτωσε :

Ήταν πάλι στο θέατρο, στην προμέρα της «Τραδιάτας». Η οι-κογένεια στο θέατροίο της, όπως πάντα. Καί σ' έν' άντικρινό, ισό-γειο θεωρείο, ό Πιέρος μέ δύο φίλους του. Ο κόντε—Δερίβας, πού κατακόχτασε άπ' τό βάθος, μισοκρυμμένος πίσω άπ' τίς γυναίκες, τον είνε άμέσως. Κι' από κείνη τη στιγμή, πρόσχε με πρόπο την Τζένη.

Κι' αυτή, φαίνεται, τον είχε άνακατήρει. Καί σ' όλο τό διάστη-μα, πριν άνοίξη ή αλλαία, ένθ κοινοένταζε τότε μέ τη θεία της, την κοντέσσα Μαρία, πού την είχαν πάρει μαζί τους, τότε μέ την φίλη της Έβελίνα τού Μασιού, στο διπλανό θεωρείο—καί τά δύο κορίτσια, γιά νά μιλούν, ήταν καθισμένα στις άκρες— γύριζε κάθε τόσο καί κοιτάζε τον Πιέρο. Ήταν φανερό πώς σ' αυτόν είχε τό νοή της. Μά κ' εκείνος τό νοή του τον είχε όλο στη Τζένη. Κοινοένταζε μέ τους φίλους του, χαραιούσε δώ κ' εκεί —τόρα πιά είχε πολλούς γνωστούς στον πάπο— λορνιούριζε τά θεωρεία καί κάθε τόσο, μέ γυ-μνά μάτια, την κοιτάζε. Ο Δερίβας πού παρακολουθούσε αυτά τά μάτια, τάβλεπε άξαρνα νά γίνονται γλινά καί τρυφερά. Γύριζε τό-τε κατ' τη Τζένη. Καί την έβλεπε νά γοργοκοιτάζει τό νέο γελιστή κ' έκφραστική. Ύπηρεζε πιά «άνταπόκριση». Τό αίσθημα παρόντος τόσο καί τούς δύο, πού ούτε καν φυλαγόταναν. Ο Πιέρος έκεί—κάτω άνηρούσε τους φίλους του— ή Τζένη, έκεί ψηλά, όλο τον κόσμο !

Τά ίδια κ' άρρύ σμφιόθηκε ή αλλαία. Άπ' όλο τό θέατρο, τρείς μόνον άνθρωποι δέν πρόσχεσαν καθόλου στη σαφή : ό Πιέρος, ή Τζένη κ' ό κόντε—Δερίβας. Οι δύο νέοι κοιταζόνταν κάθε στιγμή. Κι' ό πατέρας δέν έχανε ούτε από τίς φλογρές αυτές ματιές. Δέν τού έμεινε πιά άμφιβολία : Μ' όσα κ' άν της είναν, ή Τζένη ή-ταν έρωτευμένη μέ τό πιο έχθρο κ' άποφασισμένη νά... προ-τείνή τη σμφιλίωση !

Φτάνει πιά ! Ό,τι είχε ιδεί, τού ήταν άρεστό. Δέν είχε παρ' νά πάη την κόρη του καί νά φύγη... μακρυνά.

Δέν είχε τελείωσε άκόμα ή πρώτη πράξη, όταν ό κόντε—Δερί-βας, καθισμένος πίσω άπ' τη γυναίκα του, έκοιψε καί της ψιθύρισε :

—Άννα ! νά φύγουμε ! Μ' έπιασε ό πόνος !...

Τρομαγμένη, ή κοντέσσα γύρισε καί τον είνε. Άλήθεια, ήταν χλωμός. Κι' έπειδή αυτή δέν είχε ιδεί τον Πιέρο, ούτε είχε προσέ-ξει τά κομιώματα της Τζένης —στην άρχή μιλούσε διαρκώς μέ την κοινιάδα της, έπειτα είχε προσηλωθεί στην παράσταση— τό πότεπε μία χαρά πώς τον άντρα της τον έπιασε πάλι ό φοβερός εκείνος πό-νος τού στομαχιού, πού τον έπιασε κάθε τόσο.

—Τζένη, θά φύγουμε ! Ο πατέρας σου είνε άρρωστος... Μα-ρία μου, θέλεις σ' νά μείνεις ;

—Τί λές έκεί ! Μονάχη μου ; Φεύγω κ' εγώ !

Όσο μπορούσαν πού ήσαν, πού άδούρδα, οι γυναίκες μέ τό Δερίβα σμφιόθηκαν καί βγήκαν. Καί μία στιγμή, ό Πιέρος, έρ-ναγυρίζοντας νά γυρίση τη μα-τιά της Τζένης, είνε τό θεωρείο άδειάσ !

Δέν φαντάστηκε πώς έφάνη γ' αυτόν. Τρομαγμένος, άρας έ-λοι οι έρωτευμένοι, ένόμει πώς κανένας δέν είχε ιδεί τίς ματιές πού έπιασε μέ τη Τζένη. Καί πίστεψε κ' αυτός... τό ψέμμα πού είχε πεί ό Δερίβας :

—Κάποιος θάάναθήσει, σνλ-λογιότηκε.

Καί δέν άνηρούσε πού ά-φρού ό άρρωστος δέν ήταν βέ-βαια ή Τζένη...

Όσο οι Δερίβας βγήκαν από τό θέατρο, κ' έπειδή τό λαντά τους δέν είχε γυρίσει γιά νά τους—πάλι, μπήκαν σέ μία καλύτερα άγορά. Ο Δερίβας έ-καμε τον έτοιμοθάνατο. Όσο πλησιάζαν όμως στο σπίτι, συ-μεριόταν. Καί μία στιγμή, είνε :

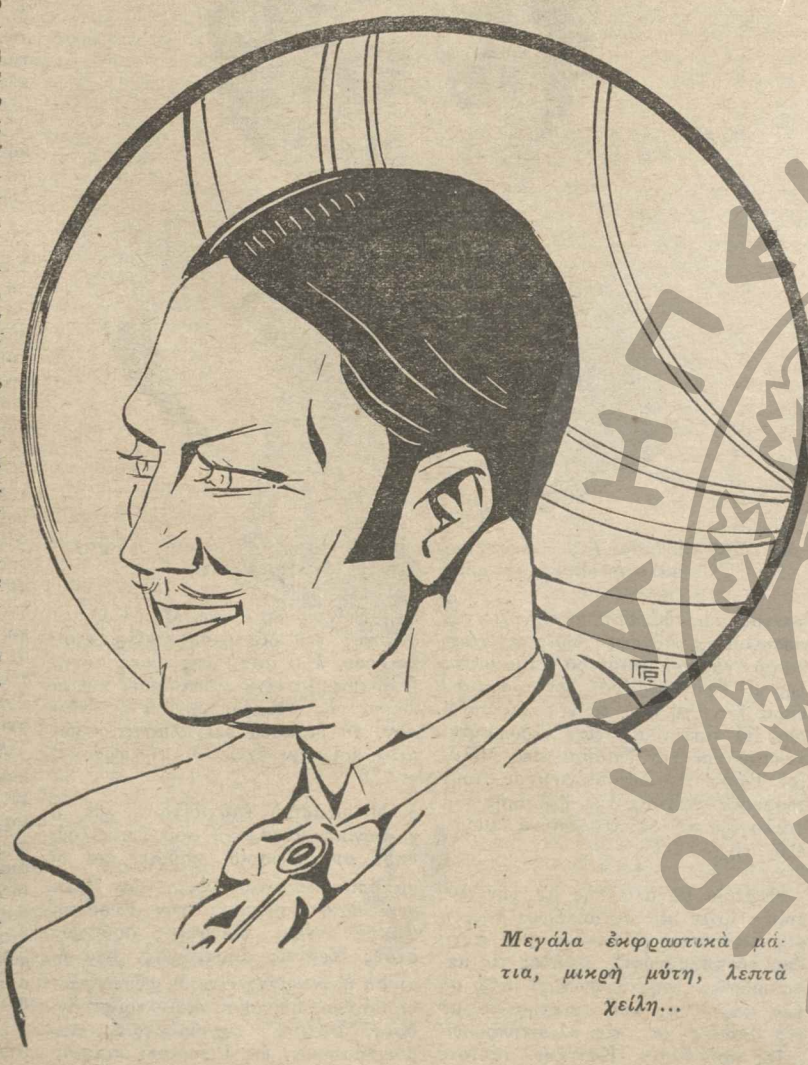
—Ναήρησινε τη Μαρία... στροφή, άμείζε.

Αυτή δέν ήθελε. Άνηρούσε-σε γιά τον άρρωστο. Άλλά ό Δερίβας την ήσυχασε :

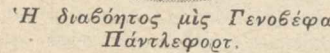
—Δέν είνε τίποτε, μου περ-νάει... Φάνει πού σ' έκαμε γιά φίλης την «Τραδιάτα» στη μέ-ση. Πήγανε τώρα στο σπίτι σου νά κοιμηθής...

Άπό τη στιγμή πού έμειναν μόνον τούς σ' άμείζε, ό Δερίβας κίληξε ύφος.

(Ακόλουθεί)

Μεγάλα έκφραστικά μά-τια, μικρή μύτη, λεπτά χείλη...

Η ψευτοδούκισσα Τατιάνα Μπορ-
δάνωφ.

Ἡ προκήλισσα (;) Ἀναστασία τῆς Ρωσσίας, τῆς ὁποίας ἡ πραγματικὴ ταυτότης μένει ἀκόμη ἀνεξακριβωτὴ.

221

Η ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΗΣ "ΚΥΡΙΑΣ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ,"

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ Κ. Γ. ΦΤΕΡΗΣ

ΠΑΡΙΣΙ, Ιανουάριος. — Φαντάζεσθε ποία παλαιά πλάκα, μέσα στους τόσους ένδοξους τάφους των Παρισίων νεκροταφείων, όπου αναπαύονται με τους θρύλους τον τόσα έποχα, εξακολουθεί να φέρη πάντα τα φρεσκότερα και τα άρθρονότερα λουλούδια; Είνε περίεργα, αλλά το εξακριβώσαμε προσωπικώς. Της «Κυρίας με τας Καμελίας». Φτάνει μόνο να αναφέρετε αυτό το όνομα, γιά να ξυπνήση άμέσως στη φαντασία όλος ο πεδαιμένος κόσμος του παλιού ρομαντικού Παρισιού. «Κεφάλαιον ένθα καταγράφονται, όπως γράφει ο Βίκτωρ Ουγκώ, παρουσιάζοντας τη Φαντίνα. Τα φυλλάδια του Λουξεμβούργου που σπένουν με το πρώτο σούρουπο έπάνω από τα περιπατή μυστικά ζεύγη, καθόλου άλλωστε τους μεγάλους δρόμους της ασιότητος, ή κρύες μονοσώδες του Καρτιέ Λατέν γιερμάτες τραγουδία και φτώχεια, πλατεία καπέλλα, πλατείες γραβάτες, πλατείες άδάφορες καρδιές, οι άνεμοστροβίλοι των στίχων κ' άνάμεσα ή μικρή κομψή γκαζέττα με τις μπουκιές της.

Φυσικά όλο αυτό το ντεκόρ έξέφτισε με τα χρόνια, ιδίως έσπερα από τον πόλεμο. Οι μπουκι έγιναν πρακτικοί άνθρωποι σαν τους άλλους. Τα πιο περίεργα καφενεία της Λατινικής συνοικίας, που είχαν καταρθώσει ώστόσο να διατηρήσουν το παλιό συμπάθεσταιο ύψος των ως την περίοδο άνοχης του Ζάν Μωράξ, μετεβλήθησαν από τους μωμένους επχειρηματίες και τους προπεζίτες. Η Ιστορικός μονοσώδες, αυτές ή φρυλές που έφιλοξένισαν τα φτωχά σπουγγίδια του ρομαντικού ποιήματος, έπλησαν νέα σύγχρονη μορφή. Τα πλατεία καπέλλα, τις πλατείες γραβάτες τις αντικατέστησε ή Αγγλοσάξωνική μούδα, πρέπει δέ να πάρετε τα άνηφόρα της Μονμάρτης γιά να ανακαλύψετε πού και πού κανένα γέρο ζωγράφο, έμμεντονα στην παράδοση. Όσο γιά τις γκαζέττες και γιά τις οργαλίττες με τις κομψές μακρινές μπουκιές τους, έκείνες έχουν μαρμαίει έπάνω σ'α κτηρινισμένα ξωφύλλα που έκβθουν οι παλαιστώλια του Σηκουάνα. Και όμως, ένα είδος νοσταλγίας ύπάρχει πάντοτε στην καρδιά του Παρισιού. Κάθε φορά που ένα νέο γεγονός ξαναφάνει το άρομα των ρομαντικών χρόνων, ή απέραντη πολιτεία, παρ' όλο τον καινούργιο της ρυθμό, γίνεται άποτόμως εύαίσθητη. Το παρατηρήσαμε πρὸ καιρού όταν ένας άνθοπώλης της ρύ ντε λα Παί άνεκοίνωσε διά των έφημερίδων ότι εύρηκε εις τα κατάστιχα του μαγαζιού του μια παλαιά παραγγελία από καμείλιες, στοιχίζουσιν άκριβώς... είκοσιπέντε φράγκα (ήτο τότε ένα έξοδο) και προσοφισμένη γιά την κυρία Μαρία Ντυλεσός. Είνε τα άνθη που έστάλησαν, από το αυτό κατάστημα, στην «Κυρία με τας Καμελίας». Δεν θυμωμένα πόσον έκωλύθη ή άπόδειξις όταν έβγινε κατόπιν στον πλειστηριασμό. «Όλοι οι συλλέκται παλαιών αντικειμένων, έβνοι και ντόπιοι, άνοιξαν τα πορτοφόλια τους, συγχρόνως ένα όλόκληρο πλήθος από σύγχρονους μινιέντες έλημυρίσαν την άθουσα του πλειστηριασμού γιά να ίδούν το ξεθωριασμένο κειμήλιο που κατέστησεν έκτοτε ένδοξο ο ρομαντικός θρύλος.

Μία άλλη απόδειξις της αιδονίας επικαύρητος αυτής της ώρας μωφής, είνε τα βιβλία που άφιστώνοντα από τινος στη ζωή της. Και τα όποια γίνονται άνάφωστα από το Κονόν, πράγμα που σημαίνει ότι ή ήρωίς του 'Αλεξάν-

δρου Δουμά, ή ζωντανεμένη από τη Σάρα Μπαρνάρ εις το θέατρο, εξακολουθεί να διατηρή τη γοητεία της άκόμη.

Το πραγματικό της όνομα ήτο 'Αλφονσίνα Πλεσός και έγεννήθη την 16ην Ιανουαρίου 1824 σε μία φέρμα της Νορμανδίας. Μικρή χωριατοπούλα, έπέρασε τα πρώτα χρόνια μαρτυρικά. Ο πατέρας της ήτο ένας άκόλαστος και βίαιος άρσέντης, ή μητέρα της μία γυναίκα έκτακτου όραιοτήτος. Στο σπίτι έδημιουργούντο διαρκώς έπεισόδια. Η οικογένεια διελύθη, ή μικρή 'Αλφονσίνα έζητησε άσπλο σε μία εξαδέλφη της, επίσης φτωχή. Ητο άδύνατον να την έπιβλέπη. Και άκριβώς έπειδή δεν ήθελε να αναλάβη τις εύθινες των παρανοματιώνων αυτού του νέου ζευγαριού κοριτσιού που έπρεπε θεότρολλο στα χωράφρα, την ξαναόστειλε στον πατέρα της. 'Αλλά κ' εκείνος την λείπει έξω από την πόρτα, ύστερα από λίγον καιρό. Ητο

τοπειώθησι. 'Από τη δεξιά όχθη του Σηκουάνα όπου έδοίκε, περνά στην άριστερά, δηλαδή στη Λατινική συνοικία. 'Από εκεί μπαίνει λίγο-λίγο στο ρόλο της. Γίνεται γκαζέττα. Περνώντας το κομμά της υπάρας στο υπάρας των τρελίων φουτητών με τις πίες και τα γενάρια άνεβοκατεβαίνει τραγουδώντας τους δρόμους του Καρτιέ Λατέν. Είνε ή έποχή της μισομιάς άφροντισίας μέσα στις κρύες μονοσώδες. Παιμματα, γλέντια και κατόπιν μιζέρια, όταν ο πότερος κόψει από την έπορχία το μισθό. 'Αλλ' αυτό δεν έμυλίζει τα ρομαντικά νεύματα μ' έννοιαν και να έρωτεύονται. Η 'Αλφονσίνα είνε εύτυχής, άν και ζή μέσα σε μία άκόλαστη στέγησι.

Κατόπιν παντρεύεται κάποιον κύριο εύγενή καταγωγής, γιά ένα διάστημα μόνον. Η έστέρη μυστική ζωή την έχει τόσο πολύ δηληριάζει, ώστε να μην ύποφέρει την οικογένειά της.

Πάντως σ' αυτή την παρμένη χροιά τη κοσμική έξέλιξις της. 'Από γκαζέττα γίνεται κυρία σε μεγάλην σαλονιού. Η φυσική έρασιότης της έχει άνοξεί σαν η μπουκιτινιά. «Όλοι άνεξαίρετος ά βιογράφοι τονίζουν την καταπληκτική έντύπωση που προκαλούσε ό που παρουσιάζετο. Ο Θεόφιλος Γκατιέ είχασε όταν την άντίκρισε γιά πρώτη φορά σε μία ώρα θεάτρον. Και έδω είνε το μυστήριο αυτής της γυναίκας, ή όποια από καινούργια χροιάτοπολτα, όπως ήρθε άκριβώς στο Παρίσι, έξελίχθη κατόπιν σε μία κυρία έπισημύλλον άριστοκρατικότητας. Όχι με τις μανιέρες άλλως. Έμοιαζε σαν δούκισσα ές γενετής, τόσο βαθύ ήτο το ένστικτον της κομψότητας που διέθετε, το τάπη της παραπάσεώς της, ή γοητεία των τρόπων της. Ένας σύγχρονος την περιγράφει ως έξης: «Μία νεαρά γυναίκα με το δελικτωέρο πρόσωπο, που κινούσεν άμέσως το θαυμασμό και το σεβασμό. Φυσικό φέρεσμο, άφελές βλέμμα, κομψή χειρονομία, τολμηρό βάδισμα, άπερίγραπτο μελίσμα, ένσυνολον που ήτο δύσκολο να συναντήσετε και μετάξυ των πριόν του μεγάλου κόσμου. Έφερούσε τις ώραιότερες τουαλέτες με τόση άπροσποίητη χάρι, που νομίζατε ότι έγεννήθη μέσα σ' έβελούδο και στο μεταξάτο. Η δια χάρι ύπάρχε και στη φρίνα ή μιλία της».

Εξακολουθεί το δράμα της φμοσιώσεως, ή όποια είχε σημαδέψει το στήθος της από καιρό. Είπλεε να ξεγλυτώση. Τα μεγάλα της μαύρα μάτια, ζωηρά, γλυκά, διαρκώς έκπεπληγμένα, σχεδόν άνήνοχη, πάτε καθ'έφρηοντα την άδούτητα και πάτε την έπιθυμία, περιχαρακώνοντα από μια γαλάζια υποκρίτην σιά. Ο 'Αλέξανδρος Δουμάς νιός, που έπαύσθη στα είκοσι χρόνια του, πέφτει βαρεία έρωτευμένος. Ο πατέρας Δουμάς είνε άπερίφρανος γ' αυτή την ώραιά κοριτσάτα του παιδιού του. Ο ίδιος μάλιστα βεβαιώνει — ήτο τόσο συμπαιθητικά ματασώδης όταν έπρόκειτο γιά γυναίκες — ότι τον έρωτεύθη ή Ντυλεσός. Μία νύχτα, στο κοριντόρ της 'Αλλήκης Κωμοδίας, την έβλεε ο γιός να φιλήση παραφόρος τον πατέρα. Έτσι έγινε ή πρώτη σύστασις. Ο γέρο Δουμάς διηγώθη κατόπιν ότι ή νέα γυναίκα τον έζήτησε έπισημειωμένως φαντεβού, αλλά έκείνος τά άπέκρουσε εύγενέστατα.

Διατί δεν ήρθε; του παρεπονέθη ή Ντυλεσός. — Διότι ένα κορίτσι σαν κ' εσάς, δεν πρέπει να έρωτεύεται.

Η Κυρία με τας Καμελίας. (Πορτραίτο της έποχής).

τόρα δεκαπέντε χρόνων, με την όμορφιά της σαν το λαμπρό άνοιξάτικο ξημέρωμα. Απεράσως να φύγη γιά το Παρίσι. Όταν πρωτοήρθε, είχε τα πόδια της χωμένα μέσα σε τόσακα και το κατόπιν θαυμαστό της κομψι, αυτό που ξελόγισσε την πρωτοσύνη, μέσα σ' ένα φτωχό χωριάτικο φουτάν. Η ίδια μάλιστα διηγώθη άργότερα ότι έφερε καλ... ζωφρα στο ποικύμυσό της. Έπιπροσθέτως μίλωσε τη γαλλική γλώσσα με Νορμανδική προφορά.

Μία άσπροφρουχού έδεχθη να την πάρη ως μαθητευομένη στην ύπνεσία της. Έκει έλαβε τα πρώτα μαθήματα της Παρισινής κομψότητος από τα κορίτσια της άσπροφρουχού. Έπειτα την εγκατέλειψε γιά να μη σ' ένα κατάστημα της μόδας. Η μεταμόρφωσις εξακολουθεί σ'αυτή, ή 'Αλφονσίνα, μεταβληθείσα σε Παριζιάνα έντομεταξύ, άρχίζει να άποκτά κά-

πει να άρξη φαντεβού σε άνδράπους της ήλικίας μου, παρ' όσον άν τους έχει άνάγκη. Σας δώω την προστασία μου και είμαστε ίσα γιά τον έρωτα που μου προσφέρετε σεις.

Ητο ή πρώτη φορά που την έφίλησε και ή τελευταία που την είδε. Η 'Αλφονσίνα-Μαρία Ντυλεσός άπέθανε το Φεβρουάριο του 1847, είκοσιπέντε έτών, ένδ' ο 'Αλέξανδρος Δουμάς νιός έγύωσε από την 'Ισπανία. Μόλις έφθίτασε να μισρή στο διαμέρισμά της τις τελευταίες μαρμένες καμείλιες. 'Αλλά την άπαθανάτισε με το έργο του.

Ο τάφος, καθώς είπαμε στην άρχή, είνε στολισμένος διαρκώς με φρέσκα λουλούδια. Εύρίσκεται στο νεκροταφείο της Μονμάρτης, κοντά εις την είσοδο, 15ο διαμέρισμα, ο δωδέκατος στην τετάρτη γραμμή. Δεν περνάει ήμέρα χωρίς να άναμύσουν άγνοστα γυναικεία χέρια το άρομα της ρομαντικής άναμνήσεως. Η μινιέντες κάνουν έράσιως άναμνείαξ των, πάλι συχνά, γιά να τις άποθέσουν στο μαρμαρό ένα μπουκέτο με φρέσες βιολέττες. Έπειτα άρχοντα οι έρωτευμένοι, συνήθως του λαού, οι όποιοι είνε πάντα ρομαντικοί, τουλάχιστον στο πρώτο στάδιον του έρωτος. Κατόπιν οι νέοι νιφοί που φτάνουν από τας έπαρχίας. Ύστερα οι περιηγητά.

Αλλά ή συγκαταβύστη έπίσκεψις είνε των ήλικιωμένων δεσποινίδων, και τις όποιες ή εκνία με τας Καμελίας, παρ' όλη την έλαφρότητα της, χωρίς εις τα δάκρυα που έπρουκάλισε το μυστήριο, ή άρρώστεια και το πάλειμο της Σάρας Μπαρνάρ, άποτελεί το άντιστοιχισμότερο κειμήλιο της ρομαντικής περιόδου. Συνήθως, δυό-δυό, τρείς-τρείς μαζί, ή φίλεσδες που δεν τολμούν να μιλήσουν παρά μόνον άναμνείαξ τους, γιά τον έρωτα. Κ' όταν φθάνουν τα ήλεκτρακά κάρα με τους περιηγητές, φροσιμένους Κοντάκ και Μπαλντεζο, γίνονται άφαντες, γιά να μη παραστούν εις την έεροσύνη...

Γ. ΦΤΕΡΗΣ

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΝΤ' ΑΝΝΟΥΝΤΣΙΟ ΚΙ' ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

Όταν ο διάσημος Ιταλός συγγραφέας Γαβριήλ Ντ' Αννουίντσιο έπεσε έφθη γιά πρώτη φορά την Αθήνα το 1899, έδεχθη, όπως ήταν φυσικό, πρώτα-πρώτα, την... έπίθεσι των Αθηναίων δημοσιογράφων. Δυό-τρείς καθόρθωσαν γ' άνέβουν άπάνω στο βατόσι και να συναντήσουν τον Ιταλό ποιητή, ένας άλλος τον έπιασε στη βάρκα και του έζητούσε συνέντευξι, μερικά άλλοι τον έσταμάτησαν στην προκυμαία και του έζησαν δυό λόγια γιά τις έφημερίδες των, και καμμία δεκαριά τέλος ρεπόρτερ του είχαν στησι... καρότσι στο ξενοδοχείο που θα κατέλυε, ένδ' πίσω του τον ακολουθούσαν άκριτοι άκόμη.

Ο Ντ' Αννουίντσιο, ο όποιος δεν είχε μιλήσει καθόλου ως έκεινη τη στιγμή, γρύος τέλος και έπε στους δημοσιογράφους, πριν μπει στο ξενοδοχείο του:

— Δέ μου λέτε, σας παρακαλώ: Μπορείτε να μου λύσετε μία άπορία; — Ό,τι θέλετε, μαύρε, απάντησαν οι δημοσιογράφοι, κρατώντας το μολύβι και το σημειωματάριο σ'α χέρια έτοιμοι να γράφουν. — Μά... μόνον δημοσιογράφοι ύπάρχουν σ'αυτήν άπορία.

Σοφά Λόγια

— Όλοι οι άνθρωποι είνε εξ ίσου περήφανοι. Δεν διαφέρουν, παρ' όσον κατά τον τρόπο με τον όποιον έκδηλώνουν την περηφάνειά τους.

— Η συνεχής τεμπελιά καταντά στο τέλος πιο βαρεία κα' άπο την πιο βαρεία δουλειά.

— Τό συμφέρον άλλους σκοτίζει κα' άλλους φωτίζει.

— Ο άνθρωπος δεν είνε ποτέ ούτε τόσο εύτυχής, ούτε τόσο δυστυχής, όσο φαντάζεται ότι είνε.

Δέ-Λά-Ροσφουκό

ΑΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΦΙΑΜ

— Ο Ραμόν Νοβάρο έμαθε τελευταία να παίξη την καθάρα της σελήρης, ένα κινεζικό όργανο που του χρειάζεται γιά τον ρόλο του στη νέα του ταινία.

— Ο Ραμόν, που τραγουδεί θαυμάσια και είνε τέλειος μουσικός, θα τραγουδήση στη νέα αυτή ταινία διάφορα άνατολίτικα τραγούδια, συνοδεύοντας τα με την καθάρα της σελήρης.

— Νέο διαζύγιο λαλούν στο Χόλλυγουντ. Η Ζανέτ Γκαθέρ, ή πιο χαρτωμένη βεντεττα του άμερικανικού κινηματογράφου, χωρίζει τον άντρα της, τον Λάιντελλ Πέκ, κληρονόμο μιάς από τις πλουσιότερες οικογένειες του Άγίου Φραγκίσκου.

— Κατά τα τελευταία Χριστούγεννα, χωρίς στην καλοσύνη του γνωστού και δημωφούς άστέρος του Χόλλυγουντ Βίκτωρος Μάκ Λάγκλεν, χίλιοι άνθρωποι... έφαγαν ψητό γάλο!

— Ένας φίλος του Λάγκλεν, παλιός ήθοποιός, σήμερα δέ πτηνοτρόφος, του πούλησε ολόκληρο το κοπάδι των γάλων του, το όποιο ο Μάκ έδωκε ως τὰ Χριστούγεννα.

— Και τότε, με την εύκαιρία των έορτών, ο γενναίος φίλος ήθοποιός άνοξε το κτήμα του σε χίλιους φτωχούς άνθρώπους του Χόλλυγουντ, οι όποιοι έπασαν με τα μούτρα στους γάλους, τους έφαγαν και πέσαναν θαυμάσια.

— Η Καρόλ Λοκιά, ή σύζυγος του Ουάλλια Πόουελ, ή γυναίκα με το πιο άγλυματινίο σώμα στο Χόλλυγουντ, πρωταγωνιστεί μαζί με τον Μορίς Σεβαίε στη νέα ταινία του «Ο δρόμος της άγάπης».

— Η «Παρισιάνα» πρόκειται ν' άγοράση ένα σενάριο της περίφημης άεροπόρου 'Αμαλίας 'Ορχαρτ, της γνωστής με το όνομα «Θηλυκός Λιγνιτεργκ». Το σενάριο αυτό φέρει τον τίτλο «Τό Παρίσι σε δώδεκα ώρες».

— Θα είνε δέ ή πρώτη μεγάλη ταινία με θέμα μία γυναίκα άεροπόρος.

— Να τώρα και μία είδησις που θα λύση άσφαλώς της άναρεθλήτους θαυμαστός το περιήμου κόου-μπότ Τόμ Μίξ.

— Ο Τόμ Μίξ λοιπόν εγκαταλείπει τον κινηματογράφο.

— Τό συμβόλαιό του με τη «Γουινιέρος» έληξε τα Χριστούγεννα και ο Τόμ Μίξ θα πάει τώρα τον γύρο του κόσμου ως περιηγητής, έπειτα δέ θα ξαναγυρίση στο τσίρκο, όπου έπαιζε πριν έμφανισθεί στον κινηματογράφο.

— Ο Τόμ Μίξ έπαιξε στον κινηματογράφο 24 όλόκληρα χρόνια και πρωταγωνίστησε σε 270 ταινίες, περισσότερες δηλαδή από όποιονδήποτε άλλον άστέρα.

— Η Πήλρ Ουάιτ θα έπισκεφθί το Χόλλυγουντ μία πρώτη φορά! Όσο κ' άν ή είδησις αυτή φανταία άπίστευτη, είνε άληθινή.

— Μολοντί ή Πήλρ Ουάιτ ύπάρχει ή περιήμωστη βασίλισσα του Κινηματογράφου πών από 10 χρόνια, ποτέ δεν πήγε στην Καλλιφορνια.

— Όλες ή ταινίες γυρίστηκαν στη Νέα Υόρκη, γιάτί το Χόλλυγουντ δεν είχε γίνει ακόμα το μοναδικό κινηματογραφικό κέντρο της Αμερικής.

— Τώρα, λοιπόν, ή Ουάιτ πηγαίνει στο Χόλλυγουντ να κάμει ένα ταξείδι άναμνήσεως και να βρή παλιούς φίλους, που έχουν μεταναστεύσει στην κινηματογραφόπολι αυτή.

Χόλλυγουντ, Ιανουάριος.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΟΒΕΡΛΟΥ

ΚΑΡΙΝ ΤΩΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ ΜΑΣ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΣΑΣ

Οί έπιθυμούντες να συμβουλευθούν τον ιατρόν των «Παναθηναίων», πρέπει να γράφουν στον φάκελλο των έπιστολών των τ'ι φράσι: «Δι' α' τ'ον Γ'α' τ'ρ'ον».

Α. Ι. Κ., Ένταυθα. — Δεν είνε τόσο πραγματικά τα πράγματα. Λίγο-πολύ, όλοι οι νέοι παθαίνουν το ίδιο. Τα μέτρα που έλάβατε είνε καλά, ή ώρα όμως του φαιγητού δεν παίζει κανένα ρόλο. Σας συνιστώ ταπεινή τοιαυτή καθαριότητα το πρωί με κρύο νερό. Γυμναστική λίγη και όχι μέγρους έξαντλήσεως, γιάτί τότε φέρνει αντίθετο αποτέλεσμα. Φάρμακο να παίσετε το βράδυ στις 7 και στις 9 από ένα χάπι:

Bromure de camphre	gr. 0,15
Extr. de jusquiam	» 0,03
Extr. de belladone	» 0,01
p. 1 pil. No 15.	

Άρκαδίον, Ένταυθα. — Διαβάστε με προσοχή τα άνωτέρω και συμμορφώθητε, άν θέλετε με τις συμβουλές που δίνω και στον κ. Α. Ι. Κ. Ύστερα από 2—3 χρόνια, όταν θα γίνετε άνδρας, θα γελάτε ο ίδιος με τους σημερινούς σας φόβους. Τα ασπράδια θα γυθύν δταν τα πλύνετε με κρύο νερό. Άν θέλετε, βάλετε πάνω λίγη σκόνη Dermatol.

Μ. Άντ., Αμαλίαδα. — Όταν ένας νέος στην ήλικία σας περνά τη ζωή του στο καφενείο, είνε φυσικό να καταλήξη αυτό που κατελήξατε. Τό ότι ο μπαμπάς σας είνε εύπορος, δεν είνε λόγος γιά να μην εοράξετε. Πιάστε μια δουλειά, μία άσολία σούρα. Θα γίνετε τότε πιο αισιόδοξος και ξαναβασκανίας μαζί με την ψυχική και τη σωματική σας ύγεια, θ' άτιληφθήτε ότι ή αυτοκτονία, άν άποτελεί λύσις, είνε πάντως ή πιο κοινή λύσις στη ζωή.

Οί δ., Ηράκλειον. — Δεν ύπάρχει άμφιβολία ότι πάσχετε από λήθαια του νεφρού. Οι άνατοί περιοδικοί πόνοι δεν είνε ξεχωριστή άρρώστεια, αλλά σύμπτωμα της ληθιάσεως. Εξάμστε πολύ άσχημα να μην συμμορφώθητε στις οδηγίες του γατρού σας επί πέντε έτη τώρα. 'Αλλά και πάλι δεν είνε άσφαλ. Άλλοιώς δεν θ' άποφύγετε την έγγεσησι. Η Piperazine είνε πολύ καλή.

Απελιτισμένον, Κίτιον. — Έχετε ήθος 1,80 μ., αλλά είστε πολύ λεπτός. Θέλετε να παχύνετε και δεν τό κατορθώνετε. Έξέ άλλον άγωνιάτε μήπως ημλώσετε περισσότερο. Δι' όλα ταύτα άπελιτισθήτε και θέλετε να τελειώσετε τη ζωή σας. Κάποτε θα καταλάβετε, φίλτατε, πόσον κομψή είνε ή άπελισία σας. (Ο ποσώματα να παχύνετε δεν ύπάρχει έλπίς τώρα με το κοσμάτι που έχετε. Άμα περάσετε τα 30 έως. Κίνδυνος να ημλώσετε περισσότερο δεν ύπάρχει.

Μακροδόσιμον, Ένταυθα. — Σεις πάλι λέτε: «αν και δεν είμαι μεγαλείτερος των 16 έτών, έχω μια κοιλία σχετικώς πολύ μεγάλη». Η κοιλία τίς ήτον άν προοίσατε να γυρίσατε όλην εις τον άπελιτισμένον της Κίμης; Πάντως ή περίπτωσις σας είνε εύκολή. Προοίσατε λίγο το φαγ' σας. Άποφύγετε τα ζυμαρικά και τα γλυκά. Κατάλληλες γυμναστικές άσκήσεις (πρωί, βράδυ από 15') είνε οι καλύτερες τας κομψι και το παρηγνόν με τους σχετικά συνδυασμούς. Φορέστε και μια ζώνη της κοιλίας ειδική.

Μητ' ερ' αν, Ένταυθα. — Η περίπτωσις της διδος δεν είνε από κείνες που επάδονται θεραπεία. Πρόκειται περί φυσικής άτελείας. Μη ταλαιπωρείσθε άδικως. Με τον καιρό, πιθανότατα, θα γυμνησθήτε φυσολογικώς το κένον.

Χρυσ., Έλ.π. — Α. Ω. — Τ'αγγάνα. Θά σας άπαντήσω εις το έπόμενον.

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΣΑΣ

ΟΙ καλύτεροι «εντέκτιβς» είναι
ή γυναίκες! Αυτό λένε τούλά-
χιστον όλοι οι ειδικοί κ' ένας απ'
αυτούς, παλαιός διευθυντής της Μυ-
στικής Αστυνομίας του Παρισιού,
άνεφερε πάντα με θαυμασμό ότι εί-
χε γνώρισε μερικές γυναίκες, ή ό-
ποιες έφτανε να παίρνουν μόνο μία μα-
τιά σε μία κυρία που θά περνούσε
γρήγορα μπροστά τους με τ' αμάξι
της για να μπορούσαν να περιγρά-
ψουν λεπτομερώς την τοικιλέττα της,
την ποιότητα των μεταξωτών της κ'
άλλα ήν τα κεντήματά της είχαν
γίνει με τη μηχανή ή με το χέρι...
'Η γυναίκες λοιπόν μπορεί να πη-
κάνει ότι είναι γεννημένες για κα-
τάσκοποι. Γι' αυτό άλλωστε όλες ή
Μυστικές Ασφάλειες κ' όλες ή 'Υ-
πηρεσίες Κατασκοπείας χρησιμοποι-
ούν τόσες ώρες κ' έξιπνες κυ-
ρίες, ή όποιες είναι σωστές διαβο-
λογισσάδες! 'Η γυναίκες αυτές έ-
χουν σχεδόν πάντοτε άλλωστε και
μυθιστορηματική ιστορία, γιατί όλα
τους ή ζωή αποτελεί μία διαρκή πε-
ριπέτεια κ' ένα τρελό παιχνίδι με
τόν θάνατο...

Η Μάτα Χάρι
(Φωτογραφία ληφθείσα εις τὸν ἀνθρωπομετρικὸν σταθμὸν
τῆς 'Ασφαλείας τῶν Παρισίων)

ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΔΕΔΕΓΜΕΝΕΣ ΤΗΣ ΜΑΤΑ ΧΑΡΙ

Η ΔΙΑΣΗΜΟΤΕΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ

Η περιπέτεια του Αυστριακού πράκτορος Μπε-
νόφκι με τη Ρωσοίδα κατάσκοπο Σάσα Μπα-
λιέφ. Τα άκατανίκητα δέληττρα της σειρήνας.
Το τραγικό τέλος της «Ψμορφης Τουρκάλας».
Η «Κατάσκοπος του Αυτοκράτορος». Η μυ-
στηριώδης «Ξανθή Κυρία». Η Γερμανίδα κατά-
σκοπος Κάουλα και ο Γάλλος στρατηγός ντε
Ζισσέ. κλπ.

Μπροστά μου σχεδόν δόλομνη και
χωρίς να προσέχω μία λέξη αρχί-
σε να πνύνεται άρχα και με μία
φανερή φιλαρέσκεια... Έγώ φν-
σικά είχα άπομείνει κατάπληκτος! Κα-
τάβηθνα όμως να διατηρώ την
ψυχραιμία μου... Καταλαβαίνετε
ώστόσο τί μαρτύρια υπέφερα από
τό θέαμα των θεληττρών έκεινης
της σειρήνας!... Τέλος, ύστερα
από τρεις δολόκληρες ώρες, ή ε-
πικίνδυνη αντίπαλός μου ήταν πια
έτοιμη. Μου έβριξε τότε μία τρο-
μερή ματιά και μου είπε με κά-
ποιο εζηλότυπο θαυμασμό:

— Όρφείο ν' αναγνωρίσεις ότι
ή Αυστριακή κυδέρηνη ξέρεi να
διαλέγη τους ανθρώπους της!...

Η Ρωσοίδα αυτή κατάσκοπος δεν
κατόρθωσε να γλυτώση από τό
στρατοδικείο. Ύστερα από δεκα-
πέντε ημέρες καταδικάστηκε σε θά-
νατο και τουφεκίστηκε στα περικό-
ρα της Βιέννης.

Μία άλλη κατάσκοπος, ισάξια θά
έλεγε κανείς της Μάτα-Χάρι, ή-
ταν ή μυστηριώδης κ. Δέσποινα Λα-
βίδοβιτς, ή οποία είχε αναλάβει ένα
πολύ σημαντικό έργο...

«Δεν μπορούσα να κάνω τίποτ'
άλλο, γράφει ο Μπενόφκι στ'
«Απομνημονεύματά» του αναφέ-
ροντας αυτό τό επεισόδιο, γιατί ή
άμορφη αντίπαλός μου μπορούσε
να εξαφανισθή ως διά μαγείας ή
και ν' αυτοκτονήσει, αν έπανα έ-
στο και μία στιγμή να έχω κα-
ρωμένα τα μάτια μου επάνω της.
Γρήγορα όμως κατάλαβα ότι ή
τρομερή αυτή γόρσα άγροπορού-
σε τό ντύσιμό της όσο μπορούσε
περισσότερο, για να με τυλίξη
στά δίχτυα της. Έπληδηξε λοιπόν
μία προσποιητή άφελεια από τό
κρεβάτι της, παρουσιάστηκε έτοι-

Η Σάσα Μπαλιέφ άρχισε να πνύνεται άρχα και με φιλαρέσκεια...

Σ τ ά γ κ ε λ, στο Λονδίνο ως
Τζούλια ντι Μόντε—
Ρόσσο, στη Ρώμη ως Δέ-
σποινα Γαβριέλοβιτς
και στη Νέα Υόρκη ως Βα-
νέσσα το Μπελβέ...
Όταν όμως κατά τό 1918 ήρθε
σε σύγκρουση με τους πράκτορας
του άμερικανικού «Σέκρετ Σέρβις»,
ή κ. Δέσποινα Λαβίδοβιτς δεν κα-
τόρθωσε να γλυτώση από τα χέρια
τους και συνελήφθη μία μέρα στην
Ουάσιγκτον, τη στιγμή άκριβώς
που προσπαθούσε να κλέψη μερικά
έγγραφα από την Γαλλική Πρε-
σβεία...

Οι Άμερικανοί αντίπαλοί της,
από τις σημειώσεις της, άνεκάλυ-
ψαν άμέσως ότι ή «Ψμορφη Τουρ-
κάλα» έφύλαγε όλα τα έγγραφα
της και όλη την έλληλογραφία της
σ' ένα χρηματοκιβώτιο, που είχε
νοικήσει σε μία Τράπεζα... Αυτά
λοιπόν τα χωριά ήσαν ή καταστρο-
φή της!... Είχε καταφύγει να
συγκεντρώση ένα πλήθος πληροφο-
ριών για τη δύναμη και την κατά-
σταση του άμερικανικού στρατού,
για τόν ναυτικό έξοπλισμό της 'Α-
μερικής και για τα πολεμικά όπλα
της. Ήταν βέβαια λοιπόν ότι ή
«Ψμορφη Τουρκάλα» δεν θά έγλύ-
πωνε από τις σφαίρες του έκτελε-
στικού άποστόλου. Λίγες ημέ-
ρες ώστόσο πριν από τη δίκη της,
ή κατάσκοπος άρρώσθησε και με-
ταφέρθηκε από τις φυλακές σ' ένα
νοσοκομείο. Τό άλλο πρωί όμως ή
νοσοκόμος τη βρήκε νεκρή στο
κρεβάτι της!... Στην άρχή όλοι
υπέθεσαν ότι έπρόκειτο περί έγκλη-
ματος αλλά όταν έγινε ή τοξινο-
λογική ανάλυση τών σπλάχνων της, ά-
πεδείχθη ότι ή Δέσποινα Λαβίδοβιτς
είχαν αυτοκτονήσει, παίρνοντας δό-
σιν άρσενικού... Πώς τώρα τό εί-
χε προμηθευθή; Αυτό πια δεν εί-
κομή ένα άνεξήγηστο μυστήριο
και μόνο οι Γερμανοί συνάδελφοί
της θά μπορούσαν να μάς δώσουν
μία εξήγηση...

Μία άλλη σατανική κατάσκοπος,
ή οποία προσέφερε πολύτιμες ύπη-
ρεςίες στους Συμμάχους κατά τόν
πόλεμο, ήταν ή δεσποινίς Φλόρα
Βάν Πόλαντ, 'Ολλανδικής κατα-
γωγής, που γνώστη στην Εδρόλη
ως κάμικσα Πομεράν. Η άμορ-
φη αυτή 'Ολλανδέζα ήταν πράκτο-
ρής γαλλικής αντίτακτοσκοπείας και
έθεωρείτο απ' όλους ως ή πιο μυσ-
τηριώδης και άσύλληπτος γυναίκα
τού κόσμου...

Η Φλόρα Βάν Πόλαντ μιλούσε
δώδεκα γλώσσες, κατόρθωνε δέ
με την άκατανίκητη γοητεία της να
σαςτηνέ άκόμη και τους πιο αδιά-
φορους άνδρες και να προσηλυτεύει
μ' αυτόν τόν τρόπο από τους έ-
τρελλωμένους μαζί της έραστές
της τά πιο άπορητά έγγραφα από
τις άπορτίες και τις γεωμινικές
προβείες. Η ζωή της λοιπόν, ό-
πως φαντάζεται κανείς εύκολα, ή-
ταν γεμάτη από δραματικά επεισό-
δια... Μία από τις καταπληκτικές
επιτυχίες της ήταν ή κλοπή ενός
γεωμινικού συνθηματικού κώδικος,
με τόν όποιον ο Σήμαχος κατόρ-
θωσαν να μεταφράσουν όλα τα έμ-
πιστευτικά τηλεγραφήματα που έ-
στέλλοντο από τό Γερμανικό Ναυ-
αρχείο στη ναυτική βάση του Κιέ-
λου, πράγμα που τούς έδοθήσε πο-
λύ να κερδίσουν την περιφημία ναυ-
τικής Γιουλιάνδης...

Η Φλόρα Βάν Πόλαντ είχε δι-
οργανώσει άκόμη κ' ένα από τά
σπουδαιότερα κέντρα πληροφοριών
στο Βέλγιο, χωρίς στο όποιο γνό-
ταν γνωστή κάθε κίνηση του γεω-
μινικού στρατού.

Επίσης κατόρθωσε ν' ανακαλύ-
ψη και να διαλύση ένα επικίνδυνο

κέντρο κατασκοπείας, που τό είχαν ιδρύσει οι
Γερμανοί σε μία οδό της Κεντρικής
Εδράτης. Περιστό ένε βέβαια ν' αναφέρουμε
ότι ή φουβάνη Ντόκτορ, με όλα τα γυναικεία
μέλη της τεραστίας ύπηρεσίας της, προσπαθού-
σε πάντα να συλλάβη ή να δολοφονήσει αυτή
την τόσο επανδμένη αντίπαλό της. Η άμορφη
'Ολλανδέζα όμως έπαψε διαρκώς με τόν θάνα-
το κ' ήταν τόσο θαρραλέα, όστε έφτασε στο
σημείο να έξη φίλο έναν ανώτερο άξιωματικό
του γεωμινικού ναυτικού και να περιφέρεται έ-
νεόκλητη στα λιμάνια της Βαλτικής θαλάσ-
σης!...

Τό τέλος της όστόσο ήταν τραγικό, όπως
συμβαίνει πάντα μ' όλες αυτές τις γυναίκες που
ρηγοκινούνουν διαρκώς τη ζωή τους. Η ά-
μορφη Φλόρα συνελήφθη μία ημέρα στο 'Αμ-
στρορν από τους Γερμανούς, κ' άφου τράβηξε
άπερίγραπτα μαρτύρια για ν' άποκαλύψη διά-
φορα μυστικά του Γαλλικού έπιτελείου, τουφε-
κίστηκε από ένα ναυτικό άγγημα σε μία έρημη
άκρη του λιμένος...

Αλλά δεν είναι μόνο αυτές που αναφέραμε ή
διασημότερες γυναίκες κατάσκοποι κατά τόν
τελευταίο πόλεμο. Από τά διπλωματικά και τά
στρατιωτικά 'Απομνημονεύματά που δημοσι-
εύονται κάθε τόσο, βλέπουμε ότι ή παρόμοιες
γυναίκες ήσαν πολυάριθμες.

Μία απ' αυτές ήταν και ή δυστυχισμένη Μά-
ρι Μάιτρε, ή έπιλεγμένη «Κατάσκοπος» του
Αυτοκράτορος, μία από τις πιο δραστήριες γυ-
ναίκες κατασκόπων της Ρωσικής 'Οκράνειας,
ή οποία προσάρθηκε με κάθε τρόπο να σώση
τη Τσαρική οικογένεια και ή οποία, άφου υπέ-
φερε τά πάνδημα μέσα στις φυλακές, τουφε-
κίστηκε τόν Μάιο του 1924 από τη Σοβιε-
τική Κυβέρνηση της Μόσχας.

Μία άλλη ανιωματική κατάσκοπος ήταν ή
«Ξανθή Κυρία», κόρη ενός πλούσιου τραπεζί-
τη 'Αμβούργου, ή οποία είχε τό θάρρος να ζή
μέσα στα κέντρα τών Γάλλων άξιωματικών και
να μαθαίη από αυτούς διάφορα μυστικά, τά
όποια άνακρίνονε άμέσως στο Βερολίνο με κρυ-
πτογραφικά τηλεγραφήματα.

Τέλος, πρέπει ν' αναφέρουμε άκόμη και την
περιφημή Γερμανίδα κατάσκοπο Κάουλα, ή ό-
ποια κατόρθωσε να γίνει φίλη του Γάλλου
στρατηγού ντε Ζισσέ και να τού κλέψη μ' αυτό
τόν τρόπο διάφορα σπουδαία έγγραφα για την
άμυνα του Παρισιού, καθώς έλπισης και την
περίφημη Στράσσε, ή οποία είχε άνοίξει στο
Παρίσι ένα άριστοκρατικότατο «Τη-Ρου», ό-
που συχνά ή μεγαλειότερες προσωπικότητες
της πολιτικής και οι ανώτεροι υπάλληλοι που
ύπουργοί τών 'Εσωτερικών. Από τις συνου-
σίες τους λοιπόν, ή γοητευτική Λορδέα Στρά-
σε έμάθαινε πολλά μυστικά, τά οποία διεβίβαζε
άμέσως στο Βερολίνο...

Τό πιο περίεργο όμως απ' όλα είναι ότι οι
συγγραφείς πολιτικών 'Απομνημονευμάτων
συμφωνούν στο έξης: ότι τη μεγαλύτερη κα-
τασκοπή, απ' όλα τά έξοντωτικά μέσα του
πολέμου, την έκαναν ή μυστηριώδεις γυναίκες
κατάσκοποι με τις πλεετάνες τους και με τις
άποκαλύνειες διάφορων μυστικών, τά οποία εί-
χαν ως αποτέλεσμα τόν θάνατο έκατομμυρίων
στρατιωτών...

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΜΙΑ ΛΥΣΙΣ

Κάποιος κύριος, ό όποιος αγαπούσε τουφερά
τη γυναίκα του, παραπονιόταν μία μέρα σ' ένα
στενό φίλο του ότι δεν ξέρεi τί να κάνει με τά
νεύρα της κ' ότι γι' άσχημους έντελώς άφο-
ρές τό έτερον ήμισύ του τού δημιουργεί άφάν-
ταστες σαφές.

Και ό φίλος του, τού απάντησε απάθετα:—
Αυτό συνέβαινε και σε μένα, άγατητέ
μου, όταν ζούσα με τη γυναίκα μου, την όποια,
καθώς έξερεις, χώρισα. 'Αλλά όταν την έπαιαν
τά νεύρα της κ' άρχιζε τις φωνές, έγώ δεν
είχα να κάνω τίποτ' άλλο παρά να τρέξω στο
πλάνο. Καθόμιον σ' αυτό, έτοιμα ένα θαυμά-
δες κομμάτι κ' έτραγουδούσα συγχρόνως. Κι
ή γεγονά, που μάς άκούγε, νόμιζε πως είχα-
με... μουσική συνανλία και θαύμαζε τό κέφι
μας!... Κάμε λοιπόν και σύ τό ίδιο... ές που
να χωρίσης και να ήσυχήσης.

ΔΙΣΤΑΓΜΟΙ

«Όλο και λέω να στο πω,
μελαγχολή, πως σ' αγαπάω,
κ' όμως δεν πάει μου ή φωνή, να σου τ' άμο-
(λογήσω.

γιατί φοβόμην τό φτωγό,
σάν κοραβάρι μοναχό,
στον δρόμο της σκληράδας σου, μην πέσω και
(χτυπήσω!...

Πονώ κ' ό πόνος μου ό δικός,
σάν τη ματιά σου είνε γλυκός,
κ' όταν τά χερίλα σου κυττώ, μαντεύω τά φρι-
(λιά σου.

και στην ψυχή και στο κορμί,
τέτοιον με πάνουν λιγωμό,
που ή γλώσσα μου, στο λάφυργα, στεγνή κολ-
(νάει, στοχάσου!

Γιά σε ρουφάω τό ναργιλέ,
κ' όλο φουσκώ τό λουλέ
και σε λοξοκιντώ να δώ, αν μ' έχης λάβει
(υπ' όψη,

κ' αλήθεια αν τώχης κατά νού,
λίγο πιο σύντομη φρασί,
πριν ό γαρνιέρης καφετζής, τό θερεσέ μου
(κόψει!...

ΔΙΑΓΝΩΣΙΣ

Μούπαν, π' άρρώσθησε, μορή,
και πως ό άτιμοι γιατροί,
σου βρήκαν πέτρα, στα νεφρά—καινούριο πάλι
(τούτε!

κ' έγώ, που ξέρω άρχιμώ,
την χροιά σου, σάν είδικός,
τάχα, δεν ήταν έλλειψη, δεν είνε στα νεφρά
(σου),

«Ας είνε! Πάντως συμφωνώ,
σ' ένα μονάχα διαφωνώ,
τι ότι ή πέτρα δηλαδή, δεν είνε στα νεφρά
(σου),

γιατί, αν προσέξουν οι γιατροί,
με λίγη μόνο προσοχή,
θά δούν που άκέρηα βρίσκεται, στην άπονη
(καρδιά σου!...

ΠΕΡΙ ΣΙΛΟΥΕΤΤΑ

«Αλλάξες όνομα, μορή
κ' από 'Αργυρό έγινες Ριρί,
άντουλασόν περμαγκανάντ έκανες τά μαλλιά
(σου)

και τριχές άφρησε δχτώ,
στ' όρλο φουτί τό σιμχτό
και κόλλησες μία κινήτη έλλά, στα μάγουλά
(σου).

Όρθή, για χάρι της modés,
μόλις κρατίεσα έπί ποδός
κ' ούτε για δείγμα, σε μικρό, φαχνό δέ σ' ά-
(ποιένει)

Ένεκα περϊ τη γραμμή
τ' άφρότ σου έλπισες κορμί
κ' άτόμιενες σά μουσαίες, στεγνή και ξαρω-
(μένη!...

Ξαναβαφτίσιν 'Αργυρό
και μη μου χάνεις τόν καιρό
κ' άπως σε γνώρισα γενοί και ή καρδιά σ' ά-
(ρέχτη)

άσε τό φουτί να τραφή,
να στρογγυλεθόν οι γοφοί,
να βόισση τόπο κ' ή γροθιά, που ξαφανή θά
(πέφτη!...

Ο ΜΥΣΤΟΚΛΙΣ

—Αλλάξες όνομα, μορή
κ' από 'Αργυρό έγινες Ριρί,
άντουλασόν περμαγκανάντ έκανες τά μαλλιά
(σου)

Αλατισμένα και Ανάλατα

Εϋδυμα Λόγια

Μεταξύ συζύγων:
— Αυτοίμια πολύ και μετανοώ που πήρα
τρελλάν άντρα...
— Μά βέβαια έπρεπε να βοεθ ήνας τρελ-
λός σάν έμένα, για να κάνει την τρέλλα και
να πάρη μία γυναίκα σάν έσένα!...

Η κόρη. — Μπαμπά, ό κ. Θρασύβουλος
μου είπε πως θέλει να με πάρη κ' έγώ τού
είπα πως δεν έχω καμιάν αντίρρηση, άρχει
μονάχα να τό θέλεις και σεiς.
— Ό πατέρας. — Νά πής λοιπόν στον κ.
Θρασύβουλο, να σε έφορτωθή και να καττά-
ξη τη δουλειά του.
Η κόρη. — Μά δεν έχει καμιά δουλειά.
Είνε άεργός!...

Μεταξύ πατεράδων:
— Φοίρη είνε, φίλε μου, τά παιδιά! Σωστό
μαρτύριο!
— Α!... Έγώ τά έχω υπό αυστηράν πει-
θαρχία τά δικά μου. Τό παραμικρό να κά-
μουν... τούς παίρνει ό διάβολος τόν πα-
τέρα!...

Μεταξύ φίλων:
— Σάν τί χαρά ήθελες να πέση ξαφνα στο
σπίτι σου;
— Νά πέση... ταμπάς στην πεθερά μου!

Και ένας μονόλογος:
— Ό μπερής. — Μου λένε γιατί πίνω...
'Απλούστατα: Τό καλοκαίρι για να δροσίζου-
μαι και τόν χειμώνα για να ζεσταίνομαι!

Μεταξύ φίλων, στο καφενείο:
— Κάστα, μπορεί να σου πω κάτι ιδιαι-
τέρως;
— Είνε μυστικό;
— Μυστικώτατο...
— Αέγε.
— Έχω ανάγκη από διακόσιες δραχμές...
— Μείνε ήσυχος... δεν θά τό πω κανένας!

— Γέικο, αλλά φράσ τό άλογό σας, κύριε
συναγματολόγα!
— Όραό και έξυπνο, φίλε μου. Αυτό μου έ-
σωσε τη ζωή στον πόλεμο!...

— Πώς;
— Με μία κλωστή!

— Βεβαίως! με κλωστή τόσο δυνατά,
ώστε μου έσπασε τό πόδι. Έμένα έτσι στο νο-
σοκομείο, μακριά από τη γραμμή του πυρός,
κ' έτσι σώθηκα!...

Στό έστιατόριο:
— Ό πελάτης. — Γιαχόν, έλα δω... Πά-
ρε παρακαλούμε τρεις δραχμές για πανο-
μουά και πές μου ελλοκινώς τά με συμβου-
λεύεις να φάω;

Τό γκαρσόνι (εμπιστευτικός). — Πη-
γαίνετε σε κανένα άλλο ξενοδοχείο, κύριε!

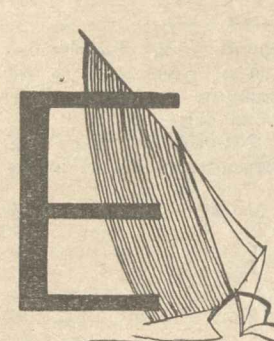
Η σύζυγος. — Η μαμά μου ύποσέθηκε
πως θάβη ή περάση ένα μήνα μαζί μας.
— Ό σύζυγος. — Νά μη λές εμώ ύποσέ-
θηκε!

Η σύζυγος. — 'Αλλά τί να λέω;
— Ό σύζυγος. — Νά λές εμώ φοβόρισε!

Στην αυλόπορτα:
— Η κόρη, καλέ, ή δική μου, δεν μοιάζει με
τις άλλες. Έχει καρδιά χουσί κ' ευγενικά!...
— Αλήθεια;
— Αλήθεια... Φαντάσου πως άμα έχω μου-
γάδα ή καμιά έλλη χοντροδουλειά τού σπι-
τιού, κλείνεται στην κάμαρά της, γιατί σαρτίζει
ή καρδιά της να με... βλέπη να δουλεύω.

Η ΜΑΝΙΑΤΙΚΗ ΒΕΝΤΕΤΤΑ

Οί Μανιάτικοι πύργοι με τις πολεμίστρες και τὰ κανόνια τους. Μανιάτισσες που πολεμούν μαζί με τους άνδρες. 'Ο «δγαλτός» και ο «ξεβγαλτής». Πώς γίνεται η «Χωσία». Ένα κυνηγητό στην Μπαρμπαριά. Πώς ο φονηάς γίνεται «ψυχαδερφός», κλπ.

Β'. ΚΕΙ ηλιά, στά δυτικά πετροβούνια του Γαυγέτου είνε χτισμένοι οι Μανιάτικοι πύργοι. Μέσα σ' αυτούς έζησαν, χρόνια και χρόνια, γενιές δόκιμες. Οι γύρω τόποι έγιναν συχνά θέατρα φονεών συμπλοκών και οι πύργοι πολιορκήθηκαν από τους αντιπάλους. Και ήταν οι αντίπαλοι τότε Τούρκοι—στις έποχές που κατακτητάι—και τότε Μανιάτες, κάτοικοι της ίδιας περιφέρειας. Όταν έγινε η απελευθέρωσις, οι πύργοι εξακολουθήσαν να θιρώνονται και να χρησιμοποιούν ως προφυλακτήρια των διαμαρτυμένων οικογενειών.

Τ' είνε οι περίφημοι Μανιάτικοι πύργοι; Χτίρια γερά, τετράγωνα, ύψους 20—30 μέτρων με ελάχιστα μικρά παράθυρα και πολλές «πολεμίστρες». Οι πύργοι είνε χτισμένοι σε θέσι όχηρη και γύρω τους, δίπλα ή και χαμιόγεια, βρίσκονται τα σπίτια από όπου μένουν ή συγγενικές οικογένειες του παροδεσπότη. Έχουν όμως και οι πύργοι τα διαμερίσματά τους κ' εκεί αποσπώνται, προφυλαγμένοι από τις επιβουλές των «όχτρων», οι κύριοί των. Οι άντρες μένουν κλεισμένοι νύχτα και μέρα και μόνον η γυναίκες βγαίνουν για να φέρουν νερό ή να πάνε στα χωράφια.

Εδώ είνε ανάγκη να πούμε ότι η γυναίκες, όσο μεγάλη κ' αν είνε η «όχτρη», θεωρούνται από τους αντιπάλους ως «κόκκινα μέρη» κ' επομένως μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα, χωρίς να διατρέχουν τον κίνδυνο να σκοτωθούν. Κ' επειδή η γυναίκα δεν εφόρκοινε «ντουφέκι» και δεν έλάμβανε μέρος στις συμπλοκές, έπρεπε στη Μανιάτικη οικογένεια θέση μειονεκτική. Αν φωτήσετε, και σήμερα ακόμα, ένα Μανιάτη πόσα παιδιά έχει, λογαριάζει μόνο τα αρσενικά. Τα κορίτσια τα ξεχωρίζει.

—Έχω και τρία παλιοθήλια... προσέτει με καϊμά.

Και όμως. Η Μανιάτισσα όχι μόνο κάνει τις δουλειές του σπιτιού, αλλά παγαίνει και στα χωράφια με το μωρό στη ενιά, και γενικά η ζωή της είνε γεμάτη οικογενειακή αυτοπάληση. Αλλά δεν είνε σπάνιες και η περιπτώσεις που Μανιάτισσες σήκωσαν ντουφέκι κ' έπολέμησαν από πλάι των ανδρών....

Οι πύργοι των ισχυροτέρων οικογενειών, εκτός από τις «πολεμίστρες», είχαν και κανόνια και άλλα άμυντικά μέσα. Σήμερα το χτίσιμο πύργου έχει σταματήσει. Κ' όσοι από τους πύργους άποικισαν άδελφοι, έχουν θέσι άπλής κατοικίας.

Όταν άποικιστεί από μια Μανιάτικη οικογένεια, για τον ένα ή τον άλλο λόγο, ο «γδοικωμός», μαζεύονται όλοι όσοι μπορούν να κρατήσουν ντουφέκι, δηλαδή και παιδιά 16—18 ετών, στο σπίτι του «αυλώτερου». 'Ο «αυλώτερος» είνε ο πιο πλούσιος ή ο πιο γέρος της οικογένειας. Έχει συγκεντρωμένους, συσπένονται και καταρτίζουν το σχέδιο του «γδοικωμού», τότε δηλαδή θα γίνει, που κ' από ποιών. Και όποιον ληφθεί ή άποικιστεί, τότε μόνον κηρύσσεται έπισήμως η «όχτρη» και παραγγέλλουν στους όχτρους να «αυλώνονται». Έκείνος που θα πάει το αίμα πίσω λέγεται «βγαλτός», γιατί συνηθώς βγαίνει με κληρό. 'Ο «βγαλτός» είνε υποχρεωμένος να πάει όπου βρίσκεται ο «όχτρος» του όποιον άποικιστήκε η «όχτρη». Και πα-

γαίνει με κάθε τρόπο, γιατί έτσι μόνο «θα βγή η άτιμία».

Σ' ένα Μανιάτικο τραγούδι περιγράφεται η περιπέτεια ενός «βγαλτού», ό οποίος «έπρεπε ούρανα τ' αησιά» κ' έπρεπε σ' έναν «εξάδελφό του φάρτη». Έκείνος τον έντυσε «φράγκικα, τον έβαψε στ' άραπικά». Κ' έτσι μεταμορφωμένος ο «βγαλτός» σε «όχτη», έπρεπε στη Μπαρμπαριά, όπου έμενε το θύμα.

—Ανέβη άπάνω στην ελιά και τότε κρούει μια κουμπουριά, του ρούφηξε τη βασταγιά και χάμο τόνε ξάπλωσε.

Ό χτυπημένος όμως, που δεν φαντάζονταν τη μεταμόρφωσις, νόμισε ότι τον έπυροβόλησε πραγματικός «όχτης», και φωνάζει:

—Μ' έφαγε ο Άράλης το σκυλί!...

Μά ο «βγαλτός» του άποικίνεται:

—Δέν είνε Άράλης φουκός, είνε του Πέτρακα ο γυιός...

Έπειτα ο «βγαλτός» έπιστρέφει στη Μάνη, όπου φέρνει τα «συναράκια» και σκοτώνει τον ξενιτμένο «όχτρο». Η οικογενειακή χαρά είνε φυσικά μεγάλη και ο περσιότερος του λέει:

—Αν είν' αλήθεια, βρε παιδί, πέντε καϊνα έχουμε και τη κουμπουριά χωριστά, όλα θα τα πουλήσουμε και πύργο θα σου χτίσουμε, μέσα θενά σε βάλουμε για να σε προφυλάξουμε.

Ό Μανιάτης πιστεύει ότι το αίμα του σκοτωμένου «κοιτάζει» η «γοργή». Και το «γοργή» άκούγεται κάθε νύχτα, μέσα στο σκοτάδι, όταν βρέχει κ' άστράφτει και ο άέρος ούραλάει. Τότε η χαροκαμένη μάνα λέει στα όρφατά:

Μανιάτης φυγδοίκος.

—Σκούζει το αίμα του πατέρα σας!...

Κ' εκείνα, αν δεν είνε «αφίλοτιμα», παγαίνουν και παίρνουν το αίμα πίσω. Έτσι μόνον ο σκοτωμένος ήσυχάζει.

Ό «γδοικωμός» όσotόο πρέπει να γίνει με τέχνη, με πονηρία μάλιστα για να μη μπορέσει ο «όχτρος» να γλυτώσει. Γιατί αν συμβεί το τελευταίο, τότε η «άτιμία» διπλοσάζεται. Αυτός είνε και ο λόγος για τον οποίο ο «βγαλτός» λαβαίνει κάθε μέτρο, ώστε να σκοτώσει εκ του άσφουδς τον «όχτρο» του. Παγαίνει δηλαδή σ' ένα άποικεντο μέρος, απ' το οποίο ξέρει πως θα περάσει ο «όχτρος» για να πάει στο χωράφι του, κρύβεται πίσω από ένα τοίχο, ένα δέντρο ή μια κορφάνα και περιμένει... Αυτή είνε η «χωσία».

Όταν ο «όχτρος» πλησιάζει και μπορεί να τον χτυπήσει χωρίς να κινή λάθος, τον πυροβολεί. Συχνά όμως ο «βγαλτός» δεν πυροβολεί άμέσως, αλλά βγαίνει από την κρύπτη του και «κόβει το δρόμο» του αντίπαλου, φωνάζοντας:

—Πάνω τ' άματα, ρέ!

Η φράσις αυτή είνε πρόσκλησις σε μονομαχία, με τη διαφορά ότι πριν ο προσκαλούμενος προφτάσει να βάλει χέρι στ' όπλα του, ο «βγαλτός» τον πυροβολεί και τον σκοτώνει.

Η «χωσία» δεν έχει για τους Μανιάτες την άτιμωτική σημασία της δολοφονίας, για το λόγο που είπαμε παραπάνω. Σκοπός του «βγαλτού» είνε να σκοτώσει τον αντίπαλο, αδιάφορο με ποιο μέσο θα το κατορθώσει. Αυτό είνε έθιμο πολύ παλιό. Και οι άρχαιοι Σπαρτιάτες, όπως είπαμε, είχαν την «αποκρίσις» κ' ήταν σ' αυτούς, όπως και στους Μανιάτες, ο μόνος τρόπος για να εξολοκλήρουν μια άτιμία που τους έγινε.

Οι πολιορκούμενοι από τους «όχτρους» των σπουδς πύργους ή στα σπίτια, δεν μένουν πάντα κλεισμένοι μέσα. Βγαίνουν τότε—πότε έ-ξω για να κυττάξουν τις έπειγούσες δουλειές τους. Αλλά τότε, για να είνε προστατευμένοι από τις «χωσίες», συνοδεύονται από τον «ξεβγαλτή». 'Ο «ξεβγαλτής» πρέπει ν' ανήκει σε οικογένεια ισχυρή. Η ήλιδα του δεν έχει σημασία. Μπορεί να είνε άντρας ή και παιδάς τριών ετών. Μαζύ του ο δικοκόμενος δεν διατρέχει κανένα κίνδυνο.

Ένας τρόπος για ν' άποικατασταθούν η σχέσεις δυο έχθρικών οικογενειών, είνε να ζητήσει η οικογένεια του φονηά «φινγκιός». Τότε, όταν το δεχτούν και οι αντίπαλοι, γίνεται δόκιμος τελετή. Οι συγγενείς του σκοτωμένου παρατάσσονται ένας-ένας απ' το σπίτι τους ως την αλλη τους. 'Ο φονηάς προσέχεται τότε άσπλος μαζί με τους δικούς του, φιλάει τα χέρια του πατέρα και της μητέρας του σκοτωμένου, γέρνει το κεφάλι του και δεν τ' αντάνει, παρά μόνον όταν τον φελλήσουν οι τέως έχθροί του. Η στιγμή είνε συγκινητική. Και ενώ φιλιούνται, ο πατέρας του σκοτωμένου λέγει:

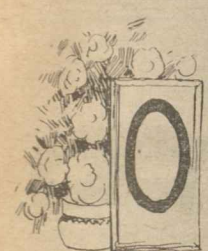
—Ήτα τυχερό μας, έτσι τ' όδε! ο Θεός!

Έπειτα οι συγγενείς του φονηά και του σκοτωμένου παγαίνουν και καθόνται στο καφενείο, για να δείξουν στον κόσμο ότι συμψιλώθηκαν. Έχει πίνον τρεις φορές. Το πρώτο ποτό κερνούν εκείνος που μεσίτησαν να γίνει το «φινγκιός», το δεύτερο οι συγγενείς του σκοτωμένου και το τρίτο οι συγγενείς του φονηά. Έτσι έπισημοποιείται η συμψιλώσις, ο φονηάς γίνεται «ψυχαδερφός» και η νέα σχέση μεταξύ των δυο οικογενειών λέγεται «ψυχαδερφωσύνη».

Η «ψυχαδερφωσύνη» για να πάει, πρέπει να γίνει με τη συγκατάθεσι όλων με έκβιασμό. Σημαίνει δηλαδή κα-

Α'.-ΟΙ ΑΝΑΤΟΛΙΤΕΣ ΦΑΟΥΣΤ

(Άνθρωποι που πούλησαν την ψυχή τους στο Διάβολο)

Το γνωρίζεις, άδελφέ μου; του λέει. Αυτό είνε;

—Ναι! φωνάζει αστασιμένος και χαρούμενος ο δούλος. Ναι! αυτό είνε. Άγιο Θεέ μου!

Το πλήθος δολοφονιών του Θεού για την άπειρη άγαθότητά του. Κ' όλοι συνοδεύουν το δούλο και τη γυναίκα του ίσως το σπίτι τους. Κ' έτσι η κρήνη του Προέφρου έβρεσε πειά ευτυχισμένα με τον άνδρα της.

Η ιστορία αυτή με το θάμα του Μεγάλου Βασιλείου, που την έγραψε ο Άγιος Άμνιλόχος, γρήγορα πέρασε και στη Δύση κ' άμέσως τη μετέφρασε λατινικά ο καρδινάλιος Ούσος. Με τη λατινική αυτή μετάφρασις διαδόθηκε η ιστορία σ' όλους τους χριστιανούς της Ευρώπης. Κ' έτσι προτοβήκε στα πρώτα μεσαιωνικά χρόνια στην Εύρώπη ο Φύλλος του άνθρακτος, που πούλησε την ψυχή του στο Διάβολο. 'Ο Φύλλος αυτός έξοισε πάντα στο στόμα του λαού με το θάμα του Άγιου Βασιλείου, ως που τον έπρεπε κ' η ποιήτρια Χροσβίτα για να τον μπάει και στη λογοτεχνία μ' ένα ποίημά της σε λατινική γλώσσα.

Μπορούμε εδώ να ειπώμε λίγα λόγια για τη Χροσβίτα, άρου μάλιστα θα την άπαντήσουμε και πάλι παραπάνω.

Η Χροσβίτα ή Ροσβίτα ήταν Γερμανίδα, που άπας υποστηρί-

μά φρά ο μεσίτης που επιδιώκει το σπυδαισμό, να επιβάλει τη συμψιλώσι δια της βίας στους συγγενείς του σκοτωμένου. Τότε όμως συμβαίνει αυτό που θα σάς διηγηθούμε παρακάτω:

Κάποτε, ένας παπός, που είχε δανείσει τον πατέρα ενός νέου σκοτωμένου για λόγους «βεντέτας», έπεδωσε άμέσως μετά το φόνον, τη συμψιλώσι με το σπίτι του φονηά, επειδή ήταν συγγενής του τελευταίου. 'Ο πατέρας του σκοτωμένου διαμαρτυρήθηκε για τον έκδικισμό κ' έζητησε από τον παπά ν' άρρησι να περάσουν ειρσιπότεσσες όρες για να σκεφτεί. 'Ο παπός όμως επέμενε να γίνει το «φινγκιός» πριν παρεί ο σκοτωμένος και τότε ο πατέρας του θύματος προσοψιλήκε ότι δέχεται. Άμέσως ο παπός έφερε στο σπίτι του σκοτωμένου το φονηά για να γίνει «ψυχαδερφός». Αλλά τότε κάποιος από τους συγγενείς του θύματος πυροβόλησε έναντιον του και τον ξάπλωσε νεκρό. Οι δυο σκοτωμένοι τοποθετήθηκαν ο ένας πλάι στον άλλο. Και τότε οι συγγενείς του πρώτου έβλεπαν ότι ήταν άσος, άφου το δεύτερο θύμα «ώφειλεν αίμα».

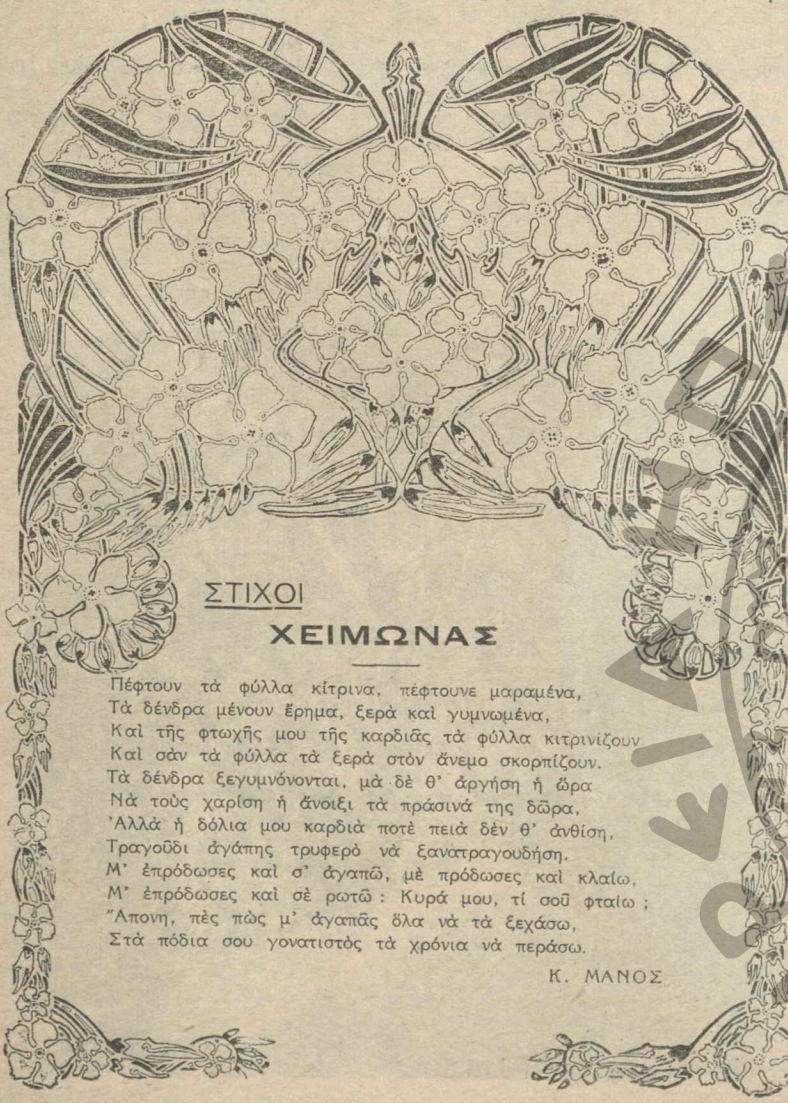
Ο παπός όμως ήταν άπαρηγόρητος. Και ενώ υπολόγιζε το σκοτωμένο, διαμαρτυρόταν για τη στυσία του δανειστού του. Αλλά έστειλες δεν τον άφρε χωρίς άπάντησι και του είπε:

—Όντα καρδιά μάχονται Φεργάδες πολεμούσι. Τί θέλουνι σσιπιδάρες. Στή μέση για να μισήσι;.

Έξοισε σπόν 10ον αιώνα και μάλιστα στην έποχή που ήταν αυτοκράτορας της Γερμανίας ο Όθων ο Μέγας. Από μικρή έγινε καλόγρια στο μοναστήρι του Γκατενσάιμ, κοντά στο Μπρούνοβιχ. Είχε, καθώς φαίνεται κ' από τα έργα της, μεγάλη μόρφωσι. Όταν ήταν 20—22 χρονών έτυχε να διαβάσει το Λατινο κομποδονγράφο Τερέντιο, που η κομωδίες του είνε γραμμένες σε στίχους. Η Χροσβίτα ήταν από φυσικό της ποιήτρια. Μόλις διάβασε τον Τερέντιο έννοιωσε δυνατή την επίδρασι του και ξάνησε μέσα της η ποιητική της φύσι. Άμέσως θέλησε να τον μιμηθεί κ' άρχισε να γράφει κ' αυτή διάφορα ποιητικά έργα στη γλώσσα των μορφομένων της έποχής εκείνης στη λατινική. Έγραψε δρόματα του είδους εκείνου που κατόταν τα είπαμε μιστήρια, δηλαδή φησι-σκεινικά δράματα, παίρνοντας την υπόθεσι τους από τα συναράκια κ' από τους βίους των Άγίων. Έγραψε και μερικά ποιήματα ιστορικά και φησισκεινικά. Στην έποχή της η Χροσβίτα ήταν η μεγαλύτερη κ' άσημνότερη ποιητική φύσι. Γι' αυτό την τιμούσαν πολύ όσοι έτυχε να γνωρίσουν το έργο της. Μά η ίδια, φαίνεται, ήξερε τι έδειξε, επειδή κάπου λέει για τον έαυτό της: «Ε γ ω τ ο ά η δ ό ν ι τ ο υ Γ κ α ν τ ε ρ σ ά τ ι μ». Γρήγορα όμως λησιμνήθηκε και χρειάστηκε να περάσουν έξη άλλα-κεροι αιώνες για να προσέξουν πάλι το έργο της, να το μελετήσουν, να το τυπώσουν και να την ελπουν «ένδεκατη μοῦσα», όπως φαίνεται κ' από το έπίγραμμα που της άφιέρωσε ο Γερμανός Έλληνας της 16ου αιώνα Βλεμπαίντος Μπαρχάμης:

Εί Σαπφώ δεκάτη μοῦσα καταγράφεται.

Εί Σαπφώ δεκάτη μοῦσα καταγράφεται.

ΣΤΙΧΟΙ ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Πέρτουν τα φύλλα κίτρινα, πέρτουνε μαραμένα, Τα δένδρα μένου έρημα, ξερά και γυμνομένα. Και της φτωχής μου της καρδιάς τα φύλλα κίτρινίζουν. Και σαν τα φύλλα τα ξερά στον άνεμο σκορπίζουν. Τα δένδρα ξεγυμνώνονται, μά δέ θ' άρχισή η άρα. Νά τους χαρήσι η άνοιξι τα πράσινα της άδρας. Αλλά η δόλια μου καρδιά ποτέ πειά δεν θ' άνθισι. Τραγοῦδι άγάτης τρυφερό να ξανεραινοῦσισι. Μ' επρόδωσες και σ' άγαπώ, με πρόδωσες και κλαίω, Μ' επρόδωσες και σε ρωτώ: Κυρά μου, τί σου πταίω; Άπονη, πές πός μ' άγαπάς δια να τα ξεχάσω. Στα πόδια σου γονατιστός τα χρόνια να περάσω.

Κ. ΜΑΝΟΣ

Μέσα λοιπόν στο ποιητικό έργο της Χροσβίτας υπάρχει και το ποίημά της για το θάμα του Άγιου Βασιλείου με τον άνθρωπο που πούλησε την ψυχή του στο Διάβολο. Το ποίημά της αυτό θυμίζει ένα της άλλο με ανάλογο θέμα, για κάποιον άλλον Άνατολίτη Φάουστ.

Ο ΘΕΟΦΙΛΟΣ

Άλλος Άνατολίτης πρόδρομος του Φάουστ είνε ο Θεόφιλος από τα Άδανα της Κιλικίας, που πούλησε κ' αυτός την ψυχή του στο Σατανά.

Την ιστορία του Θεόφιλου την είχε γράψει πρώτα—πρώτα ελληνικά κάποιος κληρικός Εύτυχιανός, που τον γνώριζε κ' έξοισε μαζί του. Την ιστορία αυτήν ο Εύτυχιανός την έπαραφεί: «Μετάνοια και ανάκλησις προς τον Κύριον ήμών Ιησούν Χριστόν γενομένη παρά τινος οικονομίου ονόματι Θεοφίλου εκκλησίας της Άνατολής χώρας τούτου Άδανα, δια της μεσεσίας της άγίας υπερενδόξου και άειπαρθένου Μαρίας».

Η ιστορία του Θεόφιλου υπάρχει και στο περίφημο ελληνικό βιβλίο «Α μα α ρ τ ο ι ω ν Σ ω τ η ρ ι α», που το είχε γράψει σπόν 17ον αιώνα ο Κρητικός καλόγερος Άγάπιος και που ήταν ένα από τα πιο άγαπημένα αναγνώματα των προγόνων μας ίσως τα πρώτες άκομη. Την ιστορία αυτήν ο Άγάπιος την έχει πάρει βέβαια από παλαιότερο έργο, επειδή καθώς υποστηρίζουν μερικοί, την είχε γράψει ποιόνοντας την από τον Εύτυχιανό κ' ο Βυζαντινός συγγραφέας Συμεών ο Μεταρραστής, που έγραψε πολλούς βίους Άγίων και που ήταν και σημαντικός ποιητής. 'Ο Άγάπιος την ιστορία του Θεόφιλου τη διηγείται στο βιβλίο του με τέτοιο τρόπο:

«Μετά την έναρξιν παροισαν του Κυρίου ήμών Ιησού Χριστού, χρόνους 537, ήγον εις την επαρχίαν των Κιλικίων, ένας επίσκοπος, ονομόμος του Επισκόπου της πόλεως Άδανών, το όνομά του Θεόφιλος, άνθρωπος θεοσεβής και ενάρετος, ο οποίος έπαινα καλά και γνωστικά εις την πολιτείαν, κωδερών τα της εκκλησίας τοσοῦτον θεάρεστα, ο που όλοι τον ευχαριστούσαν».

Άφου δέ απέθανεν ο Επισκόπος, έδομον πάντες εις τον Μητροπολίτην, ήγοντες να χειροτονήσι αυτού τον Θεόφιλον, όστις ήτον ενάρετος άνθρωπος. Τούτον ουν έσώλετο να ψηφισί, άμψ ο Θεόφιλος δεν τ' έστερεσι, ως ταπεινός όποι ήτον. Όθεν ίδων ο Αρχιεπίσκοπος το άμεινιστον της γνώμης αυτού, ενεργετοῦσιν έτερον, και του ειπε ν' αγαπή τον Θεόφιλον, και να τον έχη Επίσκοπον. Ούτως ουν έπειρα πάλιν ενάρετη έλάνον μαρόν ο Θεόφιλος. Αλλά ο έχθος της αληθείας έφάρηνης την άρετήν αυτού και έβουλήθη να τον όίγη εις μέγα δόξαν, καθώς και έκαμιν.

Ηγουν ενέργησε με ταίς παρουσίαις του και με διαβολαίς τινών κακώτερον άνθρωπον, και τον έμισος τοσοῦτον ο νεός Επισκόπος, ο που τον έδίδωεν άδικως από την Εκκλησίαν, δοτερήσας αυτόν πάσης άξίας και έκαμιν άλλον Επίσκοπον.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η σύ-νέχεια.

Τό άριστούργημα τών άριστουργημάτων

Οι Δαίμονες του Ώκεανού

Τού Γουσταύου Αϊμάρ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Μία τρικυμία νύχτα, μερικοί προσωποφόροι ήσαν μεταφέρουν σ' ένα σπίτι μία άριστάτη νέα έτοιμογενή και βυθισμένη σέ βαθεία νάρκη. Έπί κεφαλής τών ήπειρών βρισκείται ο πρίγκιψ Γαστών ντε Μονλιόρ. Ο Γαστών, καταδικωμένος πρό μηνών από μία περίπολο ως πολιτικός έγκληματίας και κινδυνεύοντας νά φανεωθεί, σώζεται εσθρικά τυχαίως από τόν κόμητα ντε Μαυρεντ Λαμπώ, ο οποίος πρέπει ες φυγήν τούς στρατιώτες της περίπολου, σκοτώνει τρεις-τέσσερες από αούτους και μεταφέρει τόν νέο κατατραυματισμένο και λιπόθυμο στην έπαυλή του. Έκει μαθαίνει όμως τ' όνομα του νέου τόν οποίο έσωσε και μένει καταπληκτος. Γιατί μεταξύ τών οικογενειών του Γαστώνας και του ντε Μαυρεντ Λαμπώ, υπάρχει ένα παλιό θάνατοιο μίσος.

Όστόσο ο κόμης δέν προδίδει τόν πρίγκιπα. Τόν έμπιστεύει στη μητέρα και την αδελφή του και φεύγει εσθρικά απ' τη Γαλλία για κάποια ύποθεσι του. Η μητέρα και η αδελφή του κόμητος περιποιούνται τόν Γαστώνα στοργικά. Τού γιατρέουν τις πληγές, τόν σώζουν από βέδαιο θάνατο. Άλλά στο μεταξύ αυτό ο Γαστών έρωτεύεται την αδελφή του κόμητος, την όρσισ κι' όγνη Σάντσια, την παρασέρνει μέ τα έρωτόλογα του και την άτιμάζει!

Τη Σάντσια Λαμπώμ έχει μεταφέρει ο Γαστών τη νύχτα αυτή κρυφά στο μέγαρό του, ναρκωμένη, προκειμένου νά γεννηση. Έξασφα όμως, ενώ συνομιλεί μέ τόν δόκτορα Γκενώ, γιατρό της βασιλομήτορος και του καρδινάλιου, και τόν διαβεβαιώνει ότι άγαστα ελλικρινώς τη νέα κι' ότι δέν θά σκοτώσει τού μικρό που θά γεννηση, παρά τις σκεπτικές ένέργειες του αδελφού του που μισεί τη Σάντσια, άνοίγει η πόρτα του δωματίου και μία βροντώδης φωνή άκούγεται:

— Τά ξερω όλα!... Θά έκδικηθώ!...
Είλε ο αδελφός της Σάντσιας, ο κόμης Λουδοθίκος ντε Μαυρεντ Λαμπώμ, ο οποίος έχει συλλάβει τούς ανθρώπους του Γαστώνας, έτοιμάζει φρικτή έκδίκη κατά τού ίδιου, έφ'όσον άρείται νά νυμφευθή την αδελφή του. Στο μεταξύ αυτό η Σάντσια φέρει στον κόσμο τού παιδι του άτυχου έρωτός της. Κι' έπειδή ο Γαστών δέν δέχεται νά τη νυμφευθή, ο Λουδοθίκος τόν στιγματίζει στην πλάτη ως άτιμο και τόν πουλάει σκλάβο σ' έναν πειρατή της Αφρικής. Μετά μήνα και πλέον, ο Λουδοθίκος έπαναγυρίζει στο Πορτο, μεταφωτισμένος κι' έπισκέπτεται τόν δόκτορα Γκενώ, για νά τού δηλώσει πώς πρόκειται νά ξεφανιστή απ' τόν κόσμο και νά τόν θεωρή πειά νεκρό.

Χρόνια περνούν. Οι δύο αδελφοί πρίγκιπες ντε Μονλιόρ έλευθερώνονται. Είλε τώρα τυχοδιώκτες μέ τα όνοματα Περιοικονφάλτης και Τιγρόγατος, πάνω σ' ένα Ίσπανικό καράβι.

(Συνέχεια εκ τού προηγούμενου)

— Κι' έπειτα, είπε ο Τιγρόγατος, στο κάτω της γραφής, είμαστε νεκροί κι' οι δύο. Δέν υπάρχουνε για κανένα! Η πράξεις τού θανάτου μας κατεχωρήθησαν κα' δημοσιεύθηκαν μ' όλες τις νόμιμες διατυπώσεις κι' όλη τη μεγάλη παρουσία μας την πήραν οι κληρονόμοι μας.

— Αυτό θά τού δοίμε. Άς έκδικηθούμε πρώτα κι' έπειτα θ' αποδείξουμε την ταυτότητά μας, θ' αποδείξουμε ότι δέν πεθάναμε, αλλά ζούμε και βασιλεύουμε και θά πάρουμε την περιουσία μας και τούς τίτλους μας πίσω!

— Μιλάς σοβαρά;

— Σοβαρότατα! Γυ' αυτό σέ συμβούλευω, ότι πρέπει νάμιαστε προσεκτικοί. Τά όνόματα που πήραμε Περιοικονφάλτης και Τιγρόγατος, μ'ας παριστούν θανάσιμα! Άς κρυφτούμε λοιπόν κάτω απ' αυτά, όσο νά κάνουμε τη δουλειά μας.

Τη στιγμή αυτή κραυγές φόβου και καταπληξέως άντήχησαν σ' όλόκληρο τού πλοίο:

— Ένα φάντασμα!... Ένα φάντασμα!...

Η πόρτα έγινε άνάστατη.

Οι ναύτες ξύπνησαν, άνέθηκαν στο κατάντρομο, συγκεντρώθηκαν στην κουπαστή και κύτταζαν πρός τού πέλαγο έντρομοι και σταυροκοπούμενοι.

— Νά το!...

Τί ήταν λοιπόν αυτό πουχε τραυμάζει τόν πυροβολητή που άγριωνόσσε κοντά στο κανόνι και τούς Ίνδοι κυπλάτες;

Τί κύτταζαν μέ τόσο φόβο οι ναύτες;

Πάνω στην επιφάνεια της θαλάσσης που τη λούζανε η χλωμές τού φεγγαριού άκτίνες, ένα περίεργο άντικείμενο επέπλεε και χοροπηδόσσε πάνω στα κύματα...

Κά τού άντικείμενο αυτό έμοιαζε μ' άνθρωπο, μέ πτώμα

— Πολεμήσαμε άγρια και θαλασσοπυγνήκαμε για τού καλό της Ίσπανίας.

άνθρώπου, ένα πτώμα άταίο και φρικαλέο...

— Κύριε Ίησού Χριστέ! ηνθύρισε ο πλοίαρχος της πυρώδας, γενναίως κατά τά άλλα θαλασσόλυτος, και σταυροκοπήθηκε.

Οι ναύτες πηγόντουσαν από την άγονία.

Οι Ίνδοι κυπλάτες έτρεμαν σύγκορμοι.

Άλλοι έτραβήζαν προσεχές κι' άλλοι σιγνηλναι.

Ήταν τόση η ταραχή κι' ο τρόμος τών ανθρώπων αυτών, ώστε οι δύο τυχοδιώκτες που βρισκότοντοσαν τριτωμένοι πίσω απ' τού σωρό τών σχοινιών και τών πανιών της πυρήνης, ορκώθηκαν επάνω και κύτταζαν κι' αυτοί μέ περιέργεια πρός τού πέλαγος.

Τού θέαμα που είδαν τότε, έκανε τού αίμα τους νά παγώσει. Πίσω απ' τού πλοίο, σέ μικρή απόστασι, ένα πτώμα χόρευε παράξενα πάνω στα κύματα, βυθισμένο στο νερό ως τη μέση. Πώς έστρεψε έτσι μέσα στη θάλασσα τού πτώμα αυτό; Μυστήριο! Είχε τού πρόσωπο γνωστό μέ πρός τού πλοίο, τά μάτια γυρισμένα και φαινόταν σάν νά κύτταζε άγρια κι' άπειλητικά τούς ναύτες.

Τού περίεργο και τρόμακτικό επίσης ήταν, ότι ο άλλωτος αυτός νεκρός φαινόταν σάν νά κυνηγούσε τού καράβι. Έτρεχε ξοπίσω του, σάν η πυρώγα νά τόν έσερνε μαζί της. Κι' ακόμα—θέαμα παράδοξο κι' άνατριχιαστικό— σιγμής-σιγμής τού πτώμα άνατηδόσσε όρθιο επί της επιφανείας τών νερών, σάν νά περπατούσε πάνω σ' αυτά!...

Οι δύο τυχοδιώκτες έβριζαν.

Ο Περιοικονφάλτης έσφιξε τού μπράτσο τού Τιγρόγατου και τού ηνθύρισε μέ φωνή έντοκαψη:

— Τόν είδες;

— Ναι, μούγκρισε μ' άγονία ο Τιγρόγατος.

— Τόν γνώρισες;

— Ναι.

— Είλε ο σινένοςός μας. Ό άνθρωπος που φοβόμαστε μήπως μ'ας προδώσει!...

— Ίησού Χριστέ!... Αυτός... αυτός είναι!... Μά πώς βήσκειται πνιγμένος καταιμεσής της θάλασσας, ενώ έπρόκειτο νά τού συναντήσουμε μετά λίγες μέρες στο Πορτ Μαργκό;

— Δέν ξερω.... Δέν ξερω.... Είλε φρενικό!... Κύτταξε πώς μ'ας άγριοθλίβει!

— Είλε νεκρός!

— Ναι, νεκρός.

Τη στιγμή αυτή, τού πτώμα έκανε πάλι ένα τεράστιο πήδημα, σάν νάθελε νά όρημνη κατά της πυρώδας και βούλιαζε στα μαύρα βάθη τού όκεανού.

Μία κραυγή τρομάρας βγήκε απ' τά στόματα τών ναυτών.

Κλονίζόμενοι απ' τη φρίκη, οι δύο τυχοδιώκτες σύβηκαν ως κρηφώνια τους και σωριάστηκαν πάνω στα σχοινιά. Τά δόντια τους χτυπούσαν απ' τόν τρόμο τους. Δέν έδραζαν λέξη!...

Οι ναύτες είχαν μαζευνεί τούρα παράμερα και συζητούσαν άγανά, δείχνοντας πρός τού μένος που βρισκότοντοσαν οι δύο τυχοδιώκτες.

Τί λέγανε; Δεισιδαίμονες ή πως ήσαν οι θαλασσοί αυτοί, είχαν πάρει τού πτώμα που είδαν για φάντασμα. Άγνοούντες τούς νόμους της φύσεως, δέν ήσαν σέ θέση νά εξηγήσουν τά χοροπηδόματα τού πτώματος πάνω στο νερό και τού σφοδρό τού πίσω απ' την πυρώγα. Γυ' αυτούς είχε έμφανισθεί καταιμεσής στο πέλαγος, όχι ένας πνιγμένος, αλλά ένα φάντασμα που τούς φοβόταν.

Άρα κάποια συμφορά θά τους εύρισκε. Κα δέν θ' άπέφυγαν τού συμφορά αυτή, άν δέν έδραζαν άμέσως απ' τού καράβι τούς πλοιοκώλους—κατά τη γνώμη

τους—άνθρώπους, που προκαλέσαν την εμφάνισή και την όργη τού φαντάσματος. Κι' οι άνθρωποι αυτοί ήσαν άσφαλώς οι δύο προδότες πουχάν στην πυρώγα, οι δύο τυχοδιώκτες, ο Περιοικονφάλτης κι' ο Τιγρόγατος που απ' την πρώτη στιγμή τούς έκαναν κακή κι' άπεισία έντίστασι.

Αυτό λοιπόν ήταν όλο. Οι δύο τυχοδιώκτες έπρεπε νά διωχτούν τού ταχύτερον απ' τού καράβι. Νά φύγουν, νά φύγουν μακριά οι καταραμένοι προδότες!...

Η απόφασις αυτή τών ναυτών ήταν άμετάκλητη. Και χωρίς νά χάσουν καιρό πήγαν εν σώματι στον κατεπάνω τους.

Ο κατεπάνω τού «Σάν Χοσέ» ντε Ντίος ήσαν γενναίος και περήφανος άνθρωπος, έξαιρετος ναυτικός, αλλά άμαθής και δεισιδαίμων, περισσότερο ίσως κι' απ' τούς ναύτας του. Όταν άκουσε λοιπόν την άξιολογία τού πληρώματος, τη βήριε φυσική και δικαία. Είχε παραλάβει εν' αλήθεια, τούς δύο τυχοδιώκτες πάνω στο πλοίο του, κατόπιν διαταγής τών άνωτέρων του, οι οποίοι τούς χρησιμοποίησαν για τά μυστικά τους σχέδια. Μά στην περίστασι αυτή δέν ήσχηε έλπίδα σωτηρίας για τούς δύο προδότες. Τού πληρώμα θά σπασίσε άν δέν γινόταν δεκτή η παράκλησις του. Άλλωστε πίστευε κι' ο κατεπάνω ότι κι' οι ναύτες του, Έπρεπε ν' άπαλλαγή τού καράβι απ' τούς δύο προδότες, για νά γλυτώσουν απ' τη φοβέρα τού φαντάσματος πουχάν άνακαρύνει.

Ο Περιοικονφάλτης κι' ο Τιγρόγατος, παρ' όλη την ταραχή τους, μισήριζαν άμέσως πώς κάτι μαγειρεύεται εις βάρος τους και πλησίον, γεμάτοι περιέργεια κι' άνησυχία τών πλοίαρχο.

Τη στιγμή αυτή άκριβώς μιλώσε στον κατεπάνω ο επί κεφαλής τού πληρώματος:

— Κατεπάνω, έστρεψέ αυτό κείνο που είδαν τά μάτια μας, θ' άναγκαστήμε νά φύγουμε όλοι μας απ' τού καράβι, άν....

— Άν; ρώτησε ο πλοίαρχος.

— Θέλωμε νά πούμε, συνέχισε ο ναύτης, πώς τού τρομερού φάντασμα που μ'ας παρουσιάστηκε, δώ και λίγη ώρα, είναι ένα προμήνυμα τού ούρανού ότι θά μ'ας συμβή κάποια μεγάλη συμφορά, άν δέν διώξουμε άμέσως απ' τού πλοίο τούς δύο διαβόλο-άρετικούς, που μ'ας μαγαράνε στο καράβι μας.

Ο Περιοικονφάλτης κι' ο Τιγρόγατος άκουσαν τά λόγια τού ναύτη κι' έβριζαν.

Τί νέα συμφορά ήταν πάλι αυτή που έξόσσε στο κεφάλι τους;

Κι' ενώ ο κατεπάνω ήσαν ύπνισμένος σέ σκέψεις, ο Περιοικονφάλτης που είλε:

— Δέν θ' άκούσετε, βέβαια, κατεπάνω, τούς προληπτικούς αυτούς θαλασσινούς που τρέμουν απ' τόν ίσσιο τους. Δέν μπορούνε νά μ'ας διώξουν απ' τού πλοίο σας, στο οποίο βοισκόμαστε, όπως ξερετε, κατόπιν άνωτέρας διαταγής.

— Ξερω καλά τά καθήκοντά μου, άπάντησε άπότομα ο πλοίαρχος. Δέν μπορώ ν' άρνηθώ στους ναύτες μου αυτό που μου ζητάνε, γιατί έχουν δικηο. Τού φαντάσματος ήταν ένα προμήνυμα τού ούρανού και πρέπει νά τελειώσουμε.

— Θά μ'ας πετάξετε λοιπόν στη θάλασσα; φώναξε μ' όργη ο Τιγρόγατος. Δέν βλέπετε πώς βρισκόμαστε καταιμεσής τού όκεανού; Θά κάμειτε μία τέτοια άπανθρωπία εις βάρος μας; Ξεχνάτε πώς πολεμήσαμε άγρια εναντίον τών Γάλλων πειρατών και θαλασσοπυγνήκαμε πρός χάριν της Ίσπανίας;

— Λιτωίμα πολύ, είπε ο πλοίαρχος, μά δέν μπορεί νά γίνει άλλοις. Τού πληρώμα μου έχει δικηο. Δέν θά σ'ας πετάξουμε όπόσσο στη θάλασσα. Θά σ'ας κατεβάσουμε στη μεγάλη βάρκα, θά σ'ας δώσουμε άρετές ζουρσοφίτες κι' ο Θεός μαζί σας.

Μόλις άκουσαν τά λόγια τού κατεπάνω τούς οι ναύτες, αισθάνθηκαν μεγάλη άνακαρύνει. Έπί τέλους! Θάδιδιχαναν απ' τού καράβι τούς τούς δύο έκεινους προδότες; Κα θά γλύτωναν απ' την άπειλή τού φαντάσματος.

Η βάρκα κατεβάστηκε γρήγορα—γρήγορα στη θάλασσα, και κατόπιν έφωτόσαν σ' αυτή άρετές τροφές και νερό.

Ο Περιοικονφάλτης κι' ο Τιγρόγατος κατέλαβαν πειά πώς δέν μπορούσε νά γίνει άλλοις. Σκυθρωποί λοιπόν και πεσματωμένοι κατέβηκαν στη βάρκα, χωρίς ν' άσχημαρετήσουν τόν πλοίαρχο κι' άνοίξαν τού πανί της.

Κι' όταν άναμεικρίνθηκαν άρετά απ' τού καράβι, ο Τιγρόγατος γύρισε και έλε στον αδελφό του άναστενίζοντας:

— Ο Θεός νά μέ συγχωρέσει, μά θέλεγε κανείς πώς κάποιος διά-

βολος μ'ας χαλάει τά σχέδια, άπάνω στο έτοιμο. Νά που βρισκόμαστε πειά στον όκεανό, μέσα σ' ένα καρυδόσσοφυλο!...

— Όχι δά, αδελφέ μου, άπάντησε ο Περιοικονφάλτης. Δέν έχεις καθόλου δικηο. Έγώ νομίζω άντιθέτως πώς η θέσις μ'ας καλυτέρευσε.

— Πώς;

— Άπλούστατα, δέν διατρέχουμε πλέον τόν κίνδυνο νά μ'ας πιάσουν οι Γάλλοι πειρατά και νά μ'ας χωράσουν. Μέσα στο Ίσπανικό καράβι που βρισκόμαστε, διατρέχαμε τόν κίνδυνο αυτόν, από στιγμή σέ στιγμή, στα νερά που άρμενάζαμε. Ένώ τώρα...

— Ένώ τώρα;

— Τώρα, αδελφέ μου, τού έχουμε δικηο. Άν συναντήσουμε Ίσπανικό πλοίο, θά δείξουμε τά χαρτιά, μέ τά οποία μ'ας έφωτίσαε ο Ίσπανός διοικητής της Κούβας και θά μ'ας περιμαέψουν. Άν πάλι πέσουμε στα χέρια Γάλλων πειρατών, που είναι και τού πιθανότερο, θά τούς ξεγελάσουμε εύκολα, λέγοντάς τους πώς είμαστε συμπατριώτες τούς τυχοδιώκτες, απ' τούς δικούς των δηλαδή.

— Οι' αυτά είναι καλά και άγια. Μά ξεχνάς πώς βρισκόμαστε μέσα στον όκεανό. Είναι κίνδυνος δηλαδή, από στιγμή σέ στιγμή, νά πάσχη καμιά δυνατή θύελλα και νά μ'ας δοιυάσει.

— Τού ξερω, αδελφέ μου. Μά δέν έφτασε ακόμα, φαίνεται, η στεργή μ'ας ώρα. Πιστένο πολύ σ' αυτό που σου λέω. Θά ζήσουμε και θά έκδικηθούμε. Περάσαμε τόσα βάσανα και τόσα μαρτύρια και νά που ζούμε ακόμα. Χρόνια όλόκληρα είμαστε κι' οι δύο σκλάβοι τού χειροτέρου είδους. Ύποφέρουμε σκληρά. Πέστες, δυνατιες, περιπλανήσεις. Κοιμήθήκαμε κατάρματα στη γη κι' άπάνω στα δέντρα για τού φόβο τών θηρίων, έμεις ποίχαμε άνατράρει τραχηλιά.

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

— Τού ξερω, αδελφέ μου. Μά δέν έφτασε ακόμα, φαίνεται, η στεργή μ'ας ώρα. Πιστένο πολύ σ' αυτό που σου λέω. Θά ζήσουμε και θά έκδικηθούμε. Περάσαμε τόσα βάσανα και τόσα μαρτύρια και νά που ζούμε ακόμα. Χρόνια όλόκληρα είμαστε κι' οι δύο σκλάβοι τού χειροτέρου είδους. Ύποφέρουμε σκληρά. Πέστες, δυνατιες, περιπλανήσεις. Κοιμήθήκαμε κατάρματα στη γη κι' άπάνω στα δέντρα για τού φόβο τών θηρίων, έμεις ποίχαμε άνατράρει τραχηλιά.

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

Κι' όν' αυτά έξ αίτίας τού άσπόνδου έχθρου μ'ας, τόν οποίο θά έκδικηθούμε μία μέρα και στα βάθη της γης άν κρυφτή!...

ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ ΤΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ

Άρετες ήμερες έπέρασαν.

Η θάλασσα διηγεότο εύτυχως ήσυχη κι' άσπιδωπη.

Οι δύο αδελφοί πλησίαζαν τώρα, όπως έμειναν κι' έλπιζαν, στον Άγιο Δομήτιο. Γυ' αυτό είχαν τά μάτια τους τέσσερα. Ήξεραν πώς στα μέρη αυτά, μέσα στους κολπίσκους διαφόρων ερημινησιών, παριστάνονταν οι τρομεροί πειρατά τού όκεανού, οι περιβόητοι Άδελφοί της Άκτής, όπως τούς έλεγαν, οι οποίοι επέπλεαν σάν όρνεα εναντίον τών πλοίων και τά ληλατούσαν, σκοτώνοντας τά πληρώματα και τούς επιβάτες των ή αχμαλώτιζόντάς τους.

Μά νά μη διακρίνεται μάλιστα από μακριά η βάρκα τους, είχαν κατεβάσει τού πανί και τραβούσαν κοινά.

Άξαστα διακρίναν μπροστά τους, μέσα στο νερό, ένα δοκάρι, πάνω στο οποίο ήταν δεμένο ένα χρωματιστό κοινά.

Τί σημαίνει αυτό; ρώτησε ο Τιγρόγατος.

Σημαίνει, άπάντησε ο Περιοικονφάλτης, ότι πλησιάζουμε σέ κάποιο ξερονήσι. Αυτό τού δοκάρι θά τού είχαν στήσει οι Τιγρόγατος.

Σημαίνει, άπάντησε ο Περιοικονφάλτης, ότι πλησιάζουμε σέ κάποιο ξερονήσι. Αυτό τού δοκάρι θά τού είχαν στήσει οι Τιγρόγατος.

Σημαίνει, άπάντησε ο Περιοικονφάλτης, ότι πλησιάζουμε σέ κάποιο ξερονήσι. Αυτό τού δοκάρι θά τού είχαν στήσει οι Τιγρόγατος.

Σημαίνει, άπάντησε ο Περιοικονφάλτης, ότι πλησιάζουμε σέ κάποιο ξερονήσι. Αυτό τού δοκάρι θά τού είχαν στήσει οι Τιγρόγατος.

Σημαίνει, άπάντησε ο Περιοικονφάλτης, ότι πλησιάζουμε σέ κάποιο ξερονήσι. Αυτό τού δοκάρι θά τού είχαν στήσει οι Τιγρόγατος.

Σημαίνει, άπάντησε ο Περιοικονφάλτης, ότι πλησιάζουμε σέ κάποιο ξερονήσι. Αυτό τού δοκάρι θά τού είχαν στήσει οι Τιγρόγατος.

Σημαίνει, άπάντησε ο Περιοικονφάλτης, ότι πλησιάζουμε σέ κάποιο ξερονήσι. Αυτό τού δοκάρι θά τού είχαν στήσει οι Τιγρόγατος.

Σημαίνει, άπάντησε ο Περιοικονφάλτης, ότι πλησιάζουμε σέ κάποιο ξερονήσι. Αυτό τού δοκάρι θά τού είχαν στήσει οι Τιγρόγατος.

Σημαίνει, άπάντησε ο Περιοικονφάλτης, ότι πλησιάζουμε σέ κάποιο ξερονήσι. Αυτό τού δοκάρι θά τού είχαν στήσει οι Τιγρόγατος.

Σημα

Οἱ πρόγονοι τοῦ 'Αλῆ Πασά

(Μιά οικογένεια ληστῶν, δολοφόνων, ἐμπρηστῶν καὶ ἀδελφοκτόνων)

Τεπελένι με τίς ληστρικές του ἐπιδρομές, τὴν Θεσσαλία καὶ τὴν Ἀσσανίαν. Οἱ κάτοικοι τῶν διαφόρων μερῶν δὲν μπορούσαν ν' ἀντιμετωπίσουν τὸν ἄγριο Ἀλῆ, ποὺ με τὴν συμμορία του ἐξέπνερε παντοῦ τὴν καταστροφή. Καὶ σώζεται ἀκόμα τὸ δημοτικὸ τραγούδι ποὺ μνημονεύει τὰ κατ' ἐξοχὴν αὐτοῦ:

*Τ' εἶν' ὁ ἄχος πὺν ἀκούγεται κ' ἡ βροντα-
(γὰρ ἡ μεγάλη)
Μῆνα βουβᾶλια πολεμᾶν, μῆνα θεριά μαλὼ-
(νουν;
'Ο Μῆταιο Χούος στα βουνά, ψηλά στὰ κορ-
(φοῦντα*

ἐμάζωξε κλεφτοπούλα, ὄλ' ἀθανιτοπαῖδια...

Τὸ θηρό ὄμως αὐτὸ τὸ ἐδάμωσε ἓνα ἄλλο ἀληθινὸ παλληκάρι, ὁ περὶ τοῦ ἀματωλῶς ἀπὸ τὸν Βάλτο Γιάννη Μπουκοβάλας. Τὸ 1767, ἐπὶ κεφαλῇς τετρακοσίων παλληκάρων, ὁ Μπουκοβάλας συνήγαγε ἔξω ἀπὸ τὸ Κεράσσο τὸν Μῆταιο Χούο καὶ τὸν ἀνάγκασε νὰ περιορίσῃ τὴ δράση του στὴν Ἠπειρο.

Ἐνῶ ἄλλος πρόγονος τοῦ Ἀλῆ, ὁ πάππος του Μουχτάρ, ἔλαβε μέρος στὸν πόλεμο τῆς Τουρκίας ἐναντίον τῆς Βενετίας στὴν Κέρκυρα. Ὅταν ὁμοῦ ὁ διάσημος στρατηγὸς τῆς Βενετίας Σούλεϊμαν ἐνίκησε τὸ 1716 στὴν Κέρκυρα τοὺς Τούρκους, ἔπιασε τὸν Μουχτάρ καὶ τὸν κράτισε. Ἄλλοι δὲν τοὺς βεβαίουν ὅτι, ἐνὸς προσπαθοῦσε ὁ Μουχτάρ ν' ἀνέβῃ στὸ κάστρο τῆς Κέρκυρας, σκοτώθηκε ἀπὸ μιὰ ἐγχειρμένη σφαῖρα. Ὁ Μουχτάρ ἄφησε τρεῖς παιδιά. Τὸ νεότερο ἀπὸ αὐτὰ ἐλέγητο Βελῆς καὶ ἦταν ὁ πατέρας τοῦ Ἀλῆ Πασά.

Ὁ Βελῆς ἦταν διεφθαρμένος καὶ σπάταλος. Οἱ δύο ἀδελφοὶ του, Σαλὶ καὶ Μεχμέτ, δὲν τὸν γάμωσαν καὶ προσπαθοῦσαν μὲ κάθε τρόπο νὰ τοῦ ἀραιώσουν τὸ μεριδιὸν τοῦ ἀπὸ τὴν πατρικὴ κληρονομία.

Θιμωρόμενος τότε ὁ Βελῆς, πῆρε τὰ βουνά, ἐσχμήτισε συμμορία, ἔγινε ληστής κ' ἐπὶ πολλὰ χρόνια γύριζε στὴν Ἠπειρὸν, τρομοκρατοῦν τοὺς δυστυχισμένους κατοίκους. Τέλος, ἀπὸ ἐπιλοχίους ἀπὸ τὸ ἐντομὸ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του Τεπελένι. Ἐκεῖ ζούσε ἡ πρώτη του γυναῖκα, μιὰ ὀρφανή Ἀρδανιτοπούλα ἀπὸ τὴ Μπέντοα, τὴν ὁποία εἶχε παραστήσει λίγον καιρὸ ἔπειτα ἀπὸ τὸν γάμο του.

Μόλις τὰ δύο ἀδελφὰ του βιάσαν τὸν γυρισμὸ τοῦ Βελῆ, πρόμαζον, γιατί πάντα τοὺς φροδίζει ὅτι ὅταν θὰ γύριζε, δὲν λογαριαζόταν μὰζὸ τους.

Ὅταν λοιπὸν ἔφτασε ὁ Βελῆς στὸ Τεπελένι, οἱ δύο ἀδελφοὶ του κρύφτηκαν μέσα στὸ σπίτι τους, τὸ ὁποῖο εἶχαν μεταβάλει σὲ φρούριον. Ὁ Βελῆς ἐμάζεψε τότε γύρω ἀπὸ τὸ σπίτι τοὺς ξερόχορτα καὶ ἔβγαλε φωτιά. Ἐπειτα κάθησε μὲ τοὺς ὀπαδοὺς του καὶ γελώντας κοροϊκεύοντες τὸ κἀνῆμα τοῦ σπιτιοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν του, οἱ ὁποῖοι πορτοῦνησαν νὰ καοῦν ζωντανοί, παρὰ νὰ πέσουν στὰ χέρια του.

Τὰ Γιάννενα ὅπως φαίνονται ἀπ' τὸ νησάκι τῆς λίμνης των. Στὴν ὀχθὴ, Ἀλῆ καὶ τοῦ Ἀλῆ Πασά χορεύοντες. (Σπανία χαλκογραφία).

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ: Μὲ κυνηγάει τρομερὰ τὸ 8!...

ΣΤ'.

Ἰδοὺ σήμερα μὰ ἀκόμα σελὶς ἀπαντήσεων ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος τῶν «Παναθηναίων»:

«Πιστεύετε στὶς προλήψεις; Τίς κρατᾶτε; Σὰς συνέθη νὰ μὴν τίς κρατᾶτε καὶ νὰ πάβατε συμφερές»;

Ἀπαντᾷ πρῶτος ὁ διακεκριμένος ἱστορικός κ. Αἰμίλιος Βεάκης, ἐχθρὸς καὶ περιφρονητὴς τῶν προλήψεων:

«Ἡ ἰδέε μου, ἡ θέσι μου, ἡ ἀρχὴ μου, λέγει ὁ κ. Βεάκης, δὲν ποὺ ἐπιτρέπουν νὰ ἔχω προλήψεις. Ἀνατρέφω μέσα σὲ περιέχον τέτοια, ποὺ ὅλα αὐτὰ δὲν ἔπαιζαν γὰρ κανένα ρόλο. Δὲν πιστεύω παρὰ σὲ ὅ,τι εἶναι καὶ κινεῖται πάνω στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς, κάτω ἀπὸ τὸ γαλάζιο φῶς τοῦ ἡλίου. Παρὸ πάνω σ' αὐτὰ ποὺ λέγονται προλήψεις καὶ φρονῶ ὅτι ὅλοι οἱ μορφωμένοι θὰ σκεπτόνται ὅπως ἐγώ, ἂν εἶνε σοβαροὶ ἀνθρώποι».

Ἐπεισόδια, συμπτώσεις δηλαδὴ σχετικῆς, θὰ ποὺ ἔχουν συμβεῖ, μὰ τώρα δὲν θυμῶμαι κανένα. Ἀλλοτε, καὶ νὰ θυμῶμαι, δὲν θὰ τὸ λογαριάζω. Γιατί ἡ προλήψεις δὲν μποροῦν νὰ μ' ἐπηρεάσουν καὶ νὰ μ' ἀπαρνηθῶν ὅ,τι ἐπαραδέχομαι. Ἡ προλήψεις εἶνε γὰρ μὲν ἀσέπεια πράγματα».

Ὁ ποιητὴς κ. Κώστας Βάρναλης δὲν σοῦβαται τίς προλήψεις. Φοβάται ὅμως τίς... κλέμνες, τίς ἐξ ἀλογικίου καὶ ἐκ παντός μετὰλλου δεξιότητες!...

Ἡ ἰδέε μου, λέγει, κ' ἡ πεποιθήσεις μου δὲν ποὺ ἐπιτρέπουν νὰ πιστεύω σὲ προλήψεις καὶ ἄλλα τέτοια κουκουρεφῆλα. Δὲν ἔχω προλήψεις, οὔτε κρατῶ, οὔτε πιστεύω καμμιὰ, οὔτε θυμῶμαι τίποτα. Θὰ σὰς πῶ ὅμως καὶ ποὺ δὲν ἔχει σχέση μ' αὐτές, μὰ ποὺ με κυνηγᾷ καὶ τὸ φοβεῖται ἀνὰ... προλήψει. Πρόκειται γὰρ τίς ροκίτινες δεξιότητες: «Ὅσες φορές βρεθῶν στὰ χέρια μου, ἢ στὶς τσέπες μου δεκάρες ἀπ' αὐτές, τίς ἐφοδότηνες, ποὺ κυκλοφοροῦν χρόνια τώρα, καὶ καὶ ποὺ συμβαίνει».

Δὲν μπορῶ, π.χ., νὰ ξεχάσω ποτὲ πὸς τὸ ἀντικειμενικὸν ἀντικείμενον ποὺ ἐπαθα κάποτε, πρὸ τριῶν ἐτῶν, τὸ ἐπαθα γιατί... ἢ τσέπες μου ἦσαν γεμάτες δεκάρες! Θυμῶμαι ἀκόμα ὅτι τὸ εἶχα προαισθανθεῖ. Τώρα, ὅταν κάνω τὰ ψώνια μου κ' ἔχω νὰ πάρω ρέστα δεκάρες, δὲν τίς παίρνω, τίς χαρίζω!...

Ὁ ποιητὴς κ. Ἀγγελὸς Σημηριώτης ἀπαντᾷ: «Προλήψεις οὔτε εἶχα, οὔτε ποτὲ μου θὰ ἔχω. Δὲν πιστεύω καθόλου σὲ τέτοιου εἶδους διαισθηματικές, παρ' ὅλο ποὺ βλέπω πολλοὺς γύρω μου σοβαροὺς κ' ἐπιστήμονας ἀκόμα, νὰ εἶνε προληπτικοί».

Μοῦ συμβαίνει ὅμως καὶ ἄλλο: Ἐνῶ οὔτε τὴν Τρίτη φοβοῦμαι, οὔτε τὴν Παρασκευή, οὔτε τὸ 3, οὔτε τὸ 13, με κυνηγᾷ κάποιος ἄλλος ἀριθμὸς, ὁλοτελὴ διαφορετικὸς ἀπὸ αὐτοὺς. Ἀκούσατε με:

Στὶς 8 Ἰουνίου τοῦ 1888 πέθανε ἡ μητέρα μου. Μετὰ κάμποσον καιρὸ, στὶς 8 Νοεμβρίου τοῦ ἴδιου χρόνου, πέθανε κ' ὁ θεῖος μου, ποὺ ποὺ ἦταν δεύτερος πατέρας. Τρεῖς ἀκόμα θάνατοι ποὺ προσφίλων μου προσώπων, ἀκολούθησαν τὸν ἴδιο ἐκείνο χρόνον μὲ τὰ τρία ἀπαίτια 8.

Ἐμένα λοιπὸν με κυνηγᾷ τρομερὰ, καθὼς βλέπετε, τὸ 8. Τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν ἀρχίζω

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΣΥΡΕΥΝΑ ΤΩΝ «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ»

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΣΤΙΣ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ;

(Τί ἀπαντοῦν οἱ κ. κ. Βεάκης, Βάρναλης, Σημηριώτης καὶ κ.κ. Ἀργυροπούλου καὶ Παπαδάκη)

νὰ φοβοῦμαι καὶ γ' αὐτὸ τὸν ἀποφεύγω ὅσο μπορῶ, ἂν καὶ πάντα τὸν βρισκῶ μισροστὰ μου. Ὑστερὰ ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα, κοιτῶ νᾶχω τὴν προλήψει τοῦ 8. Γιατὶ μοῦ προκαλοῦν κατὰπλήξει ἡ συμπτώσεις τοῦ ἀπαισίου αὐτοῦ ἀριθμοῦ.

«Ὅσο γὰρ τὸ 13, εἶνε ὁ ἀριθμὸς ποὺ με συμπαθεῖ πολὺ».

Ἡ ἐκλεκτὴ καλλιτέχνης δις Ἑλένη Παπαδάκη πιστεύει καὶ... δὲν πιστεύει στὶς προλήψεις. «Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀπ' τίς γνωστὲς προλήψεις, μὰς λέγει. Πιστεύω ὅμως στὸ φεγγάρι τῆς πρωτομηνίας. Ὅταν τὸ βλέπω καθαρό, εἶμαι βεβαία ὅτι ὅλος ὁ μήνας μου θὰ πάη καλά. Καὶ ἀντιθέτως, ὅταν παρατηρήσω ὅτι σιαέται ἔστω κ' ἀπὸ κανένα μικρὸ σινεματόφωρο, φοβοῦμαι ὅτι ὅλον τὸν μήνα θὰ συναντῶ δυσκολίες κ' ἀναποθέλω σὲ κάθε ἐνέργειά μου, καὶ προπατῶν στὴν ἐπαγγελματικὴ μου δουλειά».

Ἡ ἰδέε μου, ἡ θέσι μου, ἡ ἀρχὴ μου, λέγει ὁ κ. Βεάκης, δὲν ποὺ ἐπιτρέπουν νὰ ἔχω προλήψεις. Ἀνατρέφω μέσα σὲ περιέχον τέτοια, ποὺ ὅλα αὐτὰ δὲν ἔπαιζαν γὰρ κανένα ρόλο. Δὲν πιστεύω παρὰ σὲ ὅ,τι εἶναι καὶ κινεῖται πάνω στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς, κάτω ἀπὸ τὸ γαλάζιο φῶς τοῦ ἡλίου. Παρὸ πάνω σ' αὐτὰ ποὺ λέγονται προλήψεις καὶ φρονῶ ὅτι ὅλοι οἱ μορφωμένοι θὰ σκεπτόνται ὅπως ἐγώ, ἂν εἶνε σοβαροὶ ἀνθρώποι».

ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Πιστεύω στὸ φεγγάρι τῆς πρωτομηνίας...

ἀπ' τὸ ἴδιο σπίγχο».

Ἡ γνωστὴ καλλιτέχνης κ. Γιώτα Λάσκωρη Ἀργυροπούλου, φοβάται, καὶ πολὺ μάλιστα, τίς προλήψεις.

«Ὁ! πιστεύω πολὺ στὶς προλήψεις, μὰς λέγει, καθὼς καὶ στὰ ὄνειρα».

Θὰ σὰς διηγηθῶ μάλιστα ἓνα ἐπεισόδιον τῆς ζωῆς μου, σχετικὸ μὲ τὰ ὄνειρα:

Πρὸ τετραετίας, μιὰ νύχτα, εἶδα σ' ὁνειρὸν ποὺ βρισκόμουν σ' ἓνα μεγάλο σάλον ἐνός γνωστοῦ μου σπιτιοῦ, στὸ ὁποῖο ἦσαν πολλοὶ προσκεκλημένοι, ὅλοι γνωστοί μου. Μεταξὺ ὅμως αὐτῶν τῶν προσκεκλημένων, ἦταν κ' ἓνας γέρος, ἀγνωστὸς μου ἐντελὸς, ὁ ὁποῖος μὲ κῆταζε καὶ μοῦ χαμογελούσε φιλικά. Ἐξαιρῶν πρόσεξα ὅτι τὸ σάμα καὶ τὰ μάτια τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ἦσαν βουλωμένα μὲ μπαμπού. Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μ' ἔκανε νὰ αισθανθῶ βαθεῖα ἀγωνία καὶ ἐξάνησα κατατρομαγμένη.

Κῆταζε τότε τὸ ρολοῖ μου καὶ εἶδα πὸς ἦ ὥρα ἦταν περασμένη. Ἐπρεπε νὰ βιασθῶ γὰρ νὰ πάω γρήγορα στὴ δουλειά μου — ἐργαζόμουν τότε στὸ θέατρο τῆς κ. Κοτοπούλης. Ντύθηκα λοιπὸν σύντομα, πῆρα ἓνα ἀμάξι, γὰρ νὰ μὴν ἀργήσω, καὶ ἐξέκρινσα, πρῶτα γὰρ τὴν ῥάφτρα μου, καὶ κάνω μιὰ πρόβα, καὶ κατόπιν γὰρ τὸ θέατρο.

Στὴν ὁδὸν Ἀκαδημίας ἀπάντησα μιὰ νεκροφόρο, πάνω στὴν ὁποία ἦταν ἓνας παπᾶς,

κ' ἡ κάσσα τοῦ νεκροῦ πλαγίως τοποθετημένη. Τὸ πρᾶγμα μοῦ ἔκανε ἐντύπωση, κ' ὅταν πλησίασα περισσότερο, εἶδα ἀπὸ τὸ μισάνοιχτο καπάκι τῆς φτωχικῆς κάσας τὸ κεφάλι τοῦ νεκροῦ. Μὲ διέτρεξε τότε ἓνα ὀργὸς φρέιγς. Ὁ νεκρὸς ἦταν ὁ ἴδιος ὁ γέρος ποὺ εἶχα δεῖ στὸν ὕπνο μου, μὰ τὰ μπαμπούκα στὸ στόμα καὶ στὰ μάτια! Ἦταν ἱδιὸς κ' ἀπαράλλαχτος!... Ἐμπήξα μιὰ δυνατὴ φωνὴν τρέμον καὶ λιποθύησα...

Ὅταν με συνέφεραν, ῥώτησα καὶ πληροφορήθηκα ὅτι ὁ γέρος ἐκεῖνος εἶχε πεθάνει τὴ νύχτα, τὴ στιγμὴ δηλαδὴ ποὺ τὸν ἔλεπα ἐγὼ σ' ὄνειρό μου.

Ἀπὸ τότε, διειδήποτε κ' ἂν ὄνειρευτῶ, τὸ πιστεύω πὸς θὰ βγῇ ἀληθινὸ. Καὶ πράγματι, ἔτσι συμβαίνει σχεδὸν πάντοτε...

Ἐχοῦ ἐπίσης καὶ τὴν προλήψει τοῦ «παπᾶ». Ὅταν συναντήσω δηλαδὴ κανένα παπᾶ στὸ δρόμο μου, τὸν δένω κομποι στὸ μαντήλι μου. Κάποτε δοκίμασα νὰ αἰνῶ τὸν δέσω γὰρ νὰ ἰδῶ τί κακὸ θὰ πάθαινα. Ὁ μὲρα μου πέρασε ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ. Τὸ πρᾶγμα ὅμως, γυρίζοντας ἀπὸ τὸ θέατρο, εἶπασα με τὸν ἀντρα μου ἔσαν καυὰ ποὺ κράτησε ὡς τίς 2 τὰ μεσάνυχτα.

Πιστεύω ἐπίσης καὶ σὲ μιὰν ἄλλην προλήψει: τὸ «μάτι». Ὁ! τὸ «μάτιασμα» γὰρ μὲνα εἶνε ἀληθινὸ, ὅστερα μάλιστα ἀπὸ ἓνα ἐπεισόδιον ποὺ μοῦ συνέβη πρὸ πενταετίας.

Πήγαμε τότε γὰρ πρώτη φορὰ στὴν Κέρκυρα μὲ τὴν κ. Κοτοπούλη. Ὅπως ἦταν φυσικὸ, μοῦ χρειάζονταν μιὰ μοδίστρα καὶ μιὰ καπελλοῦ καὶ τίς ἐκάλεσα στὸ ξενοδοχεῖο ποὺ ἔμενα μὲ τὴν μητέρα μου. Τὴν ἄλλην μέρα, πρῶτ-πρῶτ, ἔγινε ἡ μητέρα μου καὶ μοῦ ἀνὰγειλε τὴν ἐπίσκεψιν τῆς καπελλοῦς. Βαρύμον νὰ σηκωθῶ καὶ εἶπα νὰ τὴν ὀδηγήσω στὴν κρεβάτοκάμαρά μου. Μόλις ἡ καπελλοῦ μῆκε μέσα, μὲ κῆταζε μὲ θαυμασμὸ καὶ μοῦ εἶπε:

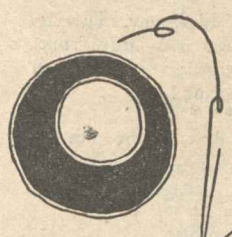
«Ἀχ! τί κόκκινη ποὺ εἶσθε! καὶ τί ὀρατο δέμα!... Ἐγώ, κυρία, ἐνόμισα, τὴν ἄλλην φορὰ ποὺ σὰς εἶδα, ὅτι τὸ χρώμα σὰς δὲν εἶνε φυσικόν... Τί ὀρατο! τί ὀρατο!...

Ἐ! αὐτὸ ἦταν! Ἡ θαυμαστοί μου ἐφρυγε, ἀλλὰ ἐγὼ ὡς τὸ βράδυ πῆγα νὰ τελειώσω ἀπὸ τοὺς πόρους τοῦ στομαχικοῦ μου. Ἀναγκάστηκα νὰ στείλω τὴν μητέρα μου νὰ κρέξῃ μεσάνυχτα νὰ φωνάξῃ τὴν καπελλοῦ μὲ τὸ βάσκαινο μάτι νὰ με «ξεματιάσῃ». Καὶ πράγματι, μὲ καὶ γαρούφαλα ποὺ μοῦ πρόσφερε, ἔγινε καλὰ. Εἶνε λοιπὸν νὰ μὴ πιστεύω καὶ νὰ μὴ ἐνυπνάζω ἀπὸ «κακὸ μάτι».

ΒΕΑΚΗΣ: Παρὸ πάνω στὶς προλήψεις!...

Η ΜΝΗΣΤΗ ΤΟΥ ΧΙΟΝΙΟΥ

έρχεται του άγνώστου προβαδούρου, στον πύργο, έριξε σε γλυκιά ταραχή την Γκαλσγουίνθ, τη μοναχοκόρη του κόμητος ντε Καλπεστράλ, άρχοντας της Προβηγκίας.

Δεκάξη χρονών ήταν η Γκαλσγουίνθ και η καρδιά της ήταν ακόμα άγνη σαν κρίνος που δεν άνοιξε να σκορπίση το άρωμά του. Μεγάλωσε στο θαρό και μελαγχολικό πύργο του πατέρα της, μακριά απ' τον κόσμο, μέσα στη σιωπή και τη μόνωση των μεγάλων δωματίων, που δεν τ' άδελφε σιγνά ο ήλιος. Άγνωστος τα μεγάλα και φλογερά πάθη, τις γαρές και τις λύπες των ανθρώπων. Η ύπαρξή τους έλλοκληρη ήταν ένα δεινό μουσικό τραγούδι: ένα τραγούδι που δοξολογούσε τον γλυκό 'Ιησού...

Άλλ' ο έρχεται του προβαδούρου—τόν ό- ποίο υποδέχτηκε ο κόμης με γαρά στον πύργο του—και τ' άφλογερά τραγούδι του, φανέρωσαν στην Γκαλσγουίνθ ένα όλοκληρο κόσμο που τον άγνωστος ως τότε... Ο προβαδούρος μιλούσε στα τραγούδια του αυτά για ένα μεγάλο αίτημα πιο πυρίνο και απ' τον ασπρημοιάτικο ήλιο του καλοκαιριού, πιο όρμητικό και ταραχινό και απ' τ' ά νερά των καταρακτών. Η καρδιά της παρθένας άρχισε να χτυπά με συγκίνηση και λατρεία. Και, στην έρεθισμένη φαντασία της, ό άγνωστος προβαδούρος πήρε σιγά-σιγά μορφή ημιθέου... Η Γκαλσγουίνθ δέ μπορούσε να θυσιάσει τ' ά πάντα τ' αυτόν...

Ο τραγουδιστής όμως έφυγε σε λίγες μέρες απ' τον πύργο χωρίς να γυρίσει πίσω το κεφάλι του, χωρίς να προσέξει την Γκαλσγουίνθ, χωρίς ν' άκούσει τ' ά χτυπήματα της καρδιάς της... Έφυγε για να πη άλλοις τ' ά πλάνα τραγούδια του, άφροντας την Γκαλσγουίνθ βάθει πληγωμένη. Η νέα είχε πει την έντοψη ότι η ευτυχία της πέρασε μέσα απ' τ' ά χέρια της σαν σύννεφο, γωρίς να μπορεί να την πιάσει, αφού τ' ά σύννεφο δεν πλανιόταν...

Και από κείνη τ' ά μέρα, η Γκαλσγουίνθ έγινε πιο μελαγχολική από άλλοτε... Έβλεπε μπροστά της τ' ά θλιμμένη μορφή του προβαδούρου, ξαναθυμώτανα τ' ά περιπατη τραγούδια του—και αναπαύετο θωρείει...

Σε λίγο καιρό, ένας γείτονας και σύμμαχος του κόμητος ντε Καλπεστράλ, ό νέος και ώραιος βαρώνος Φλοντοάρ, έπεσκέφτηκε τον πατέρα της Γκαλσγουίνθ στον πύργο του.

Ο κόμης του έκανε λαμπρή υποδοχή. Η κόρη του πρόσεξε μονάχα πως ό Φλοντοάρ ήταν ένα συμπαθητικό παλληκάρι—και τίποτα παραπάνω...

Ύστερα όμως από δυό μέρες, ό κόμης μπήκε, ένα απόγευμα, στο δωμάτιο της Γκαλσγουίνθ, την αίλησε χαρούμενος και της είπε :

—Σού φέρνω, κόρη μου, μια ευχάριστη είδηση. Ο βαρώνος Φλοντοάρ, ό σύμμαχός μου, σε ζήτησε γυναίκα του. Αυτό είναι μεγάλη τιμή για μέε. Θα λαληθώ που θα σε γωριστώ, μά θα με παρηγορή ή σκέψι πως θα γίνης ευτυχισμένη κοντά του...

—Έγω να γίνω γυναίκα του; τραύλισε ή κόρη του.

—Ναί! Τ' ό θέλω... Σε λίγες μέρες θα σε πάρει μαζί του στην πατρίδα του, πίσω απ' τ' ά Άλπεις...

—Πίσω απ' τ' ά χιονισμένα βουνά ;

—Ναί!

Η Γκαλσγουίνθ θόηκε τότε τ' ά δύναμι να πη :

—Πατέρα, έγω στην καρδιά μου την ά- νάμνησι ενός νέου, κι' αυτόν μόνον θα ξθε-

λα να πάω άντρα μου... Άν δεν πάω αυτόν, προτιμώ να πεθάνω—να γίνω νύμφη του Χριστού!...

—Τι άνοστιες είναι αυτές! άνεκραξε ό κόμης θυμωμένος. Άγαπάς άλλον γωρίς να τ' ό ξέρω έγω; Γι' αυτό είσαι τελευταία χλωμή και μελαγχολική; Ά! Γκαλσγουίνθ! Σε συμβουλεύω να βγάλεις αυτόν τ' ό νέο απ' τ' ό νού σου! Θ' ά πάρης άντρα έκείνον που θέλω έγω... Κατέβα τώρα κάτω να χαιρετήσης τ' ό μνηστήρα σου...

—Πατέρα—ξανάπε με ίκετευτική φωνή η Γκαλσγουίνθ—καταλαβαίνω πως δεν μπορώ ν' άγαπήσω τ' ό βαρόνο... Και παρακαλώ τώρα τ' ό γιόνι, που είναι άσπρος και άγνός ό- πως ή καρδιά μου, να εισακούση την παράκλησι που θ' ά τ' ό κάνω : Προτιμώ να γίνω νύμφη του Χριστού παρά γυναίκα του Φλοντοάρ.

Στ' ό τέλος όμως η Γκαλσγουίνθ υποτάχθηκε στη θέλησι του πατέρα της. Δέχτηκε να γίνη γυναίκα του Φλοντοάρ, που την άγάπησε μ' όλη του την καρδιά από την πρώτη στιγμή που την είδε.

Έρχιαν έτσι ό γάμοι και τ' ά ίδια μέρα, η Γκαλσγουίνθ άποχαιρέτησε τον πατέρα της και άνέβηκε με τ' ό βαρόνο σ' ένα άμάξι μ' έξη άλογα που θ' ά τ' ό μετέφερε στην πατρίδα του Φλοντοάρ. Η συνοδεία του βαρόνου θ' ά τ' ό άκολουθούσε απ' τ' ά πόδια.

Πέντε μέρες τώρα ό άνθρωποι του Φλοντοάρ πεζοπορούσαν γωρίς να τ' ό τύχη κανένα έπεισόδιο, με άφάνταστους όμως κόπους, επειδή έπεσε ξαφνικά παγωνιά και μύζα σύννεφα σφαιράστηκαν στον ούρανό, προμηνύοντας βαρύν χιονιά.

—Θ' άνθής, άγαπημένη μου Γκαλσγουίνθ, στ' ό κρύο και στ' ό χιόνι; ρωτούσε κάθε τόσο ό Φλοντοάρ τ' ό μνηστή του.

Η Γκαλσγουίνθ, έαπλωμένη, κάτω από άρκουδοτόμαρα, στ' ό βάθος του άμαξιού, γλωμή και άδδινατη—φάντασμα του ίδιου τ' ό έαυτού της—άπαντούσε με θλιμμένο χαμόγελο :

“ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ,
Έβδομαδιαία
Φιλολογική Έπιθεώρησις
Διευθυνόμενη υπό Έπιτροπής
Λογοτεχνών

Γραφεία : ΣΤΟΑ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ν. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 4

“Οροι συνδρομής
Έσωτερικού : Έτησία Δρχ. 200
» Έξαμήνιος » 100
Έξωτερικού : Δολάρια 6

Αί έπιστολαί και τ' άμβόματα πρέπει να στέλλονται ως έξης : Διεύθυνσις περιοδικού «Παναθηναία», Άθήνας.

Τ' ά «Παναθηναία» άντιπροσωπεύονται και' όλην τ' ά Αμερικήν διά τ' ά κατά φύλλον πώλησιν υπό της Έταιρίας Α. THENS NEWS AGENCY.
(308—310 West 58 th. Street)
NEW YORK CITY

εις τ' ά όποιαν δέον ν' άπευθύνονται ό έν- διαφερόμενοι.

“Έτος Α'. Άριθμ. φύλλου 6
Άθήναι
Κυριακή 29 Ιανουαρίου
1933

—Ήσυχασε, άφέντη μου! Δεν ύποφέρω διόλου... Νοιώθω τ' ό σώμα μου τόσο έλαφρό!... Σε τρεις μέρες θάμιασε στ' ό παλάτι μου! Και τ' ό παλάτι μου θ' άντιλαλήσει από τ' ά γούδια, παρηγορίζοντας τ' ό έόραιο τ' ό κορίτσι του!... Σ' άγαπώ, Γκαλσγουίνθ!

Τ' ά ίδια, όμως στιγμή, ένας όπρητής πλησίασε στ' άμάξι του βαρόνου και τ' ό είπε κάτι στ' αυτή, δείχνοντας τ' ά μαύρα σύννεφα που έτρεχαν στον ούρανό—βαρεί κι' άγριεμένα. Ο βαρώνος φάνηκε άνήσυχος.

—Άς κάνουμε γρηγορότερα, είπε, πριν μάς βρεί τ' ό χιόνι στ' ό δρόμο...

Οι καβαλλάρηδες σπερδύναν σ' όλο τ' ό τους για να τρέουν. Οι πεζοποροί έόλου ά- νοίζουν τ' ό θήμα τους. Μιά όιασση έπιασε τ' ά μεγάλη συνοδεία. Όλοι διάζονταν να τ' ό- σουν μια ώρα αρχύτερα σ' ασφαλές μέρος. Και ό ούρανος ήταν θαρός πάνω από τ' ά κ- μβλι τους—θαρός και μολυβένιος...

Σε λίγο, μεγάλες άσπρες πεταλούδες άρ- χισαν να πέσουν στ' ό δρόμο και να σκεπα- ζουν τ' άλογα. τ' ός καβαλλάρηδες, τ' ός πε- ζοπορούς και τ' ός δρόμους. Χιονίς. Και τ' ά χιόνι, δυνάμωσε όλοένα. Γύρω άπέραντη έ- ρμυτιά... Τ' ό καραβάνι προχωρούσε τώρα γερ- γότερα.

Η Γκαλσγουίνθ, σκεπασμένη πάντοτε με άρκουδοτόμαρα, κύτταζε τις νιφάδες του χι- νιού να πέφτουν άργά- άργά, μά πυκνές... Δεν έννοιωθε πειά κοντά της τ' ό μνηστήρα της, που προσπαθούσε να τ' ό δώσει θάρρος. Ο νοός της πετούσε μακριά. Και, τέλος, ά- ποκοιμήθηκε, γωρίς να τ' ό καταλάβη πως. Και είδε στ' όνειρό της πως ήταν γυναίκα του προβαδούρου, του προβαδούρου που ή μορ-φή του ήταν θλιμμένη όπως του Χριστού...

Τ' άλογα δεν μπορούσαν πειά να προχω- ρήσουν. Τ' ό χιόνι τους τ' όφλωνε τ' ά μάτια.

Ξαφνικά, ένας από τ' ός τροχούς του άμα- ξιού έσπασε. Τώρα πειά άν τ' ό καραβάνι έ- μνε λίγες ώρες εκεί, η Γκαλσγουίνθ κινώ- νευε να πεθάνη από τ' ό κρύο...

Η απελπισία έδωσε δύναμη τ' ό Φλοντοάρ. Σκεπασ την αποκοιμισμένη Γκαλσγουίνθ με όσα δερμάτια είχε διπλώσει κι' ύστερα μα- ζέψε όλους τ' ός ανθρώπους του και τ' ός διέ- ταξε να πάρουν ό καθένας και από μια διευ- θυνσι και να προσπαθήσουν να βρουν κανένα κοντινό σπίτι, στ' όποιο να μεταφέρουν τ' ά δέσπονα τους...

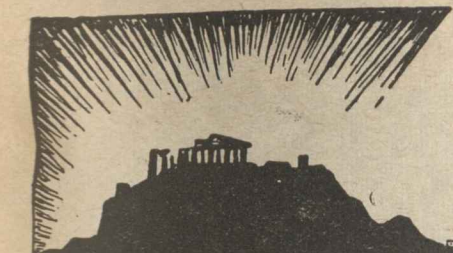
Και ό ίδιος ό Φλοντοάρ πήρε μια διευθύν- σι... Ούτε ό ίδιος ήξερε πόση ώρα έτρεχε.

Τέλος, είδε στ' ό βάθος κάποιου φως... Μ' ά κραυγή γαράς όηθηκε από τ' ά στηλή του! Η Γκαλσγουίνθ θ' ά τ' ό άκουσε.

Ύστες προς τ' ό φως και θρόηκε σ' έναν πύργο. Ο πυργόδεσποτης του παρεχώρησε άμειωσ ένα άμάξι με τέσσαρα άλογα, κι' ό Φλοντοάρ γύρισε πίσω, ανυπομονώνοντας να φτάσει κοντά τ' ό μνηστή του.

Μά τ' ό γιόνι, ε.γε σκεπάσει τ' ά χιόνι των θημάτων του κι' ό Φλοντοάρ έλασε τ' ό δρόμο του. Τ' ός κάκου γύρισε σαν τρελλός στην ά- πέραντη χιονισμένη έκτασι... Δεν μπορούσε ν' ανακαλύψη τ' ό μέρος όπου άφησε τ' ά μνη- στή του!... Στ' ό μεταξύ θρόηκε όλος σχεδόν τ' ός ανθρώπους του, που είχαν γάσει κι' α' τ' ό τ' ό δρόμο!... Μά όσο κι' άν ψαζγανε, τ' ό άμάξι με τ' ά Γκαλσγουίνθ δεν βρισκόταν πουθενά... Η παγωμένη έρμητιά μάττω άν- τικαλούς από τις άγωνιώδεις επικλήσεις τ' ό βαρόνου και τ' όν ανθρώπων του.

Κατά τ' ά χερμάτια, ό βαρώνος Φλοντοάρ θόηκε, τέλος, τ' ό άμάξι, σκεπασμένο όλόκλη- ρα απ' τ' ά χιόνια. Και κάτω από τ' ά χιόνια, η Γκαλσγουίνθ γαμογελούσε ακόμα—χλωμή, παγωμένη... Τ' ό γιόνι εισάκουσε την παράκλη- σι της νέας. Κι' η Γκαλσγουίνθ πέθανε, σκε- πασμένη από ένα κάταπορο πέπλο έρμητέρου, ύμεναίου, κάτω από ένα παρθενικό στέφανο, άγνη και άμόλυντη, νύμφη του Χριστού και όχι τ' ό ανθρώπου που δεν άγαπούσε...

ΤΑ ΕΥΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΩΝ ΑΠΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΔΡΑΣΕΩΝ

“Η Έλενίτσα και ό θεός της. Έφυγαν από τ' ά Αμολιάδα και συνελήφθησαν στ' Άναφιώ-

τικά. «Καλέ, άγαπιόμαστε!» Πώς άντιμετωπίζεται ή πατρική άρνησις. Άπαγωγή με... 15 δραχ- μέε. Τ' ό «αΐσθημα» της συμπτρέττας. Ένα πρωτότυπο πρακτορείο διαβατηρίων. Πιτσιγιαννό- πουλος και Σία.

Άπαγωγή άνηλικών και αποδράσεις κρα- τοιμένων. Με τ' ά διπλή αυτήν έπιδημία άπη- σχολήθησαν τ' όν τελευταίο καιρό τ' ά άσττυνομι- κ' άδρανα και διασεδάσαν ό κάτοικοι τ' άς πρωτεύουσας. Και ήτο καιρός να γελήσει ό κο- ριάσις λίγο, ύστερα από τ' ά «άγρια» και τ' ά «αίματη» σιγνικά δράματα. Έτσι μ' άς έδό- θη ή ευκαιρία να διαποτόσωμεν ότι ό έρω- τευμένος εις τ' ά έξήε λύνει τ' ά προβλήματά του διά τ' άς... εις άποσον άπαγωγής και ό κρα- τοιμένος δεν έβουν καμιά συμπάθεια στ' «ερέ- σιο». Χαμώνας διέτετε...

Πρώτη-πρώτη ή Έλενίτσα Μάντζωρη. Η μι- κροίτια αυτή—έως μ' άς 13 έτών—άπήλθη από τ' όν γυμναστή; Από τ' όν θείο της! Τ' ό είδύλι- λον επέλθη στην Άμολιάδα. Η Έλενίτσα, άν και μικρή στην ήλικία, είχε μεγάλη καρδιά. Τόση μεγάλη, ώστε μπόρεσε να χωρέση εκεί ό θεός της, ό όποιος είναι τριπλάσιος στ' ά χρόνια ή έγα μ' ά τ' όν τριώνια παιδιά. Και μ' άν ήμέρα τ' ό έρωτος όν έρωτευμένων έξηφανόσθη. Τ' ό χωριό ήτο άνώστατο για τ' άν επιροπή που έ- γινε και ό συγγενείς της Έλενίτσας έξώδει- σαν τ' ά προία της... σ' ά τηλεγραφήματα. Τί- ποτε! Στ' ό διάστημα από ό άλληλοαπαχθέντες έπεφωσαν τ' όν μ' άν τ' ό μάλατος σ' ένα σπι- τιάκι στ' Άναφιώτικα. Έκει τ' ός άνεκάλυφταν τ' ά λαγονιά της άστνομίας.

“Ο διάλογος που έγινε εις εκ- τέπαι δροματικόττης.

—Σύ είσαι ή Έλενίτσα ;

—Μάλιστα.

—Ο θεός σου ποί είναι ;

—Καλέ, ποίος θεός μου; Ο Κωστάκης, θέλετε να π' άτε...

“Ο τεσσαρακονταετής Κωστά- κης άποσπάσε. Και ό άστνομιο- κ' ό έλταν στην άναφιώτικα να τ' ός άκολουθήσει.

—Καλέ, ποί θα με π' άτε; δι- εμαρτύρησε ή Έλενίτσα.

—Στην άστνομία.

—Καλέ, έμεις άγαπιόμαστε, τί δουλειά έχουμε στην άστνομία ;

Οι άστνομιοκ' όμως ήσαν σκλη- ρόκορδοι και σ' ά λίγο ή Έλενίτσα εύρέθη στ' ά τμήμα Γενικής Ά- σφαλείας. Έκει έκανε βαρυσήμι- νους δηλώσεις

—Άγαθό τ' όν Κωστάκη μου τόσα, ώστε άν δεν μου τ' όν δώσε- τε, θα αυτοκτονήσω!

Θέλετε να τ' άν συνέγεια; Ο' ή- τε ό Κωστάκης άπεδόθη εις τ' ό έτερόν του ήμισυ, ήττε και ή Έ- λενίτσα ήτοκόνησε.

“Ο Ν. Καλλινότης, νέος κομ- ν' ός αλλά άπένταρος, παρουσιά- σθη πρό καιρού στον κ. Ν. Γο- ν' όη.

—Έχω, τ' ό είπε, να σας κά- μω μια πολύ σωδά πρότασι!

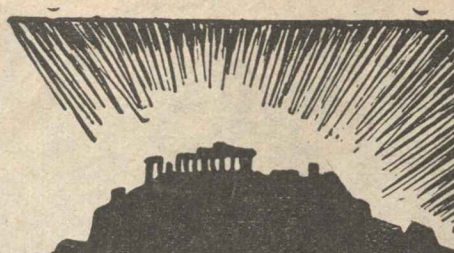
—Ν' άκούσω.

—Άγαθό τ' άν κόρη σας... και θα τ' άν πάρω!

“Ο νεώρος έρωτευμένος είχε πά- ρει άρεσκή φάρα. Και ένάειζε τ' ά δουλειά τελειωμένη, όταν ό πατέ- ρας «έκείνης» τ' ό έκοινε τ' όν βή- χα.

—Μά, παιδί μου, μεγάλωσε π' ό- τα, φτιάξε μια δουλειά και τότε... τ' ά ξαναέλεμε.

“Η άπάντησι ήτο σαφής. Ένα

κι' ένα κάνουν δυό. “Ο Μανωλάκης δεν μπο- ρούσε να πάρη τ' άν Λάρα του, μ' άν έχοντας τ' άν πατρική συγκατάθεσι, τ' ά νόμιμη ήλικία και τ' ό σχετικό έπάγγελμα.

—Γι' αυτό σκάς; τ' ό είπεν εκείνη, όταν έμαθε τ' άν πατρική άρνησι.

“Η Λάρα ήταν διαδομένο ήλικό. Και τ' ό σ' άχέδιον καυσορρώθη άμέσως. Θ' ά έφρευαν μα- ζύ! Πραγματικά τ' ά μεσάνυχτα ένώ ό γονεύς της έκοιμόταν, έκεινη έγραφε τ' άς τελευταίες της δηλώσεις :

“Μπαμπάκια, πηγαίνω με τ' όν Μανώλη γι- ατί, όπως σ' άς είπε, με άγαπά. “Ο Μανώλης είναι καλό παιδί και θα με παντρευτή. Άν δεν μπορέσουμε να παντρευτώμε, θα σκοτω- θώμε!..

Μέχρι τ' άς στιγμής δεν έσκοτώθηκαν!... Ά- ρα ό Μανωλάκης δεν είναι καθόλου... Μανω- λάκης!

“Άλλο ξενυγάρι άνηλικών, ή Άργυρώ Πα- τίτσα και ό Α. Άγγελής. άπεφάσαν να άπα- γ' όν. Άλλά π' άς; Έχρηάετο, έντός από τ' ό θάρρος της άποφάσεως και τ' ό άπαιτητο πο- σόν για να κινήθουν. Πού θ' ά έπ' άγιναν χω- ρίς πεντάρα; Η Άργυρώ άνέλαβε να έξοι- κονομήση τ' ά έξοδα τ' άς άπαγωγής. Έπέρασεν μερικέε ήμέρες και προχθές έτρεξε να δ' όη τ' ό

φίλο της. —Σωθήκαμε! τ' ό είπε.

—Τ' ά κατάρρεες λοιπόν; ρώτησεν έκείνος έκπληκτος.

—Νοί, χρυσό μου!

—Και πόσα;

—Νά!

Και ή άφελής μικρούλα έβάλε στ' ό χέρι τ' ό άγαπημένου της... 15 δραχμές!

Γίνεται όμως άπαγωγή με 15 δραχμές; Δε- κατέντε δραχμές έχει σήμερα ένα πιάτο μακα- ρονια. Κι' όμως ό δυό έρωτευμένοι άπ' όλη- σαν. Αυτό θ' ά π' όρωτας. Παρασώλη!...

Νά τώρα και ή περιπέτεια γνωστόττης συμ- π' όττας. “Η Καίτη Άρσένη συνδεθή από δι- επίας με κάποιο γιατρό. Τ' ό αίσθημα ήτο κε- ραυνοβόλον. “Η νέα έννοωσε ότι δεν μπορεί- σε να ζήση γωρίς έκείνον. Και έθεώρησε κα- λόν... να έξοφανισθή. Τ' ά άπέγινε; Οί δικαί- της φοβούνται ότι ήτοκόνησε. “Η κακ' έ- δ' ός γλώσσες δεθαώνουν ότι πρόκειται περί άπαγωγής. Έλπίσαμε ότι τ' ά στιγμή που θ' ά διαβάσετε τ' ό παρόν, τ' ό άναγμα θα άχη ληθεί. Έτσι και με γάμο. Άκούμε μάλιστα από τώρα τ' άς ψαλμωδίες τ' ό έρωτός.

—Κ α ί τ η... Κ α ί τ η εν είρηνη τ' ό Κυ- ρίω δεσφόμεν!...

“Ο αξιότιμος κ. Πιτσιγιαννό- πουλος, ύστερα από ευδόκιμον δρά- σιν εις τ' άς τάσεις των άπατεώ- νων, έλεγε ίδρύσει τελευταίος πρακτορείον εκδόσεως... διαβατη- ρίων. Με όλίγα εκποστάκια ά- νελάβαινε να σ' άς στείλ' όστην Άφρική, Άμερική ή όπου άλλοις θέλατε. Ίδιαίτερος εύκολις έκα- νε σ' ός ώρες πελάτες του.

—Πότε θα είναι έτοιμα τ' ά χα- ρτιά μου, κύριε διευθυντά; ρωτού- σε μια στραμπούλη δουλίτσα.

—Σε δυό-τρεις ώρες, δεσποι- νί! άπαντούσε ό κ. διευθυντής.

—Τόσο γρήγορα;

—Μάλιστα, δεσποινίς. Τ' ό γω- ραίεο μας έχει τελευταίο σύστη- μα. Έπειτα γνωρίζω τ' ός περισ- σότερους ύπαρχους...

Μέγας λοιπόν έπιχειρηματίας ό κ. Πιτσιγιαννόπουλος, άπου είχε κατορθώσει να άνταναστήσει σ' ένα ύπόγειο όλες τις ύπηρεσίες τ' ό Κράτους. Διότι αυτός έγορρε, υπέγραφε κι' έσφράγιζε τ' ά εκδι- δόμενα διαβατήρια. Η δουλειά έπ' άγιναν περίφημα, άλλ' ήλθε και ή εποχή που τ' ό χωριό έγ' όρσε.

Κι' ό Πιτσιγιαννόπουλος εύρέθη στ' ά κρατητήρια της άστνομίας. —Επ' ό τέλος, εις σ' ά γ' όνι μας! είπε ό δικαστής της Άσφαλείας.

Μά ήμερα όμως, ύστερα από τ' άν αναγραφήν της συλλήψεως τ' όν διατιμίου άπατεώων, έδημο- σιεύετο τ' ό λοθητόν... τ' άς άπο- δράσεώς του.

“Ο Πιτσιγιαννόπουλος, ένώ ει- ρόκετο στον διάδρομο τ' όν άναγκ- αζο γωρειών, κάποιου στιγμή που ό χωροφύλας της συνοδείας ήτο άπρησολήμενος, βόηκε καιρό κι' έξηφανόσθη, για να συνεχίσ' ό ένδοξο στάδιό του.

Ο ΣΕΡΑΦΚ ΧΟΛΜΣ

ΖΕΣΤΟ ΝΕΡΟ ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟ

Πέσο μεγάλη διαφορά για τ' άν άνσει τ' ό σπιτι- ού σας να μωρήτε νάχε- τε ζεστό νερό, όταν τ' ό χρειάζεσθε! Κάθε συγχρο- νισμένη νοικοκυρά τ' ό ζε- στό νερό τ' ό χρειάζεται γρήγορα και σταθεράς θερμοκρασίας και γωρίς περιττά έξοδα.

Σήμερα, είτε ζήτε σ' ά μικρούταικο διαμέρισμα ή σ' ά μέγαρο, μπορείτε να έχετε τ' ό ζεστό νερό σας στ' ά στιγμή και σταθεράς θερμοκρασίας με τ' όν ή- λεκτρισμό. Άλλά και με άπλούτη ασφάλεια, κάτι διά τ' ό όποιον δεν ήμπεριτε να είσθε βέβαιοι με οίανδήποτε φωτιά.

“Οπου ύπάρχει φωτιά, ύπάρχει κίνδυνος. Άλλ' έπίσης μωτζίουρα και σκόνη.

“Ο ήλεκτρικός θερμοσίφωνας είναι απλούστατος. Δεν έχει τίποτε που μπορεί να χαλάση.

“Η θερμότης δεν προέρχεται από φλόγα, άλλ' από ένα ήλεκτρικό «στοιχείο» από δυνατά σύρμα από μέσα σ' ά μια γερή μετállην θήκη. Κατά τ' όν τρέπον αυτόν περνά όλη ή θερμότης κατ' εύδειαν εις τ' ό νερό γωρίς καμιά σπατάλη.

Άπ' όλας τ' άς άνέσεις που μάς παρέχει ό ήλεκτρισμός εις τ' ό σπιτί, τ' ό τέλειο αυτό σύστημα ζεστού νερού, θ' ά είναι άσφαλώς τ' ό πιο χρήσιμο κι' εύχάριστο.

ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΣΕΛΙΔΣ

ΤΟ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ

(Στὴν κ. Στέλλα Χριστοφορίδου).

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΠΑΡΑΤΡΑΓΟΥΔΑ

(Στὸν κ. Βενιζέλο).

Τοὺς ἀνεβάξεις στὴν ἀρχὴν
μὲ ἀνοχήν,
Τοὺς ἀφίνεις ν' ἀλωνίσουνε λιγὰκι,
πονηρὲ κύρ Δευτεράκη,
Κι' ὅστερα τοὺς τρώς τὸ μάτι,
διπλωμάτη!...
Μιά τρικλοποδιὰ τοὺς βάζεις,
τοὺς παράξεις
Κι' ἐν μᾶ νικτὶ καὶ μὲν
τοὺς τοιμάξεις τὴν ἀγχόνη
Γιατὶ ἔχεις γιὰ «χασμάς» τὰ προσόντα
τῆς πολιτικῆς, Τζοκόντα!

ΣΤΟΝ Κ. ΜΥΛΩΝΑ

Μιλᾶνε οἱ πολιτικοὶ μέσ' στὴ Βουλὴ
Μιλᾶει κ' ὁ Μυλωνᾶς — εἶδες τὸ
(φίλο!
Εἶν' ἀρχηγὸς κομματιοῦ, λέει καὶ
(λαλεῖ,
κατὰ τῶν ἀντιπάλων μὲ ἐμπάθεια
(καὶ ψόγο
Μὰ παρ' ὅλα του τ' ἀνὴρ τὰ ρητο-
(ριὰ

Στὸν Ἅγιο Γιώργη εἶχα μπεῖ
νὰ πῶ τὴν προσευχή μου
καὶ πρὶν προφτάσω ν' ἀσπασθῶ
τὰς θεῖας του εἰκόνας,
νέος ὁραῖος καὶ κομπῶς
κινεῖ τὴν προσοχή μου,
νέος πολὺ ὀλέθριος
τουτέστι ὁ Δραγῶνας.

—Μπὸν ζούρ! Πῶς εἶστε, δεσποινίς;

—Καλὰ, εὐχαριστῶ.

—Στὴν Βασιμπόμπη ἔρχεστε

νὰ πάμε μὲ ὅτῳ;

Ἐπὶ γομε γιὰ μιὰ στιγμὴ

κι' ἔγινε τοῦτο ἀφορμὴ,

ἢ γλώσσας τοῦ κοσμάκη

νὰ χύσουνε φαριμάκι.

Πολὺ μᾶς παρῆξήγησαν

—φεῦ! — κ' ἡ ἐφημερίδες

κι' ἔφτασε σπ' ἀπροχώρητο

ὁ τῶν ρεπόρτερ ζήλος,

μὰ ἔπρεπε νὰ ξέρουνε

πῶς εἶνε ὁ Δραγῶνας

στενὸς οἰκογενειακὸς

κι' ἐγκαρδιὸς μας... πῖλος!

Δὲν τὸν προσέχει, ἀλλοίμονον, οὐ-

(δεῖς

Καὶ δικαίως, γιατί πού νὰ βοῆς

Ὁρθογραφία στοῦ Μυλωνᾶ τὸ...

(λέγε!...

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

(Στὸ λύτῃ θὰ δοθῇ ἕνα
μάτσο σχοινὶ γιὰ νὰ δέ-
ση τοὺς πολιτικούς μας).

I

Τὸν λέν Παππά, χωρὶς νάνα πα-

(λᾶς,

Κάνει τὸ Μπολσεβίκο, μὰ καὶ τὸ νο-

(μοταγῇ πολίτη

Τὸν συναντᾷ ὅπου σταθεῖς κ' ὅπου

(κ' ἂν πᾶς

Κι' ἔχει — Θεέ μου! — μὰ τέ-

(τοια μῦτη

Ποὺ λὲς πῶς ἔτοιμ' εἶνε νὰ γεν-

(νήση.

Πρὸς τοὺς ἀγρότας προσποεῖται

(κλίσι

Τὸν ξέρουνε ἀπ' ἀκρὴ σ' ἀκρὴ αἰ

(Ἀθῆναι,

Ποὺς εἶνε;...

Ψάχνεις νὰ τὸν βοῆς;

κοντεύεις πειὰ νὰ σκάσης!

Βρὲ ὁ Ἀλέκος εἶνε

Ὁ Παπαναστάσης!...

II

Ἐχει ἕνα σέξ-ἀπτήλ, νὰ σασιῖς

Ὁμορφιά ἀρχαϊκὴ ὅπου τὰ χάνεις

Τὸν κυττᾶς καὶ σοῦρχεται νὰ τόνε

(φτύσης

Γιὰ νὰ μὴν τὸν ἀθασκάνης!

Ἐφτυσε ὁ Μ. Ναπολέον καὶ ἐφύ-

(τρωσε

ΤΡΟΠΑΡΙΟΝ

Εἰς τὸν κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟ

(Εἰς ἤχον πλάγιον δευτέρου)

Θαυμάζω τὸ τρομερὸ σου κατο-

(τσόν

Δὲν μπορεῖς νὰ κάνης χωρὶς δε-

(τσόν

Χρῆεις Κυβερνήσεις κ' ἔπειτα

(καταβροχθίζεις,

Κύριε καὶ Θεέ μου, τί ἀγριότης!

Τοὺς ἀρχηγούς τῶν κομματιῶν το

(μπαρβάρους καὶ βασανίζεις,

Ὅσοι τοὺς Φασουλῆδες τοῦ ὁ

(μνηστος Κονιτσιώτης.

Τὴν Ἑλλάδα θὲς τῆς χρονικῆς

(κυβερνᾷς

Ἀλλὰ κόψε τέλος καὶ σὺ ἕνα

(στήριξ

τοῦτο καὶ μόνον

Ὑπαγε, Ἐλευτέρε, εἰς μοναστήριον

καὶ μὴν

Ἐπανέλθης πλέον στὰ πράγματα

(ἀμὴν!

καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων!

Τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ πολλὰ δεινὰ ἐπ

(τρωσε.

Σὰν τὸν κυττᾶς πολεμιστὴ βαρὺ

(το καὶ τρανὸ

Λές: — Βρὲ, νὰ ὁ Σουρᾶνὸ!

Δὲν τὸν βοήκατε ἀκόμα,

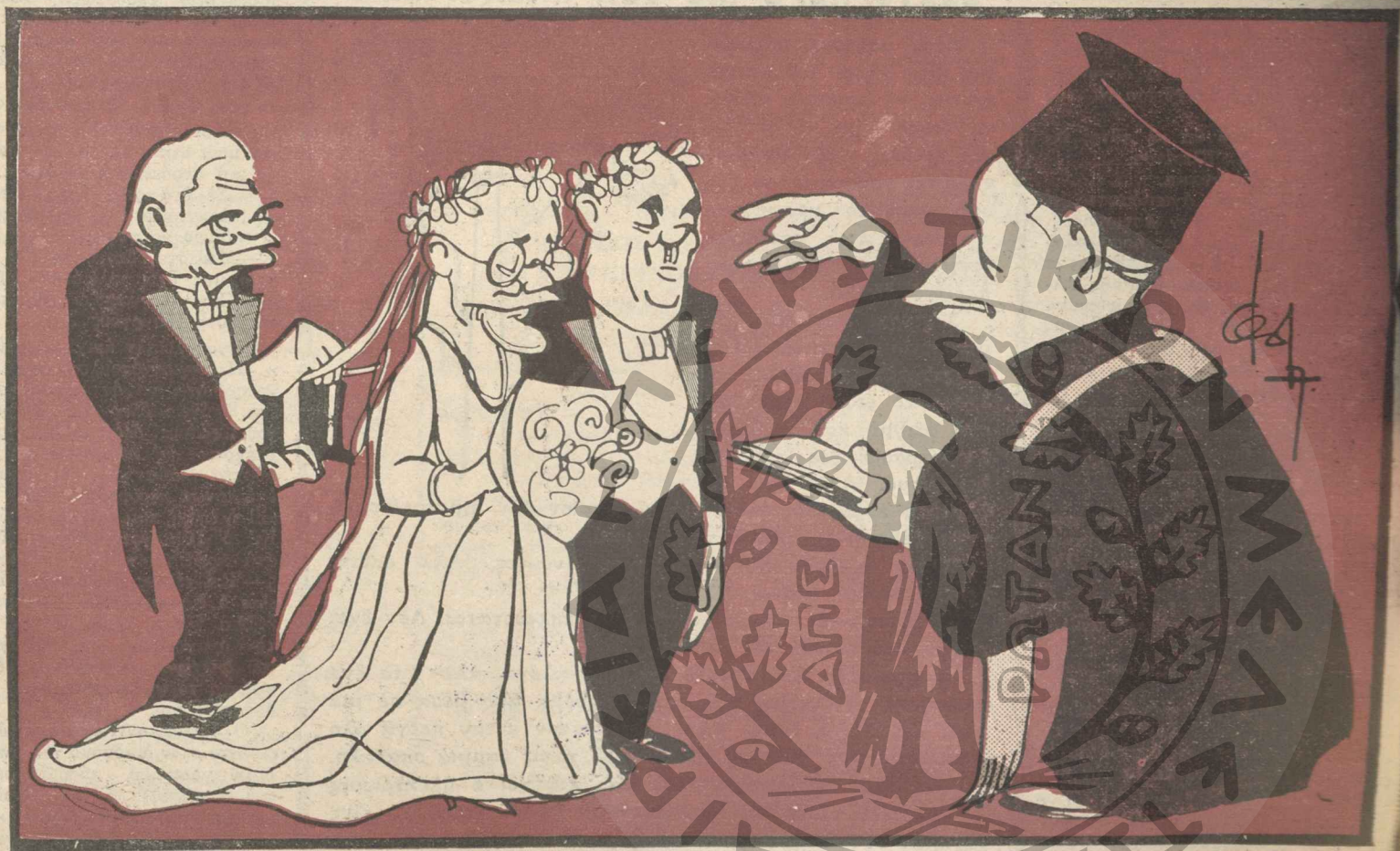
Δὲν σᾶς ἔρχεται στὸ στόμα,

Τέτοιος στρατηγὸς δεινός;

Εἶν' ὁ Γιώργης ὁ Κονδυλῆς,

Ὁ τοπιᾶλην Κεραυνός!

ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΑ

— Στέφεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Γεώργιος, τὴν δούλην τοῦ Θεοῦ Ἐλευθερίαν...

(Γελοιογραφία Φ. Δημητριάδου)